

«Què bonic que seria que a mesura que descobrim nous planetes llunyans, tornéssim a descobrir les necessitats del germà o germana en òrbita al voltant meu!».

Fratelli Tutti 31

“És possible anhelar un planeta que asseguri sostre i treball per a tothom. Aquest és el veritable camí de la pau... perquè la pau sols és possible «des d’una ètica global de solidaritat i cooperació al servei d’un futur plasmat per la independència i la corresponsabilitat entre tota la família humana”

Fratelli Tutti 127

PAX * 257

Maig 2021

PREGÀRIA A LA MARE DE DÉU DE MONTSERRAT ARRAN DE LA COVID-19

“Mare de Déu de Montserrat,

Vós que sou l'estel resplendent del matí, Vós que vetlleu sempre pel vostre poble, Vós que vau portar al món aquell qui és l'esperança, us demanem *que gireu vers nosaltres el vostre dolç esguard, que estengueu la vostra mà protectora sobre tota la humanitat i que escolteu les pregàries dels qui us invoquen, que aquells qui estan malalts puguin recuperar la salut i que en els moments de debilitat no els manqui mai el consol, que els professionals sanitaris que en tenen cura siguin assistits sempre per l'esperit de saviesa i de fortalesa, que els qui tenen responsabilitats polítiques sàpiguin prendre les decisions correctes en benefici del bé comú i que en els cors dels qui compartim la incertesa del moment present sorgeixin la confiança i la serenitat d'un futur millor.*

Santa Maria de Montserrat, que intercediu constantment per nosaltres davant del vostre Fill, a través de les veus dels escolans, ens posem sota la vostra protecció”.

EDITORIAL

US PRESENTEM EL NÚMERO 257 DE PAX, MAIG 2021

ELS GERMANS S'EXPRESSEN...
ELS GERMANS ES COMUNIQUEN...

PAX VOL SER UN MITJÀ D'EXPRESSION I DE COMUNICACIÓ ENTRE ELS GERMANS

Se us presenta el PAX n. 257 corresponent al MAIG 2021. PAX vol reflectir la presa de consciència dels accelerats temps evolutius. Per això en aquest PAX fem memòria de:

1. La Carta Apostòlica del Papa "PATRIS CORDE" dedicant l'any a sant Josep amb motiu dels 150 anys que Pius IX el declarà Patró de l'Església Universal i des de molt abans els fidels com a Patró de la bona mort. I a més ens fa recordar que, des dels inicis de l'Institut, el Fundador el declarà el nostre Patró.
2. La Jornada Mundial de la vida consagrada del 2 de febrer ens ha fet una crida per afinar la nostra consagració a Déu en el carisma lasal·lià i sentir-nos al costat de tots els Ordes i Congregacions religioses. A més, s'hi adjunten dos testimonis excepcionals.
3. Es ressalta que el papa Francesc és un pilot de tempestes i un lector de cors, i invita a la Cúria a abandonar la lògica del conflicte i de les faccions. "Santifica a Helder Câmara" a qui alguns qualificaven de 'comunista'. Ho trobareu també en les pàgines de links. El Papa s'adreça als joves encoratjant-los a tenir somnis grans; segueixen dos comentaris.
4. En plena pandèmia fem memòria de la nostra "MARE TERRA". Però hi ha esperança, doncs 'Fratelli Tutti' ha posat un dit en les llagues humanes i un altre en la direcció d'un futur diferent. Però, atenció, la fam, no essent contagiosa, mata més que la Covid-19.
5. El Patriarca Bartomeu diu: "El camí vers la unitat no s'ha detingut". D'adversaris hem esdevinguts companys de camí. També, una ullada sobre el budisme.
6. L'Amazònia és assistida amb l'anada de nous missioners, responant a una petició del Papa.
7. Naturalment, ressaltem la Carta Pastoral del G. Superior General. Seguim la trajectòria dels Superiors Generals, ara el vuitè, el G. Anacleto. Fem un recorregut de les decisions dels 16 primers Capítols Generals (1694-1837). Podem apreciar l'adaptació de l'Institut en el recorregut dels temps.
8. L'exposició de la Circular 475 del Consell General defineix ben bé el lasal·lià d'avui i la seva missió amb l'obertura que li demana la mateixa Església essent fidels a les crides dels temps evolutius. Segueixen dues aplicacions pràctiques: França i Medellín.
9. El G. Ramon Font ens ofereix la crònica històrica del nostre estimat Districte de Catalunya IV (1955-1968). Prenen relleu els 100 anys del nostre Germà Guillermo Fernández, sempre al punt.
10. Segueixen les presentacions dels Salms que ens deixà el nostre estimat G. Ramon Grau (epd) i ambé unes recomanacions sobre la pregària.
11. Hi ha diferents articles de Germans: entrevista, informacions, estudis, comentaris... ben interessants.
12. Finalment, el que és habitual: sobre la salut, punts de reflexió, lectures útils, links d'articles especialment escollits sobre els nostres temps, anècdotes lasal·lianes, presentació d'una pel·lícula i un record gràfic del món dels pobres i deficients.

Desitjant sempre el bé en el present i en el futur personal, comunitari i institucional,

El Consell de Direcció de PAX

GG. Lluís Diumenge, Josep Maria Pons,
Carles Giol, Jaume Palom, i Jaume Pujol

ANY 2021, DEDICAT A SANT JOSEP AMB MOTIU DELS 150 ANIVERSARI DE LA DECLARACIÓ DE SANT JOSEP COM PATRÓ DE L'ESGLÉSIA UNIVERSAL CARTA APOSTÒLICA DEL PAPA FRANCESC "PATRIS CORDE"

G. Jaume Pujol i Bardolet

INTRODUCCIÓ

Amb motiu del 150 aniversari de la Declaració de sant Josep com a Patró de l'Església universal pel beat Papa Pius IX el 8 de desembre de 1870, el Papa Francesc, amb la Carta Apostòlica "Patris Corde" declara l'any 2021 com "ANY DE SANT JOSEP". El venerable Pius XII el va declarar com "Patró dels treballadors" el 1955 i sant Joan Pau II com a "Custodi del Redemptor" el 1989. I el poble l'invoca com "Patró de la bona mort" (Catecisme de l'Església Catòlica, 1014). I sabem que el Fundador el va declarar Patró de l'Institut.

El Papa Francesc amb aquesta Declaració fa un toc d'atenció a l'Església universal doncs potser el tenim més o menys oblidat. Aquest toc d'atenció ens l'hem de referir d'una manera especial a nosaltres els Germans. Podem recordar com el nostre Fundador donava relleu a la festa de sant Josep, de qui en deia el "gran sant Josep" en diversos aspectes. Prenent la meditació del 19 de març hi remarcuem moltes coincidències amb els continguts de "Patris corde" del Papa Francesc. Remarca el Fundador que "sant Josep era un 'home just, ço és sant del tot i afegeix: "Preneu doncs sant Josep com a model, i puix que és el vostre Patró feu tot el que pugueu per fer-vos dignes del vostre ministeri" (M. 110,1). També ens remarca" la seva santedat i submissió sincera a les ordres de Déu... Esteu disposats a fer la voluntat de Déu com aquest sant?" (M.

110,2). "Dues sol·licituds motivaren la gran sol·licitud de sant Josep: l'encàrrec rebut del Pare i la tendresa amorosa que sant Josep li professava... Vosaltres sou els encarregats, de part de Déu, de l'educació i vigilància d'aquests nens, com sant Josep ho era del Salvador del món" (M. 110,3).

El Fundador estan greument malalt va voler aixecar-se del llit el dia de sant Josep el 19 de març de 1719, per celebrar la Missa, que feu amb gran devoció, fou la seva última Missa, i seguidament se'n tornà al llit per a no aixecar-se més morint el 7 d'abril. La casa de Saint Yon estava sota el patrocini de sant Josep.

Des de la fundació de l'Institut tant La Salle com els Germans, tingueren especial devoció a sant Josep. Vegem-ho, per exemple en el segell adoptat per l'Institut, des del començament

Segell de l'Institut en temps del Fundador

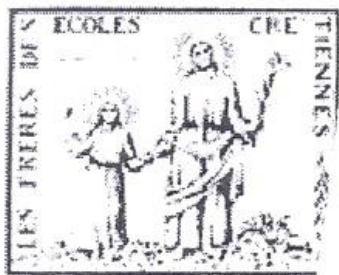

Es conserva en els arxius de La Gasa Generalícia en dos trossos, units l'un a l'altre. Permeten veure a sant Josep amb un bastó a la mà esquerra i portant el Nen Jesús. En el fragment superior hi ha la inscripció "Vive Jésus dans nos coeurs". Apareix en una obediència de 1709 en la que el Fundador envia al G. Joseph a visitar les cases de Guise, Laon, Rethel i Troyes.

Una Carta de 1705 conserva dos trossos del segell amb el monograma IHS, sense inscripció, coronat amb una senzilla creu. Aquest monograma es torna a trobar en una obediència de 1711 i en aquest cas l'acompanya una creu brillant i l'envolta la inscripció "Frères des Écoles Chrétiennes", però cap de les empremtes deixa veure el Nen Jesús dret entre Maria i Josep.

Segell de l'Institut en temps del G. Timothée (1720)

Les Regles i Constitucions de l'Institut aprovades pel Papa Benet XIII es van imprimir a Rouen el 1726. En una de les últimes pàgines, al final d'un extracte de la Butlla, en un dels exemplars conservats en els Arxius de la Casa Generalícia hi ha un segell rectangular amb un dibuix bastant mediocre. Està envoltat per la inscripció "Les Frères des Écoles Chrésiennes" i representa a sant Josep amb un lliri a la mà portant el Nen Jesús. És una representació del segell primitiu de la Congregació. Està reproduït en les obres publicades sota la responsabilitat, del G. Timothée especialment en els « Devoirs d'un chrétien » i en l'explicació del mètode d'oració (1739), però el G. Timothée

disposava d'un segell més elegant pel seu ús personal. Aquest segell seguirà utilitzant-se fins 1751 en que començarà a aparèixer l'estrella amb el Signum Fidei.

ESCOLES SANT JOSEP

Des de la fundació moltes escoles estaven dedicades al patrocini de sant Josep. A Catalunya, segons un informe rebut del G. Josep M. Pons, eren escoles sant Josep, a Barcelona: Pont de la Parra, Ferlandina, carrer Montcada, Comtal (hi té l'efígie de sant Josep en la porta principal d'entrada), Les Corts, Barceloneta, Gràcia (gratuïta), Granollers, Agramunt, Les, Cassà de la Selva, Salt, Sant Feliu de Guíxols, Palamós, Vilassar de Mar La Jonquera i Cambrils (Casa Sant Josep). Passant el temps s'ha volgut unificar el nom de totes les escoles amb la denominació de La Salle, però això no justifica el no tenir en compte el patrocini de sant Josep en totes elles.

AVUI

A més de la tradició fins aquí assenyalada, a la Regla se'ns diu amb tota claredat: "Els Germans troben un model per a la seva vida en sant Josep que va participar en l'obra salvadora mitjançant l'educació humana de Jesucrist. L'invoquen sovint i recorden que el Fundador va posar l'Institut sota la seva protecció" (R. 75).

Certament que el toc d'atenció que fa el Papa sobre la devoció a sant Josep a l'Església universal, els Germans n'hem de ser molt sensibles i prendre-hi unes resolucions que poden concretar-se en alguna reunió comunitària i reflectir-se en el projecte personal i comunitari.

Havent llegit la Carta Apostòlica "Patris Corde" i la meditació 110 del Fundador dedicada a sant Josep, hi ha una total coincidència en el contingut de fons i en les diverses interpretacions tretes, dels evangelis de Mateu i de Lluc en el Fundador i el Papa Francesc. L'única diferència és que el Papa ho fa més extens. **1.** Sant Josep és el pare estimat que ha fet de la seva vida un servei amb una total donació d'ell mateix. **2.** És pare de tendresa; Jesús va veure la tendresa de Déu en sant Josep. **3.** Sant Josep és Pare en l'obediència als designis de Déu que li són manifestats en corresponents somnis; va pronunciar el seu fiat com Maria. **4.** Pare en acollir a Maria sense condicions prèvies; Josep no es resigna passivament sinó que és un home valent i fort; va saber reconciliar-se en cada present i va donar sempre el pas següent. **5.** Pare de valentia creativa, troba recursos de les dificultats; Déu se serví de Josep en els començaments de la història de la salvació. **6.** Pare treballador de fuster i va saber assegurar el sosteniment de la família; Jesús aprengué de Josep el valor, la dignitat i l'alegria de guanyar-se el pa fruit del propi treball. **7.** Pare en laombra; per a Jesús és l'ombra del Pare celestial a la terra.

Acaba el Papa la Carta Apostòlica dient que l'objectiu d'ella és que "creixi aquest amor a aquest gran sant per a ser impulsats a implorar la seva intercessió i a imitar les seves virtuts... ja que els sants ajuden a tots els fidels a la perfecció de la vida cristiana i a la perfecció de la caritat".

Totes les interpretacions del Papa en la Carta Apostòlica són aplicables al carisma de La Salle en la vida del Germà i de tot lasal·lià. Per això que hi ha una convergència amb la meditació del Fundador per a la festa de sant Josep.

Val la pena tenir-ho en compte en els nostres esforços per viure i perpetuar el carisma del Fundador. Cal esperar un benèfic ressò d'aquesta crida del Papa Francesc. És una bona ocasió.

DE LA CARTA APOSTÒLICA “PATRIS CORDE” AMB MOTIU DEL 150 ANIVERSARI DE LA DECLARACIÓ DE SANT JOSEP, COM PATRÓ UNIVERSAL DE L'ESGLÉSIA UNIVERSAL

Fragments de la Carta Apostòlica “Patris Corde”

Després de Maria, Mare de Déu, cap sant ocupa tant espai en el Magisteri Pontifici com sant Josep, el seu espòs... el beat Pius IX el declarà «**Patró de l'Església Catòlica**»... el venerable Pius XII el presentà com «**Patró dels treballadors**»... sant Joan Pau II com «Custodi del Redemptor. El poble l'invoca com «**Patró de la bona mort**»... És una figura extraordinària, molt propera a la nostra condició humana.

ACTITUDS QUE EL PAPA PRESENTA A LA NOSTRA ADMIRACIÓ I IMITACIÓ:

PARE ESTIMAT. Va fer un do total de si mateix, de la seva vida, del seu treball; va convertir la seva vocació humana d'amor domèstic en l'oblació sobrehumana de sí mateix, del seu cor i de tota capacitat d'estimar...

PARE DE TENDRESA. Josep va veure progressar Jesús en saviesa, estatura i gràcia davant de Déu i dels homes. Jesús veié la tendresa de Déu en sant Josep. «Com un pare sent tendresa pels seus fills, així el Senyor sent tendresa pels qui els temen» (Salm 103,13). El Déu d'Israel és un Déu de tendresa.

PARE EN L'OBEDIÈNCIA. Així com Déu manifestà a Maria el pla de salvació, també a Josep li va revelà els seus dissenys a través de somnis... Josep estava angoixat per l'embaràs incomprensible de Maria: “No temis a acceptar a Maria la teva muller...”. La fugida a Egipte perquè Herodes busca el nen per matar-lo (Mt,2-13). Que retornés a Galilea, a Natzaret (Mt2,22-23). Josep va saber pronunciar el seu fiat com la Verge Maria.

PARE EN L'ACOLLIMENT. Josep va acollir a Maria sense condicions prèvies, confiant en les paraules de l'àngel. Josep fou un home que no es resignava passivament. Fou protagonista valent i fort. L'exemple de sant Josep ens invita a acollir els altres sense exclusions, amb preferència els més febles, perquè Déu tria el que és feble... pare dels orfes, defensor de vídues (Salm 68,6) i ens ordena estimar a l'estranger.

PARE DE LA VALENTIA CREATIVA. Sorgeix especialment quan tenim dificultats, que són precisament les que fan sorgir recursos en cadascú de nosaltres que ni tan se val pensàvem tenir. Tinguem la mateixa valentia del fuster de Natzaret que va saber transformar els problemes en oportunitats, anteposant sempre la confiança en la Providència. Que Josep sigui realment un patró especial per a tots aquells que han de deixar la seva terra a causa de la guerra, l'odi, la persecució i la misèria.

PARE TREBALLADOR. Sant Josep era un fuster que treballava honestament per assegurar el sosteniment de la família. La crisi del nostre temps, que és una crisi econòmica, social, cultural i espiritual pot representar per a tots un toc d'atenció per a redescobrir la importància i la necessitat del treball per arribar a una nova “normalitat” sense que ningú quedi exclòs.

PARE A L'OMBRA. Josep és l'ombra del Pare celestial a la terra: auxilia a Jesús, el protegeix i no se n'aparta mai del seu costat seguint els seus passos. Ningú no neix pare, sinó que se'n fa... fent-se càrrec del fill responsablement. En la societat del nostre temps, els nens sovint semblen no tenir pare. Sempre que ens trobem en la condició d'exercir la paternitat, hem de recordar que mai no és un exercici de possessió, sinó un “signe” que ens evoca una paternitat superior.

El Papa, a la vida consagrada: "No podemos quedarnos en la nostalgia del pasado ni limitarnos a repetir lo mismo de siempre"

"Romano Guardini, que decía: la paciencia es una forma en que Dios responde a nuestra debilidad, para darnos tiempo a cambiar"

"La paciencia no es un signo de debilidad: es la fortaleza de espíritu que nos hace capaces de “llevar el peso” de los problemas personales y comunitarios"

"A veces, el entusiasmo de nuestro trabajo no se corresponde con los resultados que esperábamos, nuestra siembra no parece producir el fruto adecuado, el fervor de la oración se debilita y ya no somos inmunes a la sequedad espiritual"

"El Señor no nos llama a ser solistas, sino a formar parte de un coro, que a veces desafina, pero que siempre debe intentar cantar unido"

Braz: "Superando la tentación de replegarnos y llorar sobre nosotros mismos, o de cerrar los ojos ante el dolor, el sufrimiento, la pobreza de tantos hombres y mujeres"

José Manuel Vidal

El Papa jesuita celebra la eucaristía de la Jornada de la Vida Consagrada. Para pasar revista a sus 'tropas de élite' e invitarlas a seguir adelante, con “paciencia”, pero remando juntos por la primavera de la Iglesia. Porque, como recuerda Francisco, “no podemos quedarnos en la nostalgia del pasado ni limitarnos a repetir lo mismo de siempre”.

En su saludo, el cardenal presidente del dicasterio de la Vida Consagrada, **el brasileño Braz d'Aviz** puso de nuevo a la vida consagrada en situación de pase de revista, dio las gracias al Papa por su testimonio de vida y aseguró que, a pesar de los problemas y de la

carestía vocacional, la vida consagrada seguirá lista, “superando la tentación de replegarnos y llorar sobre nosotros mismos, o de cerrar los ojos ante el dolor, el sufrimiento, la pobreza de tantos hombres y mujeres”.

Antes de la misa, el Papa preside el rito de las candelas.

Texto íntegro de la homilía del Papa

Simeón —escribe san Lucas— «esperaba el consuelo de Israel» (Lc 2,25). Subiendo al templo, mientras María y José llevaban a Jesús, acogió al Mesías en sus brazos. Es un hombre ya anciano quien reconoce en el Niño la luz que venía a iluminar a las naciones, que ha esperado con paciencia el cumplimiento de las promesas del Señor.

La paciencia de Simeón. Observemos atentamente la paciencia de Simeón. Durante toda su vida esperó y ejerció la paciencia del corazón. En la oración aprendió que Dios no viene en acontecimientos extraordinarios, sino que realiza su obra en la aparente monotonía de nuestros días, en el ritmo a veces fatigoso de las actividades, en lo pequeño e insignificante que realizamos con tesón y humildad, tratando de hacer su voluntad.

Caminando con paciencia, Simeón no se dejó desgastar por el paso del tiempo. Era un hombre ya cargado de años, y sin embargo la llama de su corazón seguía ardiendo; en su larga vida habrá sido a veces herido y decepcionado; sin embargo, no perdió la esperanza. Con paciencia, conservó la promesa, sin dejarse consumir por la amargura del tiempo pasado o por esa resignada melancolía que surge cuando se llega al ocaso de la vida. La esperanza de la espera se tradujo en él en la paciencia cotidiana de quien, a pesar de todo,

permaneció vigilante, hasta que por fin “sus ojos vieron la salvación” (cf. Lc 2,30).

¿De dónde aprendió Simeón esta paciencia? La recibió de la oración y de la vida de su pueblo, que en el Señor había reconocido siempre al «Dios misericordioso y compasivo, que es lento para enojarse y rico en amor y fidelidad» (Ex 34,6); el Padre que incluso ante el rechazo y la infidelidad no se cansa, sino que “soporta con paciencia muchos años” (cf. Ne 9,30), para conceder una y otra vez la posibilidad de la conversión.

La paciencia de Simeón es, entonces, reflejo de la paciencia de Dios. De la oración y de la historia de su pueblo, Simeón aprendió que Dios es paciente. Con su paciencia —dice san Pablo— «nos conduce a la conversión» (Rm 2,4). Me gusta recordar a Romano Guardini, que decía: la paciencia es una forma en que Dios responde a nuestra debilidad, para darnos tiempo a cambiar (cf. Glaubenserkenntnis, Würzburg 1949, 28).

Y, sobre todo, el Mesías, Jesús, a quien Simeón tenía en brazos, nos revela la paciencia de Dios, el Padre que tiene misericordia de nosotros y nos llama hasta la última hora, que no exige la perfección sino el impulso del corazón, que abre nuevas posibilidades donde todo parece perdido, que intenta abrirse paso en nuestro interior incluso cuando cerramos nuestro corazón, que deja crecer el buen trigo sin arrancar la cizaña. Esta es la razón de nuestra esperanza: Dios nos espera sin cansarse nunca. Cuando nos extraviarnos, viene a buscarnos; cuando caemos por tierra, nos levanta; cuando volvemos a Él después de habernos perdido, nos espera con los brazos abiertos. Su amor no se mide en la balanza de nuestros cálculos humanos, sino que nos infunde siempre el valor de volver a empezar.

Nuestra paciencia. Fijémonos en la paciencia de Dios y la de Simeón para nuestra vida consagrada. Y preguntémonos: ¿qué es la paciencia? No es una mera tolerancia de las dificultades o una resistencia fatalista a la adversidad. La paciencia no es un signo de debilidad: es la fortaleza de espíritu que nos hace capaces de “llevar el peso” de los problemas personales y comunitarios, nos hace acoger la diversidad de los demás, nos hace perseverar en el bien incluso cuando todo parece inútil, nos mantiene en movimiento aun cuando el tedio y la pereza nos asaltan.

Quisiera indicar tres “lugares” en los que la paciencia toma forma concreta. La primera es nuestra vida personal. Un día respondimos a la llamada del Señor y, con entusiasmo y generosidad, nos entregamos a Él. En el camino, junto con las consolaciones, también hemos recibido decepciones y frustraciones. A veces, el entusiasmo de nuestro trabajo no se corresponde con los resultados que esperábamos, nuestra siembra no parece producir el fruto adecuado, el fervor de la oración se debilita y ya no somos inmunes a la sequedad espiritual.

Puede ocurrir, en nuestra vida de consagrados, que la esperanza se desgaste por las expectativas defraudadas. Debemos ser pacientes con nosotros mismos y esperar con confianza los tiempos y los modos

de Dios: Él es fiel a sus promesas. Recordar esto nos permite replantear nuestros caminos y revigorar nuestros sueños, sin ceder a la tristeza interior y al desencanto.

El segundo lugar donde la paciencia se concreta es en la vida comunitaria. Las relaciones humanas, especialmente cuando se trata de compartir un proyecto de vida y una actividad apostólica, no siempre son pacíficas. A veces surgen conflictos y no podemos exigir una solución inmediata, ni debemos apresurarnos a juzgar a la persona o a la situación: hay que saber guardar las distancias, intentar no perder la paz, esperar el mejor momento para aclarar con caridad y verdad. En nuestras comunidades necesitamos esta paciencia mutua: soportar, es decir, llevar sobre nuestros hombros la vida del hermano o de la hermana, incluso sus debilidades y defectos. Recordemos esto: el Señor no nos llama a ser solistas, sino a formar parte de un coro, que a veces desafina, pero que siempre debe intentar cantar unido.

Por último, el tercer “lugar”, la paciencia ante el mundo. Simeón y Ana cultivaron en sus corazones la esperanza anunciada por los profetas, aunque tarde en hacerse realidad y crezca lentamente en medio de las infidelidades y las ruinas del mundo. No se lamentaron de todo aquello que no funcionaba, sino que con paciencia esperaron la luz en la oscuridad de la historia. Necesitamos esta paciencia para no quedarnos prisioneros de la queja: “el mundo ya no nos escucha”, “no tenemos más vocaciones”, “vivimos tiempos difíciles”... A veces sucede que oponemos a la paciencia con la que Dios trabaja el terreno de la historia y de nuestros corazones la impaciencia de quienes juzgan todo de modo inmediato. Y así perdemos la esperanza.

La paciencia nos ayuda a mirarnos a nosotros mismos, a nuestras comunidades y al mundo con misericordia. Podemos preguntarnos: ¿acogemos la paciencia del Espíritu en nuestra vida? En nuestras comunidades, ¿nos cargamos los unos a los otros sobre los hombros y mostramos la alegría de la vida fraterna? Y hacia el mundo, ¿realizamos nuestro servicio con paciencia o juzgamos con dureza? Son retos para nuestra vida consagrada: no podemos quedarnos en la nostalgia del pasado ni limitarnos a repetir lo mismo de siempre. Necesitamos la paciencia valiente de caminar, de explorar nuevos caminos, de buscar lo que el Espíritu Santo nos sugiere. Contemplemos la paciencia de Dios e imploremos la paciencia confiada de Simeón, para que también nuestros ojos vean la luz de la salvación y la lleven al mundo entero.

Saludo del cardenal Braz

Queridísimo Papa Francisco: Este día 2 de febrero, fiesta de la Presentación del Señor en el Templo de Jerusalén y Jornada Mundial dedicada a la vida consagrada, es un día muy querido por todos nosotros porque está dedicado a nuestra maravillosa vocación.

En este pequeño pero afectuoso saludo, Santo Padre, quisiera, en nombre de todo nuestro Dicasterio, retomar algunas palabras de la carta que hemos querido enviar a todos los consagrados y consagradas, para estar más cerca de ellos.

Han pasado 25 años desde que nos encontramos en esta fecha con el Papa, sucesor de Pedro, deseando caminar siempre con Pedro y bajo Pedro, como quería Jesús. En este tiempo de pandemia sentimos de manera especial, Papa Francisco, su cercanía a todos nosotros en la Iglesia, a la vida consagrada y a todas las personas. Sus gestos y palabras de Padre, marcados por la fe, el amor al Señor y un luminoso testimonio de vida, nos han animado y alimentado de esperanza.

Este año nuestra celebración eucarística carece de los signos y rostros alegres que la iluminaron en años anteriores, pero siempre es expresión de esa gratitud fecunda que caracteriza nuestras vidas. El distanciamiento físico que nos ha impuesto la pandemia no puede separarnos. Durante meses hemos seguido las noticias que llegaban de las comunidades de las diferentes naciones. Hablan de desconcierto, de contagios, de muertes, de dificultades humanas y económicas, de temores, de institutos que disminuyen en número... Pero también hablan de fidelidad probada por el sufrimiento, de valentía, de testimonio sereno a pesar del dolor y la incertidumbre, de compartir toda aflicción y toda herida, de atención y cercanía a los más pequeños, de caridad y servicio a costa de la propia vida (cf. Hermanos todos, capítulo II).

Con la bendición del Señor estamos aprendiendo a pasar del "yo" al "nosotros", conscientes "de que estamos en la misma barca, todos frágiles y desorientados, pero al mismo tiempo importantes y necesarios, todos llamados a remar juntos" (Papa Francisco, Momento extraordinario de oración, viernes 27 de marzo de 2020).

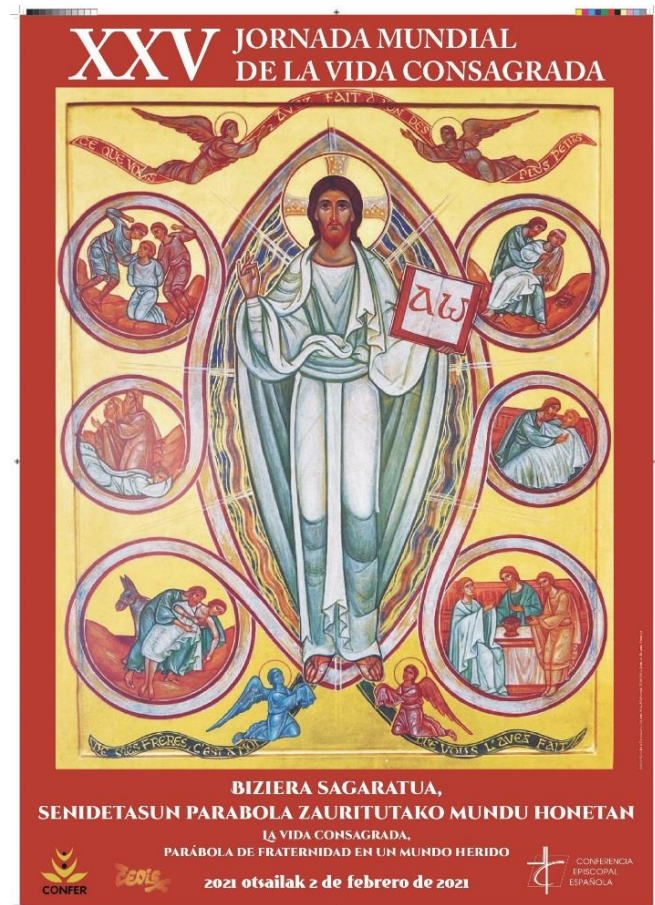
Queremos seguir siendo con Jesús los samaritanos de estos días, superando la tentación de replegarnos y llorar sobre nosotros mismos, o de cerrar los ojos ante el dolor, el sufrimiento, la pobreza de tantos hombres y mujeres, de tantos pueblos. Por eso hemos invitado a todos los consagrados y consagradas de los Institutos religiosos, monásticos y contemplativos, de los Institutos seculares, de los nuevos Institutos, de los miembros del Ordo virginum, de los ermitaños, de los miembros de las Sociedades de Vida Apostólica, a tomar en sus manos la encíclica Fratelli Tutti, a leerla y a reavivar en nosotros "una aspiración mundial a la fraternidad" (n. 8), a soñar juntos (n. 9) para que "frente a las diferentes formas de eliminar o ignorar a los demás, seamos capaces de reaccionar con un nuevo sueño de fraternidad y amistad social.

Gracias Santo Padre por estar cerca de todos nosotros en la Iglesia, por mostrarnos siempre el camino seguro que es Jesús. Su presencia tan cercana y transparente nos da mucha fuerza y aumenta nuestra alegría. Todos rezamos por usted siempre.

Del libro La buena noticia de cada día personalizado para La Salle por la Editorial Verbo Divino

Pere Casaldàliga

Aportació del G. Antonio Domínguez Domínguez

Solo Dios es la vida...
pero tú puedes hacer que florezca
el deseo de vivir.

Solo Dios puede hacer lo imposible...
pero tú puedes hacerlo posible.

Solo Dios se basta a sí mismo...
pero prefiere contar contigo.

No tener nada.
No llevar nada.
No poder nada.

No pedir nada.
Y, de pasada,
no matar nada;
no callar nada.

Solamente el Evangelio, como una faca afilada.
Y el llanto y la risa en la Mirada.
Y la mano extendida y apretada.
Y la vida, a caballo dada.

Solo Dios es luz...
pero tú puedes hacer que brille
a los ojos de todos.

Y este sol y estos ríos y esta tierra comprada,
para testigos de la Revolución ya estallada.
¡Y "mais nada"!

La religiosa, con lágrimas en los ojos, logró salvar a más de un centenar de jóvenes

Ann Nu Thawng: la monja que, de rodillas, pudo parar una matanza en Myanmar

La religiosa, de rodillas al frente de la policía

El cardenal Bo, visiblemente impresionado ante el coraje de esta religiosa, que logró refugiar a más de cien manifestantes en su convento, protegiéndolos de una previsible ejecución

"Condenamos enérgicamente la escalada de violencia contra las protestas en Myanmar y pedimos al ejército que detenga de inmediato el uso de la fuerza contra manifestantes pacíficos", subrayó el purpurado

Jesús Bastante Fides

La imagen ha dado la vuelta al mundo. En el día con más violencia en Myanmar, con al menos 18 víctimas mortales y más de 30 heridos por la represión de la Policía contra los jóvenes manifestantes que protestaban de forma pacífica, **una religiosa, con lágrimas en los ojos y, de rodillas, logró parar a los uniformados** y evitar ejecuciones a sangre fría.

"Con lágrimas en los ojos, la Hermana Ann Nu Thawng ruega y detiene a la policía para que deje de arrestar a los manifestantes. Aproximadamente 100 de los manifestantes pudieron escapar de la policía debido a la monja". Así lo destacaba, en sus redes sociales, el **cardenal Bo**, visiblemente impresionado ante el coraje de esta religiosa, de la congregación de las religiosas de San Francisco Javier. Que, no contenta con eso, logró refugiar a un centenar de jóvenes en su convento.

“La acción de la religiosa y la respuesta de la policía que, al ver la súplica de la monja, se detuvo, ha sorprendido a muchos de nosotros. La hermana Ann hoy es un modelo para los líderes de la Iglesia: los obispos y sacerdotes están llamados a dejar sus zonas de confort y dar ejemplo de su valentía”, confiesa, en declaraciones a Fides, Joseph Kung Za Hmung, director de Gloria News Journal, el primer portal católico del país.

La hermana Ann hoy es un modelo para los líderes de la Iglesia: los obispos y sacerdotes están llamados a dejar sus zonas de confort y dar ejemplo de su valentía

“En la zona de Myitkyina, hasta ahora las manifestaciones siempre han sido pacíficas y sin incidentes. Pero ayer algunos episodios de violencia amenazaron con hacer precipitar la situación”, explicó Hmung, sumándose a los elogios de cardenal de Yangon.

“En el último mes todos hemos implorado: **la paz es el único camino, la paz es posible**. El Papa Francisco ha pedido la resolución de todos los conflictos a través del diálogo. Los que quieren el conflicto no desean el bien a esta nación. Convirtámonos todos en Elías proclamando la paz, encendiendo una lámpara de esperanza en medio de las tinieblas”, pidió el purpurado, quien invitó a "rearmarnos con la reconciliación y el diálogo. El Monte Tabor de Myanmar debe ser escalado con paciencia, tolerancia, si queremos ser testigos de la transfiguración. El mal debe desaparecer, pero no puede ser destruido por otro mal”.

"Condenamos enérgicamente la escalada de violencia contra las protestas en Myanmar y **pedimos al ejército que detenga de inmediato el uso de la fuerza** contra manifestantes pacíficos", concluyó el cardenal.

Montse vendió su startup, fichó por Deloitte y lo deja todo para ser monja

Dolors Massot

Esta millennial valenciana se hizo rica y es mujer de éxito, pero acaba de enviar una carta a sus socios de Deloitte donde explica que "ha encontrado el tesoro"

Montserrat Medina Martínez era uno de los mayores ejemplos de joven triunfadora en Europa. Con 36 años, lleva a sus espaldas un currículum excepcional. La revista «**Business Insider**» la eligió entre «Los 21 jóvenes españoles de 35 años (o menos) que están revolucionando el mundo de las *startups*».

Venta de la startup a Pay Pal

Esta **ingeniera** de Valencia (España) recibió una **beca de doctorado en matemáticas computacionales en la Universidad de Stanford**. Aparcó estos estudios para fundar en 2011 **Jetlore**, una empresa con sede en San Mateo (California) que proporcionaba datos a grandes empresas para que ofrecieran contenidos «a medida» a sus clientes. Pronto **Pay Pal** se interesó por esta herramienta y le **compró la empresa**.

Premios internacionales

Montserrat Medina Martínez fue seleccionada entre las **10 top talents de España** menores de 35 años por la revista **MIT Technology Review** y recibió la Medalla de Bronce en los **Stevie Awards for Women in Business de 2017**, a la Mujer ejecutiva del Año.

@Deloitte_ESMontse Medina es una experta mundial en Inteligencia Artificial.

Su página en LinkedIn como testimonio

Hoy en la página de **LinkedIn** de Montserrat Medina se lee «Sierva de Dios». Y a continuación:

«Con mucho pesar tengo que despedirme de Deloitte. He decidido dejarlo todo y responder a lo que creo que es una llamada de Dios a seguirle más de cerca. Os dejo mi testimonio donde abro mi corazón para que con la gracia de Dios podáis entender mi decisión.

A un monasterio de agustinas

Y es que **Montserrat Medina ha decidido hacerse monja**. El éxito y el dinero no le hacían feliz, y se planteó más. Ahora afirma que ha encontrado «el tesoro» del que habla el Evangelio y se entrega a Dios como religiosa en un **monasterio de agustinas**.

Antes de «desaparecer», Montse hizo llegar **una carta a sus socios de Deloitte** en la que explicaba su decisión.

«Me provocaba un vacío cada vez más creciente»

En ella relata que “Usaba todos los talentos que la infinita bondad de nuestro Dios me había regalado, pero **los empleaba para mi propia gloria y para acumular riquezas en este mundo. Me apropiaba de los dones recibidos buscando sólo mi propio interés.** Y me engañaba a mí misma porque lejos de hacerme feliz esa actitud sólo **me provocaba un vacío cada vez más creciente**”.

«Empezar a invertir en mi futuro para la vida eterna»

También explica: “**He decidido, sin ningún remordimiento, dejar de invertir en mi futuro terrenal y empezar a invertir en mi futuro para la vida eterna.** Puesto que dejo el mundo para servir y hacer la Voluntad de Dios, tengo la certeza de que el Señor misericordioso suplirá con creces mi falta con aquellos a quienes estoy dejando por Él. No dejo el mundo, propiamente, sino lo mundano. Y quiero entregar mi vida en oración y ofrenda por todos aquellos a quienes Dios ama”.

«He encontrado el tesoro»

Así es como afronta Montse su nueva vida de entrega plena a Dios: «Desconozco por qué su Amor me ha concedido gratuitamente los talentos inmerecidos con los que he podido trabajar y realizarme como persona todos estos años. Igualmente desconozco el plan que Él tiene de ahora en adelante para conmigo. **Lo único que sé con certeza es que he encontrado “el tesoro”** y, como dice el Evangelio, quiero vender todo lo que tengo en este mundo para comprarlo (cf. Mt 13, 44-46). Siento que, secundando esta llamada mi vida adquiere un sentido lleno de luz, que me hace sentirme dichosa y feliz.»

Texto íntegro de la carta

A continuación, transcribimos íntegra la carta de Montse a los socios de Deloitte:

Mi nueva esperanza: comunicación y confesión

Con todos los riesgos que supone abrir el corazón, quiero hacerlo como una expresión de **libertad** y una **confesión de la fe**. A quien lea este escrito le confío algo íntimo y personal, pero que no puedo retener sólo para mí.

Se ha abierto una nueva etapa en mi vida que comporta **dejar mi carrera profesional**. Creo que Dios me está llamando a dejarlo todo para seguir a su Hijo Jesús más de cerca. Su gracia me ha quitado el velo que cubría mis ojos y he comenzado a comprender cuánto le debo. **Él ha puesto en mí un fuego que enciende una insaciable necesidad de amarle y servirle.** Muchas veces me pregunto: ¿Cómo puedo yo, siendo pobre criatura, servir y amar al Creador? Pero la respuesta emerge desde dentro: *Si Él me llama, en su Nombre me lanzo a esta aventura de dejarlo todo para buscar continuamente su Rostro.*

Desconozco la razón por la cual el Señor se ha fijado en mí. Desconozco por qué desde mi infancia cada domingo internamente me conmovía escuchar en un canto de Iglesia “he dicho tu nombre”; no entendía entonces que esto era una gracia particular. Desconozco por qué su Amor me ha concedido gratuitamente los talentos inmerecidos con los que he podido trabajar y realizarme como persona todos estos años. Igualmente **desconozco el plan que Él tiene de ahora en adelante para conmigo. Lo único que sé con certeza es que he encontrado “el tesoro”** y, como dice el Evangelio, quiero vender todo lo que tengo en este mundo para comprarlo (cf. Mt 13, 44-46). Siento que, secundando esta llamada mi vida adquiere un sentido lleno de luz, que me hace sentirme dichosa y feliz.

La llamada que muestra el pasaje evangélico del joven rico (cf. Mc 10, 17-39) es la llamada que hoy siento dirigida a mí... por más que la llevo dentro desde hace mucho tiempo, pero sin atreverme nunca a responder. Desde hace años quería decir que sí a Jesús, pero no lo hacía sino tímidamente y sólo por dentro. Y mientras demoraba la respuesta verdadera, esa que compromete la vida, usaba todos los talentos que la infinita bondad de nuestro Dios me había regalado, pero los empleaba para mi propia gloria y para acumular riquezas

en este mundo. Me apropiaba de los dones recibidos buscando sólo mi propio interés. Y me engañaba a mí misma porque lejos de hacerme feliz esa actitud sólo me provocaba un vacío cada vez más creciente. Ciertamente, mi meta no era otra que lo que la sociedad me enseñó desde mi niñez: estudiar, posicionarme con un trabajo bien remunerado, casarme y tener hijos. **La idea de servir al Señor estaba lejos de mis pensamientos:** me había hecho un dios a mi medida que debía servirme a mí y ajustarse a mis objetivos y ambiciones.

Así, autoproclamada “buena católica” por mi asistencia física a la eucaristía dominical, pero enorgullecida por la gloria, poder y dinero que iba obteniendo, mi alma se iba construyendo un lugar privilegiado en el abismo del sinsentido de una vida encerrada en el egoísmo. **No encuentro palabras para describir el estado tan deplorable en el cual se encontraba mi alma mientras me engañaba a mí misma,** convencida de que complacía a Dios. Después de todo, pensaba que algo debía estar haciendo bien: yo me esforzaba y veía recompensa. Ahora me pregunto: ¿Cómo he podido estar tan confundida todos estos años? No era Dios quien me estaba dando la gloria de la tierra sino el príncipe de este mundo quien me estaba engañando sin yo saberlo. Mientras tanto, el Dios misericordioso lo permitió para mi propio bien. He necesitado experimentar estas tinieblas y el poder desgarrador del mundo para apreciar más la vida de la fe y el Evangelio de Cristo. El sufrimiento que comporta seguir a los ídolos del mundo me ha preparado para renunciar a ellos y volverme al Señor en una ofrenda completa de mi vida.

He vivido 12 años “triunfando” según los parámetros del mundo: tengo títulos de la prestigiosa Universidad de Stanford, he fundado una *startup* en Silicon Valley que ha adquirido una Fortune 100 y con tan sólo 34 años he llegado a ser socia en Deloitte. Yo le decía al Señor: Mira lo bien que he aprovechado tus talentos. Pero sintiendo un profundo conocimiento de la suciedad de mi alma, me percaté de mi mal entendimiento con respecto a la ansiada “perfección” que buscaba en las cosas del mundo, y cuánto más me acercaba a ella, más me alejaba de la verdadera: la perfección del alma que consiste en hacer la voluntad de Dios, verdadera plenitud para la que hemos sido creados.

Hundida en mi miseria, sin saber qué hacer con todos mis pecados he comprendido que el Señor lo perdona todo porque Él es todo bondad y misericordia. Ahora quiero dejarlo todo por seguir a este Dios que ha conquistado mi corazón. Es una deuda de amor lo que vivo... aunque sé que por mi parte esa deuda siempre estará por saldar. **Quiero que el Señor sea mi único Dios, y no el dinero. No puedo servir a dos señores.** El Señor, nuestro Dios, es el único Señor; y me llama a amarle con todo mi ser.

La inquietud de mi alma me ha llevado a buscar la Voluntad de Dios en comunidades católicas, en voluntariados, hasta planeé fundar una ONG..., pero no encontraba la Paz en ninguno de estos proyectos. Ahora, secundando la llamada a ofrecermelo al Señor en la vida consagrada contemplativa, he encontrado la paz del corazón. **Creo que desde esta vocación podré ayudar a tantos que buscan a Dios sin saber dónde y cómo encontrarlo.** La Iglesia y la Comunidad de Monjas contemplativas que me acogen me regalan un hogar donde vivir con sencillez evangélica el seguimiento de Cristo en fraternidad. Soy consciente de que es un gran riesgo el que corro dejándolo todo para entrar en un Monasterio... pero la vida vale la pena cuando se arriesga en la búsqueda del Bien. Y “sé de quién me he fiado” (2Tim 1, 12).

Por ello he tomado la decisión más importante y al mismo tiempo más sencilla de mi vida. He decidido, sin ningún remordimiento, dejar de invertir en mi futuro terrenal y empezar a invertir en mi futuro para la vida eterna. Puesto que dejo el mundo para servir y hacer la Voluntad de Dios, tengo la certeza de que el Señor misericordioso suplirá con creces mi falta con aquellos a quienes estoy dejando por Él. **No dejo el mundo, propiamente, sino lo mundano.** Y quiero entregar mi vida en oración y ofrenda por todos aquellos a quienes Dios ama.

Quiero terminar pidiendo perdón a quienes haya podido hacer sufrir en estos años o por los que se puedan ver perjudicados de alguna manera por esta decisión vocacional. **Os agradezco que recéis por mí; yo rezaré por todos.**

¡Bendito y alabado sea por siempre el Señor!

Montse

Austen Ivereigh, Biógrafo del Papa: "El Papa es un piloto de tormentas y un lector de corazones"

El Papa con Austen Ivereigh, biógrafo

"Soñemos juntos' es una carta de amor de Francisco a toda la Humanidad"

"Francisco teme que perdamos la oportunidad que representa la crisis y cita la de 2008, cuando todo volvió a ser igual"

Para hacer frente a todas estas pandemias, Francisco pide unidad, todos juntos, como miembros de la misma barca, y no caer en la indiferencia del 'a mí qué'

"No estamos ante el final del pontificado, porque Francisco siempre encuentra nuevas maneras de estar con la gente"

José Manuel Vidal

Austen Ivereigh, uno de los más reputados biógrafos del Papa, ha rizado el rizo con una nueva obra papal, escrita a cuatro manos. Titulada 'Soñemos juntos. El camino a un futuro mejor' (Plaza y Janés), al final de encuentros y llamadas, la obra se convirtió en "una carta de amor escrita a toda la Humanidad" por parte de un pontífice especial, al que el coautor define como "un piloto de tormentas y un lector de corazones".

Un libro escrito durante la pandemia y, por lo tanto, amasado con el dolor, la incertidumbre, las penas y las lágrimas de la gente de todo el mundo. Un libro, como dice Austen, "fruto de la propia transformación del Papa durante la covid", que tuvo uno de los momentos culminantes en la celebración solitaria del Viernes Santo, en medio de la oscuridad de la noche y ante el Cristo de la Peste en una Plaza de San Pedro vacía y silenciosa.

De todo ese cúmulo de circunstancias o signos de los tiempos y del encuentro de dos hombres de Iglesia (un escritor-historiador y un Papa) salió la cosecha granada de una obra, en la que Francisco aparece como "el piloto de tormentas", que le llamaban ya en Argentina, en su época de jesuita. Y con un objetivo: demostrar su amor a la Humanidad en medio de esta noche oscura y ofrecerle vías de salida.

Oración del Papa

Una noche oscura que, además, está polarizando a la sociedad. Y ésta es, según el autor, la gran preocupación del Papa: las divisiones y las polarizaciones. Ante ellas, la tesis papal es que **“la crisis actual tiene su raíz en la pérdida de sentido de la dignidad del pueblo”**.

Perder la oportunidad que representa la crisis

Y es que Francisco “teme que perdamos la oportunidad que representa la crisis y cita la de 2008, cuando todo volvió a ser igual”. Le asusta, pues, la pesadilla de que pase la pandemia y la sociedad vuelva a lo mismo. Cuando, por el contrario, para el Papa, la crisis **“debería tener la capacidad de abrirnos a un nuevo horizonte”**, al sueño bíblico, que es ese momento en que el hombre permite que Dios actúe. Pero optimista como es, “ve en la crisis una posibilidad

real de cambiar”.

Un cambio en dirección a la fraternidad. Porque de las tres columnas de la revolución francesa (libertad, igualdad y fraternidad), el Papa cree, según Austen, que **“hemos tenido libertad e igualdad sin fraternidad, por eso hemos caído en la explotación”**. Y, precisamente, Francisco cree que la gran aportación de la Iglesia para reequilibrar los tres elementos es “un nuevo humanismo”, que ponga a la persona (y su dignidad) realmente y de verdad en el centro del sistema y de la vida.

Descubrir otras pandemias

Para eso, el Papa está convencido de que la pandemia nos está posibilitando descubrir las otras pandemias, que están interconectadas, pero que no hemos querido ver. Para hacer frente a todas estas pandemias, Francisco **pide unidad, todos juntos, como miembros de la misma barca**, y no caer en la indiferencia del 'a mí qué'. Y, en medio, como elemento fundamental la propia Iglesia, como un pegamento, que hace sonar constantemente la campana de alarma, para “ayudar a la humanidad a apreciar el valor de lo que no valora”.

Francisco sabe perfectamente que, para ayudar al mundo a salir de la oscuridad y amamantarse de fraternidad, tiene que reformar a fondo su propia **Iglesia en base a la sinodalidad**. Porque éste es uno de los aportes más significativos de su pontificado, según Austen. “Es la primera vez que un Papa confiesa abiertamente cómo gobierna la Iglesia en manos del Espíritu Santo”.

A juicio del autor, Francisco tenía un calendario de la reforma en su mente, que pasaba por concluirla en cinco años. “Pero, por las resistencias internas, se ha ido a siete, pero **la reforma sigue en marcha**”, asegura el autor del libro.

En septiembre, le encontré muy bien: había perdido peso y estaba lleno de energía. Se cansa, pero se recupera rápido”

Para seguir adelante con ella hacen falta fuerzas físicas y espirituales. Las físicas, según Austen no le faltan. “En septiembre, le encontré muy bien: había perdido peso y estaba lleno de energía. Se cansa, pero se recupera rápido”. En este sentido la imposibilidad de viajar podía ayudarlo. **“Después de hacer viajes, necesita un par de días para recuperar fuerzas**, el no viajar podía ser una bendición para él, porque se desgastará menos”.

"No estamos ante el final del pontificado"

Nada, pues, de cantos de sirena de final de pontificado, como dicen algunos. **"No estamos ante el final del pontificado, porque Francisco siempre encuentra nuevas maneras de estar con la gente"**.

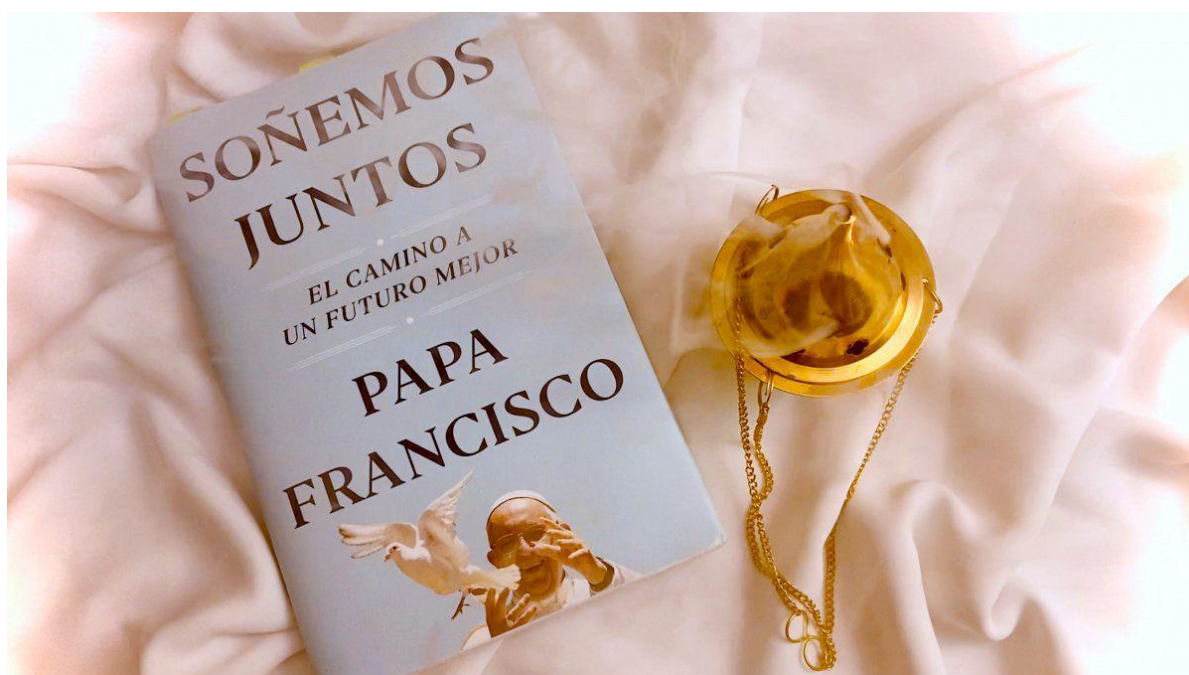
Si físicamente está bien, espiritualmente, quizás mejor. Por ejemplo, no ha perdido en absoluto su "sentido agudo e irónico del humor ni la humildad, que lo hace permanecer con los pies muy en la tierra".

Además, también sigue conservando su enorme paciencia y la conciencia de los propios límites que tiene su primavera. Porque, según Austen, **su objetivo es "abrir la Iglesia sin rupturas"**. Es verdad que, en su propia casa, está sufriendo traiciones (como la del cardenal Becciu), quizás, como explica el autor, porque "el Papa es un líder que confía y, aunque ha nombrado a personas que le han decepcionado, es un gran conocedor de la fragilidad humana".

Una Iglesia viva y creativa

Por eso, Francisco sigue su camino y su proceso. Discerniendo los signos de los tiempos, quiere que la Iglesia vuelva a sus raíces y se convierta en samaritana en lo concreto. **"Una Iglesia viva y creativa, cercana a la gente y que sale y que no se queda encerrada"**. Porque también sabe que la humanidad está entrando en una nueva era y él pretende pilotar a la Iglesia hasta este umbral.

Esto y mucho más en **un libro inédito y especial, que rompe moldes en el fondo y en la forma** (hasta conserva el lenguaje porteño del Papa, que suelen afeitar en sus intervenciones vaticanas). Como dice el claretiano Fernando Prado, "uno de los mejores libros del Papa y sobre el Papa. Un regalo para este tiempo de pandemia". Y el religioso sabe mucho de esto, porque ha escrito también un libro -entrevista al Papa y porque, además, es editor de Publicaciones Claretianas.

Francisco: "Queridos jóvenes, no renunciemos a los sueños grandes, no nos contentemos con lo que es debido"

Sobre el juicio final: "El Señor se basa en las decisiones que tomamos. Casi parece que no juzga: separa las ovejas de las cabras, pero ser buenos o malos depende de nosotros"

Advierte de "la fiebre del consumo, que narcotiza el corazón con cosas superfluas. Se encuentra la obsesión por la diversión, que parece el único modo para evadir los problemas, y en cambio sólo pospone los problemas"

Jesús Bastante

Misa de entrega de los signos de la JMJ a los responsables de la jornada en Lisboa. Misa en San Pedro, con pocos fieles, cumpliendo estrictamente las normas de higiene, aforo y seguridad planteadas por la pandemia. **Todos los asistentes, y concelebrantes, excepto el Papa, llevan mascarilla.**

En su homilía, Bergoglio explica las obras de misericordia, "que transforman nuestra vida en eternidad". "Cada uno de nosotros puede preguntarse: ¿Las pongo en práctica? ¿Hago algo por quien lo necesita? ¿O hago el bien sólo a los seres queridos y a los amigos? **¿Ayudo al que no me puede**

devolver? ¿Soy amigo de un pobre?", se pregunta el Papa, que responde con las palabras de Jesús "Yo estoy ahí, donde el pensamiento dominante —según el cual la vida va bien si me va bien a mí— no muestra interés". Una presencia también para los jóvenes, que buscan "realizar los sueños de la vida".

"Queridos jóvenes, queridos hermanos y hermanas: **No renunciemos a los sueños grandes. No nos contentemos con lo que es debido.** El Señor no quiere que recortemos los horizontes, no nos quiere aparcados al margen de la vida, sino en movimiento hacia metas altas, con alegría y audacia", recalcó el Pontífice.

Homilía del Papa en San Pedro

"No estamos hechos para soñar con las vacaciones o el fin de semana, sino para realizar los sueños de Dios en este mundo", proclamó, indicando que, para ello, son precisas "las grandes decisiones". De eso también se habla en el juicio final. "El Señor se basa en las decisiones que tomamos. Casi parece que no juzga: separa las ovejas de las cabras, pero ser buenos o malos depende de nosotros".

"Nosotros nos convertimos en lo que elegimos, para bien y para mal. Si elegimos robar nos volvemos ladrones, si elegimos pensar en nosotros mismos nos volvemos egoístas, si elegimos odiar nos volvemos furibundos, si elegimos pasar

horas delante del móvil nos volvemos dependientes", advirtió Bergoglio, quien añadió: "**Si optamos por Dios nos volvemos cada día más amados y si elegimos amar nos volvemos felices**".

"Nosotros nos convertimos en lo que elegimos, para bien y para mal. Si elegimos robar nos volvemos ladrones, si elegimos pensar en nosotros mismos nos volvemos egoístas, si elegimos odiar nos volvemos furibundos, si elegimos pasar horas delante del móvil nos volvemos dependientes"

En cambio, "hay obstáculos que vuelven arduas las elecciones: a menudo el miedo, la inseguridad, los porqués sin respuesta". Frente a ello, **"el amor nos pide que vayamos más allá,** que no nos quedemos sujetos a los porqués de la vida, esperando que llegue una respuesta del Cielo".

"No, el amor nos impulsa a pasar de los porqués al para quién, del por qué vivo al para quién vivo, del por qué me pasa esto al para quién puedo hacer el bien. **¿Para quién? No sólo para mí mismo:** la vida ya está llena de decisiones que tomamos mirando nuestro beneficio, para tener un título de estudios, amigos, una casa, para satisfacer los propios pasatiempos e intereses. Pero corremos el riesgo de que pasen los años pensando en nosotros mismos sin comenzar a amar", advirtió.

El consumo nos anestesia

Además de las dudas, otros obstáculos, como "la fiebre del consumo, que narcotiza el corazón con cosas superfluas. Se encuentra la obsesión por la diversión, que parece el único modo para evadir los problemas, y en cambio sólo pospone los problemas".

"Elegir, especialmente hoy, es no dejarse domesticar por la homogeneización, es no dejarse anestesiarse por los **mecanismos de consumo que desactivan la originalidad**, es saber renunciar al aparentar y al mostrarse. Elegir la vida es luchar contra la mentalidad del usar y tirar y del todo y rápido, para conducir la

existencia hacia la meta del Cielo, hacia los sueños de Dios". **Muchas elecciones, que "surgen cada día en el corazón".**

Finalmente, el Papa ofreció un par de consejos, un par de preguntas. "Una es: ¿Qué me apetece hacer? Es una pregunta que con frecuencia engaña, porque insinúa que lo importante es pensar en uno mismo y seguir todos los deseos e impulsos que uno tiene. Sin embargo la pregunta que el Espíritu Santo sugiere al corazón es otra: **no ¿qué me apetece hacer?, sino ¿qué te hace bien?** Aquí está la elección de cada día: ¿Qué quiero hacer o qué me hace bien? De esta búsqueda interior pueden nacer elecciones banales o elecciones de vida. Miremos a Jesús, pidámosle la valentía de elegir lo que nos hace bien, para seguir sus huellas en el camino del amor, y encontrar la alegría".

Palabras finales

Al final de esta celebración eucarística, saludo cordialmente a todos los presentes y a todos los que nos siguen a través de los medios de comunicación. Dirijo un saludo especial a los jóvenes de Panamá y Portugal, representados por las dos delegaciones que en breve harán el significativo gesto del paso de la Cruz y del icono de la Virgen María, Salus Populi Romani, símbolos de las Jornadas Mundiales de la Juventud. Es un paso importante en la peregrinación que nos llevará a Lisboa en el año 2023.

Y mientras nos preparamos para la próxima jornada intercontinental de la JMJ, también me gustaría relanzar su celebración en las Iglesias locales. Treinta y cinco años más tarde de la creación de la JMJ, después de haber escuchado diferentes opiniones y al Dicasterio para los Laicos, la Familia y la Vida, competente en la pastoral juvenil, **he decidido trasladar la celebración diocesana de la JMJ del Domingo de Ramos al Domingo de Cristo Rey,** a partir del próximo año. En el centro permanece el Misterio de Jesucristo Redentor del hombre, como siempre evidenció san Juan Pablo II, iniciador y patrono de la JMJ.

Queridos jóvenes: ¡Griten con sus vidas que Cristo vive y reina! ¡Si ustedes callan, las piedras gritarán! (cf. Lc 19,40).

FE I JOVES, UNA COSA RARA?

Jordi Llisteri

Ja em perdonaran que pugui semblar desagraït. Aquest diumenge el matinal de cap de setmana de Catalunya Ràdio ha dedicat un extens reportatge a la fe i els joves. Està molt bé i és d'agrair que l'equip de El Suplement de Roger Escapa hagin fixat la mirada d'un espai de màxima audiència en aquest tema. La crítica no és al reportatge, que ha fugit del frikisme i gràcies a Déu ha escollit una noia catòlica normal. La crítica és al substrat. Que un jove sigui creient és una cosa rara? O ens ho han fet creure i ens hem cregut que és una cosa rara? L'esquer

del reportatge era una mica això. Ben normal perquè l'imaginari col·lectiu és aquest. Ser jove i creient no és molt normal.

L'única cosa que no he entès del reportatge és perquè calia emmarcar el catolicisme com una herència del franquisme, quan d'això ja en fa 40 anys i tots són morts i enterrats. No crec que hi hagi cap jove catòlic gràcies o malgrat el franquisme (i si cal citar, citem també quins espais van ser els que van acollir la resistència al franquisme, (com tampoc s'emmarca mai el budisme en una teocràcia tibetana (ni l'Islam en la invasió sarraïna...etc.).

No marxem del tema. És una cosa rara ser jove i creient? Doncs crec que no gaire. A Catalunya n'hi ha molts. Mirem les enquestes del CEO, que no són paraula de Déu però indiquen tendències quantificables. Les dades de cada onada trimestral fluctuen molt perquè no és objecte d'aquestes enquestes l'estudi del fenomen religiós. I el Barometre sobre la Religiositat no s'ha actualitzat des de fa cinc anys. Però totes ens descriuen un panorama semblant.

Al voltant d'un 35% dels joves catalans es declaren catòlics. Fent una extrapolació, això vol dir gairebé mig milió de joves catalans. Aproximadament, els joves protestants podrien ser uns 60.000 (5%) i els musulmans uns 40.000 (3%). Entre els joves de totes les confessions, al voltant del 8% es declaren practicant, que vol dir que al vol uns 100.000 catalans entre 18 i 35 anys

Que amb tot el que ha plogut "encara" hi hagi un 35% de joves que s'identifiquin com a catòlics em sembla gairebé un miracle. I les darreres dades del CEO indiquen una cosa que els darrers anys s'anava intuïnt. La caiguda de la religiositat per franges d'edat s'ha aturat: els joves de 18-25 anys, ja superen en alguns decimals l'adscripció religiosa dels de 25-35.

Cent mil joves que practiquen els cultes de les seves religions o mig milió identificats amb el catolicisme. Mireu-ho bé. No em sembla que permeti afirmar que ser jove i creient sigui una cosa rara. Per exemple, és més rar que un jove militi en un partit polític o en un sindicat. Amb una mirada ràpida per internet pots trobar que a Catalunya només hi ha 7.000 joves que militen en partits o que el partit català amb més afiliats no arriba a les 20.000 persones. No parlem d'altres aficions que pot semblar que interessin a tots els joves i que difícilment s'acostarien a les xifres de l'àmbit religiós.

Si no és així, perquè ho sembla? Una mica ens passa allò de la cançó del Sisa: "I vostè que ho escolta, no ho sent perquè no vol". Sense cap pretensió de donar-hi resposta apunto dos motius. Un és la infrarepresentació en els mitjans de comunicació. I això no és donar-los la culpa. Els mitjans de comunicació són reflex però alhora impuls dels imaginaris col·lectius. Un bon exemple d'això seria el feminisme. La necessària igualtat

entre home i dona no se l'inventen els/les periodistes, però la seva centralitat en el discurs col·lectiu no seria possible sense els mitjans de comunicació. No hauríem arribat la batalla pel llenguatge inclusiu, a les llistes electorals amb paritat o a l'interés per l'esport femení sense els mitjans de comunicació. La pregunta és si els mitjans han fet més de reflex d'una societat que invisibilitza la religió o han estat un dels factors principals que han contribuït a invisibilitzar-la. Però el problema de fons, a diferència d'altres societats occidentals, és que la religió ha perdut la batalla cultural i ha deixat de ser pública i institucionalment significativa. Encara que hi hagi milers de persones a les que la religió continua donant sentit a la seva vida.

Un exemple claríssim. Fan una entrevista al presentador del programa en la que sobretot explica quines conclusions ha tret del reportatge sobre els joves creients, i el tema religiós no queda recollit en cap element de titulació per atraure els lectors. Algú va considerar que aquest tema no interessa. Un segon factor és més específicament catòlic. Ens hem cregut que no hi ha joves creients. La imatge que tenim és de parròquies, clergat i comunitats religioses envellides. Real. Però el problema és que la superestructura hereva d'un catolicisme social que ja no existeix ens porta a aquesta percepció. Si tenim una parròquia a cada cantonada, no hi ha joves per tanta parròquia. Si tenim més de cent congregacions religioses, no hi ha vocacions per tanta congregació. El catolicisme manté una estructura eclesial massa dispersa per la seva realitat social a Catalunya (i a Europa en general). Això vol

dir que sigui una realitat menor o insignificant a Catalunya? No. Però quatre casals alternatius de barri a Barcelona ben organitzats fan més soroll que un centenar de parròquies disperses. I que sembli que tots els joves estan als casals alternatius i no a les parròquies.

Mirem-ho però amb optimisme. Allò que sembla rar, encara que no ho sigui, també és un gran focus d'atenció. Una religiositat explicada com una cosa nova, encara que aparentment estranya, pot tenir molt recorregut. I que ens dediquin programes de ràdio i televisió.

Eternament joves

Miguel Ángel Mesa

Text extret del Full Parroquial de la Parròquia de Sant Martí de Cassà de la Selva (7.02.2021)

Arribant a una certa edat de la vida cal saber dir “no” al que no pots fer, degut a l’edat avançada que un té. Amb tot, aquí tens alguns ingredients necessaris per tot els que ens queda per a viure, experimentar, compartir, gaudir...

Alimentar cada dia el que de veritat ens dona qualitat i calidesa humana, la trobada amb els altres, el compromís solidari, amb tota la nostra història (el bo i el dolent, ja que de tot podem aprendre) a la motxilla que portem a l’esquena, la satisfacció per ser qui som, aquí i ara.

Analitzar el que sincerament val la pena, el que és primordial i el que només és fum, vanitat, secundari, accessori.

Apreciar la bellesa i el valor que hi ha en el secret, en el petit, en el que no transcendeix, en la quotidianitat, rebutjant el que és només aparença i superficialitat.

Mantenir viva la flama de l’esperança, treballant cada dia perquè sigui un alè eficaç en el nostre entorn vital i en el món, revifant així la il·lusió i la confiança en els altres.

Acceptar que ja no som el que érem a la nostra joventut, però que encara brilla en les nostres pupil·les el flax del nen o la nena que vam ser, i per això ens seguim divertint i gaudint amb les coses més senzilles i quotidianes.

Reconciliar –amb molt d’humor– amb les nostres fragilitats i la nostra vulnerabilitat, ens ajudarà a caminar amb ànim, demostrant alhora maduresa i saviesa.

Quan tornin a nosaltres els records de qualsevol tipus, portem a la pràctica el que significa re-recordar: tornar a passar-ho tot pel cor.

Revifar la passió, la sorpresa, ja que mantenir viva una actitud d’admiració i commoció, davant tantes realitats que ens envolten, no té cap límit d’edat.

Descobrir que no tot és blanc ni negre, perquè hi ha una immensa varietat de grisos i molts colors. Això també demostra Intel·ligència, consideració, acceptació i tolerància.

Acompanyar i deixar-nos acompanyar. Tenir cura i deixar-nos cuidar. Acariciar i deixar-nos acariciar. Estimar i deixar-se estimar.

Seguir explorant sempre coses noves, motivant els somnis personals i solidaritzant-nos amb els anhels col·lectius.

Abandonar les preocupacions per ocupar-nos generosament, ajudant a curar tantes ferides, eixugar tanta llàgrima, alleujar tanta soledat i desconsol.

Gaudir, passejar, xerrar i riure amb els amics i amigues. Abraçar i besar amb tendresa sempre que puguem.

Només es tracta d’acceptar-nos tal com som i brindar per la vida que ens bateja dins, en el món que tenim al nostre voltant i l’univers del que formem part.

I finalment, tractem de viure el moment present amb profunditat, agraïment i intensitat, com ho va expressar admirablement Antonio Machado: “Hoy es siempre todavía, toda la vida es ahora”.

MADRE TIERRA

Muchas cosas tienen que reorientar su rumbo pero, ante todo, la humanidad necesita cambiar. Hace falta la conciencia de un origen común, de una pertenencia mutua y de un futuro compartido por todos. Esta conciencia básica permitiría el desarrollo de nuevas convicciones, actitudes y formas de vida (Laudato si)

ORACIÓN PARA SANAR LA MADRE TIERRA

Nos unimos los seres humanos con la tierra
para que la tierra tenga vida nueva,
las aguas se regeneran y el aire se limpie.
Nos unimos los seres humanos con la tierra para
renovar los bosques, cuidar de las plantas,
proteger a los seres vivos.

Nos unimos los seres humanos con la tierra para
celebrar los mares, regocijarse a la luz del sol, cantar
la canción de las estrellas.

Nos unimos los seres humanos con la tierra
para recrear la humanidad, para promover la justicia y la paz,
para tener presentes a las generaciones futuras.

Nos unimos los seres humanos con la tierra
como expresiones diversas y diferentes de un misterio de amor,
para sanar la tierra y renovar la vida en todas sus dimensiones.

Nos unimos los seres humanos con la tierra
en un canto a Dios Creador para que las personas responsables de
las decisiones políticas y económicas
actúen con sabiduría por el bien común
de la humanidad y la creación.

"Debemos reconocer a la Madre Tierra como la fuente de la vida y forjar un nuevo sistema basado en los principios de armonía y equilibrio entre todos y con todo, complementariedad, solidaridad y equidad, bienestar colectivo y satisfacción de las necesidades fundamentales de todos en armonía con la Madre Tierra, respeto a los Derechos de la Madre Tierra y a los Derechos Humanos, reconocimiento del ser humano por lo que es y no por lo que tiene, eliminación de toda forma de colonialismo, imperialismo e intervencionismo, paz entre los pueblos y con la Madre Tierra". (Acuerdo de la Cumbre de los Pueblos, 2010)

"Una forma de vida con sabor a Evangelio"

Félix Azurmendi: "Fratelli Tutti ha puesto un dedo en las llagas humanas y el otro en la dirección de un futuro diferente"

"Creíamos que el 'desarrollo' era imparable y nos iba a permitir vivir cada vez mejor"

"Hemos cometido el error de querer “normalizar” todo para, al fin, volver a sufrir nuevas restricciones"

"No podemos esperar que los políticos y los dueños del dinero tracen los rasgos de un modo nuevo de vivir: el camino lo trazarán los profetas"

Félix Azurmendi

El **papa Francisco** está siendo para muchos, aunque es evidente que no para todos, un rayo de luz que está iluminando las tenebrosas noches del momento actual caracterizado por las innumerables incertidumbres originadas por las sucesivas crisis humanitarias que estamos sufriendo: las migraciones, la crisis ecológica y la crisis sanitaria. Esta última crea más incertidumbres porque nos afecta a todos, aunque no por igual. Si solo afectara a los países pobres, seguro que estaríamos mucho más tranquilos, por desgracia.

Somos muchos los que, en este momento de pandemia, **reclamamos algo más que datos**, números, estadísticas, informaciones, pautas de higiene y salud y restricciones a nuestra movilidad y relación social. Lo que está en juego hace ya mucho tiempo, pero que el Covid-19 lo ha evidenciado radicalmente, es más hondo y grave: está en juego nuestro modo de vida y, consiguientemente, nuestro futuro, el de la humanidad y el de “nuestra casa común” que es la tierra.

Somos bastantes los que veníamos diciendo que el modo de vida de nuestras sociedades neoliberales y capitalistas, con sus **secuelas consumistas** y materialistas, no era sostenible y estaba dañando, no solo la madre tierra y sus recursos naturales, poniendo en riesgo su propia supervivencia, sino al mismo ser humano

en su dignidad y en sus capacidades más específicamente humanas: el pensamiento crítico y los valores espirituales, su capacidad de amar y contemplar, la gratuidad del compartir y de la solidaridad, en definitiva, su capacidad fraterna.

Creíamos que el “desarrollo” era imparable y nos iba a permitir vivir cada vez mejor, las prisas eran inevitables y el “bienestar” intocable, el consumo desaforado y el afán por acumular el motor de la economía. Y ahora nos han

El Papa a su llegada a Sri Lanka

dicho “Stop”. Primero nos confinaron y **vimos que era posible parar**. Luego, creo que cometiendo un grave error, nos invitaron a vivir en la “nueva normalidad” cuando nada era normal. Y hemos cometido el error de querer “normalizar” todo para, al fin, volver a sufrir nuevas restricciones y limitaciones. No vislumbramos un futuro alentador. La presión psicológica a la que estamos sometidos es enorme. Todo lo apostamos a una vacuna.

Necesitamos algo diferente, un modo de vida que no se identifique con el simple “vivir bien”, materialmente hablando, y que nos ayude a descubrir una **vida “buena”** que nos haga bien, desde un punto de vista humano. El ser humano necesita salvarse. El papa Francisco, en la encíclica “Fratelli tutti” ha puesto un dedo en las llagas y heridas humanas y el otro en la dirección de un futuro diferente, una salida para todos: “hoy nos salvamos todos o no se salva nadie” (F.T. 137). Para ello, afirma, necesitamos un “nuevo ordenamiento mundial jurídico, político y económico” (F.T.138)

El papa Francisco, con sus palabras y sus gestos, está ayudándonos a ir más allá de la pura materialidad de los datos para mirar con hondura la realidad en la que vivimos. **Probablemente es de los pocos que pueden hacerlo.** Los políticos y los agentes económicos tienen otras preocupaciones mucho más inmediatas: atender a las necesidades sanitarias que origina el Covid-19, abordar la situación económica, con sus secuelas críticas para los más vulnerables en la presente crisis socio-económica, hacer que el sistema económico funcione,

pero sin poner en duda el modelo económico y de desarrollo que tenemos. No podemos esperar que los políticos y los dueños del dinero tracen los rasgos de un modo nuevo de vivir, un estilo nuevo de realizar nuestra existencia. No se va a poder hacer sin la transformación del poder y desde el poder, pero el camino lo trazarán los profetas.

El papa Francisco, en el prólogo de su Encíclica “**Fratelli Tutti**”, hace alusión a unas palabras del santo de Asís en el que

Protesta contra la minería en El Salvador

propone a sus hermanos y hermanas “una forma de vida inspirada en el Evangelio”. Una forma de vida inspirada en el Evangelio es la mejor y mayor aportación que como cristianos podemos ofrecer en este momento. La actitud profética tiene que ver, en nuestro tiempo, con un nuevo modo de vivir: vivir y enseñar a vivir una vida “buena”, que no nos haga daño a nosotros mismos, los pueblos más pobres y la tierra que habitamos. La fraternidad universal que propone el papa Francisco es la única salida, un estilo de vida “nuevo” y “bueno”.

La vida nueva y buena

Quisiera proponer, siquiera someramente, algunos elementos o actitudes que nos pueden ayudar a avanzar por caminos nuevos **hacia una manera nueva** y buena de vivir. Naturalmente este camino ha de ser andado por muchos y por ello se necesita el concurso de muchos

Necesidad de pensamiento crítico. La toma de conciencia ante la realidad que estamos viviendo es el primer paso ineludible de un camino nuevo. La situación que estamos atravesando es inédita. De repente se nos han abierto los ojos de una manera virulenta y estamos siendo espectadores de algo que hasta ahora no hemos vivido. ¿No nos ha de hacer pensar? ¿Es suficiente quedarnos con datos y estadísticas? Repetiremos la pregunta del salmista: Centinela, ¿qué ves en la noche? Que no resulten verdaderas entre nosotros las palabras de Emilio Lledó:” Creo que no estamos tanto ante una crisis económica, sino en una crisis de la

mente, de nuestra forma de entender el mundo. La crisis más real, con independencia de los problemas económicos, que son muy reales, es la crisis de la inteligencia”. Y eso resulta verdad si tan solo aceptamos como verdad los discursos de los políticos, las estadísticas de los telediaris o las opiniones de los tertulianos. Necesitamos más luz, más pensamiento crítico que nos ayude a descubrir, con toda honestidad y verdad, cuál es el origen de lo que nos está ocurriendo. Nos hace falta más sabiduría.

Reforzar el hombre interior. Muchos han tenido la percepción de que el tiempo de confinamiento ha sido un tiempo propicio y apto para crecer hacia dentro, en la vida interior y en las capacidades espirituales que dan fortaleza al ser humano. Sencillamente un tiempo para situarnos en la raíz de aquellas dimensiones que nos fundamentan yendo al encuentro de nosotros mismos, escuchando al propio corazón en el silencio y la oración. La interioridad es un valor en alza. No habrá realidades nuevas si el propio ser humano no se renueva desde su raíz.

La vida interior forma parte del lado oculto de la persona pero, en realidad, tiene una gran influencia en nuestra vida. El mundo de nuestra interioridad, sentimientos, deseos, pensamientos, dudas y tentaciones, contradicciones, miedos y expectativas, requiere de un tiempo personal de atención y **silencio**. Nuestra interioridad es el mundo del sentido, de nuestras preocupaciones inconformistas y de nuestra identidad.

Por todo ello la vida interior es nuestra raíz y fundamento, la fuente de la que nos alimentamos cada día. Por ello cada día hemos de volver al corazón, “redire ad cor” como decían los antiguos monjes medievales. La **fe** no es ajena a todo esto. Creer en Dios es estar dispuesto a descubrir el maestro interior que nos habita (San Agustín). Y esta escucha es solo posible si uno se ejercita en el silencio. Creer en Dios es tener la audacia de ejercitarse en el silencio. Este silencio no será nunca un silencio vacío. Es un silencio pleno de Presencia, elocuente. El Silencio es Dios. Silencio y Palabra en Jesucristo.

Es hora de respirar hondo, pues es hora de hombres y mujeres que se plantean la vida desde la profundidad de sí mismos y desde su vivencia del encuentro personal con el Misterio de Dios. Nos resultan adecuadas las palabras de San Anselmo: “Entra en lo íntimo de tu mente, saca todo, menos a Dios, **cierra la puerta y búscalos**. Señor, enseña a mi corazón cuándo y cómo puedo buscarte, dónde y cómo puedo encontrarte”.

Todo empieza por cada uno

Desgraciadamente **no tenemos alternativas globales** para la consecución de ese nuevo modo de vivir que represente una vida nueva y buena. Prima la economía y la tendencia a considerar que el bien está en el bienestar económico y en el consumo. Y la inmensa mayoría de la población no tiene otro pensamiento aunque, interiormente, reconozcan que “eso” no puede ser el todo de la vida y que, por otro lado, nos está condicionando negativamente. La mediocridad y la incoherencia, el engaño de nosotros mismos, nos arrebatamos nuestros mejores deseos de transformación.

Por todo ello la vida nueva y buena empieza por cada uno, desde las **vidas concretas** que resultan alternativas, desde las personas que no son tragadas en sus opciones más humanizadoras y cristianas por el torbellino social de la mayoría. La pelea de la coherencia es muy dura. No hemos de ser ingenuos. Cada uno hemos de hacer nuestras opciones personales desde una conversión de vida y costumbres. Como bien decía Santa Teresa de Jesús cada uno hemos de tomar una “Determinada determinación” de lo posible y con realismo.

El camino nuevo empieza, pues, por cada uno pero, si es posible, mucho mejor con otros. Como se ha repetido hasta la saciedad “de esta no salimos solos”. Cada uno hemos de convertirnos en alternativa de un modo nuevo de vivir y ser, al mismo tiempo, actores y provocadores de esa manera nueva y buena de vivir que, para nosotros, se inspira en el Evangelio de Jesús. Con nuestras vidas hemos de visibilizar y proclamar que es posible vivir de una manera que nos hace bien a todos. Que es posible hacer desaparecer **el hambre y la guerra** de la faz de la tierra ayudando a los pueblos en su desarrollo armónico. Para ello hemos de ser una Iglesia samaritana y profética, hemos de aprender y enseñar a vivir una vida más humana y feliz.

El teólogo brasileño presentó 'Una ecología integral' de Ediciones Khaf

Leonardo Boff: "El ser humano es la gran amenaza de la vida de la Tierra"

"La teología tiene que hacer una opción por los pobres, a favor de la justicia y de la libertad. Y dentro del 'gran pobre', hay que poner al grandísimo pobre que es la Tierra, la más violada, la más perseguida", dijo el brasileño

Boff confirmó lo que era un secreto a voces: que Francisco le consultó antes de escribir Laudato Si. "Le escribimos con la carta de la Madre Tierra, y nos pidió documentación para ese maravilloso texto", resaltó.

Daniela Cannavina (CLAR): "Apostamos por una ciudadanía con conciencia responsable, trabajando juntos en red, por una esperanza común, con la participación laical y el reconocimiento efectivo de la mujer"

José Manuel Vidal: "A veces se escupe a los profetas de la frontera, y tú te has mantenido firme, dándonos esperanza en momentos de negra sombra"

Consuelo Vélez: "El sistema patriarcal explota y subordina a la tierra, y también a las mujeres"

Jesús Bastante

"Estamos de cara a una situación en la que la humanidad se encuentra en una encrucijada. **El ser humano es la gran amenaza de la vida de la Tierra.** De la ecología depende la vida o la muerte". El teólogo brasileño

Leonardo Boff trazó anoche un relato sombrío y esperanzado del futuro de la humanidad, y de la Madre Tierra, durante la presentación mundial de 'Una ecología integral', editado por Khaf.

Una presentación mundial, emitida por la Fundación Edelvives y Religión Digital, con el apoyo del Boston College y la Confederación Interamericana de Educación Católica, (CIEC), y que contó con la participación del director de RD, **José Manuel Vidal**; las teólogas **Consuelo Vélez** e **Isabel Gómez Acebo**; el secretario general de CIEC, **Óscar Pérez Sayago**; y la secretaria general de la CLAR, **Daniela Cannavina**, moderados por el director de la Fundación Edelvives, **Juan Pedro Castellano**.

"Todo está interconectado, interligado. De la Ecología depende nuestra vida o nuestra muerte. Lo dice el Papa en Fratelli Tutti: o nos salvamos todos o nos condenamos todos", subrayó Boff, uno de los maestros de la Ecoteología, que defiende que "la teología tiene que hacer una opción por los pobres, a favor de la justicia y de la libertad. Y dentro del 'gran pobre', hay que poner al grandísimo pobre que es la Tierra, la más violada, la más perseguida".

El Papa consultó a Boff

"Este pequeño libro es un intento de cómo pasar de una civilización de violencia a otra de unidad. El Papa leyó la primera edición, y muchos elementos que están en FT están aquí dentro", desveló Boff, quien pese a todo se mostró esperanzado: **"Dios, que es un apasionado de la vida, no va a permitir que nuestra vida pueda desaparecer tan miserablemente (...). Que no nos quiten la alegría de la esperanza en un nuevo tipo de sociedad, de tierra, de humanidad, hay que rescatar los derechos del corazón"**.

Boff confirmó lo que era un secreto a voces: que Francisco le consultó antes de escribir Laudato Si. "Le escribimos con la carta de la Madre Tierra, y nos pidió documentación para ese maravilloso texto", resaltó.

"Dios, que es un apasionado de la vida, no va a permitir que nuestra vida pueda desaparecer tan miserablemente (...). Que no nos quiten la alegría de la esperanza en un nuevo tipo de sociedad, de tierra, de humanidad, hay que rescatar los derechos del corazón"

"La Tierra no se aguenta: el Papa en LS lo dice claro: **es mentira pensar que la Tierra tiene recursos infinitos**", añadió, señalando que Fratelli Tutti "es más radical, porque el Papa confronta dos paradigmas: el del ser humano como dueño de la naturaleza y el de 'todos hermanos'. Porque la naturaleza no nos pertenece, nosotros pertenecemos a la naturaleza". Un imperativo categórico, el de cuidar de la tierra sagrada, que ya aparece en el Génesis, y que no hemos llevado a cabo. **"El hombre se ha convertido en el Satán de la Tierra.**

El ser humano es la gran amenaza de la vida en la Tierra".

Por ello, aclaró Boff, "o hacemos este cambio para reconocernos todo como hermano o no vamos a salvar la vida de la tierra ni un futuro para nosotros ni para nuestro querido planeta. El Papa lo compone como un sueño de una fraternidad sin barreras".

Hemos roto el pacto con la naturaleza

"Hasta ahora la Tierra nos daba todo: ahora somos nosotros los que tenemos que ayudar a la Tierra, porque ella no aguanta más (...). **Hemos roto el pacto con la naturaleza, y de ahí vienen la injusticia y la muerte**", finalizó Boff, quien clamó por un futuro distinto. "Hay que inventar otra sociedad post-coronavirus (...). Cambiar de hábitos, hacerlos más amigables, de cuidado, con manos entrelazadas, no es el dedo que señala, sino la que cuida la vida y su misión".

Antes de Boff, Castellano presentó a cada uno de los intervinientes en el diálogo previo, que trazaron sus opiniones sobre el cuidado de la casa común, Laudato Si y el papel de la educación, los medios de comunicación y los creyentes en la construcción de un nuevo planeta, de una nueva humanidad. Así, **Gómez Acebo vinculó Laudato Si con el libro de Boff**. "Muchos hemos visto su mano, y su apuesto por la melodía común, con pequeños gestos cotidianos que potencian la convivencia".

Por su parte, **Daniela Cannavina**, secretaria general de la CLAR, apuntó a la Amazonía "como un nuevo sujeto" que admirar, que cuidar y donde vivir. "Apostamos por una ciudadanía con conciencia responsable, trabajando juntos en red, por una esperanza común, con la participación laical y el reconocimiento efectivo de la mujer".

José Manuel Vidal quiso agradecer el trabajo inmenso de Boff por la Iglesia y por la Tierra, pese a los ataques directos de la más alta jerarquía: "Sodano le llamó públicamente traidor". "Gracias por tus libros, pero sobre todo gracias por esa militancia que no te ha escupido", subrayó el director de RD, quien lamentó cómo "a veces se escupe a los profetas de la frontera, y tú te has mantenido firme, dándonos esperanza en momentos de negra sombra".

Sobre el papel de los medios, Vidal subrayó que no puede haber cuidado de la casa común si los medios no se implican, aunque lamentó que **"los medios se han convertido en auténticos negocios**, perdiendo su característica fundamental: su servicio al bien común", y animó a "una de las revoluciones que tiene pendiente la Iglesia en sí misma: alentar medios distintos y libres, aunque sean deficitarios".

La teóloga **Consuelo Vélez** destacó cómo Boff, al igual que Laudato Si, aterrizan en la realidad, "porque si un texto no tiene una recepción, es letra muerta". ¿Dónde lo hace? "En los pobres y desde los pobres. ¿A quién se le niega el derecho a tener agua? a los pobres. Nunca como en la pandemia hemos visto que hay derechos que no son para todos".

Por eso, añadió, "es tan necesaria la educación integral, que ponga rostro y nombre, porque las palabras crean realidad". **"Los pobres son maestros de una ecología a la que no damos importancia**. Prácticas que van más allá de unos decretos", añadió Vélez, quien reivindicó el ecofeminismo, porque "el sistema patriarcal explota y subordina a la tierra, y también a las mujeres". Porque "la Iglesia no la hace solo el Papa, la hacen nuestras mentalidades, nuestras formas de pensar y de actuar".

Finalmente, **Óscar Pérez Sayago** apostó por presentar la ecología como un tema integral en la educación, pues "es en las escuelas donde los niños aprenden a relacionarse, a convivir". "Desde la escuela católica queremos partir del principio de que el futuro depende de nosotros. **Podemos ser significativos**".

"Hay personas que se vuelven ambientalistas a tiempo completo, pero se olvidan de las personas que vivimos en ese mundo. **Debemos asumir riesgos, también desde la educación**", concluyó Sayago, quien animó a que "profecía y educación se unan en un desafío común", más evidente que nunca en estos tiempos de pandemia.

Clara Pardo: "El hambre no es contagiosa, pero también mata, y mata mucho más que la COVID-19"

“Contra el hambre no hay vacuna, sino una indiferencia egoísta carente de la más mínima solidaridad”

“¿Cuántas de estas personas no han tenido que plantearse durante estos meses la disyuntiva de morir de hambre o de covid?”.

¿Sobrevivirán al virus, y a sus consecuencias, en forma de olvido, descarte, desigualdad?”

“Si no somos capaces de ser solidarios entre nosotros, ¿cómo vamos a serlo con lo que menos tienen? ¿Dónde está el compromiso solidario adquirido con las naciones más empobrecidas?”

“Muchos millones de personas no van a vacunarse. Y cuando los habitantes de los países ricos estemos inmunizados, nos olvidaremos de los más pobres, igual que nos olvidamos de los millones de personas que pasan hambre y sufren pobreza”

La ONGD aprobó 160 proyectos de emergencia en 2020, de los que 133 fueron a frenar daños del coronavirus, con 4,6 millones de euros en total. "Una crisis tan grave como inesperada"

Jesús Bastante

"El hambre no es contagiosa, pero también mata, y mata mucho más que la COVID-19, que el sida y que otras enfermedades". El clamor de la presidenta de Manos Unidas, **Clara Pardo**, recorrió la presentación de

la LXII Campaña contra el Hambre que esta ONGD celebra cada año para tratar de erradicar esta lacra que, se estima, sufren en la actualidad **800 millones de personas en todo el mundo**, la gran mayoría niños, y que hipoteca el futuro de naciones y continentes enteros.

Y sí: el hambre mata más que la pandemia, pero la pandemia agravará, y mucho, las condiciones de vida de buena parte del mundo. **De ese que no tendrá acceso prioritario a las vacunas**, de ese que ha desaparecido (si es que alguna vez fue

protagonista) de las grandes portadas de los periódicos o los titulares de informativos de medio mundo.

“Ante el coronavirus, de poco han servido nuestros muros y fronteras, implacables frente a lo que se consideran amenazas a nuestro bienestar, pero absolutamente permeables a una amenaza microscópica que, de alguna manera parece, aunque no las tengo todas conmigo, que nos ha hecho conscientes de nuestra propia vulnerabilidad”, subrayó Pardo, quien lamentó que **“nuestra aldea global parece hoy más dividida que nunca entre el rico Norte y el Sur empobrecido”**.

“Contagia solidaridad para acabar con el hambre”, lema de la 62 Campaña contra el Hambre de Manos Unidas

Un año después, “el coronavirus sigue entre nosotros, y ha contagiado ya a cerca de un centenar de millones de personas en todo el mundo”, con “una crisis sanitaria sin precedentes en el último siglo que, desgraciadamente, está relegando al olvido a otras crisis y emergencias que matan y causan más estragos que el virus y de las que, nunca nadie parece acordarse: **el hambre y la pobreza**”.

La pandemia más vergonzante: la desigualdad

Porque, y en este fue tajante Clara Pardo, todas estas crisis “vienen derivadas de la pandemia más dolorosa y más vergonzante: la desigualdad”. “Porque, tras las abrumadoras cifras del hambre y la pobreza, que no

cesan de aumentar, hay personas, seres humanos, historias de vida... Y no hay vacuna que pueda con la indiferencia... **No podemos seguir tolerando que el hambre afecte a más 690 millones de personas, una cifra que se estima que aumentará hasta superar los 800 millones**”, clamó.

Con un añadido: “Contra el hambre no hay vacuna, sino una indiferencia egoísta carente de la más mínima solidaridad”. Para millones de personas, para los más empobrecidos, para

los **1.300 millones de personas afectadas por la pobreza multidimensional**: refugiados, migrantes, trabajadores en precario, minorías étnicas y tribales, niños vulnerables, ancianos, mujeres... de los países en los que trabaja Manos Unidas, la pandemia del coronavirus “está teniendo un impacto brutal, del que les va a ser muy difícil recuperarse en mucho tiempo”.

Se habla ya de décadas de retroceso en los planes de desarrollo, recalcó la presidenta de Manos Unidas, quien se preguntó: “¿Cuántas de estas personas no han tenido que plantearse durante estos meses la disyuntiva de morir de hambre o de covid?”. ¿Sobrevivirán al virus, y a sus consecuencias, en forma de olvido, descarte, desigualdad?

Proyectos de emergencia

Manos Unidas sigue trabajando, y “en este fatídico año de la Covid-19 nos ha obligado a adaptar programas y estrategias a corto plazo –y, en algunos países, también a medio plazo– para orientar la acción hacia una asistencia humanitaria de carácter urgente”, para atender, precisamente, “a esos colectivos más desprotegidos, completamente ahogados por las medidas de confinamiento decretadas por los diferentes gobiernos”. Así, de los **160 proyectos de emergencias aprobados a lo largo del año 2020, 133, se han destinado a emergencias derivadas** de la pandemia de COVID-19 en África, Asia y América Latina.

Además, en los proyectos ya en marcha se han incluido partidas de mitigación de los daños de la COVID-19 en unos 200 proyectos de desarrollo, nuevos o ya en ejecución. En total, **Manos Unidas ha destinado casi 4,6 millones de euros** a hacer frente “a una crisis tan grave como inesperada”, añadió Pardo, quien quiso agradecer el apoyo de socios y donantes que, “a pesar de las enormes dificultades a las que nos enfrentamos en España, siguen mirando más allá de nuestras fronteras y han permanecido fieles a Manos Unidas y a su trabajo en lugares lejanos”. Muchos de ellos, incluso, aumentando sus aportaciones.

Frente a la pandemia de la desigualdad, la vacuna de la solidaridad, que debe ir “mucho más allá de un acto esporádico de generosidad”, y convertirse en un modo de vida.

2021 no presenta mejores perspectivas, pero Manos Unidas seguirá **“trabajando para los países más empobrecidos en los que esta crisis está presentando su peor cara”**. Frente a la pandemia de la desigualdad, la vacuna de la solidaridad, que debe ir “mucho más allá de un acto esporádico de generosidad”, y convertirse en un modo de vida.

Vacunas e insolidaridad

“Porque solo con la solidaridad bien entendida, podremos, realmente, hacer del mundo la tierra de todos”, explicó Clara Pardo, quien se mostró **“bastante perpleja”** ante el egoísmo de muchos en el debate sobre las vacunas. “Si no somos capaces de ser solidarios entre nosotros, ¿cómo vamos a serlo con lo que menos tienen? ¿Dónde está el compromiso solidario adquirido con las naciones más empobrecidas?”.

“Me temo que, una vez más, esas promesas y compromisos serán papel mojado... **Qué poco hemos aprovechado la oportunidad de cambiar que nos ha dado la pandemia...**”, lamentó la presidenta de Manos Unidas, quien instó a preocuparse de que las vacunas lleguen a los países más pobres. A Haití, a República Democrática del Congo, a Centroáfrica, Etiopía, Sierra Leona...

“Muchos millones de personas no van a vacunarse. Y cuando los habitantes de los países ricos estemos inmunizados, nos olvidaremos de los más pobres, igual que nos olvidamos de los millones de personas que pasan hambre y sufren pobreza”, criticó Pardo, quien prosiguió: **“Les cerraremos a cal y canto las fronteras, sin pensar qué es lo que mueve a estas personas a dejar toda una vida atrás”**.

Contagia solidaridad

Al final, una llamada a la esperanza, con la propia campaña de Manos Unidas. ‘Contagia Solidaridad para acabar con el hambre’. **“Queremos contagiar esperanza**, porque la esperanza es el motor que nos empuja para trabajar todos los días”. Y como muestra, dos botones: “dos mujeres que saben mucho de pobreza y de hambre; de abusos, de explotación y de rechazo... Y también de solidaridad y de esperanza... Ellas trabajan de cerca con esos colectivos de población invisibles para la mayoría, que saben lo que es el hambre, la pobreza y el abuso”.

Mujeres migrantes violadas, secuestradas, embarazadas

Desde Oriente Medio, **Alicia Vacas**, desde Israel, responsable de las misioneras combonianas en Oriente Medio y Asia habló de la realidad de las mujeres migrantes, retenidas, perseguidas, torturadas, abusadas y vendidas “de forma que no se pueden contar” por mercenarios que aprovechaban su camino desde los campos de refugiados a la Tierra Prometida

“Abusaron de ellas de todas las formas posibles, mientras permitían que sus familias siguieran por teléfono sus torturas, para extorsionarles y conseguir por ellas un rescate inalcanzable”, reveló. “En muchos casos, estas mujeres **tienen hijos que les**

recuerdan todo lo que han vivido, hijos que han defendido como leonas porque, a pesar de todo, son la fuerza y el motor de sus vidas”, desveló la religiosa.

Tejiendo complicidades

De ahí surgió **‘Kutchinate’** (ganchillo, en eritreo), que logró unir a mujeres con una herida abierta, y formar una familia. “Se empezó a reunir a las mujeres para tejer juntas cestos de ganchillo. Así pasaron muchas tardes mientras se iban tejiendo, junto a las cestas, relaciones, confianza y complicidad... y llegó el tiempo de

las confesiones y de abrir heridas, porque **tejiendo-tejiendo Kutchinate se había convertido en un hogar para todas**".

Hoy, es un **proyecto psicosocial que tiene como objetivo el empoderamiento de más de 300 mujeres en situación de vulnerabilidad extrema**. Mientras se ocupa de su bienestar integral, ofrece apoyo psicosocial profesional y facilita tanto su integración en la sociedad israelí como su reconocimiento como refugiadas por parte de la ONU y su reasignación a países de acogida donde puedan ser reconocidas como tales. Un laboratorio de solidaridad. Un ejemplo vivo y eficaz de que "otro mundo es posible", destacó Alicia, como alternativa "al miedo, a la exclusión, al internamiento, a los discursos populistas, racistas, xenófobos o a las miopías nacionalistas".

"Los que trabajamos en una región del mundo tan compleja como Oriente Medio, marcada por los conflictos, y tan necesitada de reconciliación y fraternidad, estamos convencidos de que **sólo la justicia y la solidaridad pueden dar respuesta al hambre de los pueblos y a sus aspiraciones de vida digna para todos**. Quizá esta crisis, esta emergencia, sea la oportunidad que nos da la vida para ponernos en la piel de los que más sufren.

De los que están cerca de nosotros y también de los que están lejos", culminó.

Tras ella, **Raquel Reynoso**, desde Perú. Esta trabajadora social, defensora de los derechos humanos y presidenta de la Asociación Servicios Educativos Rurales, habló del acceso al agua, "que podría suponer para nosotros algo banal". "Con un 80% de empleos en la informalidad, si las personas no morían por Covid podían morir de hambre si no salían a vender algo para sobrevivir", explicó.

Mujeres esterilizadas... y empoderadas

Mujeres que, en 270.000 casos, fueron esterilizadas sin su consentimiento y tratadas como objetos. "Hoy, tras más de 20 años, siguen siendo discriminadas y siguen esperando por **verdad, justicia y reparación**", clamó. "Nosotros trabajamos con estas mujeres violentadas y discriminadas. Son ellas las que mayormente conducen las tierras en las zonas andinas", destacó.

El programa de la Asociación SER, apoyado por Manos Unidas, implementa proyectos para el **acceso al agua potable** y al saneamiento de poblaciones de zonas rurales. Y también, para el empoderamiento de la mujer.

"Sé que son tiempos difíciles para todos y todas, pero recordemos que **en el mundo hay personas, familias, mujeres, niños y niñas que están enfrentando situaciones muy difíciles**. Hoy, más que nunca, nos toca ser solidarios entre todos y todas, por todo lo que perdieron y por lo que nos toca recuperar", insistió Raquel.

"Todos los varones y mujeres con quienes venimos trabajando todos estos años, nos han demostrado que la solidaridad es posible, pero para que sigan con su trabajo y esfuerzo, necesitan del apoyo de todos nosotros. Tenemos que contagiarnos de solidaridad para acabar con el hambre", finalizó.

Bartolomé: "El camino hacia la unidad no se ha detenido"

"No es posible para la Iglesia de Cristo "adaptar los principios divinos morales y antropológicos de las 'opciones alternativas' de la civilización secularizada moderna"

"Estemos involucrados en el esfuerzo por abordar las causas y consecuencias de la gran crisis contemporánea de refugiados y la inmigración"

RD/Fides

El camino hacia la unidad cristiana plena no se ha detenido y ha de continuar con tenacidad, realismo y “plena confianza en la providencia”, precisamente porque no se basa en una “utopía ecuménica” estéril y no expresa ningún “minimalismo teológico”. Representa “la voluntad de Nuestro Señor”.

El mensaje del Patriarca Ecuménico de Constantinopla, Bartolomé I, con motivo de la fiesta patronal del apóstol Andrés celebrada ayer 30 de noviembre en la sede patriarcal del Fanar, es

un mensaje realista y de confianza sobre el testimonio que los cristianos unidos pueden dar en el tiempo presente.

En su discurso, pronunciado al final de la divina liturgia, el Patriarca Ecuménico dirigió palabras de agradecimiento a la delegación vaticana encabezada por el cardenal Kurt Koch (Prefecto del Pontificio Consejo para la Unidad de los Cristianos), que visitó Estambul para participar en las celebraciones en honor a San Andrés, a pesar de las dificultades para desplazarse debido a la pandemia.

El Patriarca destacó que precisamente **en 2020 se cumplen cuarenta años del inicio del diálogo teológico oficial** entre la Iglesia católica y la Iglesia ortodoxa, inaugurado en 1980 con el encuentro en Patmos y Rodas, teniendo como propósito declarado desde el principio “el restablecimiento de la plena comunión”, basada “en la unidad de la fe según la experiencia común y la tradición de la Iglesia primitiva”, que “encontrará su plena expresión en la celebración común de la Eucaristía”.

La unidad de los cristianos, -continuó el Patriarca en su discurso-, está llamada también en este tiempo a convertirse en un **don fecundo para todo el género humano**, ofreciendo solidaridad a todos también de cara a las emergencias sociales y morales que asedian al mundo. Según el Patriarca, la degradación del pluralismo en nihilismo e indiferentismo que amenaza la estabilidad de las sociedades “no puede conducir a la ruptura de la identidad y la dimensión cristiana en la vida eclesial”. No es posible para la Iglesia de Cristo “adaptar los principios divinos morales y antropológicos de las 'opciones alternativas' de la civilización secularizada moderna”.

Según el Patriarca Bartolomé, la propia vida de la Iglesia “es una **respuesta indestructible a las cuestiones de la antropología y la moral**”. Y las crecientes diferencias en el terreno de la antropología y la moral “dificultan el avance de los diálogos entre cristianos”. Por eso, según el Patriarca, en esta fase histórica “la formulación de una antropología cristiana comúnmente aceptada y el respeto práctico de sus principios serán un apoyo importante para el curso de las relaciones entre nuestras Iglesias”.

Al respecto, el Patriarca Bartolomé, en su discurso, confirmó la armonía fraterna que comparte con el Papa Francisco y citó explícitamente la reciente encíclica “**Fratelli tutti**”: “Apoyemos la iniciativa que promueve la paz y el cambio. Expresemos el mensaje filantrópico de la Iglesia promoviendo la fraternidad y la solidaridad, la justicia social y el respeto de los derechos humanos. Estemos involucrados en el esfuerzo por abordar las causas y consecuencias de la gran crisis contemporánea de refugiados y la inmigración. **Estamos impactados por los trágicos episodios de violencia en nombre de Dios y de la religión**. Esto revela una vez más el valor del diálogo interreligioso, la paz y la cooperación entre religiones”. Una delegación de Ucrania, encabezada por el primer ministro Denys Shmyhal, también participó en la liturgia en honor al apóstol Andrés. Al dar la bienvenida a la delegación ucraniana, el patriarca Bartolomé confirmó su intención de visitar Ucrania en 2021, en el 30 aniversario de la independencia del país.

Francisco junto a Bartolomé

Bienaventuranzas del Macroecumenismo

Miguel Ángel Mesa

Felices quienes abren sinceramente su mente y su corazón a cualquier nueva aportación que les puedan ofrecer las personas que piensan y viven de forma diferente.

Felices quienes aprenden de otras realidades culturales, religiosas, étnicas, porque así podrán conocerse mejor a sí mismos.

Felices quienes hacen realidad el macroecumenismo desde la existencia concreta, desde el compromiso vital, desde la solidaridad profunda hacia los más vulnerables.

Felices quienes son capaces de desprenderse de dogmas, frialdades y miradas estrechas para entenderse en lo esencial de la fe, de la esperanza, de la vida.

Felices quienes se ciñen al Evangelio para estrechar relaciones entre los cristianos de diferentes Iglesias, siendo Jesús su única referencia y modelo de koinonía.

Felices quienes tienen igual que Jesús como único dogma el Amor y el Reino de Dios, pues esos fueron para el Mesías sus puntos de referencia, primeros, últimos, definitivos.

Felices quienes se abren al pluralismo religioso y cultural, porque se descentrarán de sus imágenes falsas y se acercarán a la dinámica dimensión amorosa del Misterio, que nos envuelve, que nos da la vida, que nos acerca y une a todos los seres humanos.

Felices quienes van más allá de sus creencias y se abren a las demás religiones de la tierra en un hermoso y divino macroecumenismo, porque solo así cumplirán la voluntad de Dios, Padre y Madre de toda la humanidad, que no ha hecho jamás ninguna distinción entre personas por su forma de ser, vivir o creer.

D'ADVERSARIS A COMPANYS DE CAMÍ

Antoni Coll Gilabert – Periodista (Església de Tarragona – núm. 318)
Aportació del G. Santiago Heredia

El transcurs de la vida permet reconèixer que fins i tot la fe és dinàmica en les seves expressions i aliances, no una peça de museu.

Al novembre va publicar-se el darrer llibre del Papa, una selecció de textos sota el títol **El Cel i la Terra**. Segurament per sorpresa de molts, el pròleg el signa Martin Junge, secretari de la Federació Luterana Mundial.

Menys sorpresa s'hauran endut els que es van fixar en què Francesc diu que per escriure la **Laudato si'** es va inspirar en la insistència del patriarca ortodox Bartolomé en la necessitat de tenir cura de la creació.

I els que es van donar compte que en la **Fratelli tutti**, el Papa diu que el text és una ampliació de la declaració que va firmar a Abu Dabi amb el Gran Imam Ah-mad Al-Tayyeb, que rebutja qualsevol ús violent de la religió.

És a dir, **luterans, ortodoxes, musulmans...** tractats ara no com adversaris de la nostra fe, sinó com a inspiradors companys de camí.

L'ecumenisme de Francesc, a fi de comptes, en la pràctica té molt a veure en buscar punts en comú, més que en aprofundir en les diferències. Els qui tenim certa edat, podem advertir el canvi d'estil en les relacions amb altres confessions religioses i demanar a Déu que tinguem companys de trajecte fins arribar al destí comú en l'amor a Déu.

Misioneros en la Amazonía como respuesta al pedido del Papa Francisco

Nuevos misioneros en São Gabriel da Cachoeira, Brasil

"Aprender cada vez más y estar, como dice el Papa Francisco, entre los más sencillos, entre los más pobres, buscando vivir con sencillez, buscando vivir con humildad, al servicio de Dios y también de esta gente tan querida, pero que también sufre tanto"

"Al servicio de la Iglesia de São Gabriel en todo lo que necesite, salir al encuentro de la gente, sentir la alegría, pero también sentir juntos la tristeza"

"Poder contribuir de alguna manera desde lo que reza mi carisma, que es el carisma de la misericordia, la compasión, la acogida, la escucha, el respeto a las personas, a las realidades, a las culturas"

"Dar gracias a Dios, a los obispos que envían a estos misioneros, y más aún a la disponibilidad de estos hermanos que vienen aquí a asumir la misión que Dios les encomienda"

Luis Miguel Modino, corresponsal en Brasil

Nuevos misioneros en São Gabriel da Cachoeira, Brasil

El Sínodo para la Amazonía ha contribuido a concienciar sobre la necesidad de la labor misionera en la región amazónica. El Papa Francisco hizo un fuerte llamamiento en este sentido, algo que poco a poco está dando sus frutos. El pasado miércoles, 24 de febrero, llegaron a São Gabriel da Cachoeira, en la Amazonía brasileña, tres sacerdotes que trabajarán como misioneros en la diócesis más indígena de Brasil.

Estamos hablando de una región fronteriza entre Brasil, Colombia y

Venezuela, donde los desplazamientos son únicamente por vía aérea y fluvial, **un lugar muy remoto**, con grandes distancias que dificultan la vida cotidiana y la misión de la Iglesia.

Los misioneros han sido recibidos por la diócesis "con los brazos y el corazón abiertos", según su obispo. **Mons. Edson Damian** destacó que "es interesante ver cómo Dios ha ido actuando en la vida de cada uno de ellos", **Alair Alexandre da Silva**, sacerdote del clero de la Archidiócesis de Vitória - ES, **Lucio André Pereira**, sacerdote de la Diócesis de Registro - SP, y el Padre **Luís Carlos Araújo Moraes**, Misionero del Sagrado Corazón, congregación que está presente en la Diócesis de São Gabriel da Cachoeira desde hace 23 años.

Los tres llegan con sus respectivas **motivaciones** y han levantado también sus propias **expectativas**. Todos ellos sintieron esta llamada misionera hace tiempo, algunos desde el seminario, como afirma el padre Alair. Conoció la Amazonía en sus visitas a la Prelatura de Lábrea, iglesia hermana de la Archidiócesis de Vitoria. Su llegada a São Gabriel da Cachoeira, "un lugar en el que nunca había estado, un lugar que no conocía, nunca se me había pasado por la cabeza estar al servicio de esta Iglesia", fue fruto de una sugerencia del arzobispo de Vitoria, **Mons. Dario Campos**, que ya conocía São Gabriel.

El padre Alair, que recibió la invitación del arzobispo como una noticia que "cayó en mi corazón con mucha alegría", llega con el deseo de "**conocer las comunidades ribereñas**, conocer los pueblos indígenas, y aprender de toda esta gente, **aprender a vivir la vida de otra manera, aprender a vivir la fe de otra manera**, junto a esta gente". Dice que llega "no para traer conocimiento, porque no es esa la intención, sino para aprender con toda esta gente", y así "**poder crecer en mi ministerio** sirviendo a la gente más sencilla, a la gente más pobre, a **una Iglesia centrada en la misión**, a una Iglesia que se preocupe de verdad por los que más lo necesitan".

Él, que viene de una realidad y de una Iglesia completamente diferente, insiste en su propósito de "aprender cada vez más y estar, como dice el Papa Francisco, **entre los más sencillos, entre los más pobres**, buscando vivir con sencillez, buscando vivir con humildad, al servicio de Dios y también de esta gente tan querida, pero que también sufre tanto a lo largo y ancho de este país, por las fechorías de los gobiernos que no se preocupan por quienes deberían preocuparse". Para su nueva misión, el padre Alair pide "que **Dios nos ayude, nos fortalezca, para poder seguir en este camino**, y así prestar un servicio a Dios y a esta Iglesia aquí en las orillas del Río Negro".

Como parte del **Proyecto de Iglesias Hermanas** entre los Regionales Sur 1 y Norte 1 de la Conferencia Nacional de Obispos de Brasil - CNBB, que ya ha cumplido 25 años, llega el Padre Lucio André Pereira, quien dice que fue motivado por el Sínodo de la Amazonía y la invitación del Papa Francisco a los sacerdotes para que tengan un corazón despojado para la misión, para ayudar a la Iglesia de la Amazonía. Por eso se pone "al servicio de la Iglesia de São Gabriel en todo lo que necesite, **salir al encuentro de la gente**, sentir la alegría, pero también sentir juntos la tristeza".

El sacerdote de la Diócesis de Registro espera "**poder alimentar la fe** de estas personas y alimentar esta fe junto a ellas". Recuerda sus palabras en la misa de envío, donde dijo que "trabajé de **camarero**, trabajé de **ayudante de albañil**, trabajé ayudando a mi padre a subir la red, en la **pesca**, en la playa". De estos trabajos surgen sus expectativas, "ser un sacerdote camarero que sirve la mesa del Evangelio, que sirve la mesa de la gente como Cristo resucitado, vivo, que fortalece la vida". También ser el ayudante del albañil que va llenando y manteniendo llena la caja de cemento para que el pequeño ladrillo de la esperanza, de la alegría, sea siempre asentado. Y el que viene a ayudar a tirar de la red junto con Mons. Edson, junto con los misioneros y las misioneras que ya están aquí. Mi expectativa es ponerme realmente al servicio de esta Iglesia".

Las motivaciones del padre Luís Carlos Araújo Moraes, MSC, tienen que ver con el **carisma** de su congregación, que le llama a "poder contribuir de alguna manera desde lo que reza mi carisma, que es el **carisma de la misericordia, la compasión, la acogida, la escucha, el respeto a las personas, a las realidades, a las culturas**". El religioso, que dice que es la primera vez que va a trabajar en una realidad tan específica, São Gabriel da Cachoeira está considerado como el municipio más indígena de Brasil, ve esto como "**una gran riqueza**", afirmando "poder estar orgulloso de esta realidad que, por otra parte, me lleva a sumergirme en mis orígenes indígenas, en mi ser brasileño".

Él, que también dice sentirse tocado por el pedido del Papa Francisco de una **mayor sensibilidad hacia los pueblos amazónicos**, también quiere, desde lo que es, con sus riquezas y límites, "**ser ese corazón de Dios para la gente**, en la cercanía, en la escucha, en el servicio gratuito". Movido por el Evangelio, del que quiere ser expresión, el religioso quiere "poder **aprender**, soltar mi experiencia anterior para abrir mi mente, mi corazón para aprender algo nuevo, para beber de esta fuente que está aquí", una fuente desconocida que espera que le ayude a crecer, a poder mirar hacia un nuevo horizonte, sintiendo que tiene ante sí "**una hoja en blanco** para escribir una nueva historia, un nuevo momento, con la gente de este lugar".

En cuanto a sus expectativas, espera **ser uno "con todas las personas que de alguna manera dan su vida al servicio de esta diócesis"**. El misionero espera "ser uno más para sumar, para entrar en este círculo de la vida, como nos muestra el tema de la Campaña de la Fraternidad, este círculo que está abierto y vengo a sumar". Al mismo tiempo, espera "**aprender a caminar con los que están aquí**, que yo pueda contribuir de alguna manera", siendo así "un ingrediente más en la misión, con mi propia forma de ser, que se une a otras vidas de misión".

Mons. Edson Damian agradeció a los obispos que enviaron a los misioneros, a los que considera amigos, "que **conocen nuestra realidad y tienen la sensibilidad misionera** para responder a la llamada de sus sacerdotes que quieren venir aquí". También agradece a la Congregación de los Misioneros del Sagrado Corazón, que atienden la mayor parroquia de São Gabriel da Cachoeira, que abarca toda la periferia de esta ciudad que tanto está creciendo. Todo ello es un motivo, en palabras del obispo, para "**dar gracias a Dios, a los obispos que envían a estos misioneros, y más aún a la disponibilidad de estos hermanos** que vienen aquí a asumir la misión que Dios les encomienda".

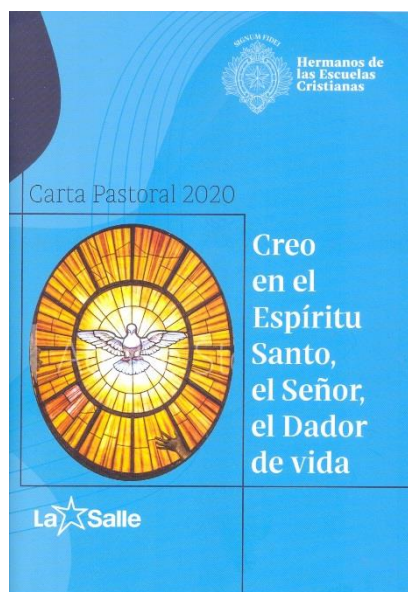

Crec en l'Esperit Sant, el Senyor, el Donant de vida

Carta Pastoral del G. Superior General 2020

Crida a una «nova normalitat»

G. Jaume Pujol i Bardolet

Ens diu el G. Superior General: *“Els governs, l'Església, els mitjans de comunicació insisteixen reiteradament en que les nostres institucions i les nostres vides seran efectivament diferents després de la pandèmia: assenyalen una “nova normalitat” en l'horitzó”.*

I en conseqüència al llarg d'aquesta Carta Pastoral el G. Superior ens exhorta a viure el moment present *“com un temps de profunda revitalització recolzant-nos en la memòria viva dels orígens de l'Institut a la llum de l'Evangeli”.*

Vers a una “nova normalitat”

Ens la suscita l'experiència de la pandèmia i sembla que és innegable des de tot punt de vista. S'han d'eliminar les causes de la pandèmia: excessiva energia procedent de fòssils, desforestació de boscos, el consumisme, atemptats a la biodiversitat, els interessos capitalistes, d'empresaris i de governs... i afavorir intensament la producció d'energies renovables.

Des de fa 50 anys a l'Institut anem caminant vers a una “nova normalitat”

Però, a l'Institut anar vers una nova normalitat no és nou. Des de fa quelcom més de 50 anys, a rel del Concili Vaticà II, el 39è Capítol General de 1966-67, fou l'inici d'una nova normalitat, fent trencadissa de determinades tradicions disciplinàries i obrint-se a un sentit de llibertat personal, de coresponsabilitat, de subsidiarietat... ocasionant una situació que, per inesperada, fou causa de crisi en sectors de l'Institut que, amb el temps, ha estat superada. L'Església havia experimentat una obertura que tingué incidència pràcticament en tots els Ordes i Congregacions religioses.

En efecte, la vida del Germà, de les comunitats i de la missió educativa s'adaptava a les noves exigències dels temps evolutius. La *“Declaració del Germà en el món actual”* assenyalava amb precisió la nova normalitat, amb l'expressió de *“renovació adaptada”*, que calia viure en tots els aspectes de la vida del Germà i del ministeri de l'educació humana i cristiana de la infància i de la joventut, insistint en els més pobres tot fent atenció a les crides de l'Església i del món. *“Ara més que mai el món necessita de persones consagrades a Déu que testimoniïn que el coneixen i l'estimen com a ésser vivent, des del cor de les realitats profanes i de la vida dels homes”* (Decl. n. 11,4). Tota la Declaració expressa un sentiment de fidelitat al Fundador i als orígens de l'Institut i de la seva viva tradició.

Els Capítols Generals successius han anat insistint en l'adaptació que ens reclamen els temps evolutius; per tant s'ha tractat de descobrir en cada moment la *“nova normalitat”*. S'introdueix la coeducació i l'admissió de professores en les nostres escoles.

En el 42è Capítol General de 1993 es parla de Col·laboradors Lasal·lians, homes i dones que representen la diversitat de les obres de l'Institut. Ja la Regla de 1987 havia introduït el concepte de *"missió compartida"* obrint-se a que seglars ocupin llocs de responsabilitat. Es respon amb un dinamisme renovat als reptes que successivament van apareixent.

El 43è Capítol General de l'any 2000, per primera vegada, hi hagué la participació de seglars i col·laboradors lasal·lians. El tema del Capítol fou *"Associats per al servei educatiu dels pobres com a resposta lasal·liana als desafiaments del segle XXI"*. S'incrementa el concepte de *Col·laboradors i Associats*, assenyalant les condicions per a la denominació d'Associat. Igualment s'introdueix el vot d'Associació per als Germans que, en el Capítol General de 2007 passarà a ser el primer vot.

Les noves situacions demanen noves estructures, diu el G. Superior. Per aquest motiu abans del 44è Capítol General i hagué una Assemblea General Internacional de Germans i Associats. Tots amb veu i vot per parlar de noves formes de col·laboració i associació entre Germans i Col·laboradors... prenent un nou compromís clar i enèrgic en favor dels *"membres fràgils i vulnerables de les nostres societats"*. Han sorgit comunitats mixtes de Germans, Col·laboradors i Voluntaris.

El document *"Ser Germans avui: ulls oberts, cors encesos"* fou inspirador del 44è Capítol General de l'any 2007. S'insistí en la necessitat d'una autèntica vida interior i comunitària: ser homes de fe i d'oració. Recordant el vot heroic de 1691 es donava prioritat al vot d'associació, des d'ara seria el primer vot.

En anys posteriors l'atenció a la vida consagrada fou el fil conductor de les Cartes Pastorals del G. Superior General: *"Es diran Germans"* (circular 466); *"La Regla"* (2015); *"Identitat i Missió del religiós germà en l'Església"* (Vaticà 2015). En tots aquests documents se'ns invitava a ser homes interiors, a prestar atenció a l'oració personal i a la búsqueda de moments de silenci. Tot s'integra en la progressiva *"nova normalitat"*.

El Capítol General de 2014 encarregà diferents documents que condueixen a una nova normalitat: *"Formació Lasal·liana per a la Missió"* per a Germans i Col·laboradors; *"De l'esperança al compromís: Vocacions lasal·lianes en camí"* (Circular 475); *"La Declaració de la Missió Educativa Lasal·liana: reptes, conviccions i esperances"* on es descriu la missió actual. Podem recordar diferents iniciatives que s'han posat en pràctica i que suposen viure en un nou paradigma. Tot conduïa a successives formes de *"nova normalitat"*.

AVUI

El G. Superior General ens insta a no quedar-nos on ja estem, sinó que *"hem d'anar més enllà de la nova normalitat"*, essent capaços d'escoltar els impulsos de l'Esperit Sant. L'experiència de la Covid-19, n'és el desencadenant, ens ho insinua amb evidència. Per això, cal tenir un zel ardent per a ser alegres i competents ministres del Senyor perquè totes les persones puguin gaudir d'una vida plena.

Cal continuar en el procés d'empoderament dels lasal·lians implicant-los en la presa de decisions, presa de responsabilitats i lideratge en el que fa referència a la Missió. Els problemes causats per la pandèmia, els crits ensordidors dels pobres i els nous paradigmes que sorgeixen han de tenir conseqüències tant en la vida fraterna com en la missió donant les respostes que ens suscita l'Esperit Sant. Són circumstàncies que ens demanen de redoblar els nostres esforços per a ser testimonis de fraternitat. Ja la Regla ens diu que *"la missió ha de descobrir-se en les diverses etapes de la vida i en contacte amb les noves realitats"* (Regla 54).

Haurem de fer recurs a l'Esperit Sant ja ens ho fa evident el G. Superior al dir-nos que *"en aquest moment de la pandèmia el futur no es veu gens clar"* i cal recordar també la insistència del Fundador als primers Germans: *"Confieu en la Divina Providència de Déu"*. Amb aquesta confiança el Fundador va saber avançar en la fe encara que el camí fos fosc. El fet que avui més de 250 milions de nens i joves no tinguin accés a l'educació ja ens representa un reclam per respondre-hi amb les nostres possibilitats.

Finalment el G. Superior ens presenta unes paraules del Papa Francesc: *"¿Estem oberts a les sorpreses de Déu? ¿o ens tanquem amb por, a la novetat de l'Esperit Sant? ¿Estem disposats a recórrer els camins nous que la novetat de Déu ens presenta o ens atrinxerem en estructures ja caducades, que han perdut la capacitat de resposta?"*

Per tant, aquesta Carta Pastoral ens posa en disposició de *"permanent nova normalitat"*, responnent progressivament a les noves realitats, sota l'impuls de l'Esperit Sant, Senyor i Donant de vida.

Frère Anaclet, vuitè Superior General (1830-1838)

G. Jaume Pujol i Bardolet

Frère Anaclet (Claude Louis Constantin) nasquè a Sirod, del departament del Jura, el 8 de gener de 1788. Ingressà al Noviciat de Lió el 1803, manifestant qualitats favorables al carisma lasal·lià. Va fer la professió perpètua a Bordeus el 1813. Començà a manifestar qualitats d'educador a Saint-Étienne. Ja a l'edat de 22 anys se li dona l'obediència de Director a Saint-Chamond, seguidament Director a Alençon i a l'escola de l'île Saint-Louis a París.

Fou Assistent del G. Superior General Guillaume de Jésus donant prova de qualitats intel·lectuals i d'organització, malgrat la seva natural timidesa i fràgil salut. Participà en el Capítol General de 1822

Elegit Superior General

En el Capítol General de 1830, el 2 de setembre, fou elegit Superior General, després d'haver posat una resistència desesperada a la seva elecció. Però va ser elegit i finalment acceptà amb dificultat. Es considerava indigne de succeir als GG. Agathon, Gerbaud i Guillaume de Jésus.

"Manifestava una actitud serena davant de les dificultats, sempre renovada pel seu natural optimisme. Se li reconeixia una expressió expressiva, captivadora amb relleu de trets ascètics, sense amargor, salut fràgil, mirada dolça una mica melancòlica" (G. Rigault)

El 1830 hi havia a França 237 comunitats, 1400 Germans, 380 escoles, 1014 classes i 86.998 alumnes, seguint la Regla del Fundador, segons G. Rigault.

Bon reorganitzador i bon pedagog

Afirma G. Rigault: "El G. Anaclet era molt bon organitzador, pedagog i atent a tothom. Hi havia calma en totes les comunitats, escoles i serveis administratius. Els Germans eren fervorosos i dòcils i la Regla estava en vigor".

Intenta reorganitzar l'Institut amb més àmplies bases; demana als Germans més ciència, més iniciatives, més generosa entrega, cohesió familiar, esperit enterament lasal·lià amb total obediència a l'Església, amb una pietat segons el Fundador.

El mateix 1830 el G. Anaclet publica una Circular en la que remarcava desterrar el conversar sobre assumptes polítics que debilitaven l'esperit interior, sacsejaven les vocacions i podria aportar la ruïna de l'Institut.

El Govern de França va voler testimoniar al G. Anaclet i a l'Institut l'estima pel seu treball concedint-li una condecoració que va refusar dient que no volien atreure l'atenció de la gent sobre l'obra feta sota la mirada de Déu i per la seva glòria.

La Revolució de 1830

La Revolució de 1830, que va durar tres dies, del 27 al 29 de juliol, fou anticlerical i antimonàrquica, amb devastació de l'arquebisbat de París, profanació de sagristies, de cases de missioners i saqueig als jesuïtes. Però no posà dificultats serioses a les escoles cristianes, segons el G. Anaclet. El G. Philippe escrigué a la seva

mare: “Li escric per tranquil·litzar-la. Nosaltres seguim en les nostres funcions sense obstacles; les parròquies segueixen obertes”.

Els Germans van tenir dificultats dels lliberals volterians: es perseguien obertament els religiosos, es fomentaven insults per part de grups, es volia reduir-los a la fam amb la disminució de recursos pecuniaris, tancament d'establiments i el poder central s'hi prestava per mala voluntat o per feblesa.

El G. Anaclet va trobar situacions més difícils que el seu predecessor, amb tot va ser un autèntic obrer de la restauració de l'Institut a França. Però aquesta Revolució no afectà greument a l'Institut.

A partir de 1831 el Govern posa l'obligació de que tots els mestres han d'aconseguir el “Brevet” de capacitat per poder ensenyar. Han de passar per un examen oficial, tant pel Brevet elemental com el superior. Una dificultat era que s'havien de conformar als programes i mètodes de l'Estat. Es reconeix que fou favorable als Germans obligant-los a treballar per la seva formació. Els Germans s'hi van aplicar i també adquiriren més gust per les coses de l'esperit.

La llei del Ministre Guizot

El 1833 hi hagué la llei Guizot que col·locava l'escola sota la jurisdicció de l'Estat i obligant als Ajuntaments a crear escoles i en cada Departament una escola normal. Tenien una ajuda de l'Estat. Els Germans foren positivament reconeguts i van estar al capdavant. Fou una època favorable per les escoles.

Va posar els Germans a l'alçada dels temps que vivien. Va crear escoles nocturnes pels obrers, establí l'ensenyament element pel dibuix lineal, va introduir la història i la geografia i feu reeditar manuals escolars conformes amb l'evolució del temps, que foren molt alabats pel Ministre. Va voler i establir la instrucció dels obrers que no tingueren escola en la infància, conservar i desenvolupar els coneixements dels adolescents preveient que els principis religiosos es perden fàcilment. La Salle n'havia donat exemple i els Germans prengueren les decisions del Fundador. Les dificultats que estimulaven i la favorable acció governamental foren la causa del progrés. El Ministre d'Instrucció Pública Guizot elogiava l'acció dels Germans i demanava més escoles d'adults.

El G. Anaclet va tenir decisions significatives com la implantació del Coûtumier a les comunitats per ajudar a ser fidel a les bones tradicions, va endegar tot un procés per posar al dia la Guia de les Escoles. Per aquesta finalitat elegí un Comité General que feu 32 sessions per estudiar la renovació de la Guia de les Escoles, al final de les quals quedà aprovada. El Capítol de 1837 en va confirmar l'aprovació amb només poques modificacions.

El G. Anaclet va convocar el 1834 una Assemblea de Germans per a prendre mesures favorables al progrés de l'Institut: va crear noviciats menors per a reclutar mestres. Va obrir una Escola de Noviciats per la preparació de candidats al Noviciat, acollint a nois, des dels 14 anys, que mostraven indicis seriosos de vocació.

Ve tenir preocupació per la formació dels Germans i per la seva fidelitat a la Regla. Va introduir la Congregació Mariana a les escoles.

Problema sobre l'hàbit a Itàlia i la qüestió del G. Vicari General

A Itàlia hi hagué un problema sobre l'hàbit que el G. Anaclet va poder resoldre amb dificultat. A la comunitat de Madona dei Monti els Germans vestien l'hàbit de l'Institut amb el rabat i mànigues flotants, però les altres comunitats d'Itàlia vestien l'hàbit eclesiàstic. El G. Regolo, que exercia de Vicari General d'Itàlia, era partidari de l'hàbit eclesiàstic. El G. Superior Anaclet no ho pogué acceptar i nomenà al G. Pio com a Vicari General. Els Germans de Roma envien una carta col·lectiva el maig de 1832 al G. Superior demanant-li el manteniment del G. Regolo. El 19 de juny respon el G. Superior dient: “Aplaudeixo de tot cor les lloances que dediquen al G. Regolo, però no puc estar d'acord de que el seu canvi suposi la destrucció de les cases”. I nomena al G. Pio com a Vicari General a Itàlia. I afegeix que el G. Regolo romandrà a Itàlia. Amb motiu d'un recés de tres comunitats de Roma, els Germans adrecen una carta al Papa Gregori XVI per decidir la qüestió de l'hàbit i el Papa respon que s'ha de fer servir l'hàbit prescrit pel Fundador. Però al Piemont l'hàbit dels Germans va suscitar protestes dels canonges de la Catedral de Torí, doncs ells portaven el rabat blanc com a signe de la seva dignitat de canonge. Al final va quedar el vestir l'hàbit prescrit pel Fundador.

Encara alguna dificultat més. El Papa Gregori XVI havia fundat un orfenat a les Termes de Diocleciana, però l'establiment dirigit per un capellà funcionava malament. El Papa va demanar ajuda als Germans. El G. Pio, Vicari General, malgrat les reticències del G. Anacleto, accepta assumir l'orfenat i posa al G. Hervé per dirigir-lo i serà també encarregat dels Germans dels Estats Pontificis. A la Sant Seu això últim es rep com un greuge. El G. Anacleto se sotmet a les intencions del Pontífex, però li recorda que segons la Butlla d'aprovació correspon al Superior General el disposar dels Germans.

S'havia de resoldre la qüestió del Vicari General d'Itàlia. Com que aquest G. Vicari General era elegit només pels Germans italians, la Sagrada Congregació de Bisbes i de Regulars va fer unes precisions sobre el Vicariat italià de l'Institut: El Vicari General, els Consultors i Secretari residiran de manera permanent a Roma; el nomenament del Vicari General i dels Consultors i Secretari serà de la competència del Superior General; el Vicari General serà elegit per un període de deu anys entre els Germans italians, els Consultors poden ser italians o francesos; cada any el Vicari General presentarà al G. Superior un informe sobre la situació religiosa dels Germans i financera de les comunitats.

Finalitzat el període de la Revolució Francesa

Com el procés de restauració de l'Institut després del llarg període de la Revolució francesa estava feliçment acabat, el G. Anacleto va poder desenvolupar l'Institut ràpidament a França amb 82 cases noves i a Bèlgica anaven augmentant però no tan ràpidament, i el 1837 obrí una casa a Montréal (Canadà) amb 4 Germans que instruïen a 206 alumnes i en tenien 120 en espera. L'Arquebisbe va quedar molt content i va dir que farien falta al menys 12 Germans més per nens que no parlen l'anglès i per escoles nocturnes. Tot eren elogis. El Sr. Quiblier va escriure al G. Superior General, després de 3 setmanes d'arribada dels Germans, dient que tenia un deure d'immens reconeixement i d'agraïment. Els Germans s'han instal·lat bé i no han tingut cap incident. Es generà una simpatia amb els Germans per part de la gent.

Salvandy, cap de la Instrucció pública, en un estudi sobre l'estadística escolar de l'any 1837 afirmà: "Jo no faig distinció entre les escoles dels Germans i les de institutors laics; unes i altres han rivalitzat en zel i entrega; però, no obstant, haig de fer homenatge particular als Germans de Sant Yon que, no solament han mantingut l'ordre i la disciplina, sinó que a més han redoblat l'interès per donar a les seves lliçons el caràcter i l'extensió que comporten les necessitats de la població".

En defensa de la gratuïtat

Rouen rebia 8 000 francs per 7 escoles i s'aconseguí arribar a 1400 francs amb la condició de no rebre alumnes de famílies benestants o de fer-los pagar una contribució o no rebre sinó els indigents. Els Germans van decidir de dedicar-se només als indigents.

Però el G. Anacleto va seguir negociant per acollir alumnes de tot rang social sense percebre cap contribució. El Cardenal arquebisbe de París convoca el clergat, mobilitza aportacions per conservar totes les escoles gratuïtes, després de dos segles sense ingressos. Els pares podran enviar els seus fills a l'escola de la seva elecció, que és el que pretenia el G. Anacleto. La gent reconeix la bona labor dels Germans.

Final del Generalat

L'any 1837 el G. Anacleto convoca un Capítol General en el que presenta la dimissió insistentment adduint al seu estat de salut, però unànimement no li és acceptada.

En el Capítol General de 1838 el G. Anacleto presenta insistentment la seva dimissió adduint una altra vegada el seu estat de salut. Però per un escrutini secret tampoc va ser acceptada per vot unànim i li demanaven que continués.

Viatja a Savoia per visitar algunes comunitats i torna enfibrat i amb mal de fetge, s'ha d'enllitar i mor el 29 d'agost de 1838, als 50 anys.

Al final del G. Anacleto hi havia 500 establiments escolars a Europa i un al Canadà (84 creats pel G. Anacleto). I si al començament del seu Generalat hi havia 1400 Germans, el 1838 eren 2317.

L'INSTITUT AL LLARG DELS 16 PRIMERS CAPÍTOLS GENERALS (1694 – 1837)

Llegint-ho es podrà apreciar l'evolució de l'Institut al llarg dels anys

El Fundador ens ha deixat una herència al llarg dels 300 anys després de la seva entrada a la Pasqua eterna, que hem commemorat en la celebració del Tricentenari Lasal·lià. L'Institut ha seguit viu i tractant sempre de viure segons el carisma de la fundació.

Ara presentem com s'ha viscut l'herència del Fundador a través dels 16 primers Capítols Generals. En aquest redactat, tret dels Arxius de la Casa Generalícia, s'hi poden apreciar les diferents adaptacions que s'han anat fent per seguir responent amb fidelitat a la finalitat de l'Institut.

En següents PAX seguirem successivament en els posteriors Capítols Generals.

Capítol General Data /Superior General	CONTINGUTS
1r. Capítol General 30 de maig 1694 9 dies LA SALLE + 12 Germans Vaugirard	S'afirma el caràcter laïcal amb l'emissió de vots perpetus de 12 Germans, d'obediència, associació i estabilitat. Fan vot d'unir-se i romandre en societat... per a tenir «junts i per associació» les escoles gratuïtes. La Salle decideix dimitir del seu càrrec, però és reelegit per escrutini secret. Els Germans decideixen que després de la seva mort, l'Institut serà governat per un Germà.
2n. Capítol General 16 maig 1717 8 dies LA SALLE + 16 Germans G. BARTHÉLÉMY Saint-Yon (Rouen)	La Regla del G. Director fou revisada per l'assemblea i després pel Fundador. Revisió de la Regla i les modificacions foren confiades a La Salle que hi afegí els capítols sobre la modèstia i la regularitat. Revisió de la Guia de les Escoles i s'envià a les comunitats amb una carta de presentació. Renovació de vots després del Fundador i del G. Bathélémy. Dimissió de La Salle i elecció del G. Barthélémy i de dos assistents. Es suggereix entregar al Fundador les observacions i suggeriments de les Regles.
3r. Capítol General 4 agost 1720 4 dies Saint-Yon (Rouen) 17 Gns G. TIMOTHÉE	El 16 de juny, els dos Assistents van comunicar la defunció del G. Barthélémy i van convocar el Capítol. Elecció del G. Timothée. Es demana discreció sobre assumptes de comunitat. Es precisen les oracions pels difunts. Diverses orientacions per a la salut dels Germans. La majoria de les decisions estaven orientades a la regla de Govern. El febrer de 1721 es transcriuen les Actes del Capítol amb els 29 acords o

	decisions. S'accepta l'ús del cavall o de la diligència pels Germans que no poden viatjar a peu. Només assistiran a les Assemblees els Gns. Directors. Apareix la figura del Vicari per reemplaçar un assistent difunt. El més gran treball va ser per completar la Regla de Govern.
4t. Capítol General 9 agost 1725 23 dies Saint Yon (Rouen) 32 Gns G. TIMOTHÉE	Juny de 1725 es convoca el Capítol per rebre la Butlla. Fou un Capítol segons la Butlla. S'inclou el Capítol de vots conforme a la Butlla. Es decideix la impressió de la Regla perquè no pugui ser alterada per copistes. 1726 1a edició de la Regla. Es prohibeix l'ús del tabac.
5è. Capítol General 16 juliol 1734 7 dies Saint Yon 47 Gns G. TIMOTHÉE	Aquest Capítol es va avançar d'un any degut al trasllat de les Relíquies del Fundador a la Capella de Saint Yon. S'imprimeix un cerimonial i unes oracions. Quan els Germans canviïn de comunitat se'ls donarà roba usada, encara que bona. Es demana respectar els textos de les Regles Comunes i passar a estatuts o constitucions les modificacions. Els manuscrits de la Regla de Govern són signats pel G. Superior i Assistents. Pel vot de pobresa i d'ensenyar gratuïtament no usar tabac. Impressió de la Regla del G. Director i es llegirà els primers dies de cada mes de l'any. Es fan diferents manuscrits de les Regles Comunes confrontats i signats. Els vots s'emetran en la primera grada del presbiteri. S'enviarà al G. Superior la fórmula d'emissió o de renovació. Es decideix la impressió de la primera part de l'EMO (1739).
6è. Capítol General 27 maig 1745 8 dies Reims – 34 Germans G. TIMOTHÉE	Fou convocat a l'abril de 1745 i podria ser per a sostreure's de l'Arquebisbe de Rouen. S'envia a les comunitats un directori pels Gns. Directors. Es prohibeixen llibres jansenistes i no fer servir a les escoles el Catecisme de Colbert de Montpeller per jansenista. No rebre rams de flors el dia de la festa d'un Germà, ni tampoc el dia del G. Director, per un sentit de gratuïtat. Els Gns. Directors faran observar les indicacions sobre les visites dels Germans. Servir-se del Sil·labari de sant Joan B. de La Salle. No ensenyar fora del temps d'escola, excepte en els internats. Retirar-se de Moulins si no es pot ensenyar conforme a la Regla. Es decideix una reunió de Gns. Directors i principals cada tres anys. Es regionalitza l'Institut prenent com seus Lió i Avinyó.
7è. Capítol General 1 d'agost 1751 8 dies Saint-Yon (Rouen) 55 Gns G. CLAUDE	Renúncia del G. Timothée. S'aprova l'obertura d'un tercer noviciat a Maréville. El segell oficial de l'Institut serà l'estrella i Signum Fidei. Els Capítols Generals seran cada 10 anys. S'exigirà des d'ara 250 lliures per Germà en les fundacions. Vetllar pels Germans que passen vacances en altres comunitats. Es precisa novament la prohibició de no ensenyar fora de les hores de classe, ni durant les vacances encara que es pugui.; es torna a precisar quins són els pensionistes autoritzats. Hi hagué intents d'introduir el rabat de color blau, però s'afirma que seguirà sent blanc.
8è. Capítol General 8 juliol 176 6 dies	El G. Director sortint ha de donar comptes al nou Director i fer-ne tres còpies. Es precisen més detalls per les oracions pels difunts. Es llegiran dues vegades cada any les decisions dels Capítols Generals. No portar

Saint-Yon (Rouen) 46 Gns G. CLAUDE	d'una casa a l'altra més del que està autoritzat. A l'admetre un candidat a l'Institut se li exigiran les capacitats requerides i disposicions per l'estudi del Catecisme. Els candidats hauran de fer la sol·licitud al gener o al febrer més tard. El G. Superior pot escollir-se Germans com ajudants.
9è. Capítol General 17 maig 1967 4 dies Saint-Yon (Rouen) 59 Gns G. FLORENCE	S'accepta la renúncia del G. Claude. S'elegeix el G. Frumence que era Procurador General. Noves normes per les oracions pels difunts. 2a edició de la Regla (1768). L'últim dia del Capítol es presenten dos Vicaris Generals de l'Arquebisbat per controlar els treballs de l'assemblea. L'Acta fou examinada i aprovada per Dominique de la Rochefoucauld, Arquebisbe de Rouen.
10è. Capítol General 3 agost 1777 – 16 dies Reims – 33 Gns. G. AGATHON	Es modifica la correcció per vares. Es detallen les qualitats que han de tenir els Germans d'escola. Necessitat de l'educació en la civilitat cristiana i religiosa als novicis i examen cada tres mesos. Conservar a l'Institut només els bons subjectes. Rescripte de la Santa Seu del 11 de juliol 1777 que autoritza tenir 4 Assistents. S'aproven les Regles de Govern. S'aprova l'edició de la Guia de les escoles. Importància de la formació dels Germans joves i és responsabilitat dels Directors. S'estableixen els vots perpetus després de 25 anys i amb 5 anys de comunitat. Es parla també dels vots triennals. Es fa una crida als Germans sobre pobresa i tot conservant la propietat no poden fer-ne ús.
11è. Capítol General 4 maig 1787 – 18 dies Melun – 33 Gns. G. AGATHON	Es recorda la necessitat de la presència dels GG. Directors als exercicis de la comunitat. Tercera edició de la Regla. No s'han d'acceptar regals ni els serveis gratuïts dels pares dels alumnes. Els Germans faran exactament el Catecisme els diumenges a les 8 h. de la tarda; els qui no fan el Catecisme l'estudien. En la distribució dels efectes escolars, el G. Director fixarà el preu i sempre se'ls regalaran als pobres. S'estableix la manera de contribuir a la calefacció. No s'ha d'admetre subjectes que no tinguin bona vocació i qualitats segons la finalitat de l'Institut. S'ha de revisar al noviciat la manera de fer: oració, exàmens, les oracions i lectures i totes les accions de l'esperit de fe i els mitjans per arribar a ser homes interiors i perfecte religiós. El temps de provació serà de dos anys: un de noviciat i un altre d'escola. El Capítol General es compondrà de 30 diputats, 5 entre els principals i 15 entre els ancians més els antics Assistents, els Superiors i el Règim. Se suspenen els Capítols Provincials i se'ls reemplaça per un Comitè, que tindrà entre les seves funcions la de designar els Assistents que renunciïn o morin. L'Institut es divideix en tres Províncies. S'estableixen les causes per a les dispenses de vots, segons el n. 10 de la Butlla: 1. Ser impúdic. 2. Anar vestit contra la pobresa; 3. Refús a donar escola o de fer la tasca a la que se l'ha destinat; 4. Ser alcohòlic, lladre, promoure revolta contra els Superiors, fer tractes dolents o durs als alumnes de forma permanent. S'estableix la data per la renovació de vots triennals cada any. S'aprova i publica el

	Director per al Sotsdirector del noviciat. Els Germans Servents usaran el mateix hàbit que els Germans d'escola i podran ser admesos pel Superior a ensenyar gratuïtament.
12è. Capítol General 8 setembre 1810 3 dies Lyon – 30 Germans G. GERBAUD	Quarta edició de la Regla (1809). S'autoritza als novicis estudiar aritmètica i gramàtica tots els dies en el temps del treball manual. S'admet als Germans Servents a fer el vot d'ensenyar gratuïtament i a usar el mateix hàbit que els d'escola. “
13è. Capítol General 8 setembre 1816 10 dies Lyon – 33 Germans G. GERBAUD	A l'oració del matí s'hi afegirà el Memorare. A l'oració de la tarda, els manaments de la Societat.
14è. Capítol General 11 novembre 1822 6 dies París – 33 Germans G. GUILLAUME DE JÉSUS	Cinquena edició de la Regla, realitzada el 1821. No s'ha de rebre ni exigir cap retribució dels alumnes. La tinta donada gratis als alumnes ha de ser pagada per la Comunitat. Els Germans que no poden realitzar el catecisme d'hora i mitja els diumenges per la tarda ho faran el matí, de preferència a l'escola i no a l'Església. Els novicis no podran realitzar estudis d'aritmètica i gramàtica durant l'any de noviciat.
15è. Capítol General 2 setembre 1830 4 dies París – 32 Germans G. ANACLET	No es pot canviar el tipus d'escriptura ensenyant en una escola, sense permís del Superior. S'aprova una nova edició de la Guia de les Escoles.
16è. Capítol General 10 juliol 1837 – 8 dies París – 39 Germans G. ANACLET	Sisena edició de la Regla el 1835. S'introdueix a l'escola el dibuix lineal, música, geografia i història. Es reitera la prohibició de fer quedar alumnes a l'escola després del temps de classe. Se suggereix la creació d'un Escolasticat Superior per la formació dels Germans. Rescripte del 17 de març de 1837 de la Santa Seu autoritzant tenir 6 Assistents. Rescripte del 21 d'abril de 1837 de la Santa Seu autoritzant elegir un diputat al Capítol General de les províncies de l'estranger, si existeixen tres cases principals, i la possibilitat d'un segon diputat en el cas de més de 10 cases. El Capítol rep notes que considera contràries a la Regla. Es demana al G. Superior que envii una circular puntualitzant els temes del Capítol. Es farà una revisió i s'aprova una nova edició de la Regla de Govern.

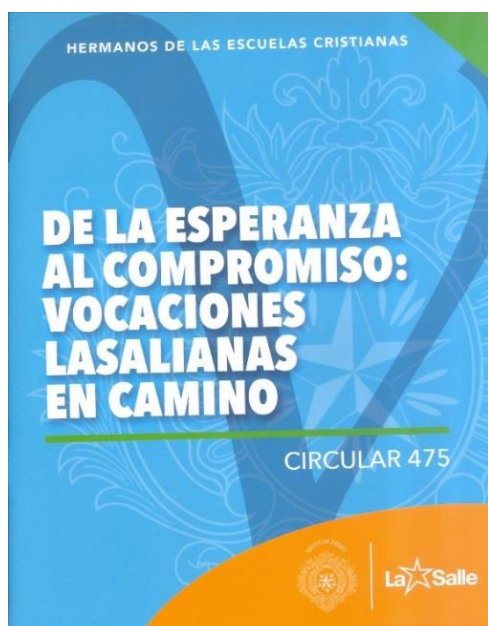
Des del PAX n. 251 fins l'actual n. 257, podeu trobar la resenya de cada un dels Superiors Generals aquí esmentats i sobre la seva actuació a l'Institut.

Seguirem en PAX successius

DE L'ESPERANÇA AL COMPROMÍS: VOCACIONS LASAL-LIANES

LA CIRCULAR 475 DEL CONSELL GENERAL

Oferim una síntesi dels punts que poden semblar més dinàmics de la Circular 475 del Consell General. No pretenem estalviar el llegir tot el document que s'articula molt bé en les necessitats actuals de l'avui de l'Institut. Val ben bé la pena de llegir-lo i reflexionar-lo personalment i comunitària.

G. Jaume Pujol i Bardolet

Certament que val la pena llegir atentament aquesta providencial Circular, reflexionar-la i compartir-la comunitàriament. En la Presentació el G. Superior General ens diu que *“vivim una «espiritualitat d'itinerari» que té lloc en cultures i contextos enormement diferents, i no ens ha de sorprendre descobrir que «la consagració, la pertinença, la identitat, la vocació i l'associació es viuen i articulen en diferents formes» que demanen diàleg, solidaritat, fraternitat, acolliment i amor.*

Consta de 5 capítols: 1. Temps de generositat i creativitat. 2. Cultura vocacional. 3. La pastoral vocacional lasal-liana. 4. Pastoral vocacional per a l'Associació. 5. Pastoral vocacional per a la vida del Germà o Germana i una conclusió en la que presenta que tot plegat demana continuar per anar concretant en la successió dels temps.

CAPÍTOL 1. TEMPS DE GENEROSITAT I CREATIVITAT

Presenta una anàlisi de la realitat que estem vivint per a “comprometre's a freqüentar el futur, fer germinar somnis, suscitar, profecies, esperances, estimular la confiança, embenar ferides i crear un imaginari positiu que il·lumini les nostres ments i els cors i doni força a les mans i inspire als joves vers un futur ple d'alegria” (Papa Francesc).

Hi ha quatre realitats diferents en la pastoral vocacional entre nosaltres

Hi ha qui posa molt d'èmfasi en la vocació de Germà i poc o quasi gens en les vocacions lasal-lianes.

Els Germans preocupats per la seva pròpia identitat i pensen que el rol dels laics és una amenaça pel futur de les vocacions de Germà. No es busca encarnar-se en les noves necessitats. Els seglars desitgen que els Germans mantinguin el lideratge i es comporten dependents de les iniciatives dels Germans. Es tracta d'un estil monàstic, tradicional de comunitats apartades dels seglars. Els valors de la vida religiosa i la regularitat els són predominants

Gran èmfasi en les vocacions lasal-lianes i poc o cap èmfasi en la vocació de Germà.

Els Germans dubten d'oferir la vocació religiosa perquè els sembla que és un estil de vida esgotat. Pensen que el carisma haurà de continuar sense els Germans. Es tracta de comunitats sense vitalitat preocupades només de la continuïtat. En aquest cas la pastoral vocacional consisteix en encoratjar a seglars compromesos.

Poc o cap èmfasi en les vocacions lasal·lianes i poc o cap èmfasi en la vocació de Germà.

El Germans se centren l'educació. En aconseguir títols acadèmics més que l'educació humana i cristiana. S'experimenta decepció i cansament: es diria que es tracta de comunitat de solters. No hi ha preocupació per la formació dels seglars, ni en compartir amb ells i no es té en compte el carisma lasal·lià. En aquest cas s'està en procés d'extinció.

Gran èmfasi en les vocacions lasal·lianes i en la vocació de Germà.

S'està ple d'esperança tant en el context de l'Institut com en el de la Família Lasal·liana: en alguns llocs és una petita llavor i en altres ja s'hi recullen més bons resultats. Pel projecte comunitari volen estar prop dels marginats. El seglars estimen el carisma lasal·lià i s'hi integren en ell. Es creen comunitats inclusives de Germans amb homes i dones seglars. (De fet, hi ha més dones que homes). Hi ha lideratge compartit entre Germans i Seglars. Promouen explícitament l'Associació per una pastoral dinàmica centrada en l'eclesiologia de comunió.

Dos tipus de societat en evolució en els que tractem de sembrar l'Evangelí

Podem detectar la societat tradicional que posa èmfasi només en la vocació de Germà i la societat secularitzada que posa l'accent en les vocacions lasal·lianes. El procés de secularització és inevitable i irreversible. Per tant, cal ser proactius per a generar microclimes que afavoreixin les vocacions de tot tipus. És un gran repte dels nostres temps.

Principals característiques dels joves particularment respecte de la dimensió religiosa

Avui els joves manifesten més capacitat i habilitat laboral que en altres temps. Necessiten reconeixement i recolzament emocional. Els són fonamentals les relacions personals. Fa part dels seu procés de maduració el sentir-se corresponsables. Són crítics. Són oberts a un discerniment coherent amb el seu itinerari personal. Sensibilitat per l'opció preferent als pobres. Valoren l'impacte del compromís més que la durada; els compromisos a curt termini els són més importants que el compromís de per vida.

Hi ha joves que enyoren els aspectes tradicionals. Educats en famílies tradicionals, necessiten aspectes que els donin seguretat; són més sensibles a les formes externes que al contingut del missatge: portar l'hàbit, protagonisme en la relació en front dels laics. Cerquen més la salvació personal que la dimensió social de la fe. Perill de fonamentalisme i necessiten ser acompanyats.

Hi ha joves indiferents i sense atractiu per la religió, de la que no en senten necessitat. Alguns són batejats però sense maduració de la fe. Són propis d'una societat post-industrial. Són indiferents o perquè han tingut experiències negatives o no han tingut experiències espirituals. Consideren la vida religiosa com una relíquia o quelcom d'obsolet.

CAPÍTOL 2. CULTURA VOCACIONAL: Una invitació a l'esperança

1. Una mà estesa a tothom

El Fundador va escriure en les MTR que "Déu és tan bo, que vol que tots se salvin i per això es van instituir les escoles cristianes".

2. L'esperança d'una "cultura vocacional"

Es tracta d'una cultura plenament compartida: cal promoure una forma de pensar (raó), de sentir (sensibilitat) i d'actuar (praxi). Per a tots és un procés que dura tota la vida, per una successió de crides en el pla humà, de la fe i cristià: cal tenir experiències espirituals.

Els joves i el sentit de la vida

Els joves són la nostra preocupació i estan en el centre de la nostra missió. Necessiten ser acompanyats per poder preguntar-se amb esperança sobre el sentit de la vida i del misteri Déu.

És un compromís per a tots

Tres reptes: la participació, la col·laboració i la intencionalitat en el sentit de que la pastoral vocacional ha d'estar present en tots els projectes comunitaris i educatius. Crear espais acollidors i que promoguin la construcció de comunitats amb persones també de l'entorn.

CAPÍTOL 3. LA PASTORAL VOCACIONAL LASAL·LIANA

El Baptisme assenyala el començament d'un itinerari que esdevé la font de la vocació i de la missió. Som mitjancers de les crides de Déu. Tot carisma és sempre dinàmic, creatiu i busca respostes a les necessitats de les persones.

1. El carisma lasal·lià

Des de la perspectiva cristiana el carisma és un do de l'Esperit Sant a les persones, no perquè s'ho mereixin i siguin millors que les altres, sinó per compartir-lo i servir a la comunitat i a la missió. Té magnetisme i influència en el seu voltant. Ens permet descobrir, valorar i respondre als reptes que es van presentant.

2. La vocació lasal·liana

És un regal de Déu per anar-la descobrint al llarg de la vida. És un do, igual que la fe. Consta d'una successió de crides que demanen les respostes adequades. Déu ens parla per l'oració, l'experiència de la missió... tenint cura sobretot dels més marginats, per les relacions fraterne, per la comunitat i el discerniment continu.

3. Pastoral postvocacional lasal·liana

Es requereix fonamentar la vida segons els principis lasal·lians de fe, servei i comunitat. Es tracta d'homes i dones oberts a Déu: educadors joves, pares, catequistes, voluntaris, entrenadors esportius, antics alumnes, etc. que se senten cridats a viure la fe, la comunitat i el servei inspirats en l'espiritualitat del nostre Fundador... persones compromeses en experiències de formació i d'acompanyament per a aprofundir l'espiritualitat lasal·liana.

4. Compromisos per a la pastoral vocacional

La promoció del nostre carisma requereix persones profundament compromeses en la seva vocació. El futur està en les mans de Déu i també en la implicació i responsabilitat de tot el Poble de Déu: cal desvetllar, cultivar, acompanyar i discernir les vocacions lasal·lianes. Les comunitats de Germans/es, d'Associats han de reflectir en els seus projectes comunitaris afavorir experiències comunitàries a curt termini compatint la vida d'oració i de fraternitat. També les obres educatives han de donar a conèixer la vocació de Germà i fomentar experiències de fe, servei i comunitat. Tots cridats a ser cor, memòria i garantia del carisma lasal·lià.

CAPÍTOL 4. PASTORAL VOCACIONAL PER A L'ASSOCIACIÓ

La gran genialitat del Fundador no fou tant l'escola cristiana, que ja existia, com el «*junts i per associació*». En la segona meitat del segle XX sorgiren llavors noves en el jardí lasal·lià, primer Col·laboradors i a l'any 2000 els Associats. Els seglars esdevenen més responsables i protagonistes en l'escola cristiana. Avui es veu necessari fer atenció a la vocació d'Associat.

1. El desenvolupament de la vocació lasal·liana a través del procés d'Associació

El camí de l'Associació està obert també a persones d'altres creences religioses sempre que compleixin els 5 criteris d'Associació: **1.** Vocació inspirada en el carisma de sant Joan B. de La Salle. **2.** Una vida de fe inspirada en l'Escriptura i per les persones d'altres religions, en els seus llibres sagrats. **3.** Una experiència comunitària adaptada a la identitat de les persones. **4.** Una missió amb certa duració al servei educatiu dels pobres. **5.** Obertura d'esperit que permet anar més enllà de l'entorn local i immediat.

Avui el carisma lasal·lià necessita ser complementat per les diverses vocacions lasal·lianes: Germans, Associats/des i altres lasal·lians/es. Per als Germans, l'Associació és objecte d'un vot que fa part de la seva consagració religiosa. Alguns Seglars expressen una promesa d'Associació i altres Seglars prefereixen viure implícitament el compromís d'Associació en la missió lasal·liana i poden ser considerats Associats de facto. Un Associat sent la crida d'aprofundir l'espiritualitat i les dimensions comunitàries del carisma lasal·lià.

2. Fer tangible l'intangible

L'Associació és quelcom més que un sentiment interior o d'una gran necessitat de dedicació al treball professional. Implica participar en una comunitat que troba temps i espai per a compartir la fe periòdicament i deixar-se guiar per Déu. Proposar l'Associació implica: Desenvolupar etapes de formació per a l'Associació, crear estructures d'acompanyament i de discerniment, compartir camins junts Germans i Comunitats de Germans, que el Districte reconegui aquesta vocació, a través de signes i rituals.

3. Comprometre's en la pastoral vocacional per a l'Associació

Implica un canvi de mentalitat entre nosaltres. Superar la idea de creure que només els Germans tenen vocació. Comprendre que en l'Associació no es tracta de més treball i responsabilitat, sinó de compartir espiritualitat, comunitat i missió. Ser innovadors en la creació de comunitats formades per Germans i lasal·lians. La presència d'Associats afecta a la millora de la vocació dels Germans. Afavorir la relació amb els Signum Fidei i altres Fraternitats i amb les Germanes lasal·lianes.

CAPÍTOL 5. PASTORAL VOCACIONAL PER A LA VIDA DE GERMÀ O DE GERMANA

1. Una vocació significativa avui

Es constata que els religiosos vivim allunyats de la realitat de la joventut. La vida comunitària impacta molt als joves quan implica comunió, oració, contemplació, testimoni personal, diàleg interpersonal, intercultural, amor incondicional i desafiament més enllà de les fronteres. Si volem més vocacions, més que per tenir el control de les nostres obres, ha de ser per a ser signes amb tots els lasal·lians de la importància del compromís educatiu, clau per als joves i els pobres, testimonis de fraternitat i mestres d'espiritualitat. "L'experiència profètica de fraternitat dels Germans/es, acompanyada del compromís d'assumir l'estil de vida de Jesús, revela el valor evangèlic de les relacions fraterne, no jeràrquiques" (CIVSVA. Identitat dl religiós Germà en l'Església).

2. Sí, tothom hi està implicat però cada comunitat és indispensable

Tots els lasal·lians hem de ser agents de pastoral vocacional. El testimoni alegre i profètic d'una comunitat de Germans/es és ja una invitació eficaç per abraçar la vida de Germà/na. Les comunitats han de viure el missatge de "veniu i veureu" la nostra manera fraterna i apostòlica de viure. L'institut ha de renovar-se permanentment a les necessitats dels joves.

3. Algunes idees clau entorn a una pastoral renovada sobre la vida de Germà/na

El testimoni de cada comunitat ha de completar-se en un pla de pastoral vocacional promovent la vocació de Germà/na. Acompanyar els joves i adults en el seu itinerari. Proposar la vocació com opció tot discernint el camí vocacional.

Com passar de la por a l'esperança

Molt important el testimoni joios i visible d'una comunitat que viu la seva consagració i missió des de la fe. Orientar la missió vers els més necessitats. Oració i compartir experiències d'espiritualitat estant en contacte amb els joves prioritzant activitats juvenils. Implicar els laics en la pastoral vocacional. Que hi hagi un responsable en cada comunitat i un animador districtal. Hem de ser conscients que es tracta d'una obra de Déu que Ell mateix farà créixer amb la nostra col·laboració.

Istituito dei

FRATELLI DELLE SCUOLE CRISTIANE

Segretari delle Associazione

La Fraternidad Educativa La Salle: una historia joven (Por Colette Allix, Delegada para las Fraternidades)

La red de establecimientos lasalianos en Francia es grande: 120 asociaciones de gestión, 215 responsables de centro, 145000 jóvenes de 2 a 25 años, 17.000 docentes, educadores y personal administrativo y de servicios. Es, por tanto, una Red bien organizada para que, en un país des cristianizado, perdía su espiritualidad. Hasta 2009, la Asociación no había conseguido ser atractiva en el Distrito de Francia, por lo que solo implicaba a una quincena de personas. Tal como decimos en Francia, "los zapateros son los peor calzados", así la Asociación en el país del Fundador necesitó mucho tiempo para nacer.

En enero de 2009, el Hermano Nicolas Capelle, Visitador de Francia, proclamaba la necesidad urgente "de convocar a voluntarios, Hermanos y laicos, para formar una asociación que se ocupe, como Iglesia, de la obra humana y cristiana deseada por Juan Bautista de La Salle".

La AMEL del Distrito de Francia, en julio de 2010, solicita al Capítulo Distrital en curso que cree la Fraternidad Educativa La Salle; para ello, se aprueba la proposición 13: "La creación, en el seno del Distrito de Francia, de la Fraternidad Educativa La Salle, para actualizar el carisma lasaliano, promover la misión educativa lasaliana y asegurar una respuesta perenne a las necesidades educativas actuales de los niños y los jóvenes, prioritariamente de los más desfavorecidos".

¡Por fin la Asociación lasaliana tenía un nombre en Francia!

En noviembre de 2011, en Beauvais, 600 lasalianos se encontraron para lanzar la Fraternidad Educativa La Salle, Hermanos y laicos juntos. A nivel local, los miembros de centros cercanos se encuentran cuatro o cinco veces al año para dialogar en

torno a la misión, orar y compartir un rato de convivencia. A partir de 2016, tras la invitación del Hermano Jean-Paul Aleth, algunos miembros se han ido comprometiendo oficialmente a compartir la misión con los Hermanos. En la actualidad somos 800 miembros en 50 fraternidades, 280 de ellos con un compromiso formal.

Cada dos años nos convocamos para un encuentro nacional que reúne alrededor de 300 personas durante tres días. El último tuvo lugar en Angers, en 2019.

Durante la pandemia -alegría inesperada- hemos descubierto que echamos de menos los encuentros de Fraternidades, que los echamos mucho de menos. Por ello, inventamos formas de estar en comunicación por videoconferencia, o mediante convocatorias de oración preparada por uno de los miembros o, incluso, por grupos en las redes sociales...

Nosotros, los lasalianos franceses, gracias a la Fraternidad Educativa La Salle hemos descubierto el sentido de la vocación lasaliana, el sentido de la misión y el sentimiento de pertenencia. Ahora las palabras de la expresión "misión lasaliana de educación humana y cristiana" ya no son tabúes en nuestros centros. Gracias a la La Fraternidad Educativa La Salle todas las dimensiones de la misión -Fe-Fraternidad-Servicio- están vivas. Los siguientes testimonios lo confirman:

"Llegada un poco por casualidad al Colegio para encargarme de una clase optativa de teatro, enseguida pedí al director si podía hacer lo que se hace en la mayoría de los centros escolares: aplicar unas pruebas a los alumnos para elegir a los más capaces. Él me respondió: "No, no lo hagas así. Entre los lasalianos se acepta a todo el mundo y se tiene una atención particular con los más flojos". Y luego se extendió esta atención sobre los más flojos.

Istituto dei
FRATELLI DELLE SCUOLE CRISTIANE

Segretari delle Associazioni

Yo nunca había oído hablar así en un establecimiento escolar de esa atención a los más flojos. Y no era sentimentalismo, o sensibilidad. En las palabras del director había una gran exigencia y mucho respeto hacia esos niños o adultos de los que nos encargamos. Al verme pensativa o desorientada, sin duda, me aconsejó dialogarlo con los Hermanos y participar al menos una vez en una reunión de la fraternidad educativa. Antes de hacerlo, me documenté y descubrí el mundo de aquellos lasalianos y su Fundador; luego fui a las reuniones de la fraternidad, donde me encontré bien y de donde salgo siempre enriquecida."

"Los momentos de reflexión, oración y convivencia han alimentado en mí el deseo de seguir compartiendo con esos que al cabo de cinco años he aprendido a conocer mejor y con los que me ha gustado formar comunidad en torno al proyecto que nos une el de Juan Bautista de La Salle."

"Los cuatro años de experiencia de nuestros encuentros han iluminado y enriquecido mi misión educativa. Alimentados por el Evangelio compartido y sazonados por las alegrías, y a veces también por las decepciones que suscita el encuentro con los demás, hoy sé que han contribuido a dar un aliento vital a mi trabajo de educador. La fraternidad es una oportunidad que es importante percibir ahora y para ahora, de modo que mi voluntad de continuar la obra de nuestro fundador al lado de los jóvenes se consolide, y también para llevar con convicción su aliento de fe, esperanza y amor a mi comunidad educativa."

"Por la convivencia lasaliana, sobre todo, he terminado por descubrir a Juan Bautista de otra manera. Se trata de una fuerza que me arrastra, una red, otras personas que están conmigo y que mediante esos momentos de reflexión y esparcimiento me permiten avanzar. Mirando en retrospectiva, debo reconocer que el carisma lasaliano llegó a mi vida en el momento apropiado, en aquel momento en que Dios me invitaba a seguir un camino nuevo".

"Y mira por dónde que, enseguida, descubro una acogida, un acompañamiento, una historia, fundada por completo en las intuiciones pedagógicas y espirituales de un hombre de hace más de 300 años. Y descubro enseguida una red con un proyecto educativo vivido al servicio de todos y, en particular, en favor de los más pequeños. Un proyecto que me conmueve, porque se vive realmente, y del que me siento muy heredera."

Istituito dei

FRATELLI DELLE SCUOLE CRISTIANE

Segretari delle Associazione

Mi compromiso en la Fraternidad Educativa La Salle me permitirá aportar aún más sentido y profundidad al trabajo y al servicio que comparto con tantos otros en la Red a la luz de la Palabra y de la inspiración de Juan Bautista de La Salle, y ser un eslabón en la continuidad de la herencia recibida que hay que seguir actualizando."

"Hay encuentros ricos en amistad, en testimonio, que nos acercan y nos permiten contemplar a los demás de otra forma. Es lo que yo he descubierto en nuestros encuentros de fraternidad. Nuestras reuniones están ligadas a nuestra fe, por lo que podemos hablar con la verdad por delante, todos juntos, sin juzgarnos, libremente. En esta Fraternidad he descubierto la riqueza de lo humano y esta mirada del corazón que a veces olvidamos en nuestra vida cotidiana."

"Quiero destacar tres cosas que me parecen primordiales para que nuestra fraternidad local se grabe de manera indeleble en el espíritu de los miembros de nuestras comunidades educativas presentes este miércoles. La primera consiste en recordar que las fraternidades acogen personas, no funciones. Personas que vienen a dialogar, a rezar, a encontrarse y se atreven a desnudarse ante los demás, sin temer una posible pérdida de control. En segundo lugar, se plantea la cuestión del compromiso, que no puede descubrirse más que si uno se encuentra a gusto. Y es que la responsabilidad de participar en la conservación del carisma lasaliano puede ser muy costosa, pero me he dado cuenta de que cuando uno se siente a gusto en el seno de una fraternidad local ya no lleva el compromiso solo. Para encontrarse a gusto se necesita, sin duda, algo de tiempo, y ganas de encontrarse, de hablar, de rezar. Qué mejor que nuestro hermoso trabajo y un proyecto educativo lasaliano armonizador para conseguirlo.

Un último punto que me ha estimulado es la libertad para caminar. Porque estamos allí en nombre de nuestra Fe, porque estamos allí en torno a nuestro centro común: participar en el Proyecto Educativo Lasaliano, pero porque estamos allí para dialogar, enriquecernos, hacer una pausa y recargar las pilas."

#LaSalleCovid19
Respuesta Lasaliana

Gracias, Colette, por esta síntesis y por tu servicio en la animación y coordinación de la red de las Fraternidades.

Como solemos hacer, les proponemos tres preguntas para reflexionar y compartir en vuestra realidad.

1. ¿Cómo pueden las estructuras formales de la Asociación, como las Fraternidades en Francia, alimentar y apoyar la llamada vocacional de los educadores que comparten la misión lasaliana?
2. ¿Cómo les suena la afirmación de que la Asociación acoge a las personas, no a los roles o responsabilidades?
3. ¿Qué piensan de que "el compromiso solo puede ser considerado si uno se encuentra a gusto?"

¡Viva Jesús en nuestros corazones!

Heather Ruple Gilson y Hno. Paco Chiva
Co-Secretarios de la Asociación
15 de enero de 2021

“Queridos Asociados,

Hace ya 60 años que, con gran ánimo y entusiasmo inicié mi apostolado educativo y, desde ese primer momento me correspondió trabajar al lado y “con” los maestros laicos. Tuve una gran empatía con ellos. Llegó el Concilio Vaticano II y me devoré los textos. Me impactaron “Perfectae Caritatis” y “Gaudium et Spes”. Terminado el Concilio siguió nuestro Capítulo General de 1966-67 y el texto “Declaración del Hermano en el mundo actual”. Todo alimentaba mi espíritu y me afirmaba en lo que viviría después en el Signum Fidei, en la Misión Compartida, Familia Lasaliana y hoy, la Asociación.

Cinco momentos de mis sesenta años de ministerio educativo: 1- En la escuela como coordinador de alumnos y director de comunidades y colegios. 2- Mi servicio al antiguo Distrito de Medellín como Visitador durante 8 años. 3- Mi experiencia de Presidente de la RELAL (Región Latinoamericana Lasallista) y mi participación en el Capítulo General de 1986. 4- Mi servicio a la educación privada católica de mi país Colombia, como Presidente de la Confederación de Colegios Católicos durante 4 años, y 5- Mi participación en el CIL de Roma 1968 y en el CEL de Madrid 2004.

En todo este itinerario estuve ligado a los Maestros Laicos, pero de manera especial como: fundador y animador de FLACE (Formación Lasallista para Animadores de Comunidades Educativas). Grupo de Laicos lasallistas que luego asumieron las animaciones de algunos de los colegios del Distrito. Como Orientador-Asesor de ALDEA (Asociación Lasallista de Exalumnos) que junto con los Hermanos animamos la Universidad Lasallista de Medellín. Además, escribo artículos, doy conferencias y participo en la MEL (Misión Educativa Lasallista) del Sector Medellín.

En mi actual Distrito Lasallista Norandino, con cinco años de fundado e integrado por los antiguos Distritos de Ecuador, Medellín y Venezuela, estamos dando los primeros pasos para darle vida a la ASOCIACIÓN con todas las ricas experiencias que hemos vivido como Distritos. No ha sido fácil, pero “principio tienen las cosas”. Lo más importante es constatar que estamos caminando hacia... El punto de llegada lo dejamos en las manos de Dios.

CONTEXTO

Desde el inicio de la cuarentena me propuse llegar a los hogares de los docentes y empleados Lasallistas, que laboran en el Distrito Lasallista Norandino, integrado por las obras educativas lasallistas de Ecuador, Venezuela y Área Metropolitana de Medellín, la Costa Atlántica y la Costa Pacífica, con un mensaje titulado REFLEXIÓN LASALLISTA1. Son obras educativas de Preescolar, Primaria, Secundaria (incluye Bachillerato), con Directivos, Administrativos, Docentes y Empleados de Servicios Generales. A solicitud de algunos padres de familia, que se enteraron de estos mensajes desde el mes de junio, inicié el envío de un *Mensaje a los padres de familia lasallistas*.

EN QUÉ CONSISTE

Cada semana se envía por correo electrónico, a través de nuestro sistema de comunicación interno, un mensaje PASTORAL Y GESTIÓN A LA COMUNIDAD de aliento, que soporte los días de pandemia que pasamos

¡Reflexión Lasallista!

*¡Un Carisma que se
reinventa para seguir
aportando a la sociedad!*

Hno. Álvaro Llano Ruiz
Coordinador del Sector Medellín

17/08/2020

los lasallistas confinados voluntariamente en casa. Son reflexiones de acompañamiento, de cercanía, de invitación a la oración, a participar en las Eucaristías virtuales los domingos, significado de las celebraciones especiales. Temas para compartir en familia y con los alumnos en forma virtual. Se adjunta al mensaje algunos elementos que sirven de “pausa activa” para que los trabajen con los alumnos en las pausas que programen en las actividades académicas virtuales.

IMPACTO

La REFLEXIÓN LASALLISTA la reciben: 2.500 Docentes, 738 Directivos y Administrativos, 460 Empleados de Servicios Generales, para un total de 3.698 personas, incluyendo los 86 Hermanos de la Comunidad Lasallista y 15.184 padres de familia. Para un total de 18.882. Estos mensajes son replicados por los Rectores y Coordinadores de los Colegios, para sus reflexiones virtuales diarias y/o semanales con los docentes. De cada Reflexión que reciben los Educadores, siempre hay tres o cuatro que envían mensajes de agradecimiento y reconocimiento por el acompañamiento espiritual.

APRENDIZAJES

En lo PERSONAL ha sido para mí un aprendizaje espiritual que, en 60 años de ministerio educativo, nunca había empleado y me parece sencillamente especial y significativo. Para los docentes, tal cual me lo han manifestado, ha sido una especie de oasis en medio del tedio, del cansancio y la expectativa que supone esta experiencia de confinamiento. Para los padres de familia es el signo de la presencia de la Comunidad Educativa en el seno del hogar. Para los empleados es una manera de permanecer en contacto con sus líderes que les recuerdan sus compromisos del teletrabajo. Y para los alumnos significa el recuerdo de la Reflexión Lasallista Diaria que se practica en todos los colegios lasallistas.”

El nostre estimat Districte De Catalunya (IV)

Anys de prosperitat i creixement 1955-1968

G. Ramon Font i Serra

INTRODUCCIÓ

Els Germans Joan Santaaulària (1955-1963) i Abraham Royuela (1963-1968) animaren el floreixent Districte de Barcelona durant aquests tretze anys.

Els Germans Denis, com a Vicari General, Nicet Joseph i Charles Henry, Superiors Generals i Guillermo Félix i Fernando Izaguirre, Assistents, van ser els animadors de la Congregació i de l'Assistència d'Espanya en uns moments de certa estabilitat i de canvis i renovació.

Dos Capítols Generals es van celebrar entre 1955 i 1968. El primer l'any 1956 i el segon els anys 1966/67. Tranquil·litat, tradició i continuïsmen en el primer, canvis profunds en el segon.

Al bell mig, el Concili Vaticà II (1962-1965). L'empenta i decisió del gran Papa, Sant Joan XXIII, amb la convocatòria i posada en pràctica del Concili, va capgirar, per a bé, la història de l'Església i també la del nostre Institut.

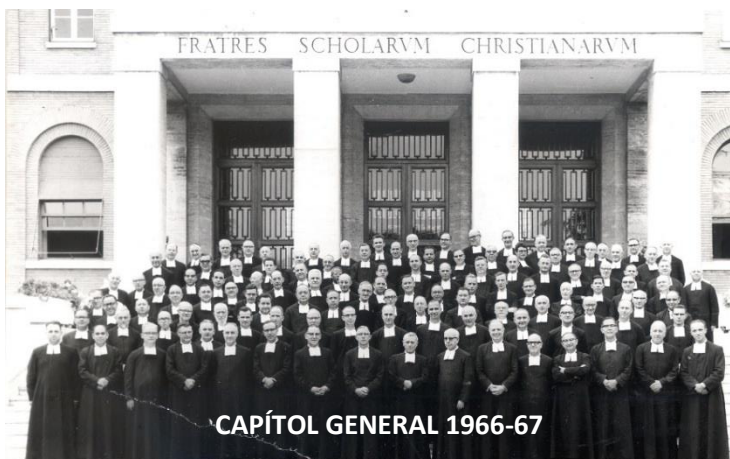
Dos Germans van ser els delegats del Districte als dos Capítols Generals. L'any 1956 hi va anar el Gmà. Joan, Visitador, com a membre de dret ja que en aquells moments els Districtes que tenien 251 Germans i més amb la professió perpètua el Visitador ho era i el Gmà. Wenceslao Juan elegit majoritàriament pel conjunt de tots els Germans i, com a suplent, el G. Pelai Nonell.

L'elecció del G. Wenceslao, és bonic recordar-ho, va suposar la tornada al Districte d'aquest Germà que, des de feia 10 anys, residia a Madrid com a Director

i Gerent de l'Editorial Bruño.

Al Capítol General següent 1966-67 ens van representar el G. Abraham Royuela, Visitador com a membre de dret ja que hi havia la mateixa normativa i com a Germà més votat ens va representar el G. Joan Santaaulària que en aquells moments era Director de La Salle Bonanova. El suplent va ser el G. Adrià Trescents.

I una petita anècdota, molt divertida, també molt humana, que jo vaig viure i veure a l'estar en aquells moments formant part de la comunitat de Bonanova. És aquesta: Periòdicament el Director (G. Joan), sortia de

Barcelona, amb un total de 350 Germans.

1955 – 1963: G. Joan Santaaulària - G. Plácido Fermín - Anys de creixement.

viatge amb el Sr. Francisco. On anirà, ens preguntavem? Doncs anava a visitar aquelles petites comunitats del Llobregat, amb pocs recursos, i amb un obsequi molt desitjat i molt esperat en aquells moments: un televisor...

Anys de prosperitat i creixement, és el títol d'aquest apartat. En el moment de la divisió, el conjunt del Districte comptava amb uns 495 Germans, 51 escolàstics, 52 novicis i 259 aspirants. Uns 150 Germans, aproximadament, formaran part del nou Districte de València – Palma.

El Gmà, Joan, comença el seu servei al Districte de

PERÍODE DEL G. VISITADOR JOAN SANTAEULÀLIA (1955-1963)

Pràcticament tots els Germans l'hem conegut, valorat i també criticat. Hem pogut llegir l'excel·lent biografia feta pel nostre G. Antoni Perera on explica, detalladament, la seva vida i la seva obra des dels seus inicis, a la seva població nadiua de Guissona, la seva entrada a la vida religiosa, els seus anys com a Germà: Professor, Director, Provincial, Gerent de l'Editorial Bruño, la seva llarga estada a La Salle Gràcia i els seus darrers anys.

Em limitaré, aquí, a comentar alguns fets dels seus vuit anys com a Provincial, tot i que potser algunes coses ja s'hauran dit i explicat.

Comença el G. Joan el seu servei, com a Provincial, el dia 25 de juliol de 1955, festivitat de sant Jaume Apòstol, en que es produeix la divisió del Districte quedant a Catalunya 350 Germans, 38 comunitats i 34 escoles. L'acabarà vuit anys després i aquestes són les xifres: 490 Germans, 47 comunitats i 40 escoles. Un gran augment com es pot veure.

A continuació, alguns dels fets més revellants d'aquests anys amb totes les seves llums, també amb les seves ombres, que de tot hi ha. Comencem...

FUNDACIONS:

Casa Provincial

Des del 1939, els Germans Visitadors residien al Col·legi La Salle Bonanova. Al començar el G. Joan el seu servei es trasllada a la "Torre Fournier", quedant constituïda com a Casa Provincial i formant una comunitat amb els seus principals col·laboradors, essent el G. Abraham, el seu Secretari. Aquest, hi seguirà residint durant el seu mandat. El G. Ramon Grau hi residirà els primers anys, traslladant-se, després, a la nova construcció de la Residència Provincial, ara tancada.

Sant Martí Sesgueioles

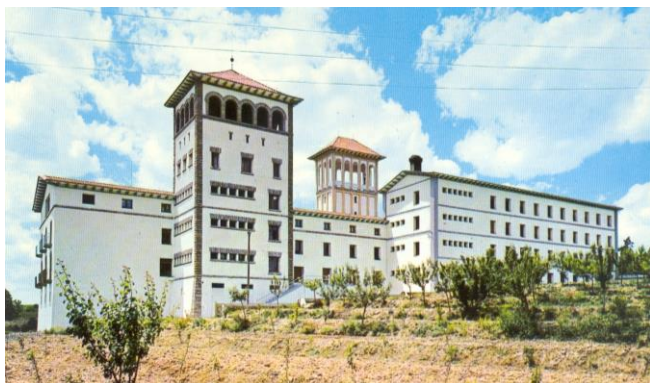

Durant deu anys el Noviciat es va fer a Es Pont d'Inca i abans a Cambrils. S'havia de trobar un lloc adequat, ja que cada província religiosa havia de tenir, segons el Dret Canònic, un seu propi Noviciat.

L'any 1956 i després de molt buscar, va semblar bona i bé de preu, la compra d'una gran finca "Can Pareras" al terme municipal de Veciana, a la comarca de l'Anoia, que

estava a subhasta, d'una gran extensió, tot i que les millors terres les havia comprat un veí, situada en un lloc fred, sec i aïllat "del mundanal ruido".

Va comprar la finca, en nom del Districte, el Sr. Josep Mestres de Calaf, pare del nostre G. Josep i diuen que va costar unes 500.000 pessetes de l'època.

El 26 de juny de 1957, data que es pot considerar com a fundacional, arriben els primers Germans: Gregorio Alberto, “el bisbet”, Director, Florencio Román, Francesc Guiu, Jaume Ribera i José Antonio Echeverria (G. Venceslao).

Un mes després arriben, d’Es Pont d’Inca, els 20 primers novicis i fundadors del Noviciat pròpiament dit, amb els Germans Arcadi, Director i Ramon Armengol, Catequista. El G. Josep Maria Segú serà nomenat Sotsdirector. Poc després, el 14 d’agost, s’incorporen 31 postulants que venen

de Cambrils, vint-i-sis dels quals prendran l’Hàbit a La Salle Bonanova el dia 1 de gener de 1958 ja que la casa no reunia les condicions necessàries per celebrar-hi una cerimònia d’aquest tipus.

Tot estava per fer. L’abnegació i el treball dels Germans de La Sagrada Família, l’empenta, la joventut, l’activitat, la força i valentia del planter de novicis, van acondicionar poc a poc la casa, realitzant-se les obres de les diverses dependències.

La vida d’aquesta casa com a Noviciat no va ser gaire llarga. Va tenir una durada d’uns 12 anys, traslladant-se el Noviciat a Sant Joan Despí el 1972.

La Salle Barceloneta

La primera fundació va ser l’any 1889 gràcies a les donacions de la Sra. Dorotea de Chopitea. Va patir molts problemes durant la Setmana Tràgica (1909) i es va tancar al començar la guerra civil de 1936.

El dia 2 d’octubre de 1957 té lloc la reobertura del Centre amb 245 alumnes que amb el pas dels anys i les successives ampliacions, aniran augmentant considerablement.

El Centre fou beneït pel Sr. Arquebisbe de Barcelona Dr. Gregorio Modrego i apadrinat per l’esposa del Cap de l’Estat, Sra. Carmen Polo.

El G. Joan, en la circular del 3 de novembre comentava: “Esta escuela entra de lleno en nuestra misión específica, por lo que me imagino la alegría con que todos ustedes habrán conocido el hecho y las circunstancias de su inauguración. Todo el acto inaugural se desarrolló con solemnidad y acierto unánimemente alabados. Esperamos que deje honda huella en estos niños que con tanto cariño hemos acogido en la Barceloneta y en nosotros, este acto, debe despertar el aprecio más sincero a nuestra vocación que parece adquirir, en aquel ambiente, todo el sentido y sublimidad que le ofrecen la sencillez y pobreza de aquellos niños”.

Foren els Fundadors els Germans: Adrià Trescents, Director, Ángel Sainz, José Antonio Panero (que als seus 95 anys ho pot explicar), Martí Salvador (Salvadoret) i Fernando Larrea.

La Salle – Congrés

Una nova escola, també de caire professional, obre les seves portes al bell mig d'un barri sorgit amb motiu del Congrés Eucarístic Internacional de Barcelona i gràcies a la iniciativa del Sr. Arquebisbe Gregorio Modrego, que va voler fer unes vivendes de caràcter social com a fruit del Congrés i en uns moments importants de creixement de la ciutat motivats per la forta immigració.

L'escola comença la seva activitat el 2 d'octubre de 1959 amb un total de 160 alumnes que augmentaran ben aviat.

Dos Germans van començar el curs:

Josep Mascort, com a Director i Francisco Jesús, els quals anaven cada dia a Comtal ja que la vivenda dels Germans estava encara per construir.

L'Escola es va inaugurar oficialment, ja acabada, el dia 20 de novembre de 1960 pel bisbe Dr. Modrego. Tenia, en aquells moments 342 alumnes, set classes, dues d'elles en horari nocturn.

En la circular del 17 d'octubre de 1959, el G. Visitador comentava: "Modestamente, como todas las grandes obras, se han iniciado las clases en la Escuela profesional La Salle Congreso. Hasta que no terminen las obras, las clases se dan en unos locales adyacentes y los Hnos. residen en La Salle Condal que se ha brindado a recibir a los Hnos. hasta que puedan disponer de lo necesario".

Dos Germans, com s'ha dit, foren pròpiament els Fundadors que foren quatre el curs següent (1960-1961): Josep Mascort, Director, Jordi Fernández, Llàtzar Guiu i Luis Ozalla.

La Salle Torreforta

Una nova escola professional, que es posa sota la protecció del sant Germà Benilde, llavors Beat, es funda el dia 5 d'octubre de 1961 a la barriada de Torreforta, tota ella plena d'immigrants, degut a l'interès de l'Associació dels Antics Alumnes de La Salle Tarragona i del G. Joaquín Donato (Cristòfol Picó), que amb esforç i

constància ho va fer possible.

L'escola, que estava en construcció, inicia la seva activitat el dia 5 d'octubre amb un total de 80 alumnes. Foren els fundadors, els Germans: Joaquin Donato, Director, Jaume Prat (que des de Manresa ho deu recordar molt bé) i Ramon Subirana. Curiós: dels tres Germans, dos, miraculats per sant Benilde.

La Salle Hedilla

A la barriada d'Horta, l'any 1912, els Germans obren una escola amb el nom de sant Joaquim que comença, inicialment, en uns locals parroquials, però que es trasllada, ben aviat, a una finca que els hi va oferir la Sra. Joaquina Estapé. Ubicada en el carrer Chapí, la coneixerem per aquest nom.

L'escola, amb el pas dels anys, es queda petita. El G. Saturnino Lorenzo, Director, aconsegueix, l'any 1959, comprar un terreny al carrer Hedilla. Comença la construcció i el curs (1961-1962) aquesta nova Salle, que inicialment es coneixerà com La Salle-Hedilla, comença a caminar. Durant uns anys conviuran les dues escoles, fins que Chapí s'incorpora totalment a Hedilla.

La comunitat inicial i fundacional la van formar els Germans: Eliseo José (Quintiliano-Felipe Luengo), Josep Ortega i José Luis Rodríguez (que tindria moltes coses per explicar d'aquesta època) i d'altres molt més recents també.

La Salle-Port i Ciudad de los Muchachos

anys.

El nou curs comença a La Salle port amb tota normalitat amb les classes de Primària, Pre-aprenentatge, Reeducació i variades activitats: el cor, la banda musical... convertint la casa en una autèntica "llar".

Cinc Germans van formar la primera comunitat: Esteban Pérez, Director, Gumersindo Maestro, Sotsdirector, Francisco Fuertes, Fernando Soto i Benedicto de la Peña. Quants records i vivències deuen tenir els Germans Francisco i Fernando...

La primera, comença el dia 2 de juliol de 1962, la segona l'1 d'agost de 1963, ja amb el G. Abraham com a Visitador.

Aquestes dues cases eren obres de beneficiència que depenien de l'Ajuntament de Barcelona i que van confiar als Germans. Una, estava ubicada a la Zona Franca i educava uns 300 nois entre 10 i 18 anys i l'altra, a la carretera de la Rabassada (la Ciudad de los Muchachos), educava els més petits, nens entre 7 i 10

La Salle – La Garriga

El 15 d'agost de 1962 els Germans: Antoni Vilarrasa, Director, Francisco Güemes, (Paco, explica'ns coses...), José Luis Barrasa i Víctor Millán, arriben a la Garriga i comencen el seu apostolat escolar i catequètic en aquesta bonica i estiuenca població.

I'han regentat els Germans Maristes.

La fundació es deu, segons he sentit dir, a l'interès del Dr. Cottet que estiujava a La Garriga. (El Cardenal Mons. Staffa, amic del Dr. Cottet, va demanar al G. Assistant Guillermo Félix aquesta fundació i se li va acceptar aprofitant de que aquest Mons. podia intervenir favorablement en el reconeixement oficial del Sant Pius X com Institut Pontifici). El Centre, anomenat "Sant Lluís Gonçaga" depenia de la Parròquia i abans de la guerra civil

El 2 d'octubre s'inicien les classes amb un total de 188 alumnes. Nou anys després quan els Germans marxen, hi haurà a l'escola 252 alumnes, repartits entre Primària i Batxillerat Elemental.

La nova llei d'Educació, els pocs mitjans i l'obertura d'un centre oficial... foren els principals motius del tancament.

Moltes fundacions durant vuit anys! Déu n'hi do! A dia d'avui, exceptuant El Port, La Ciudad de los Muchachos i La Garriga, totes les altres segueixen funcionant. Llarga i fructífera vida tot i que, per desgràcia, en tres d'elles ja no hi ha comunitat de Germans.

La realitat districtal durant aquests vuit anys

En aquest apartat comentaré, breument, l'evolució de les escoles, les cases de formació, les vocacions, amb les corresponents entrades i sortides, les defuncions...

Va augmentar el nombre d'escoles i d'alumnes. Les estadístiques ens diuen que l'any 1963 hi havia 40 escoles, 343 classes, 15.522 alumnes repartits entre Primària, Batxillerat, Professional, Comerç. Uns 1.500 eren interns.

La direcció i animació de les escoles i les diverses cases la portaven 449 Germans, ajudats per un petit nombre de professors seglars.

Hi va haver durant aquests anys quatre grups de formació. Dos Aspirantats a Cambrils: A la Casa del Sagrat Cor hi havia 137 aspirants menors que cursaven ingrés, 1er. i 2on Batxillerat i a la Casa Sant Josep 103 aspirants majors que cursaven 3er. 4t. i 5è. Batxillerat.

Formaven la comunitat del Noviciat de Sant Martí 51 novicis. A Cambrils, Salamanca i Anglaterra, fent l'Escolasticat, hi havia 65 Germans.

Augment de Germans en aquests vuit anys, uns 89. Augment, també, de vocacions; les cases de formació plenes... Però, ara ve la creu. Hi van haver moltes sortides de Germans, majoritàriament joves, però que no es notava massa degut a les nombroses entrades que hi havia.

El 19 de gener de 1961, el G. Nicet Joseph, Superior General, adreça una carta al G. Joan, dient: "Ces dernières années, et tout particulièrement l'année 1960, ont été marquées par une augmentation considérable de nombre des dispenses, surtout de vœux perpétuels. Quelles seraient, à votre avis, les causes du mal et les moyens à prendre pour diminuer ces défections?"

Es guarda a l'arxiu un manuscrit del G. Joan amb el nom dels Germans que any rere any van deixar l'Institut. N'he comptat 66.

Defuncions

Les defuncions no van ser gaire nombroses. En aquells anys, molts dels Germans, ara en edat avançada, varen morir, martiritzats, durant la guerra.

Disset Germans ens digueren a reveure durant aquests vuit anys. Aquests són els seus noms. Segur que, tots ells, ens evocaran bons records. A continuació, unes molt petites pinzellades:

1956: Casimiro Félix + 20 de febrer. Va ser molts anys Secretari del Districte, Vicepostulador i encarregat de les "notices nécrologiques".

Karl Alexander + 5 d'octubre. Va venir exiliat d'Alemanya durant la II Guerra Mundial i va residir sempre a la Bonanova.

1957. Artur Turon + 7 de març. Director de petites escoles entre elles Cassà de la Selva. Durant molts anys, abans i després de la guerra, va ser procurador de Tarragona.

1958: Joan Molas + 28 d'abril. "L'Elies de les poesies" que li deiem... les recitava en les grans solemnitats a Cambrils.

Ricardo Barranco + 17 de maig. Director, Provincial del Districte, Assistent d'Espanya. Un home bo.

1959: Joan Illa + 12 de juliol. Molts anys a Bonanova. Diuen que era l'encarregat de donar el condol a les famílies en nom del Col·legi i que quan arribava a les cases deia: "és aquí on viu el mort/la morta?"...

1960: José Martín Egaña + 14 de febrer. Director de moltes escoles entre elles: Manlleu, La Pobla de Lillet, Berga i Sant Martí on hi va morir de manera repentina.

Laurent Saudinos + 28 de febrer. Molts anys encarregat dels empleats de Bonanova.

José Antonio Echeverría + 18 d'octubre. Director de Cambrils, Tarragona, Procurador, Visitador del Districte. "un àngel en temps de la guerra"!

Narcís Medià + 28 d'octubre. Molts anys a Figueres. Retirat a Cambrils degut a la demència senil que patia.

Francesc Gombau + 17 de novembre. Li deien "el Papa de Vallvidrera" degut a la seva afeció a les normes litúrgiques.

1961: G. Justo Bernardo- Miquel Macià + 16 de juny. Director de Tarragona i Bonanova. Intel·ligent i emprenedor. Prometia molt i segurament hagués succeït al G. Joan en l'animació del Districte.

1962: G. Estanislao de Jesús-Joaquim Dellunder + 5 d'abril. Encarregat de la sala de mecanografia i del cinema a Bonanova durant molts anys.

G. Domingo Javier-Joan Viladiu + 14 d'agost. Savi, místic, artista, poeta, persona d'una gran cultura i molt senzill i bondadós.

1963: G. Joaquín Donato- Cristòfol Picó + 30 de març. Miraculat del G. Benilde, autor de sis volums sobre la persecució religiosa a Espanya. Fundador de Torreforta.

G. Adulphe Etienne- Vicente Fernández de Luco + 4 de maig. Director de petites escoles durant molts anys.

G. Teodoro Eugenio-Joan Cortés + 7 de maig. Molts anys a Palma i Tarragona d'on n'era fill. Músic i compositor. Diuen que en una partitura i en una Ave Maria que va musicar hi va escriure: "lletra i música del G. Joan"...

Uns més coneguts, altres menys, tots van viure la seva vocació, van estimar, ajudar, compartir, animar, dirigir... El nostre sentit agraïment!

L'animació districtal d'aquests vuit anys

En aquest apartat comentaré, breument, les circulars que el G. Joan dirigia al Districte, veient com ens animava, les activitats que es desenvolupaven, fets, esdeveniments...

Noranta-tres circulars es conserven a l'arxiu. La primera l'escriu el 15 d'agost de 1955 i la darrera el 15 de maig de 1963. Comencem...

15.08.1955. "Al ponerme en contacto con todos ustedes por primera vez, no puedo por menos que agradecer

todas las muestras de afecto y los incondicionales ofrecimientos de todos los Hnos. El magnífico espectáculo de esta unanimidad de disposiciones y de entrega será, sin duda, un poderoso estímulo en los momentos difíciles que no han de hacerse esperar".

Parla de l'emotiu acomiadament que es fa al G. Eusebio Félix dient: "A través de estas líneas le renuevo mi agradecimiento por todos los desvelos que en pro de nuestro Distrito se ha impuesto".

Té molt present, ja des del principi el problema vocacional: "La división del Distrito pone en primer plano el problema de las vocaciones que todos debemos sentir hondamente. Nuestra conducta frente a los escolares ha de ser convincente y aleccionadora".

15.09.1955. Respecte als viatges comunica als Directors: “Este capítulo me preocupa vivamente. Seamos sinceros al informar sobre la conveniencia de conceder este o aquel permiso. Que los Hnos. se atengan religiosamente a la extensión del permiso recibido. Exijamos la relación del itinerario y la cuenta de los gastos”.

15.12.1955. “Tal como estaba previsto el 21 de noviembre tuvo lugar la inauguración del Noviciado Misionero de Les. La presencia del Rdm. Hno. Vicario General, del Hno. Asistente Guillermo, del Hno. Ecónomo General y de los Visitadores del Distrito Central y de Bilbao dieron un realce extraordinario a la fiesta”.

En la mateixa circular afegeix: “Ruego sencillez religiosa en los aguinaldos navideños. Tómese como norma un regalo que no exceda las 50 pesetas. Procuren mantener suma discreción en las salidas de estos días, fomenten en ellas el espíritu de familia”.

El G. Assistant Guillermo, sempre atent al que passava en els seus Districtes, comunica a tots els Germans Visitadors, entre altres coses, el següent: “Hay un buen número de Hnos. que preparan otras materias durante el estudio de Catecismo. Corrigen y preparan sus clases...”

També diu: “Que ningún Hno. aprenda a conducir o guiar autos sin permiso de los Superiores”. “Cuidar de que los Hnos. que van una vez al año y un día a su familia, no pidan luego permiso para ir unos días cada cinco años”. “Que no haya mujeres en nuestras casas”. La resta de les observacions són, més o menys, per l'estil...

25.01.1956. A la Casa Sagrat Cor de Cambrils s'obre l'Aspirantat Menor. Ho comunica dient: “Hemos recibido autorización de los Superiores para modernizar y poner en plan de servicio, en excelentes condiciones, la casa Sagrado Corazón de Cambrils. Se han empezado las obras que permitirán habilitarla para 80 novicios menores de los primeros cursos de bachillerato, reservando la Casa San José para los cursos siguientes”.

Demana la corresponent ajuda econòmica per fer front a les despeses i agraeix les donacions que, espera, arribaran aviat.

13.03.1956. Al comunicar la defunció del G. Casimiro Félix diu: “Sus servicios al Distrito, prestados con tanto desinterés y competencia, le hacen acreedor a nuestra más cordial estima, que debemos manifestar mediante un recuerdo fraterno en la presencia del Señor”.

Davant la proximitat del proper Capítol General comenta: “Recuerdo a todos los Hnos. nuestra obligación de encomendar al Señor el éxito espiritual de tan magno acontecimiento. Oración, intercesiones, misas, ayuno semanal efectivo y generoso... todo será poco lo que hagamos por el éxito del Capítulo”.

“El Hno. Vicario General ha mandado una obediencia al Hno. Feliciano Manuel, nombrándole ENCARGADO del Distrito, para que en ausencia del Hno. Visitador, le informe de cuanto pueda tener alguna importancia y proceda según sus instrucciones. El C. H. Paciano Miguel continuará, como Secretario, ocupándose de los asuntos ordinarios”.

“Mi cordial saludo después de mi regreso de Roma, con el más paternal saludo de nuestro Rdm. Hno. Superior General”.

No fa cap comentari en aquesta circular ni en les altres referents al Capítol General. Sí que es refereix a aspectes organitzatius. Per exemple: “Cada comunidad debe organizar los cursillos de verano, según el número de Hnos y sus propias aspiraciones de tal forma que las vacaciones se aprovechen intensamente bajo el punto de vista intelectual, y los Hnos. puedan consolidar sus estudios personales.

Advierto a cuantos Hnos. deseen iniciar estudios superiores, que lo soliciten con la mayor urgencia posible al Rdo. Hno. Asistente, haciendo pasar previamente su instancia por el informe del Consejo de Comunidad y luego por el del Distrito”.

22.12.1956. En la darrera circular de l'any ens anima a celebrar el Nadal amb aquestes paraules: "Al acercarse las Pascuas de Navidad les invito a que aprovechen estos días santos para estudiar las admirables lecciones de abnegación y renunciamento que desde su cuna nos ofrece el Divino Infante. Me complace desear a cada uno de ustedes mis votos de felicidad, llenos de sinceridad y afecto".

Ens anima, també, a fer el recés del darrer dia de l'any: "Cuiden los Hnos. Directores de organizar bien el retiro. Recaben la cooperación de celosos sacerdotes, dispongan bien el tiempo entre lecturas espirituales, meditaciones, función eucarística con el canto de Tedeum. Que sea un día entero consagrado al Señor".

Parla del vestuari dient: "El sastre que ha confeccionado las dulletas estará a su disposición el día de los exámenes de Catecismo. Podrán hacerle cuantas observaciones crean convenientes con referencia a la mencionada prenda".

16.04.1957. "Se colocó la primera piedra del nuevo Colegio La Salle de Berga, el día de Santo Tomás de Aquino (llavors el 7 de març). Se han iniciado las obras a ritmo acelerado. Se espera que en un año se terminen si los elementos no resisten al impulso de su joven y dinámico Hno. Director Pedro Fabro".

Atent a les vocacions, comenta: "Confeccionada por S.S. Pío XII, ha aparecido una hermosa oración para solicitar el aumento de las vocaciones religiosas. Les mando una para cada

Hno. Mi deseo es que la difundan entre los alumnos para que se edifiquen ante la sublime descripción que el Papa hace de las varias modalidades de la vida religiosa".

Periòdicament durant aquests anys es celebraven les diverses "Jornadas Catequísticas" a nivel districtal i nacional. En aquesta mateixa circular parla d'elles dient: "Después del Retiro de Bonanova tendrán lugar las Jornadas Catequísticas del Distrito. Las Nacionales se celebrarán en Griñón. Para las del Distrito se han recibido ya algunos trabajos, especialmente para el catecismo de formación. Pueden seguir mandando originales hasta el 15 de mayo.

A las Jornadas de Griñón asistirán los Hnos. que han de intervenir en alguna ponencia y redacción de textos".

El G. Assistant, atent a tot fa la següent observació que el G. Visitador comunica el 31.05.1957: "El Rdo. Hno. Asistente aconseja a algunas comunidades que dispongan su horario de acuerdo con la Regla en lo que se refiere a la hora de acostarse. Si por la mañana se modifica en una hora el horario regular (es decir que nos levantamos a las cinco y media en lugar de las cuatro y media), por la noche debe seguirse esta misma variación. A las nueve y media se tocará a retiro, lo que significa que para nosotros, ahora, las diez de la noche debe considerarse la hora de retiro. Procuren acomodar el reglamento en todas las comunidades". Cada any la circular del mes d'agost anunciava els canvis de comunitat dels Germans.

La del 12.08.1957 comunica a 52 Germans que han de canviar de comunitat. El nombre de Germans que es canvien anualment és, més o menys, el mateix durant tots aquests anys.

En la mateixa circular informa de l'estat de les cases de formació. Aquest és el resultat: "A día de hoy tenemos en las casas de formación: 201 novicios menores en Cambrils, 27 postulantes y 20 novicios en San Martín, 2 escolásticos en Inglaterra, 4 en Salamanca y 39 en Cambrils. "Oh tiempos"!!!

El 3.11.1957 es fa ressò, en una llarga pàgina, de la inauguració de La Salle – Barceloneta. Algunes idees: "Esta escuela entra de lleno en nuestra misión específica, por lo que me imagino la alegría de todos ustedes.

El haber sido apadrinado, el acto, por la esposa del Caudillo, dio un gran realce a la fiesta. Barceloneta es el regalo que nos ha hecho la Providencia en este “año de la pobreza” para que podamos palpar la excelencia de esta virtud”.

El 29.01.1958 ens felicita dient: “Quiero felicitar la máxima participación de candidatos al examen de Religión e insisto en el estudio del Catecismo en todas las comunidades”.

En la mateixa circular parla dels “temas de rendición” que els Directors han de fer arribar a la Residència. Són aquests: “El estudio de Religión, el cine y los Hnos., las lecturas en el comedor, la conferencia semanal y la rendición”.

El 14.04.1958 explica el miracle produït per intercessió del Beat G. Benilde a favor del G. Agustín María dient: “El Señor se ha compadecido de nosotros y nos ha concedido un favor insigne que consideramos como un milagro de primera clase.

El 19.05.1958 comunica la defunció del G. Pedro Luís de manera llarga i detallada. Només destaco: “Quisiera darle detalles de la serenidad que ha demostrado, ha sido el reflejo de la previsión y ordenamiento de toda su vida. Todo lo había previsto y preparado con una gran lucidez”.

Al començar el nou curs el 26-09.1958 es mostra optimista: “Han salido a comunidad 20 Hnos. Escolásticos, todos ellos con excelentes disposiciones para trabajar sin descanso en las respectivas comunidades.

Las obras de san Martín han recibido nuevo impulso gracias a la actividad y abnegación del Hno. Agustín Castelló. Durante el próximo invierno se habrá conseguido ampliar todas las dependencias del Noviciado, pues quedará terminado todo el cuerpo principal del edificio”.

En un altre apartat publica totes les vocacions sortides dels nostres col·legis durant l'any 1958. En total: 25 nois a Cambrils i 28 al Seminari i altres Congregacions religioses.

Atent a tot, fa el següent avís als Directors: “Insistan a todos los Hnos. sobre la seriedad con que deben comportarse en las habitaciones particulares. Nadie debe entrar en la que no le corresponde ni durante el día ni menos en las horas de silencio riguroso. No se desentiendan de un prudente control”.

A primers d'abril, menciona la primera presa d'hàbit feta a Sant Martí, el dia de sant Josep. L'acte es va realitzar on ara hi ha les habitacions dels Germans de la Comunitat, llavors, roberia, i la vestició a la sala de comunitat del Noviciat.

Jo vaig ser un dels protagonistes de la diada, recordo moltes coses... una d'elles que en el seu parlament el G. Visitador va dir als pares: “Con este solemne acto no pierden a sus hijos, al contrario los ganan”... i l'altra el menú que ens van donar: entrants, truita al rom, pollastre rostit i pastissos de la Pastisseria Mestres de Calaf.

Dedica bona part de les circulars del 26.08 i 17.10.1959 a parlar sobre la proximitat de les celebracions que es faran i s'han fet a Sant Martí amb la visita del G. Superior General i a l'explicació dels actes realitzats.

“Con una emoción difícil de contener tengo la inmensa satisfacción de comunicarles que el Rvdm. Hno. Superior General se ha dignado corresponder a nuestra invitación para presidir las fiestas de San Martín junto con el Hno. Leone di Maria, Asistente y Postulador de nuestras causas”.

Molt extensa és l'explicació que fa de la gran festa del 3 de setembre, presents a la mateixa tots els Provincials d'Espanya presidits pel G. Superior i el G. Assistent.

A la mateixa circular comenta l'obertura de La Salle Congrès i l'optimista estat en que es troben les cases de formació.

El G. Joan comença la circular del 20.01.1960 així: “Con los albores del año ofrezco a todos mis mejores saludos y el deseo sincero de las bendiciones del cielo.

En época tan interesante me ha parecido oportuno el dar cumplimiento a las aspiraciones que con mucha insistencia han manifestado muchos Hnos, ofreciendo a todo el Distrito mayor amplitud y regularidad en las circulares y la posibilidad de que cada Hno. manifieste cuanto crea de interés para los demás, en los artículos y comentarios que irán a continuación”.

És, en aquests moments, que neix la nostra revista PAX i que anirà encapçalada per la circular del G. Visitador i que, en la seva primera etapa, tindrà una llarga durada. Hi haurà una segona etapa més breu i ara estem vivint la tercera. Llarga vida i a col·laborar-hi!

El 3 de setembre de 1959 fou el trasllat a Sant Martí Segueioles dels nostres Germans màrtirs. Hi hagué el G. Superior General, el G. Assistent i el bisbe de Vic, Dr. Ramon Masnou. És cloqué amb una Eucaristia a la Cripta dels nostres GG. màrtirs. Fou una jornada molt emotiva.

El 20.02.1960 ens convida a viure la Quaresma: “La Cuaresma debe iniciarse en todas nuestras casas con la imposición de la ceniza. No omitan este acto simbólico, que tan eficazmente puede influir en nuestros alumnos. Conserve las prácticas tradicionales en nuestros colegios como el Via-Crucis, las visitas a la capilla y, sobre todo, la asistencia asidua a la santa misa”.

Arriba el G. Joan de Roma i el 23.04.1960, festivitat de Sant Jordi, ens fa partíceps de la seva joia: “Regreso de Roma llena el alma de vivos recuerdos. Tuvimos una emotiva audiencia con el Papa Juan XXIII. Fue inmensamente amable con nosotros y nos dejó el corazón lleno de afecto. “soyez fervents” – “je vous aime bien” nos dijo, recordando su época de Nuncio en París”.

Ens recorda que hem de celebrar bé les festes del sant Fundador i ens felicita a tots per l'èxit de la III Asamblea de la FALCA. Oi que les recordeu? “Felicito a todos los Hnos. que han correspondido a la magnífica organización que están llevando a cabo los antiguos alumnos de Monistrol. Es de capital importancia que estén presentes en estas asambleas los alumnos finalistas de nuestros colegios”.

El 22.05.1960 ens diu tot content: “Hemos recibido con gozo la noticia de la elevación a Instituto Pontificio de nuestra casa de Salamanca. Ha sido la coronación de incansables diligencias del Hno. Asistente Guillermo Félix, quien puede considerarse, con todo honor, el creador y realizador de esta gran obra”.

També recorda, en la mateixa circular, la coronació de la Mare de Déu de l'Estrella dient: “La Virgen de la Estrella es el alma de Montebourg y ha de ser el alma del Instituto al que ha debido tocar con su gracia con el cetro de oro que el Instituto ha puesto en su mano bendita”.

El 3.11.1960. Tota la circular és un homenatge al G. Wenceslao Juan amb motiu de la seva defunció (18.10).

Unes boniques i breus paraules: “Elevemos un monumento de encendida admiración a quien ha sabido ser el ejemplar del religioso perfecto, al siervo bueno y fiel a quien el Padre ha encontrado en guardia perpetua con incansable abnegación”.

Als inicis d'un nou any ens recorda la seva preocupació per les vocacions i ens diu l'1.02.1961, dia en que complia 43 anys: “Que el aprecio a nuestra vocación sea tan sincero y manifiesto que por un lado merezcamos la bendición de Dios y por otro, sea objeto de edificación y entusiasmo para los niños que el Señor confía a nuestra solicitud”.

En la mateixa circular comunica el canvi del G. Visitador General: “El Hno. Bautista Fernando ha sido designado como Visitador General de Centro y Sur de América y Director del Segundo Noviciado de Caracas. En su lugar ha sido designado el Hno. Servando Paciente que desempeñaba el cargo de Director del Noviciado Menor de Salamanca”.

El 14 de gener de 1962 parlant de la generositat dels Reis Mags diu: “Los Reyes Magos han pasado este año por todo el Distrito dejando a los 500 Hnos. y para su uso particular un ejemplar del libro de las Meditaciones de nuestro Santo Fundador”.

El mes següent 13.02.1962 comunica: “La reliquia insigne del Bto. Hno. Benildo se está ya paseando triunfalmente por todas las casas del Distrito. Que ese día traiga grandes bendiciones para la perseverancia de nuestros Hnos. y el aumento de las vocaciones.”

El 24.03.1962, envia aquest temari per a la rendició: “¿Trabajan mujeres en la casa? ¿Qué he hecho para sustituirlas por varones? ¿Dejo que sirvan la mesa a pesar de tenerlo prohibido? El Código prohíbe formalmente la entrada de las mujeres en las celdas. ¿Tolero que un Hno. se quede solo con un alumno en clase?” Ha plogut bastant des de llavors... oi?

El 9.10.1962 ens convida a pregar per l'èxit del Concili Vaticà II que es va inaugurar dos dies després: “Confío en que todas las comunidades han recibido la circular del Rdm. Hno. Superior General pidiendo oraciones para el éxito del Concilio. Recomendando se haga una novena a esta intención”.

S'han dit moltes coses, en queden moltes al tinter. La darrera circular del 15.05.1963 no fa cap al·lusió a l'acabament del seu servei com a Visitador, ni hi ha cap acomiadament per part seva.

El dia 25 de juny de 1963 hi ha un intercanvi de papers. El G. Joan deixa la Residència Provincial i comença a dirigir, per segona vegada, la comunitat i el col·legi La Salle-Bonanova. El Director, G. Abraham Royuela, s'encamina cap a la Residència i serà el nou Visitador.

Vuit anys de la història del nostre Districte han estat en mans del G. Joan que amb les seves qualitats i defectes ha buscat el bé de tots i, ben de cor, li donem les gràcies. Seguirà una etapa de cinc anys que protagonitzarà el G. Abraham Royuela al que li diem ben cordialment: "Benvingut el qui ve en el nom del Senyor".

PERÍODE DE VISITADOR DEL G. ABRAHAM ROYUELA (1963-1968)

1963 – 1968: G. Abraham Royuela – Paciano Miguel: Tranquil·litat i serenor.

En l'extensa i bonica biografia del nostre G. Abraham, feta per l'enyorat G. Fermín Hermosilla, podem admirar la seva vida, la seva obra, la seva activitat aquí a casa nostra i en terres americanes, també la seva bondat i serenor, l'acceptació total i plena a la voluntat de Déu, el desig de no molestar... Us convido a llegir-la o rellegir-la. Val la pena.

En aquesta crònica, em limitaré a comentar aspectes del bonic servei que va realitzar, al llavors Districte de Barcelona, durant cinc anys i mig...

Aquesta és la presentació que ens fa en la primera circular del 30.07.1963: "Ningún otro objeto tienen estas líneas, salvo el de suplicarles el favor de sus oraciones para el éxito de esta empresa, especialmente encomendada a mí, pero en la que todos somos solidarios. Y quien sabe si no es tan eficiente no solo a los ojos de Dios sino hasta para la buena marcha del Distrito, la labor apostólica de uno cualquiera de Vds, y hasta la sencilla abnegación y ejemplaridad de algún Hno. ya entrado en años".

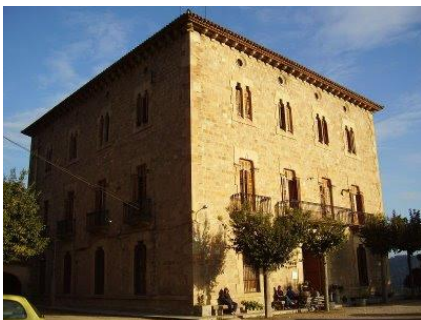
Es recorda del seu antecessor G. Joan: "No me puedo dispensar en estos instantes de ofrecerle el testimonio más rendido de nuestra común admiración y gratitud. El Señor le premie cuanto hasta el momento ha realizado por el Distrito".

El G. Abraham es troba amb un Districte jove, dinàmic, ben organitzat, potser amb els ànims una mica decaiguts. Intenta ser positiu, animar les persones i les obres i es posa a treballar immediatament.

Les estadístiques ens diuen que s'està en un bon moment, també ens diuen que les baixes segueixen, potser no tan accentuades... Ho veurem més endavant.

Fundacions

Així com en l'etapa anterior varen ser nombroses, en aquesta són quasi bé inexistents i comencen els tancaments de petites escoles amb poc espai per desenvolupar les seves activitats i per manca d'alumnat.

La Ciudad de los Muchachos

El curs 1962-1963 s'obre, com ja s'ha dit, La Salle-Port, deixant per el curs següent la presència, per part dels Germans, a la Ciudad de los Muchachos, dedicat a nens també amb dificultats, però més petitons. Tres Germans: Celestino García, Director, Lázaro Francisco i Marcos Alonso són els fundadors i comencen a treballar il·lusionadament pel bé de tots.

Les

A la Vall d'Aran, prop de Viella, els Germans teníem una casa que s'obria i tancava, per dir-ho d'alguna manera, segons les necessitats del moment.

La seva fundació data del 1904 i la compra de la finca la varen fer els Germans francesos de Luchon, destinant la casa a Aspirantat fins l'any 1926.

L'any 1955, després de fer-hi considerables obres, dirigides pel Sr. Joan Pons (Juanito) de Mollerussa i Afiliat a l'Institut, durant onze anys el Districte Central hi va obrir un Aspirantat Missioner per joves, que un cop acabada la seva estada a Les passaven a Saint Maurice

l'Exil. Al deixar-ho, el 6 de setembre de 1967 el nostre Districte obre un Aspirantat per a noiets que cursaven 1er. i 2on. Batxillerat provinents de Cambrils i altres llocs. Tindrà una durada de dos anys, tancant a l'acabar el curs 1968 -1969.

Els Germans Lluís Molas, Director, Enric Viñas, Sotsdirector, Pedro Ciordia, Llorenç Mauri i Ramiro Saldaña foren els encarregats d'educar els 100 aspirants amb que comptaven.

Els Aspirantats de Cambrils quedaran reestructurats de la següent manera. A la Casa Sagrat Cor, seguiran els aspirants més petits i a la Casa Sant Josep, quan els escolàstics van a Barcelona hi hauran dos Aspirantats: el Mitjà i el Superior. Aquesta experiència durarà uns cinc anys sense massa èxit, crec jo...

No s'observen grans variacions en les estadístiques que ens parlen del nombre de Germans, Escoles, alumnes, baixes...

Un petit resum, més o menys semblant, de tots aquests anys. Així l'any 1967 els "números" diuen que en el Districte hi havia 45 comunitats, 460 Germans, 58 escolàstics, 25 novicis, una forta davallada respecte a anys anteriors, que es manifesta en molts Districtes d'Espanya i de fora, 312 aspirants, 19.334 alumnes i uns 148 professors seglars a totes les escoles.

Referent a les sortides, l'any 1965 es donen de baixa 7 Germans i l'any 1967, les baixes van ser de 19 Germans.

D'aquests 26 Germans, 19 havien fet la professió perpètua i la majoria es trobaven entre els 30 i 40 anys.

Hi haurà un intent d'obrir una nova comunitat "L'Institut Ramon Albó-Protecció de Menors" a Mollet del Vallès, que es desenvoluparà plenament durant els primers anys del G. Ramon Grau com a Visitador, encara que la seva durada serà breu. En parlarem més endavant.

Tancaments

La primera escola i comunitat que es va tancar, en aquest període, va ser La Salle-Les Corts, a l'acabar el curs 1964-1965. Comptava amb 400 alumnes. El G. Virgili, en el PAX anterior explica molt bé la marxa dels Germans d'aquesta barriada degut, principalment, a la falta d'espai.

Tres petites escoles i comunitats amb pocs recursos i poc alumnat, poc més de 100, s'acomiaten el juny de 1968 de Gironella i Puigreig, a la comarca del Berguedà i Santpedor a la comarca del Bages. Totes tres relacionades amb el gran i ben aprofitat riu Llobregat que durant molts anys va donar vida a les poblacions que estaven al seu voltant gràcies a les petites indústries existents.

Defuncions

Es van produir quinze baixes per defunció. Aquests són els seus noms. A tots els recordem amb afecte i simpatia:

1963. G. Ovidio Norberto- Norberto Santamaría + 16 d'octubre. Sotsdirector i Procurador de Manlleu, Director d'Oliana i Santpedor.

1964. G. Hipólito Jorge-Jeroni Xargayó + 13 de febrer. La seva mare deia. "Tinc tres fills Germans: un sant, un savi i un pagès". Aquest era el pagès. Molts anys a Comtal i Tarragona com a procurador, ecònom, infermer.

G. Gervasio María Antoni Casas "Maria Santísima", li dèiem. + 4 de juny. Gran músic. Director de l'Aspirantat, Escolasticat, Tortosa, Gràcia, Girona, Josepets, Palma, Cambrils: Sgda Família i Sagrat Cor.

1965. G. Elías Alfonso- Julián Cámara + 1 de març. Va ser "el Germans dels nens petits", a totes les comunitats on va estar, particularment a Cambrils i Bonanova i procurador i infermer.

G. Ambrosio Rafael-Francesc Bou + 6 de març. Germà d'un gran cor. Director de Cambrils: Aspirantat i Escola, Alcora, Mollerussa, Palamós.

G. Ciriaco Domingo-Domènec Arqués + 29 de maig. Excel·lent mestre i educador, procurador a Palma de Mallorca, Josepets i Reus.

G. Augusto Ramón-Ramon Escayola + 20 d'agost. Senzill, humil i bo. Tota la seva vida religiosa a Cambrils ajudant a la cuina i a tothom que ho necessitava.

G. Adriano Pablo-Pau Olivé + 27 de desembre. Tota la seva vida també a Cambrils. Campaner, rober, conserge, vigilant i sempre senzill i humil.

1966. G. Leoncio Ramón- Ramon Palacín + 18 de gener. Molts anys a Cambrils com a cuiner i treballs auxiliars, fets sempre amb delicadesa i ple de bondat.

G. Pedro Regalado-Pere Nonó + 25 de gener. Germà bo, discret, senzill. Director d'Agullana, Palamós, Girona, Cambrils i administrador de Tarragona.

1967. G. Eliseo José-Quintiliano-Felipe Luengo + 26 d'abril. Intel·ligent, de gran cultura i bondat. Director de Benicarló, Tarragona, Escolasticat, Gràcia, fundador d'Hedilla.

G. Ángel Ernesto-Pere Bonmatí + 20 d'agost. Enamorat de la classe i sempre disposat a ajudar als que anaven més retardats. Director de Santpedor i Calaf.

G. Macario Francisco-Ramiro Sánchez + 29 de setembre. La classe, sempre ben donada, va ser el centre de les seves activitats. Director de Sant Hipòlit de Voltregà i Puigreig.

1968. G. Arcadio Félix- Miquel Xargayó + 23 de març. Dels tres germans Xargayó, aquest era "el sant" (segons la mare). Degà del Districte, Director a Cambrils, Tortosa, Cassà de la Selva... Als seus 86 anys em va ajudar molt quan vaig començar a donar classe a Figueres. Tot un exemple.

G. Clemente José- Miquel Colomer + 25 de maig. El recordo, ja molt vellet, a Cambrils, donant menjar a les gallines i sempre amb un generós somriure.

Ara penso, han passat molts anys i som molts els Germans que recordem els nostres difunts... Tal com està el panorama, qui és recordarà de nosaltres???

L'animació Districtal durant aquests cinc anys i mig

"Suaviter et fortiter"... crec que així va ser l'animació Districtal del nostre G. Abraham, amb tendència al "suaviter", que potser convenia...

Després de la seva circular de presentació, ja esmentada, el 12.08.1963 comunica els primers canvis del seu servei. 50 Germans canvien de comunitat. Déu n'hi do, no?

Ens diu: "Pensemos Hnos. que estos cambios son como una voz amorosa del Padre que nos recuerda la provisionalidad de nuestra permanencia en este mundo".

Són moltes les circulars que adreça als Directors. En la del 16.09.1963 dona una sèrie de normes i d'avísos. En destacó: "Aseguren el orden y disciplina de las clases desde el principio para contar todo el curso con este elemento de formación y trabajo. No es la meta de nuestra pedagogía, pero es indispensable para obtener buenos resultados.

No autoricen con facilidad a los Hnos. y Sres Profesores sistemas de trabajo, textos, controles o procedimientos excesivamente personales, si no pueden ser aplicados con garantía de continuidad.

Esfuércense para que reine buen espíritu en la Comunidad. Lleguen a ganar el corazón de sus inferiores por la bondad y delicadeza en atender sus problemas más que por argumentos de autoridad".

Les cases de formació i les vocacions varen ser, des del principi, algunes de les seves prioritats. **Ens ho recorda el 20.11.1963:** "Nuestros aspirantes celebran su fiesta patronal. Me permito aconsejarles que recen mucho por ellos. Son ahora lo que nosotros fuimos en un día más o menos lejano. Tienen las mismas aspiraciones y dificultades".

La seva devoció a la Verge Maria li fa dir en la mateixa circular: "Todos quedan invitados a rivalizar en generosidad y amor a la Inmaculada durante los días de preparación a su fiesta y celebremos la fiesta con alegría y provecho espiritual".

En la següent, del 13.12 fa una detallada descripció de tot el que han de representar les festes de Nadal, tan a nivell comunitari com col·legial, fent aquesta crida: "Que todos los Hnos. especialmente los jóvenes se ingenien y se presten para procurar a los demás un excelente espíritu de caridad fraterna, gozo santo y ambiente sano en las reuniones comunitarias y fervor comunicativo y elevación artística en las funciones litúrgicas".

Durant l'any 1964 es va celebrar a Barcelona el III Congrés Mundial dels antics Alumnes i la projecció de la pel·lícula "El Señor de La Salle".

S'adreça als Directors dient: "Han oído hablar sobre la película del Santo Fundador que se proyecta realizar en España. Se iniciará pronto el rodaje para presentarla con ocasión del Congreso de los Antiguos Alumnos".

Més endavant demana ajuda i col·laboració econòmica: "Cada Hno. Director comunique al Hno. Ecónomo la cantidad que desea aportar y él hará las transferencias. La aportación mínima no debe ser inferior a las 1000 pesetas".

El 12.04.1964 ens diu: "Con cuánta alegría recibiré los informes que acusen una renovación mariana en nuestras clases. Sugiero mayor fidelidad al rezo del santo rosario y conocimiento más hondo de las virtudes y privilegios de María...".

En diverses comunicacions ens parla del Capítol General a celebrar el 1966, la seva importància i preparació, la conveniència d'enviar notes i la modalitat que han de tenir, dient el 18 de maig: "Se han recibido ya algunas comunicaciones, se esperan más. Las notas deben redactarse en papeletas adecuadas, tratando una sola cuestión en cada una. El Rdmo. Hno. Superior insiste en que algunas de estas cuestiones sean tratadas comunitariamente".

El 29.09.1964 escriu la primera circular del nou curs fent una llarga explicació del desenvolupament del III Congrés Mundial dels Ex-Alumnes i de la visita del G. Superior General al Districte.

Tothom en conserva un bon record d'aquest Congrés, celebrat a Barcelona del 9 al 13 de setembre de 1964, que fou un exponent lasalià per a Germans, Antics Alumnes i Alumnes.

Breument resumit: "Mi gratitud a cuantos han colaborado en este Congreso. A nadie quisiera omitir en estos instantes. Gratitud a Dios Nuestro Señor, a nuestros Superiores, en concreto a nuestro Rdmo. Hno. Superior. Todos hemos sentido el atractivo de su virtud, el contagio de su paternal bondad, sus consejos y ejemplos, su colaboración de primerísima categoría.

Gratitud al Hno. Asistente y Visitadores por su presencia y aliento y por el deseo reiterado de que nuestro Congreso quedara a la altura".

Agraeix també l'abnegació i entrega del Comitè Organitzador i de tots els assistents i col·laboradors.

Aprofitant aquesta vinguda del G. Superior General Nicet Joseph al Districte, el 8 de setembre, va presidir la vestició d'Hàbit a Sant Martí Segueioles, va visitar les cases de formació i alguns centres, va fer bonics i variats discursos. Em semblen molt encertades aquestes paraules que va pronunciar: "Soy el Hno. Superior, soy el padre, soy el hermano mayor que ha venido para convivir unos días, qué cortos, de íntima satisfacción. Estoy enteramente a la disposición de todos. Quisiera salir de aquí físicamente rendido. Quisiera poderme dar a todos ustedes, que mi cuerpo se agotara. Solo así conseguiría expresarles todo mi aprecio y toda mi estima".

Atent a tot, el G. Visitador ens diu el 20 de novembre de 1964, poc abans d'acabar l'any: "Deben presentar las solicitudes de permiso para visitar la familia, renovar los votos. Formulen las peticiones por escrito. Todos estos permisos los han de informar al Hno. Director y él los transmitirá a la Residencia".

En la mateixa, adreçant-se als Directors i una mica molest, fa aquesta advertència referent a les visites a la família: "Recibirán un aviso serio los Hnos. que han prolongado su permiso sin justificación. Si se constata mala voluntad o desprecio, me veo obligado a que este aviso suponga una admonición canónica. En todo caso se dejará constancia de esta irregularidad para informar las próximas solicitudes de permiso.

A continuació fa una altra advertència: "Algunas comunidades, sin el permiso previsto, han adquirido un televisor. Ya les indiqué, durante el retiro, mi interés de estudiar las solicitudes, pero eso no supone una autorización valedera, ni siquiera de forma implícita para cuantos hallen una buena oportunidad de adquirirla".

Criden l'atenció durant aquests anys les cartes i normes que el G. Assistent Guillermo Félix adreça als Visitadors d'Espanya i algunes al nostre. N'escrui moltes i són molt diverses.

Exemples variats: "Me llegan quejas de Salamanca y de la Editorial por la falta de colaboración del Profesorado para Salamanca y de los Autores para la Editorial. Me culpan de que yo metí algunos en el SPX sin estar preparados. Parece ser que el Hno "X" sigue fumando, le he dicho que si sigue, se le dará una admonición canónica, con la que le amenacé durante el retiro cuando fumaba por los pasillos. En las casas de formación no deben dar la dirección espiritual los sacerdotes, solo los Hnos. pueden darla debidamente.

Debería usted decir al Hno ¿? Que se incorpore a la Comunidad o pida la dispensa de votos. Debería usted retirar como directores a algunos que ya son ancianos en demasía y pesados. Debería usted poner el tal lugar, como Director, a tal Hno. y no al que quiere poner. Si usted manda a tal Hno. en esta comunidad, podrá sustituir a otro que no sé qué hace tantos años en la misma".

Segueixen els comentaris de les seves circulars (del G. Visitador) que en alguns mesos no hi posa la data exacta. El març de 1965 ens convida a començar fervorosament la Quaresma, resumint en set punts les seves idees. M'agrada aquesta: "Escoger los temas de nuestras meditaciones para que toda nuestra acción exterior se vea animada por los impulsos de la gracia a la que responderemos mediante nuestro contacto con Dios por medio de la oración".

Comença la comunicació del mes de juny de 1965 actualitzant l'estadística districte. Aquest és el resultat: 48 Comunitats, 450 Germans, 45 Escolàstics, 57 Novicis, 200 Aspirants, 297 Professors seglars, 224 empleats, 18.000 alumnes.

Torna content del seu recés fet a Roma i el mes de juny comença la seva circular dient: "Con el alma impregnada de un sinfín de emociones les trazo unas líneas que difícilmente sabrán interpretar el conjunto y profundidad de cuanto quisiera expresarles. Quiero insistir en el consuelo que siempre proporciona hallarse ante las reliquias del santo Fundador".

Comenta els recessos que hi hauran durant l'estiu i el diferents cursets en diversos llocs.

Comença el curs 1965-1966 i en la primera comunicació ens anima a tots. "A todos les deseo un feliz curso y las mejores bendiciones del cielo para Vds. para sus familias y para sus alumnos".

Parlarà després dels cursets, dels recessos, de les jornades catequístiques, dels aniversaris, dels malalts, de l'Església, del Papa i del Concili. Tots hi cabem en el seu gran cor, per acabar dient: "Quisiera que todos sus días estuvieran llenos de alegría santa y que supieran comunicarla a cuantos están a su lado, como el primero de sus apostolados".

El mes de novembre diu: "Habrà llegado ya a nuestras comunidades la circular de nuestro Rdm. Hno. Superior convocando al Capítulo General de 1966. Encomiendo al Señor sus oraciones, sus trabajos y el éxito del Capítulo".

Poc després, el 24 de desembre, vigília de Nadal, comunica el resultat de les votacions, indicant el nom dels Germans que han fet l'escrutini i els resultats, dient: "Se cumplieron las normas prescritas por la Regla de Gobierno, resultando elegido el Carísimo Hno. Plácido Fermín y como suplente el Carísimo Hno. Adriano Luis, Secretario Distrital".

Deseo interpretar los sentimientos de ambos Hnos. agradeciéndoles la confianza que Vds. han depositado en ellos. Por mi parte expreso a dichos Hnos. la felicitación del Distrito y la mía propia".

Comença l'any 1966, de gran importància, amb la celebració del Capítol General, dedicant la primera circular parlant del Concili Vaticà II, però ho fa amb unes paraules del G. Superior General: "El Papa pide a todos los cristianos, y muy particularmente a los religiosos y sacerdotes, oraciones fervientes e intensas a intención del éxito sobrenatural del Concilio. La oración colectiva, dice, és como la atmósfera espiritual en la cual maduran los acontecimientos providenciales del reino de Dios. La Iglesia tiene necesidad del testimonio público y social que proporciona la vida religiosa".

Ens ambienta pensant en el proper Capítol així: "Nuestros capitulares son los destinatarios de los dones del Espíritu Santo. Su cometido, orientar al Instituto según la voluntad divina y mantenerlo fiel al Santo Fundador y a la Iglesia".

Segueix el seu interès per les vocacions: "Vivimos en Cambrils un día vocacional de imperecedero recuerdo. Felicito a los organizadores y Hnos. que tomaron parte de una u otra manera. Allí manifesté y ahora lo repito, la preocupación que siento por la obra vocacional. Ruego a todos que con su oración y ejemplaridad susciten las vocaciones que Dios quiera enviarnos".

Comença la seva comunicació del març de 1966: "Todos vemos con agrado como progresa nuestra Revista PAX y por ello felicitamos a los que la confeccionan y a todos los colaboradores". A continuació ens convida a celebrar dignament la Quaresma: "¡Qué hermoso es ponernos en manos de la Iglesia para que ella produzca en nosotros los sentimientos más propicios a la Misericordia Divina. Ella, como madre cariñosa, nos va presentando la faceta más aleccionadora de la liturgia para provocar en nosotros una constante ascensión al Padre".

A punt de començar el Capítol General ens diu el mes d'abril: “-Casi con los pies en el estribo- Con este raciocinio cervantino quiero aludir a nuestra próxima ida a Roma, de la que tanto esperamos todos, no precisamente por la humilde aportación de mi pobre persona, sino por la compleja preparación que ya se ha realizado. Identifiquémonos con el Capítulo viviéndolo intensamente con la responsabilidad que a cada uno nos corresponde y de la que nadie debe inhibirse”.

Arribat a Roma comenta les primeres impressions sobre el recés prepratori, el cansament del G. Superior General, però l'entusiasme amb que prepara i dona les conferències, la seva resolució de dimitir, les indiscrecions referents als canvis i càrrecs que poden succeir...

Es conserven a l'arxiu algunes cròniques de les dues sessions, l'elecció del G. Charles Henry, com a Superior General, el dia 23 de maig a les 9,23 del matí en la primera votació. L'elecció del G. José Pablo Basterrechea com a Vicari General la tarda del 25, l'elecció dels Assistents, el nostre, serà en els propers deu anys, el G. Fernando Izaguirre de 42 anys i Visitador del Districte Central. En aquell moment l'Assistència espanyola comptava amb sis Districtes i 2300 Germans.

Seguirà, un any després la segona sessió d'aquest Capítol que suposarà una nova tornada a Roma i al bell mig, la celebració del 1er. Capítol de Districte en dues sessions, la primera, els dies 22, 23 i 24 de setembre i la segona els dies 28, 29 i 30 de desembre.

El desig que té el G. Visitador referent al Capítol Districtal és aquest: “Mi deseo es que se convierta en un elemento permanente de información, estudio y asesoramiento de todos los problemas que presente la administración del Distrito. Si todos lo entendemos en este sentido, ha de producirse una corriente de responsabilidad, de interés por las cosas del Distrito y de confianza en hallar las soluciones oportunas”.

Formaran part d'aquest primer Capítol trenta dos Germans, 21 elegits i els altres com a membres de dret per ser consellers del Districte.

La vida segueix, segueixen les diverses activitats i comunicacions. El G. Abraham continua animant i atent a tot el que es va fent i així ens diu a l'acabar l'any 1966: “He constatado el aprecio con que se han iniciado las actividades de la – Unión La Salle de Acción Católica – ULAC.

Cada día son más los Hnos. que ven este movimiento con más simpatía. No exijamos frutos inmediatos, tengamos la serena paciencia de trabajar con humildad, sacrificio y constancia”.

Se'ns dona ja l'oportunitat de ser nomenats pel nom de pila, tot deixant plena llibertat. En la mateixa circular hi ha el nom de tots els Germans amb els noms antics i nous sumant un total de 452, sense comptar els Escolàstics.

El febrer de 1967 felicita cordialment als Germans assistents al Capítol de Districte: “Felicitación a los Hnos. capitulares que sacrificaron tres días de sus vacaciones para trabajar intensamente. Su labor y sus valiosas aportaciones han de beneficiarnos mucho a todos”.

També comunica que tretze Germans van estar elegits representants del Districte com a Delegats al Capítol Nacional. Dos Germans ho poden explicar: Joaquim Morató i Antoni Baqueró. Dos van deixar la Congregació i la resta, des del cel, vetllen per a tots nosaltres.

Durant la celebració de la Pasqua ens exhorta així: “Que la Resurrección de Cristo sirva para adentrarnos más en el gozo conmovedor de vernos sus colaboradores en la redención, de sentirnos totalmente identificados con Él, alimentados con su Cuerpo y con su Gracia”.

El mes de maig ens convida a tenir una filial devoció a la nostra Mare del cel: “Todos Vds. habrán ambientado su clase y todo el colegio, para que adquiriera aquel tono de piedad, de fervor mariano, de sencillez en la oración, de alegría primaveral, en obsequio a nuestra Madre”.

El mes de juny ens fa una invitació a participar en “Las Jornadas Catequísticas” que es van celebrar a Bonanova del 3 al 6 d'agost i també diu: “Un ruego encarecido a quienes buenamente puedan para ayudar

en los Aspirantados, en el Port y la Ciudad de los Muchachos para hacer más llevadera la sobrecarga de trabajo que supone el verano”.

Comença el curs 1967-1968 i des de Roma ens fa partícep dels seus sentiments: “Les escribo con emoción en todo mi ser. Los Hnos. capitulares nos enfrentamos de nuevo con la problemática de nuestro Instituto, empeñado, sin duda, en corresponder a Cristo y a su Iglesia, según la mente y espíritu de nuestra Santo Fundador”.

Des de Roma, també, i el 6 de novembre ens diu ple d’alegria: “Tenemos un nuevo Santo, san Benildo, que tanto ha de ayudarnos a todos como modelo, como intercesor, como aliento y como estímulo para nuestra vida de MAESTRO”.

Lean y mediten el discurso aleccionador del Papa que tanto ha de alentarnos en el difícil camino de nuestra misión apostólica”.

Torna de Roma i dedica toda la circular del 29 de desembre a parlar del Capítol i ens fa aquesta observació: “Que en todas las modificaciones se proceda con orden y edificación. Las nuevas Reglas y Constituciones desean que un amplio sentido de responsabilidad se despierte en el seno de cada Comunidad para que pueda desempeñar con provecho espiritual, edificación de propios y extraños, el cometido que le asigna”.

A tots els canvis que es van introduir segurament no hi estàvem massa preparats.

A l’estiu de l’any 1968 el G. Superior General Charles Henry va visitar el nostre Districte i entre altres visites tingué interès en saludar els nens de la que, de la Ciudad de los Muchachos i tant la Comunitat de Germans com els nens manifestaren gran joia per aquesta agradable visita.

Any 1968, recordat pels grans canvis que arreu s’introduïren, tan a nivell eclesiàstic, com laïc, com polític... El famós “maig del 68 francès” n’és un exemple.

Any, que presentarà la seva dimissió, deixarà el Districte per anar a terres americanes per seguir sembrant la llavor evangélica que tant el va entusiasmar durant tota la seva vida.

Comença l’any recordant algunes coses, una d’elles es aquesta: “Es del mayor interés que el uso de las prendas que sustituyan al hábito religioso para la salida de la Comunidad, tenga una regulación normal, adecuada y eficiente que permita aprovecharse de esta oportunidad sin caer en los inconvenientes presumibles a primera vista”.

Afegeix altres consideracions al respecte, de manera molt detallada i acaba aquesta circular dient: “Que para nosotros las nuevas REGLAS que tendremos dentro de poco sean un CÓDIGO DE PERFECCIÓN que ciertamente nos catapulte muy alto en el corazón de Dios”.

“Lean la Declaración. Medítenla. Llenémonos de gozo ante la panorámica optimista de nuestro Instituto. El Hno. tiene sentido pleno, total, vital en la Iglesia. Somos educadores – religiosos – catequistas de hoy, para hoy y para mañana” ens diu en el mes de març.

El mes de maig ens recorda: “Pongan particular empeño en el último mes del curso. Todo favorece un poco más la distracción. De nuestra dedicación, de nuestro amor a las almas, de nuestro esfuerzo, depende que coronemos con éxito la marcha de la clase y de los grupos que tenemos encomendados”.

El 25 de setembre, al començar el nou curs diu a l'acabament de la circular: “Solo un ruego final. Que trabajemos todos con gran entusiasmo en la tarea de la educación. Reciban con interés las orientaciones emanadas de las distintas comisiones”.

El mes d'octubre comenta: “He suplicado a los Hnos. Directores que consigan una vida comunitaria en la que participen todos los Hnos. con un signo de colaboración gozosa y manifiesta”.

En la seva darrera circular del 10 de desembre de 1968 s'acomia del Districte escrivint un emotiu missatge. A continuació, alguns fragments: “El Capítulo de Sant Martín aconsejó relevo en la dirección del Distrito. Ya anteriormente había informado a los Hnos. Capitulares mi disposición personal y sincera de no entorpecer con mi presencia la renovación del Distrito. Pareció que no procedía esperar a la segunda etapa del Capítulo para hacer la propuesta y no ha habido dificultades por parte de los Superiores para que este asunto se resolviera de inmediato.

Me dispongo a trazar este último documento con la mayor tranquilidad de espíritu, con el ánimo de que en algo pueda servirnos a todos y hasta con el propósito de que pueda recomponer no pocos fallos, si fuera posible y la amabilidad de Vds. lo consiente.

Marcho con todas las limitaciones que todos conocen, pero con la ilusión de un novicio. Dios mediante dejaré el Distrito de Barcelona unos días antes de Navidad, para viajar al Perú la primera semana de enero de 1969.

Con la mayor espontaneidad puedo y debo presentar, ahora, mi ruego a todos, con el fin de que sean indulgentes conmigo, de la misma forma que deseo olvidar cuantas molestias he podido hallar en este doloroso camino, del que se va a cerrar una etapa.

Estoy vivamente afectado por las molestias que he podido causar con mis avisos o mi silencio; por los cambios o por no haberles dado lo que esperaban; por las responsabilidades con las que les he cargado o por la forma de descargarles; por las cartas no contestadas o por las respuestas algo disculpantes... Que el Señor les bendiga a todos”.

El Hno. Fermín Hermosilla, compañero suyo en tierras americanas dice en su biografía: “El Hno. Abraham me dijo: - Decir que presenté la dimisión irrevocable es un absurdo. Estuve dos trienios como Visitador. El primero fue normal, satisfactorio. El segundo se complicó tras el Capítulo General –”.

Per acabar, faig meves les paraules que en la pàgina 74 de la seva biografia comenta el G. Fermín: “El Hno Abraham será recordado en las tres vertientes en que ejerció su función distrital: el cuidado de las casas de formación, la dirección de los Hermanos y las obras sociales: Ntra. Sra. del Port, Ciudad de los Muchachos y Protección de Menores”.

Completament d'acord. Tres vessants, per mitjà de les quals, va demostrar el seu profund amor a tots i a tothom!

He resumit tretze anys de la nostra història distrital, animats per dos Germans molt diferents, però que van estimar, cadascú a la seva manera, les persones i les obres a ells confiades.

En el proper apartat veurem, si Déu vol, tretze anys més de la nostra bonica història. Protagonistes: els Germans Ramon Grau i Àngel Cirera que, també, amb la seva manera de ser, fer i actuar ens van estimar a tots!

Quan aprendrem que el més important és estimar i sentir-se estimat i acollit? Ells ho van fer! Estimem també nosaltres!

Fins la propera comunicació, si Déu vol!

EL NOSTRE GERMÀ LAURENTINO FERNÁNDEZ – GUILLERMO.

HA COMPLERT CENT ANYS!

ALEGREM-NOS I DONEM-NE GRÀCIES A DÉU!

Germà i Amic Guillermo!

Has complert cent anys plens de vida, amistat, fraternitat, fidelitat, entrega il·lusionada, bondat, vivint amb passió la classe, l'esport, la música, vivint exemplarment la teva vocació de Germà de les Escoles Cristianes.

Et felicito de tot cor i m'uneixo a la teva acció de gràcies al bon Déu per aquests cent anys, que han estat i són, per a tots, un autèntic miracle. Sí! un miracle... per la manera com els has viscut i vius, per la teva exemplar trajectòria, per les teves vivències, pel teu àgil, rítmic, febril moviment, per la teva Intel·ligència i fina observació de la realitat districtal, comunitària, pels teus judicis sempre encertats, plens de seny i valents.

Miracle que va començar en aquelles belles i llunyanes terres de Lleó. Vas néixer quan estava a punt de començar la primavera. I, realment, Guillermo, tota la teva vida és i ha estat, a més d'un miracle, una autèntica primavera per a totes les comunitats per les quals has passat. En totes elles vas sembrar i sèmres il·lusió, treball, llum, color, calor, música, alegria...

Poques són les comunitats que t'han aollit, només quatre. Les estades han estat llargues i fecundes. Oi que em permetes fer un petit repàs?

Després d'una formació breu i accidentada, a causa de la guerra, a Fortianell, Bujedo i Cambrils inicias la teva activitat apostòlica a La Seu d'Urgell. Aquesta comunitat et va acollir en dues etapes diferents (1940-1943) i (1980-1991). Juventut i il·lusió en la primera, demostrant ja des de l'inici, el teu gran amor a la classe, als nens. Anys després i, durant onze, la teva experiència i rodatge van quedar ben reflectides en les teves nombroses activitats: classe, música, esports...

La Salle Comtal (1943-1947) et va obrir generosament les seves portes i durant quatre jovenívols anys, vas omplir de color i calor les aules del nostre col·legi degà.

Fas un petit salt i arribes a Girona. Aquí hi residiràs durant trenta-tres anys (1947-1980). Hi vas arribar amb vint-i-sis anys i vas marxar amb cinquanta-nou!

Etapla molt llarga, il·lusionada, dinàmica, esplèndida... La classe, sempre donada amb il·lusió i constància i l'esport col·legial, comarcal i regional van marcar la teva gran activitat. Quantes hores de dedicació dintre i fora de les aules, als camps esportius de la ciutat i poblacions veïnes, sempre organitzant, dinamitzant!

Quants t'han conegut durant aquests anys han valorat ampliament en diaris, revistes i publicacions diverses la teva docència i activitats sense estalviar ni temps ni esforços...

Et va doldre i molt el canvi. Ets fort, valent, bo i fidel i el vas acceptar. Vas fer les maletes i a La Seu te'n vas anar, com ja s'ha comentat.

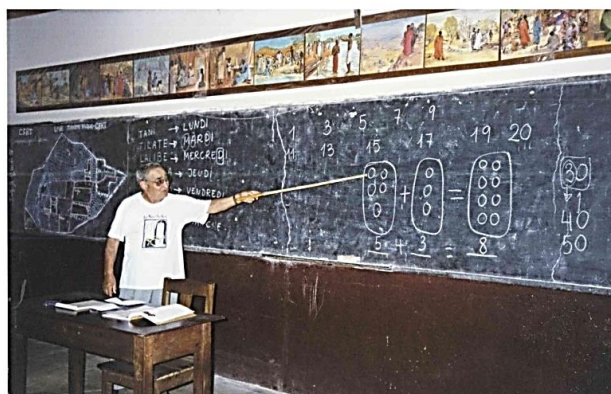
I novament a Girona, però no a la capital, sinó a la capital de la comarca de La Selva, Santa Coloma de Farners (1991-2021). Trenta, per ara, dinàmics anys, plens de classes de "Sons de Farners", de dinamisme i cordialitat.

Guillermo mai m'han agradat les matemàtiques, però sumant tots aquests anys, dels teus cent n'has omplert vuitanta-un sembrant, com diu la cançó, pau i amor, molt amor!!!

Moltes gràcies pel teu exemple, vitalitat i cordialitat. Segueix amb nosaltres, segueix essent llum per a tots i que el Senyor et segueixi donant salut i mantenint viva la il·lusió!

Per molts anys i una cordial abraçada del teu amic ,

G. Ramon Font i Serra

EFEMÈRIDE

«El futbol és una gran eina per a l'educació dels joves»

El germà Guillermo recordarà avui, a les vuit al col·legi La Salle, el naixement de l'esport federat al centre gironí ara fa 50 anys

Marc Verdagué, Santa Coloma. Un gran entusiasta del futbol, el germà Guillermo, va entrar a la comunitat de La Salle a Girona el setembre de 1947. Allà va poder seguir amb la passió per aquest esport i, tres anys més tard, va impulsar l'arribada de l'esport federat amb els primers equips inscrits legalment amb el nom del col·legi. «Al pati de l'escola, que llavors era de terra i hi havia arbres, s'havia jugat a futbol des de sempre. Abans i després de la guerra amb jugadors com Domènec Balmanyà o altres que arribarien al Girona i a Primera Divisió com Sierra o Quico Armengol; però ens vàrem adonar amb el llavors director, germà Esteban, que per jugar cada diumenge necessitàvem estar federats i així ho vaig fer».

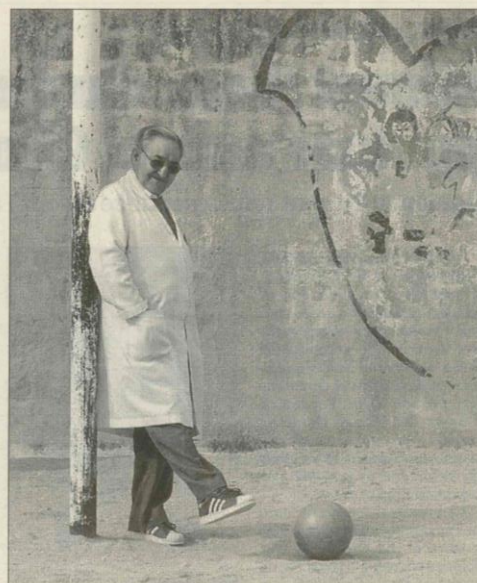
Fins al 1980, trenta-tres anys, el germà Guillermo va estar al capdavant del futbol federat de La

Salle. «Combinàvem l'espèrit d'educar a través de l'esport, amb les exigències de la competició», recordava ahir un germà Guillermo que continua defensant els seus ideals: «el futbol és una eina per educar i nosaltres sempre vàrem procurar que cap jugador insultés l'àrbitre». El religiós, ara destinat a Santa Coloma de Farners, admet que «avui en dia, seria una mica més complicat, però també es podria fer amb la premisa que l'entrenador també ha de ser un educador per als jugadors».

La importància dels equips juvenils de La Salle – a principi dels setanta va jugar una temporada a Primera Nacional «amb equips com el Barça, però em vaig adonar que allò no ens convenia pels viatges...» – va provocar que de les seves files en sortissin nombrosos jugadors en direcció al Girona o altres equips. «Hi va haver

un moment que d'onze jugadors del Deportivo (llavors filial del Girona) nou eren exjugadors del juvenil de La Salle», recordava el germà Guillermo puntualitzant que «quan el Girona va voler fer un juvenil van venir a veure'm el senyor Balmanyà i l'avi Julià. Volien fer un partit amistós contra els nois que jugaven al pati i després d'aquell dia es varen emportar alguns jugadors». La feina del germà Guillermo, i de tanta gent que va venir al seu darrere, va servir perquè de La Salle sortissin futurs futbolistes de Primera Divisió com Pau Garcia Castany o Alex Fernández.

El 1980, trenta-tres anys després de la seva arribada a la comunitat de Girona, el germà Guillermo la va deixar per anar a la Seu d'Urgell d'on, posteriorment, passaria a Santa Coloma. Tot i això, segueix seguint el futbol

ANÍOL RESCLOSA

GERMÀ GUILLERMO. El religiós, ahir al pati de La Salle Santa Coloma.

base gironí i encara té un petit somni per veure complet: «encara que jo ja no estigui a Girona, fa molts anys ja parlàvem de la ne-

cessitat de tenir un camp com ara el de Fornells i estaria bé que arribés a veure el dia que li posen gespa artificial».

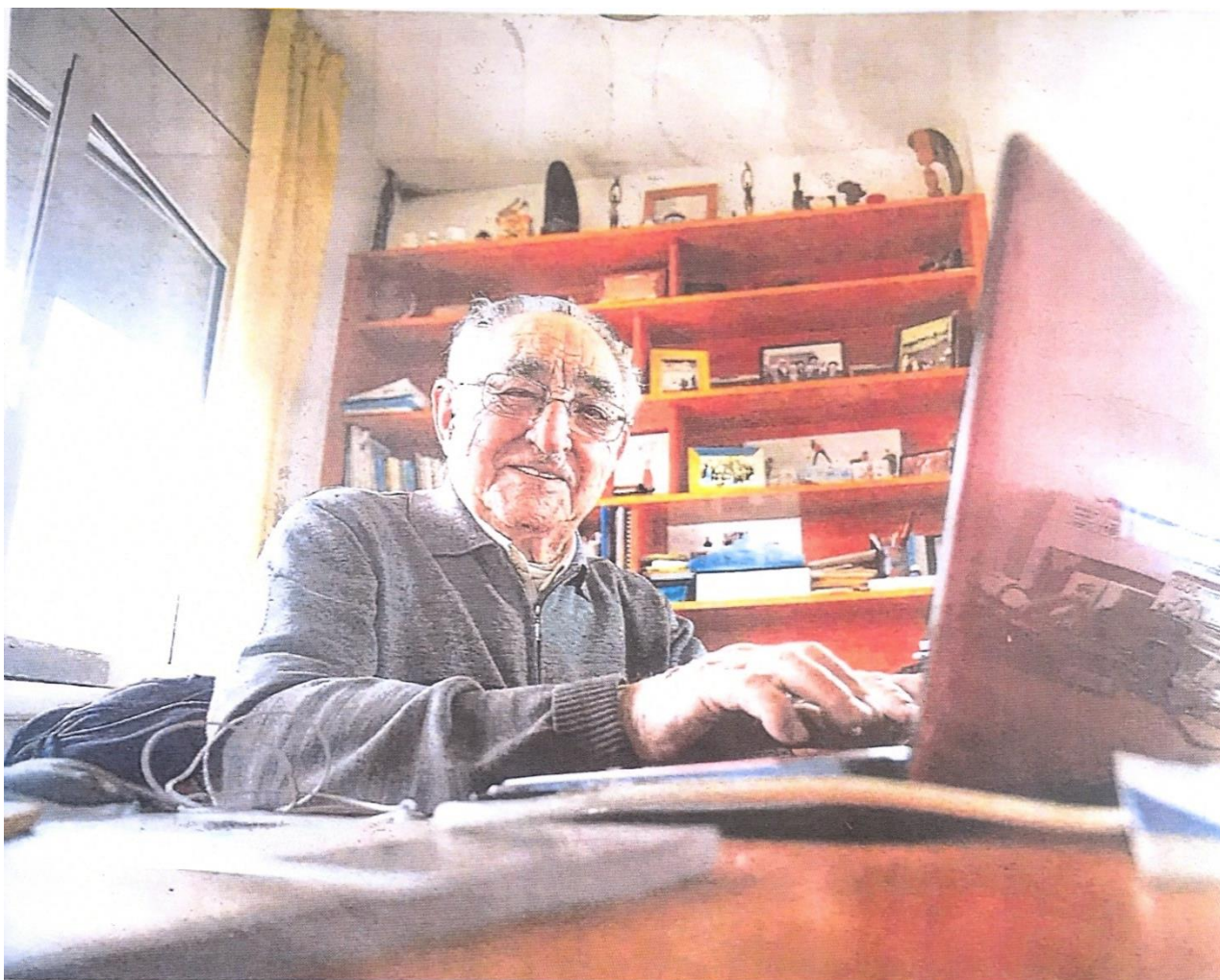

GERMANS VISITANT FORTIANELL

Un segle de vida entre la docència i l'esport

DIARI DE GIRONA – DOMINICAL , 7 de març 2021
Entrevista telefònica

Text Alfons Petit
Fotografies Marc Martí

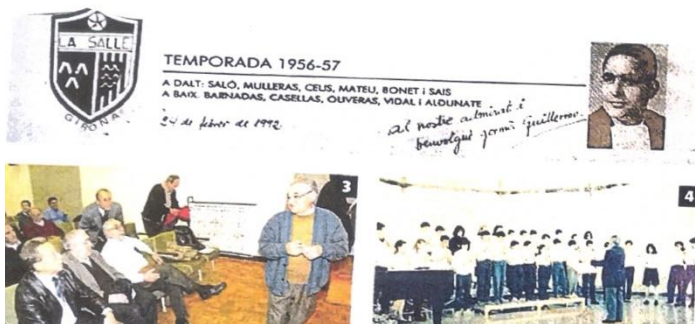
El Germà Guillermo, un històric mestre dels col·legis La Salle Girona i Santa Coloma de Farners, compleix divendres cent anys amb bona salut i molta activitat

«El meu avi era mestre, i feia classes sense fer servir cap llibre. I quan el veia pensava que allò era exactament el que jo volia fer». I ho ha fet, certament, durant anys i anys, durant moltes dècades. El germà Guillermo (nom de religiós de Laurentino Fernández) és un històric i emblemàtic mestre de La Salle a Girona (on s'hi va estar 33 anys i va impulsar a mitjans de la dècada de 1950 el futbol federat) i a Santa Coloma de Farners (on entre moltes activitats va crear el conjunt de flautes "Sons de Farners"). Divendres que ve, 12 de març, compleix cent anys, i ho fa amb una salut i unes ganes de fer coses envejables. I amb el camp claríssim.

«Hombre, Petit, claro que me acuerdo», responia dimecres passat a la trucada del periodista, just abans d'iniciar una conversa de més d'una hora durant la qual no pararia de proporcionar dates exactes, noms i cognoms, anècdotes detallades... Només lamenta que aquest any, per culpa de les precaucions necessàries a causa de la pandèmia del coronavirus (per això l'entrevista és telefònica), ha hagut de limitar la seva activitat i no es pot relacionar amb els alumnes, ni anar a la sala de professors. Tot i això, continua anant a comprar el paper als quatre religiosos de La Salle que conviuen al centre, llegeix, escriu, passeja i fa tot allò que pot. Bé, tot allò que li deixen fer perquè és segur que ell faria molt més, tot i ser el Germà de La Salle de més edat que hi ha en tot Espanya.

Laurentino Fernandez va néixer el 12 de març del 1921 a Los Barrios de Nistoso, un petit nucli del municipi de Vllagatón (627 habitants en l'actualitat), situat al nord d'Astorga, a la província de Lleó. Seria el gran dels sis fills (tres nois i tres noies) que van tenir Andrés i Marta, dedicats a les feines del camp i que regentaven també una petita botiga de queviures. «El meu pare era fi i elegant, i els diumenges i festius anava a vendre amb un cavall pels pobles de la zona: oli, cigrons, sucre, una mica de iode... El que es podia», Ell també ajudava a casa: «Vaig arribar a fer de pastor d'un ramat que teníem».

Però va anar igualment a escola, i va ser precisament aquí on trobaria la seva vocació: «L'escola del poble era molt especial perquè el mestre era el meu avi Eusebio i va ser amb ell quan em va picar el cuquet de l'ensenyament. Ell no utilitzava llibres per fer classe, i jo pensava «vull ser com el meu avi». A més, aviat coneixeria la manera de fer dels germans de La Salle, i això acabaria de marcar la seva vida: «Els germans van tenir molta influència a Astorga, i de fet encara hi ha comunitat. Jo sabia que hi eren, aquests mestres, i els volia conèixer, i com que el meu pare hi anava sovint els dimarts, que era el dia de mercat, l'acompanyava. Així vaig poder tractar amb algun d'aquells germans fins que vaig decidir que volia ser com ells».

• **UN MESTRE EMBLEMÀTIC** i amb una llarga trajectòria. **1.** El germà Guillermo fotografiat dimecres al col·legi La Salle de Santa Coloma de Farners. **2.** Fotografia dedicada al germà Guillermo del primer equip federat que va tenir La Salle de Girona, la temporada 1956-1957. **3.** El germà Guillermo arribant a la Casa de Cultura de Girona l'abril de 2007 per participar en un acte sobre els 50 anys del futbol federat de La Salle. **F. AMOR BARCELONA.** **4.** Dirigint el concert de comiat amb Sons del Cadi, el grup de flautes que va muntar a la Salle de la Seu d'Urgell. **5.** Fotografia que li van dedicar els del grup Sons de Farners de La Salle de Santa Coloma. **6.** Durant una sortida amb un grup d'estudiants l'any 1957, encara vestit amb l'hàbit dels germans de La Salle.

UN LLARG PROCÉS FORMATIU

Per poder ser com ells, Laurentino Fernández havia de passar un procés de formació que el portaria molt lluny de casa seva i per primer cop a les comarques gironines: «El 8 de setembre del 1934 vaig sortir d'Astorga amb quatre o cinc joves més de la zona i vam viatjar fins a Fortianell, a Fortià, on vam arribar l'11 de setembre. Tres dies de viatge perquè en aquell temps els trens anaven com anaven, i s'havien de fer transbords, etc.». A Fortià els Germans de la Salle havien reconvertit en centre de formació de novicis l'antiga granja-escola de Fortianell, fundada l'any 1849 per un grup d'hisendats gironins i allà va ser on el futur germà Guillermo va començar a preparar-se per exercir de docent i de religiós: «D'entre 13 i 15 anys érem 27 nois».

Aquesta formació va quedar interrompuda per l'esclat de la Guerra civil: «Els del comitè revolucionari de Fortià van venir per confiscar la finca, i li van dir al director del centre, que era francès, com tots els germans que hi havia, que ells podien marxar però que la mainada ens hi havíem de quedar. Però el nostre director va dir que no, que ell com a ciutadà francès tenia dret a demanar la protecció del seu Govern. Va fer les gestions pertinents a Figueres i el 6 d'agost del 1936 els 27 nois que érem al Fortianell, i els Germans de la Salle, marxàvem en autobús cap a França».

El grup es va instal·lar en una casa de formació de La Salle prop de Béziers. «Ens hi vam estar fins a principis de gener del 1938, quan vam tornar a Espanya i vam anar a Bujedo, molt a prop de Miranda de Ebro, a la província de Burgos, en una altra casa de formació de La Salle, on també hi havia nois més grans i la majoria ja portaven l'hàbit». Només li quedava una última fase, en el seu procés per esdevenir el Germà Guillermo, que també transcorreria a Catalunya: «Jo i deu companys més que ja havíem fet la fase de principiants ens vam incorporar el 26 de juliol del 1939 a Cambrils per enllestir la formació religiosa i docent».

A partir de llavors començaria la trajectòria com a mestre del Germà Guillermo, sempre també a Catalunya: «El 16 de gener del 1940 vaig arribar a l'escola de La Salle a la Seu d'Urgell, on m'esperava una classe amb 82 nens d'entre 8 i 10 deu anys... En aquell temps només hi teníem tres classes i érem quatre germans per a 150 alumnes. Jo m'encarregava d'ensenyar a llegir i a escriure als més joves, altres feien geografia i aritmètica als més grans. Fèiem tot el que convenia, perquè era una altra època». Amb el temps, Guillermo s'acabaria especialitzant en les classes de francès, encara que també faria activitats musicals, esportives i impartiria comptabilitat.

Després de quatre anys a la Seu d'Urgell va anar a Barcelona i el 1947 va arribar al col·legi Sant Narcís, que era el nom que tenia llavors La Salle a Girona; s'hi estaria 33 anys fins al 1980: «Quan vaig arribar érem 8 o 9 Germans i hi havia cinc o sis classes, començant pels més petits del Germà Tomàs». A Girona, el Germà Guillermo va començar a desenvolupar una àmplia activitat més enllà de les classes: participava en excursions i sortides amb els alumnes; feia catequesi els diumenges a les anomenades barraques de Rio, a l'actual zona de Sant Ponç; potenciava l'activitat musical implicant-se en Els Pastorets i altres funcions; i sobretot va ser l'impulsor del futbol federat. «Al principi de ser aquí, entre La Salle i les casernes, on ara hi ha el parc del Migdia, no hi havia res construït, només terrenys, i jo li deia al director, el germà Pedro Regalado, que en podríem comprar algun per fer-hi un camp de futbol de veritat, per no haver de jugar al pati. *'Tú estás loco, Guillermo'*, em deia». El camp arribaria, molts anys més tard i a Fornells de la Selva, com a culminació d'un procés que portaria primer La Salle a jugar en camps d'altres equips, entre els quals el mateix Girona FC, fins a bastir un club esportiu amb nombrosos equips en les diferents categories de l'anomenat futbol-base.

La seva dedicació al futbol (acompanyava els equips de la Salle allà on anessin, seguia els entrenaments, parlava amb jugadors, entrenadors i rivals...) el va fer una persona molt popular a Girona més enllà de l'àmbit docent i això que no es va aficionar a aquest esport fins que ja feia de mestre a La Salle Comtal, a Barcelona: «Jugàvem de tant en tant, amb la sotana i tot, però em va agradar molt i anava a veure molts partits de juvenils, amb dos Germans més, pels barris de Barcelona; i alguna vegada ens colàvem fins i tot a les Corts».

La música també ha estat protagonista en l'activitat docent del Germà Guillermo: «A Girona vam muntar un cor que cantava a missa, i assajàvem la part musical dels *Pastorets*. I a la Seu d'Urgell i Santa Coloma de Farners hi he muntat grups de flautes, Sons del Cadí i Sons de Farners». I és que després de 33 anys a Girona, l'any 1980 el germà Guillermo va tornar a la Seu d'Urgell, i s'hi va estar deu anys abans de ser traslladat a Santa Coloma de Farners, on faria classes de geografia, gramàtica i francès. Va ser en aquest centre on es jubilaria com a mestre, però hi continua vivint i fent tot allò que li demanen o que li deixen fer: «Continuo portant el

grup de flautes, dono un cop de mà si falla algun professor, ajudo a l'hora d'entrada dels alumnes, toco l'orgue a la parròquia i al geriàtric... Però és clar, aquest any, amb la pandèmia, res de res. Som persones de risc i ens recomanen que tinguem molta cura».

«TOT PER FER CLASSE»

El Germà Guillermo no pot evitar lamentar aquesta manca de contacte amb els alumnes: «Si em vaig fer Germà i mestre va ser per poder fer classe, perquè l'origen de tot plegat va ser l'escola del meu avi; sinó é per ell, hagués estat agricultor, com el meu pare». Apunta, en aquest sentit, que «només una vegada que vaig estar malalt una setmana vaig deixar de fer la meua classe diària, que era el que em va motivar cap a l'ensenyament primer i cap a l'ensenyament religiós després. I de fet La Salle continua mantenint aquells mateixos principis que a mi em van cridar l'atenció, malgrat que el sistema educatiu hagi pogut canviar».

El Germà Guillermo recorda que hi va haver un temps que a la Salle Girona hi havia un seu germà, Emilio, i un seu cosí, Miguel, que també hi feien classe. I que els Germans de la Salle a Catalunya havien estat més de 300, i ara són un centenar. I que Santa Coloma és l'únic col·legi de Girona que conserva comunitat religiosa: «Som quatre germans que tenim les nostres habitacions i col·laborem en tot allò que podem, amb molta relació amb el claustre».

Es mostra satisfet sobretot de la bona relació que manté amb molts dels seus exalumnes i assegura amb convicció que «he fet plenament allò que volia fer, i he estat feliç fent-ho». No li molestava el malnom d'«El negre» que alguns li deien -«em feia riure, més aviat, i a més amb els anys em sembla que em vaig aclarint». I considera que va ser un professor exigent, però que sabia fer broma amb els alumnes: «No era dur, m'agradaven les coses ben fetes, rectes. I en tot cas, mai vaig cridar i tinc la immensa satisfacció de no haver posar mai la mà en cap alumne, en una època en la qual hi havia docents que sí que acostumaven a deixar-la anar».

Un educador integral

El Germà Guillermo va ser benvingut perquè era un home que esperonava els alumnes que portaven activitats comunitàries, culturals o esportives». El polític gironí Francesc Ferrer i Gironès (1935-2006) va escriure aquestes paraules en un article d'homenatge al Germà Guillermo publicat a *Punt Diari* el gener de 1981, quan feia poc que el religiós havia deixat La Salle de Girona per anar al col·legi de la Seu d'Urgell. Ferrer assegurava haver estat un dels 40 nois d'entre 12 i 13 anys que van ser els primers alumnes de Guillermo quan va arribar a Girona l'any 1947. «Recordo perfectament l'impacte que va causar la seva arribada al Col·legi», afegia.

També va ser alumne seu, a mitjans de la dècada de 1950, Josep Oliveras, que a més formaria part dels primers equips de futbol federats impulsats pel religiós i docent d'origen lleonès: «Gràcies a ell, molts de nosaltres vam poder començar a jugar a futbol, i hi vam poder jugar molts anys. A més, vam passar de jugar al pati del col·legi amb una pilota de drap, a poder competir en camps en condicions, amb equipacions i botes, i fins i tot a jugar al camp del Girona Vista Alegre... Això en aquell temps era impensable». Oliveras també l'havia tingut com a professor, i divendres deia que «a classe, era *campechano*; no era dels mestres més durs que hi havia, era força normal». De fet, Oliveras i altre exalumne i exjugadors de La Salle han mantingut la relació amb ell: «De tant en tant hem anat a fer algun dinar, l'hem anat a veure a Santa Coloma. Com que per l'edat que té està molt bé, podem anar amb ell per tot arreu».

El seu impuls del futbol federat de La Salle li ha valgut al Germà Guillermo diversos reconeixements, entre els quals la Medalla de l'Esport de la Generalitat i l'homenatge de l'Agrupació de Futbolistes Veterans de Girona. També ha estat homenatjat per antics companys de feina i antics alumnes, uns reconeixements que continuaran aquesta setmana amb algunes activitats que els seus organitzadors prefereixen no revelar de moment.

«EXEMPLE DE VIDA I VITALITAT»

L'actual directora de La Salle de Santa Coloma de Farners, Neus Martín, considera ben justificats aquests homenatges: «Jo personalment l'admiro com a exemple de vida i de vitalitat», assegura, i afegeix que «és impressionant que una persona de 100 anys tingui la capacitat i les ganes de fer coses que té ell, i em consta que està patint molt l'actual situació causada per la pandèmia, perquè ha vist limitada la seva activitat». En aquest sentit, Martín explica que «a mitjans d'agost sempre es posa a la nostra disposició per a tot allò que necessitem. I de fet porta el control dels alumnes que usen el menjador (aquest curs, per culpa del virus, per via telefònica), ens fa l'històric de l'escola, etc. Els nens són la seva vida i s'hi ha dedicat sempre...».

El director de La Salle Girona, Josep Maria Frigola, no ha treballat mai amb el Germà Guillermo, però el coneix per la relació que el religiós manté amb el centre i també perquè Frigola és de Santa Coloma i el seu fill i la seva filla sí que han estat alumnes seus allà: «Eren també membres de Sons de Farners i a través seu he pogut constatar aquest entusiasme que transmet el Germà Guillermo, aquests valors que comunica per mitjà de la música». Frigola, que considera «admirable» l'energia de Guillermo, troba que representa «la figura ideal del Germà de la Salle: s'estima els nanos i veus que els alumnes se l'estimen, i això no és fàcil d'aconseguir». Frigola atribueix aquest bon record que deixa el germà Guillermo en els seus exalumnes a «la seva dedicació plena, no només en hores de classe, sinó en tot allò que es fa a fora. És un educador com a figura integral, que fa classe però també acompanya a fora, amb activitats extraescolars, esport, música, excursions... I quan trobes algú que l'ha tingut, l'aprecien i en tenen un gran record, senyal que és una persona que s'ha dedicat a educar la gent, a acompanyar-la i fer-li costat en el procés acadèmic i de creixement i formació de la persona».

Joaquim Mataró, exdirector de La Salle Girona, coneix bé el germà Guillermo, tot i no haver-hi treballat mai, i el defineix com «una persona peculiar amb qui mantinc una relació cordial. Es va avançar en moltes coses a la seva època, i encara ara en alguns temes et descol·loca per agosarat". Per a Mataró, Guillermo «és un apassionat de la Salle i té el convenciment que l'esport es una eina educativa fonamental. I dóna unes explicacions tan encertades sobre el valor formatiu de l'esport que hi ha gent de 25 anys que no ho tenen tan clar».

GMÀ GUILLERMO... 100 ANYS

G. Josep Canal i Alavedra, Visit Auxiliar

La Salle Santa Coloma de Farners està de festa!!!!

El passat divendres el Germà Guillermo va fer 100 anys.

Una vida que va començar, amb el nom de Laurentino, fa just un segle en un poblet de Lleó (Barrios de Nistoso), era net del mestre del poble. Així de ben petit va descobrir la vocació educadora, i el testimoni dels Germans de La Salle va ser la “xispa” que va encendre la seva vocació d’esdevenir Germà de La Salle, i des d’aleshores amb el nom de Germà Guillermo.

Els col·legis de La Salle Comtal, Girona, la Seu d’Urgell, i els 30 darrers anys a Santa Coloma de Farners han estat testimoni de la seva jovialitat, estimació i rigor en la feina ben feta, de la proximitat i afabilitat en el tracte, i de la il·lusió en fer descobrir els joves els valors de la música i l’esport.

I els alumnes de Santa Coloma de Farners l’han volgut homenatjar amb allò que els ha transmès, la música. Mitjançant la música han crescut en la **Fe**, per la lletra i valors de moltes cançons treballades, en la **Fraternitat**, saber tocar i cantar de manera harmònica i conjunta, i el **Servei** fent participar als infants i joves en concerts en residències de gent gran, concerts solidaris etc...

Els grups musicals de “Sons del Cadí” i “Sons de Farners”, i els equips de futbol de La Salle Girona són testimoni dels valors que volia comunicar el Gmà. Guillermo.

Per celebrar-ho, els alumnes de l’ESO, li han cantat una adaptació de l’Al·leluia de L. Cohen pensada en la seva persona (veure lletres més a baix) i ell s’ha pogut connectar per videoconferència amb totes les aules del centre que li han cantat “Anys i anys per molts anys”.

Cap el migdia, acompanyat de la seva Comunitat religiosa, l’Equip Directiu del Centre, i de l’Equip d’Animació La Salle Catalunya ha rebut la medalla centenària de la Generalitat de mans de l’Alcaldeessa de Santa Coloma de Farners Sra. Susagna Riera i l’estàtua “Porta Oberta” entregada pel Germà Provincial José Román. També li han entregat un llibre i un

pendrive amb moltes felicitacions, escrites o en vídeo, rebudes de part de molts Germans, Lasal·lians/es, Escoles de Catalunya i d’arreu de l’ARLEP i del l’Institut.

El Gmà. Guillermo ens ha expressat que per arribar a 100 anys, el que cal, *“és treballar amb il·lusió amb el jovent”* i adreçant-se als joves els ha dit: *“Per arribar a la meta del Cel, el camí és molt important, i cal enamorar-se i entre altres, enamorar-se de La Salle”*.

Com a record de la festa i del testimoni del Germà Guillermo, els alumnes de diversificació, de l'aula Serrallonga van plantar una olivera en el pati de l'escola.

El dinar, en comunitat, amb un pastís amb els rostres del Fundador i del Germà Guillermo, signe de que la seva vida

ha estat identificada amb el carisma de sant Joan Baptista de la Salle, fent seva la cita del Fundador: *“Mostra sempre l'alegria en el teu rostre”* (CT 15,9,1)

Per la tarda el grup de teatre juvenil “Sal i J3” format bàsicament per antics alumnes han obsequiat al Gmà. Guillermo amb cançons molt conegudes, i cal destacar la sardana “Sons de Farners” tocada amb el fiscorn pel fill del compositor.

I ja en la tranquil·litat i pau del vespre, en l'Eucaristia parroquial hem donat gràcies al bon Déu pel testimoni de fe, fraternitat i servei del nostre Germà Guillermo. Parròquia de la què ha estat catequista i organista. I com a sorpresa, en el moment de la comunió els assistents s'han sentit acompanyats per una música que convida al silenci i la pregària interpretada per joves dels “Sons de Farners”.

Germà Guillermo, gràcies pel teu servei, pel teu testimoni, 100 anys vivint “l'Esperit de fe” que en deia sant Joan Baptista de La Salle.

(Poseu la música de l'Al·leluia de L. Cohen)
Adaptació dels alumnes de 3r d'ESO.

Ens trobem en un dia especial,
el Germà avui farà 100 anys
i avui amb ell ho celebrem cantant.

Ens has donat ja molts moments
plens d'emocions i sentiments,
i per això et donem tots junts les gràcies .

MOLTES GRÀCIES LAURENTINO.
MOLTES GRÀCIES PELS VALORS QUE ENS HAS ENSENYAT.

Has superat molts entrebancs,
entre els un gran virus mundial,
però tot i així tu segueixes brillant.

Vas començar ja fa 30 anys,
i tot i així no t'has cansat
i per això et donem tots junts les gràcies.

MOLTES GRÀCIES LAURENTINO.
MOLTES GRÀCIES PELS VALORS QUE ENS HAS ENSENYAT.

Has portat ja moltes corals,
I ens has donat moltes cançons,
amb la baqueta de Sons de Farners.

Les flautes sempre han sonat,
i tu al davant les has guiat,
i per això et donem tots junts les gràcies.

MOLTES GRÀCIES LAURENTINO.
MOLTES GRÀCIES PELS VALORS QUE ENS HAS ENSENYAT.

MOLTES GRÀCIES LAURENTINO.
MOLTES GRÀCIES PELS VALORS QUE ENS HAS ENSENYAT.

Equip Directiu i Ampa

Equip Animació de la Xarxa

**Germans, Directora,
Alcaldesa i Regidora**

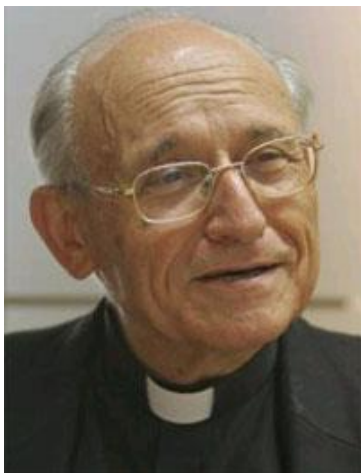
**Grup teatre Juvenil Sal i J3
Antics membres dels
Sons de Farners**

El Germà Guillermo i el bé comú

Mn. Àngel Caldas, capellà nonagenari

Havia estat a Salt i a Girona, on conegué al G. Guillermo

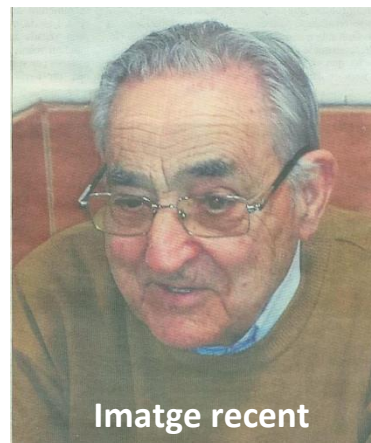

El Diari de Girona del diumenge 7 de març d'aquest any dedica al "Germà Guillermo" tres pàgines del seu espai, amb unes fotografies de la seva cara que parlen com la història escrita. Tot això, amb motiu de la celebració del seu centenari. És una foto plena de transparència. Sembla dir-ho tot. Les arrugues que envolten el seu somriure serè, tranquil, profund, són com cicatrius d'una terra llaurada plena de fruit.

Ha corregut com un extrem darrera una pilota. Cada partit, cada hora d'entrenament, cada assaig de flauta, cada hora de classe sorgien de l'enamorament d'una vocació humana i divina de Germà de La Salle. Sempre mestre, segons san Joan Baptista de La Salle, sempre formador, sempre "construint persones". Sempre a ritme de campionat, entrant en el cor de generacions d'estudiants amb la pilota o la flauta, sense vanitat i sense fressa, amb

il·lusió humana i amb amor. Un exalumne seu que apareix en la foto dels futbolistes, em recordava el missatge humanístic que comunicava als seus jugadors abans del partit.

M'ho explicava el Sr. Miquel Casellas. Els deia, abans del partit: "Sortiu a jugar i a gaudir". "Tant hem de saber guanyar com perdre". "Doneu mostres de la vostra bona educació". Alguna vegada els mateixos àrbitres els havien felicitat. Tinc la certesa que l'esperit lasal·lià, l'humanisme cristià que donava una unitat profunda de pensament i de vida, anava creixent, com el blat de les terres lleoneses, en el marc de Girona, gràcies a l'acció humana i divina d'un educador eclesial. La professionalitat és un objectiu important de l'educació. Però la construcció ètica d'una persona és un tresor que reverteix sobre el bé comú. Marca humana i marca divina.

Imatge recent

El nostre comiat al nostre Germà Jaume Mas i Ràfols

PAX

La Comunitat de la Casa Sant Josep prega davant les despulles del Germà Jaume Mas

La Comunitat se sent molt unida al G. Jaume Mas i fa una oració comunitària animada pel G. Eduard Blasco que fou molt viscuda i participada per tots els components. Fou una pregària molt meditativa.

“Que el Senyor ens ompli d’esperança i de fe, ara que fem memòria del nostre Germà difunt. Que la confiança en el seu Amor inspire la nostra pregària: Jesús el que és viu entre nosaltres s’ofereix com a llum i vida per a tots els qui creuen en ell, aquí i més enllà de la mort”.

Vàrem recordar que tant el G. Jaume com cada u de nosaltres vam ser assenyalats amb la creu de Jesús, empeltats en la saba de Déu, abrusats al gresol de l’Esperit.

Per un fragment de la 1 Jn,3,1-2, tots ens reconeixem que som fills de Déu i d’aquesta manera ens sentim ben units i participants en la família divina.

**Déu és llum i en Ell no hi ha tenebra.
El missatge que hem rebut de Crist,
Cal que ho anunciem.**

El tema de la Resurrecció és ben present en la nostra oració: Benaurats els qui creuen en Jesús Ressuscitat, doncs la tenebra ja no és tenebra i la nit és clara com el dia. La creu té com a termes sempre la resurrecció.

La RESURRECCIÓ esdevé una realitat quotidiana i permanent:

- . per aquells que s’alliberen del mal que els deshumanitza;
- . per aquells que fan desaparèixer l’ofensa amb el perdó;
- . per aquells que obren les mans a la solidaritat;
- . per aquells que es posen al costat dels qui sofreixen;
- . per aquells que obren la porta al marginat;
- . per aquells que es juguen la vida i el benestar
- . perquè triomfin la justícia, la pau i la solidaritat.

**Benaurats els qui, com Jesús, RESSUSCITEN a la vida
i ajuden els altres a CRÉIXER com a persones
i a VIURE intensament la vida de cada dia,
que és ja inici i camí de VIDA ETERNA.**

Segueixen unes intervencions espontànies:

- . Tenia cor de terra endins i ulls de mar i ens va repartir cada dia a mans plenes i va convertir, així, el nostre cor en un cor comprensiu i il·lusionat com el seu.
- . Va estimar especialment els joves. D'ells va treure alè i esperança, per a ells va treure temps i a ells va dedicar vida i acció.
- . Va acollir tothom amb entusiasme inusual, va comprendre cada batec i va animar cada idea innovadora, vingués de qui vingués.
- . Va engrescar iniciatives i a tothom ens va fer mantenir el cor jove, després de posar títol a la il·lusió de cadascun.
- . I avui se senten més humans els somnis i els passos d'aquest Germà, bona persona, entusiasta, educador.

G. Santi Mateu i Bertran

“Tinc un record molt positiu i afable amb el Germà Jaume Mas. Va ser a Tarragona, en el nou col·legi. Jo havia acabat els estudis i venia de l'estança al Noviciat de Sant Joan Despí, formant part de l'equip animador. Certament portava un gran entusiasme i ganes de viure com a Germà enmig dels alumnes.

El clima que vaig trobar a la Comunitat no era el més il·lusionant ni el més engrescador. En el següent curs, va arribar el Germà Jaume Mas com a Sotsdirector de la comunitat. Hi va haver un canvi molt positiu en l'ambient de comunitat. Va saber crear un caliu sobre tot en dies festius i caps de setmana. Personalment m'hi vaig fer proper en totes les activitats i en la seva amistat. Em va

ajudar molt. Malhauradament, el curs següent el varen destinar com a Director d'una altra comunitat”.

Es finalitzà la pregària comunitària desitjant per al nostre G. Jaume el gaudi de la resurrecció conjuntament amb la de tots els nostres Germans difunts. També per tots els que no coneixen Crist i ni esperen en Ell perquè creguin en la resurrecció i en la vida futura. I perquè a tots nosaltres se'ns concedeixi la casa eterna del cel arribat el seu moment. I amb el res del Parenostre perquè la llum eterna il·lumini a tots els vius i difunts.

«Todos los que me da el Padre vendrán a mí: y al que viniere a mí no le desecharé».

«El que me sirve, sígame; donde yo estoy, allí estará también el que me sirve, y a quien me sirviere le honraré mi Padre».

«Yo soy la luz del mundo: el que me sigue no camina a oscuras, sino que tendrá la luz de la vida».

«Permaneced en mí, que yo permanecere en vosotros».

«El que está unido conmigo, y yo con él, ese da mucho fruto; porque sin mí nada podéis hacer».

«Al modo que el sarmiento no puede de suyo producir fruto si no está unido con la vid; así tampoco vosotros si no estáis unidos conmigo».

Jesucristo

RECUERDO

del día más feliz de mi vida
al consagrarme,
en el Instituto de los HH. EE. CC.
de San Juan Bautista de la Salle,
al noble ideal de la educación
cristiana de la niñez y juventud,
con la

PROFESION PERPETUA

Hermano Jaime Miguel

Barcelona, 4 de agosto de 1957.

EL GERMÀ JAUME SEMPRE HA TINGUT UNA ESTIMA PER LA VIDA, DESCOBRINT-LA COM A DO DE DÉU

G. Josep Canal, Visitador Auxiliar

El nostre Germà, ho acabem de dir, també ha treballat i molt, donant la seva vida, dia a dia, per l'escola lasal·liana. I sempre mirava d'estar atent a la formació contínua, i sabem que per aquest motiu, a més de la formació pedagògica com a mestre en aquesta casa de Cambrils i la posterior llicenciatura en Romàniques, sempre estava amatent a millorar i engrandir la seva formació; així el curs 1976/77 des de la comunitat de Figueres, acceptà participar en una sessió del CIL a Roma i en acabar aprofità l'ocasió per millorar la seva formació en idiomes amb estades al País de Gales al Regne Unit.

D'aquesta manera, 15 anys més tard, per la seva formació i coneixement d'idiomes va formar part de l'Equip d'Animació del CIL que ofereix formació

diversa als Germans de tot l'Institut.

El Germà Jaume sempre ha tingut una estima per la vida, descobrint-la com a do de Déu. Tots recordem el tràgic accident de cotxe del juny de 1993 on ens va demostrar la seva força de voluntat per avançar, l'acceptació dels fets com van succeir, el seu agraïment i reconeixement al suport rebut pels Germans i familiars i la seva confiança en Déu.

També hem conegut el seu gust i interès en créixer i formar-se en el camp del silenci, la meditació, la interioritat, ben segur que d'aquí ha pouat la manera d'afrontar-se a tots els problemes que la salut li ha anat presentant. I persona metòdica i ordenada com era, sabia organitzar-se el dia per trobar moments pel silenci, per a les lectures, per fer pràctiques d'idiomes, per moments d'exercici físic o passejos. En aquests darrers anys, quan els metges ja li van diagnosticar els primers indicis de la malaltia, i en aquests darrers mesos que la malaltia ha avançat de manera accelerada hem tornat a ser testimonis dels mateixos valors. Després de passar els primers nervis dels diferents comunicats mèdics, i després d'un temps de silenci i reflexió deia: "Estic tranquil. Estic en mans de Déu". També hem constatat el seu interès i esforç per fer passejos per la finca d'aquesta casa per mantenir-se actiu i vital.

Avui Germà Jaume, comences el teu camí cap a la Casa del Pare, nosaltres donem gràcies a Déu pel teu testimoni de persona entregada, treballadora, que sempre has intentat que aquests valors del treball, l'entrega i la interioritat siguin la imatge de l'escola lasal·liana a la que t'has dedicat amb cor i ànima.

I avui tal com hem sentit a l'Evangeli, tu com Jesús en plena comunió amb el Pare, ja sents la Veu de Déu, Font de Vida. I en el mateix discurs Jesús ens anuncia la resurrecció i la nostra confiança en Ell, de la qual tu ens has estat un gran mestre i ens fas dir amb joia esperançada: A reveure Germà Jaume.

PARAULES DE COMIAT AL CEMENTIRI DE LA CASA SANT JOSEP

G. Jaume Palom i Izquierdo

Germà Jaume Mas i Ràfols, nat a Palaudàries el 25-09-1932. Mort a Reus el 16.03.2021. Sepultat a Cambrils al migdia del 17.03.2021. R.I.P

Benvolgut G. Jaume Mas i Ràfols:

La teva caiguda en sortir de l'elevador abans de sopar m'impresionà força. D'alguna manera em vaig sentir culpable de no endevinar la sobtada trajectòria del teu cos en perdre tu el control del caminador i no vaig poder aturar la teva caiguda a terra. L'eficaç intervenció dels GG. Jesús Morer i Eduard Blasco feren possible el ràpid trasllat de la teva persona ben lúcida a l'Hospital de Reus.

Les nostres trajectòries en el servei de les comunitats i escoles de La Salle Catalunya foren ben diferents. Però vam tenir alguns moments de contacte lluminosos i

ben intensos. Al gener de 1954, jo vorejava els 12 anys vaig sentir dir al G. Plàcid, Director de La Salle Bonanova, al moll de La Pau del port barceloní la història d'un jove Germà escolàstic a aquesta Casa Sant Josep que havia cursat com alumne intern a la Bonanova tot el Batxillerat i l'examen d'Estat. Anys després vaig descobrir que aquell jove Germà eres tu. Havies pres la decisió de ser Germà. Possiblement, anys abans havies embarcat des d'aquell moll fins a Mallorca. El destí era a Es Pont d'Inca, Marratxí, la Casa de Formació on prengueres l'hàbit i feres la Primera professió. La fidelitat a la vida consagrada ha estat de 68 anys. Han estat plens de proximitat a Déu, als Germans i als mestres i professorat. I a tots elsasal·lians. Gràcies.

Durant un decenni et dedicares plenament a la vida religiosa i comunitària a Figueres, Vielha, Palamós i Tarragona. Excel·lents com a catequista, mestre, educador amable, proper, exigent i acollidor.

A Reus (1970-73) iniciaves el teu servei de Director de l'escola en creixement i animador de la comunitat i de les activitats esportives i culturals. El Germà Just Monsó prou que avui m'ho recordava.

Girona (1973-76), Figueres (1976-77), Tarragona (1977-78) foren altres fites del teu camí. A Barcelona durant el quinquenni (1970-1975) portares el timó amb fermesa de La Salle Barceloneta on hagueres de gestionar el tancament del Batxillerat nocturn de l'antiga Filial i passar a centre concertat de diürn. Vas haver de gestionar l'acomiadament del professorat segle que tenia la jornada matinal a d'altres centres de treball.

Els nostres camins coincidiren durant el bienni 1983-85. Vingueres a reforçar el Claustre de COU a la Bonanova. I ho feres molt i molt bé. Assolires el respecte del professorat i l'aprofitament acadèmic dels alumnes finalistes. A més assumires "suaviter ac fortiter", amb simpatia i dedicació, la reconversió de l'internat en residència universitària per als alumnes que iniciarien i continuarien els estudis de llicenciatura i d'Enginyeria. I això ho feres molt bé durant onze anys seguits. Una de les meves joies més preuades del meu trienni com a director a la Bonanova fou al mes de maig de 1954. Volies que conegués la teva santa mare, la Senyora Rosa, el teu germà gran i la seva esposa, i el casal i niu familiar del vostre estimat Can Mas de Palaudàries. Com a colofó de la visita a la propietat i a la casa, la teva bona mare ens va preparar un berenar de campionat amb maduixots de l'hort i vi bo de la bota del recó. La pregària conjunta a la vostra capella de Santa Maria de Palaudàries. Foren unes primeres vespres dominicals excepcionals... A la tornada en cotxe m'explicares la teva infància durant la incivil Guerra Civil, amb el pare aïllat a Mallorca sense poder tornar a casa. Com la mare et demanava que l'acompanyessis en les gestions que havia de fer a Granollers per tirar sola i endavant la família i l'economia del mas.

Durant un trienni formares part de l'equip directiu del CIL, Centre Internacional La Salle a Roma,...

Jo aleshores estava de Director a Els Fossos, Col·legi de la Immaculada, a Figueres. Recordo el capvespre de la vetlla de sant Pere. Amb el G. José Pablo Basterrechea, antic Superior General, com a xofer, vàreu pregar, sopar, xerrar i dormir a casa nostra. La sobretaula fou esplendorosa. Però tocava dormir. A l'endemà després de pregar i esmorzar plegats, acomiadàvem en Jaume copilot i al Superior. Dinàreu a Saragossa a La Salle Gran Vía. Sense gairebé repòs pujàreu tots dos al cotxe en direcció a la Rioja, al Monestir de San Asensio. No hi arribàreu tots dos. Un cop de volant es transformà en volta de campana i sobre els rostolls el cotxe cremà. El G. Superior morí a l'acte.

En Jaume, àgil, tot ell en flames, aconseguí sortir pel finestral del conductor. L'ambulància medicalitzada certificà la defunció del G. José Pablo i fou fet l'ingrés a l'Hospital general de Saragossa. Dies després ingressares a l'Hospital del Vall d'Hebron de Barcelona a la unitat de cremats. Quin coratge, quanta fortalesa, paciència, esperit de superació i de recuperació. Les reiterades operacions d'homo i hetero transplantament de la pell de la teva i la dels altres donants....

Al final d'aquell trienni una nova etapa i un nou repte com a Director del Col·legi La Salle Manresa – Mare de Déu de Montserrat: 1997-2003. Foren sis anys de treball brillant i fecund. Amb la col·laboració del Germà Antoni Salgado

edificàreu el nou i modèlic centre d'educació infantil pels petítos i pels pàrvuls. Aleshores el G. Director de Comunitat de Montcada i Reixac prenia el relleu com a Director de la infermeria de la Casa Sant Josep.

El Germà Jaume Mas passà a ésser el director de la nostra Comunitat de Montcada i Reixac durant dos anys: (2003-2005). Vas poder ensenyar Religió, Filosofia i Literatura als alumnes finalistes. Sempre m'ho vas agrair. Per Nadal com a Director de comunitat ens vas invitar a tots els Germans a la Missa del Gall a la capella familiar del Mas de Palaudàries i després al ressopó tan cordial com generós... Em retrobava amb la teva neboda Roser, alumne meva a COU a Bonanova de Biologia, ara apotecària atenta i servicial i present aquí..., amb el professor Valeri Fenés, A.C. S. ...

La Capella abans del Concili. Lloc de celebracions familiars, de la meua pregària jove plena d'il·lusions d'antany.

Capella, lloc idoni de les vivències religioses profundes de la família que han estat per a mi llavor i fonament de la perseverança en la meua consagració religiosa.

(L'entrevista a Michel Benoît que avui publica La Vanguardia a la seva última pàgina, m'han fet pensar que les tempestes que posen a prova les creences d'un, com a aquest ex benedictí, a mi no m'han fet trontollar, en gran part, degut els fermes fonaments familiars)

Durant aquells dos anys, cada dia havent sopat, jugàvem a ping-pong tot comentant els afers de la jornada i els nous projectes i consells per millorar l'escola. El passeig de comiat de Montcada i Reixac fou apoteòsic. La primera aturada fou al monestir de Sixena. El trobàrem aquell diumenge de juny tancat i barrat. Visitàrem la romana Osca, ara Huesca i hi dinàrem. A la tarda visitàrem el castell-monestir de Loarre, a missa a la catedral de Jaca i un bon berenar sopar... Com havíem sortit d'hora, ben d'hora arribàrem a casa contents i agraïts.

Després tornares a aquesta casa com a director durant sis anys (2005-2011). El dia abans de la teva caiguda em mostrares les portes automàtiques de vidre que fou el teu darrer regal a la comunitat. Després quatre anys a Gràcia, un a Cassà de la Selva, dos a Premià de Mar, dos a Sant Gervasi i el darrer a aquesta casa. He intentat ser un modest cirineu i un bon samarità.

Gràcies i perdona'm estimat Jaume Mas i Ràfols. Una abraçada simbòlica i esperançada com a comiat. Amb Joan Maragall et desitjo i us desitjo: Sia'ns la mort una major naixença.

Vaig conèixer al Germà Jaume Mas...

G. Ramon Pascual i Reverter

La primera vegada que vaig estar de comunitat amb el Germà Jaume Mas va ser el curs 1968-69 a La Salle Tarragona. D'aquell moment, el que més recordo d'ell és la seva voluntat de practicar l'esport, sobretot el tennis. Ell mateix posava la xarxa en una pista asfaltada del gran pati del Col·legi i sempre trobava contrincants amb qui jugar.

La Segona vegada va ser a La Salle Reus del curs 1970-71 fins el curs 1972-73. Les coses que més recordo són:

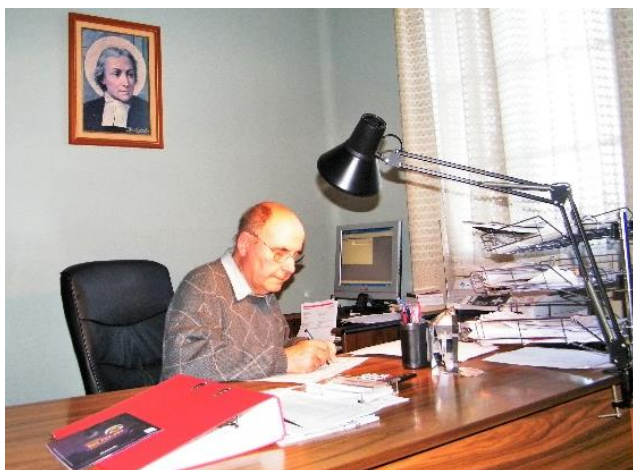
- ✓ Les sortides comunitàries i un recés de la comunitat a Poblet.
- ✓ Davant d'alguna dificultat sorgida al Col·legi, quan ell tenia clara la solució, tirava pel dret, sense necessitat de buscar recolzament de ningú.
- ✓ La seva escrupolositat, feia que es posés nerviós amb les paraules de doble sentit, i li pujaven el colors al rostre i a la calba, i nosaltres, joves que érem, ens aprofitàvem, sobre tot en el àpats comunitaris, en expressions com: "mira quins pebrots tant macos que ens han posat", "i què vermells que són!", "vaja quins codonys tant madurs!", "d'aquí sí que en sortiria un bon codonyat"...
- ✓ Un color que no li agradava era el vermell. Una vegada que la comunitat vàrem comprar un R-6, li vàrem dir que el concessionari només tenia en aquell moment models de color vermell, però que havíem tirat endavant la compra, ja que teníem una certa urgència del cotxe. Quan passada una setmana vàrem tenir el cotxe matriculat i amb els papers, arribàrem al col·legi amb un R-6 blanc, al veure'l, va respirar tranquil.
- ✓ Aquestes malifetes i altres que vàrem fer, mai varen suposar un malestar comunitari ni amb el Germà Jaume, que les acceptava amb resignació.

La tercera vegada que vaig estar amb el Germà Jaume va ser de l'estiu del 2009 a l'estiu del 2011. Ressaltaria:

- ✓ Metòdic amb les seves coses: Cada dia donava un tomb a tota la finca amb una "motoleta" per observar com anava tot. Cada dia dedicava una bona estona per practicar l'anglès. Cada dia dedicava una estona per fer esport (pin pon), si trobava contrincant o altres exercicis físics que els feia tot sol.
- ✓ Va acollir gent molt senzilla a la caseta de l'entrada de la finca. Molt sovint els visitava i ajudava de moltes maneres.
- ✓ Alguns problemes que tenia amb alguns Germans de la comunitat, els relativitzava i no li donava més importància.
- ✓ Va posar al dia la centraleta telefònica de la casa, amb tres terminals sense fils, per poder contestar des de qualsevol lloc de la casa. Encara, avui dia si truqueu al telèfon fixa de la Casa Sant Josep sentireu la seva veu indicant el que heu de fer si voleu parlar amb la infermeria o amb la casa.
- ✓ En el dia del seu comiat, com a director de la casa, va voler fer un petit recordatori personalitzat per cada germà i per cada una de les treballadores i treballador de la casa.

Gràcies Jaume, perquè sempre m'has manifestat una estima i afecte especial, malgrat d'alguna malifeta que t'havia fet de jove.

Potser l'estimació als vellets em ve de lluny. Ara em toca a fer-ho una mica als meus Germans de La Salle. És gratificant.

RETIRARSE A ORAR

José Antonio Pagola
Aportació del G. Santiago Heredia Plaza

En medio de su intensa actividad de profeta itinerante, **Jesús cuidó siempre su comunicación con Dios en el silencio y la soledad**. Los evangelios han conservado el recuerdo de una costumbre suya que causó honda impresión: Jesús solía retirarse de noche a orar.

El episodio que narra Marcos nos ayuda a conocer lo que significaba la oración para Jesús. La víspera había sido una jornada dura. Jesús «había curado a muchos enfermos». El éxito había sido muy grande. Cafarnaúm estaba conmocionada: «La población entera se agolpaba» en torno a Jesús. Todo el mundo hablaba de él.

Esa misma noche, «de madrugada», entre las tres y las seis de la mañana, Jesús se levanta y, sin avisar a sus discípulos, se retira al descampado. «Allí se puso a orar». **Necesita estar a solas con su Padre**. No quiere dejarse aturdir por el éxito. Sólo busca la voluntad del Padre: conocer bien el camino que ha de recorrer.

Sorprendidos por su ausencia, Simón y sus compañeros corren a buscarlo. No dudan en interrumpir su diálogo con Dios. Sólo quieren retenerlo: «Todo el mundo te busca». Pero Jesús no se deja programar desde fuera. Sólo piensa en el proyecto de su Padre. Nada ni nadie lo apartará de su camino.

No tiene ningún interés en quedarse a disfrutar de su éxito en Cafarnaúm. No cederá ante el entusiasmo popular. Hay aldeas que todavía no han escuchado la Buena Noticia de Dios: «Vamos... para predicar también allí».

Uno de los rasgos más positivos en el cristianismo contemporáneo es ver cómo se va despertando la necesidad de cuidar más la comunicación con Dios, el silencio y la meditación. Los cristianos más lúcidos y responsables quieren arrastrar a la Iglesia de hoy a vivir de manera más contemplativa.

Es urgente. Los cristianos, por lo general, ya no sabemos estar a solas con el Padre. **Los teólogos, predicadores y catequistas hablamos mucho de Dios, pero hablamos poco con Él**. La costumbre de Jesús se olvidó hace mucho tiempo. En las parroquias se hacen muchas reuniones de trabajo, pero no sabemos retirarnos para descansar en la presencia de Dios y llenarnos de su paz.

Cada vez somos menos para hacer más cosas. Nuestro riesgo es caer en el activismo, el desgaste y el vacío interior. Sin embargo, nuestro problema no es tener muchos problemas, sino no tener la fuerza espiritual necesaria para enfrentarnos a ellos.

PREGÀRIA D'AGRAÏMENT QUE, DE FORMA ANÒNIMA, ENS OFEREIX UN GERMÀ JUBILAT

Senyor, ja sé que dius que Maria ha escollit la millor part. Jo m'he trobat molt a gust fent, sobretot el paper de Marta. Estic content d'haver-te servit en tants nois i noies i en tantes persones com m'he trobat, al llarg de la meua vida. Gràcies Senyor perquè m'he sentit estimat per tu, a través de totes aquestes persones.

Però, ara, Senyor utilitzant la Pandèmia, el canvi comunitari, l'edat... "m'has obligat" a fer el paper de Maria. La veritat, sovint m'he sentit inútil. Però a mesura d'estar més estones amb tu, he comprès que aquest és el meu millor paper que puc fer, en aquests moments. I resulta que el nombre de persones que intento servir, amb la teua companyia és tan nombrós com les que hi ha en el món, i em sembla, Inclús, abastar tot l'univers.

Gràcies, Senyor per seguir sentint-me útil, gràcies per poder estimar sense cap límit de noms i gràcies, Senyor per sentir-me estimat per tot i per tots.

ANÒNIM

PRESENTACIÓ DEL SALM 136

L'amor del Senyor és de sempre i dura sempre

G. Ramon Grau i Estany

☞ **L'estructura** dialogal d'aquest himne és evident. A cada invitació del sacerdot cantor o del cor dels levites, responia l'assemblea congregada amb un solemne i multitudinari: **Perdura eternament el seu amor !!**.

El llibre de les Cròniques ens en fa una descripció entranyable:

*"Quan els Israelites veieren que la presència del Senyor era damunt l'edifici del Temple, s'agenollaren i es van prosternar tots sobre el paviment amb el front a terra enaltint així el Senyor: **Que n'és de bo ! Perdura eternament el seu amor !**. Després el rei Salomó i tot el poble van oferir sacrificis... Els sacerdots atenien a les seves funcions i els levites amb els instruments per a cantar al Senyor, que el rei David havia fet construir, enaltien el Senyor: **Perdura eternament el seu amor !**, tal com David els havia ensenyat a salmejar. Davant d'ells els sacerdots tocaven les trompetes i tot el poble d'Israel estava dret"* (2Cr. 7: 3-6)

* En els escrits jueus, aquest Salm és conegut com el Gran Hal-lel, el gran himne d'acció de gràcies. És possible que les primeres meitats de cada verset, reunides, formessin un Salm autònom i que més tard, per adaptar-lo a la pregària assembleària s'hi afegís la segona meitat. Així seria més entenedora la presència de versets com el 10, 15 o 17, que presentarien poca coherència interna.

☞ **Els anunciats** que provoquen **una explosió d'agraïment** s'exposen en un ordre cronològic davant el poble d'Israel:

1. El reconeixement de Yahweh com a únic Déu i Senyor. (1- 3)
2. L'obra meravellosa de la Creació. (4 - 9)
3. L'alliberament dels enemics. (10 - 15)
4. La possessió de la terra promesa. (16 - 22)
5. La providència sol·lícita envers el poble i envers tots els vivents. (23 - 26)

☞ **Personalitzant el Salm**, aquest mateix recorregut ofereix un esquema de pregària al cristià que vol "pregar el Salm 136":

1. **Confessa** que l'únic Déu bo per a ell és Yahweh, l'únic a qui se sotmet com a Senyor.
2. **Admira** i agraeix les meravelles de l'univers amb tots els detalls, el prodigiós misteri de la vida biològica pròpia i dels éssers diversos... perquè tot és fruit de l'amor de Déu.
3. Del fons del cor **agraeix** el Baptisme, inici del seu alliberament del mal. Agraeix els altres suports espirituals, do del Senyor: Evangeli, Sagraments, Església, Família...
4. **Reconeix** l'ajut íntim i directe que rep per part de Déu en el seu procés ascètic, per desempallegar-se de negativitats concretes i conquerir positivitats específiques...
5. **Manté la joiosa convicció** que Déu és amb ell, ara i avui, i que a Déu és deutor de l'aliment material de cada dia i de l'aliment espiritual que constitueix l'Eucaristia....

" Us ho ben asseguro: no és Moisès qui us va donar **pa del cel; és el meu Pare qui us dóna l'autèntic **pa del cel**. El **pa de Déu** és el que baixa del cel i dóna vida al món " (Jn. 6: 32,33)**

SALM 136

Cronologia d'un amor constant

Al·leluia!!

¹ Enaltiu el Senyor: Que n'és de bo !

Perdura eternament el seu amor

² Enaltiu el Déu dels déus.

Perdura eternament el seu amor.

³ Enaltiu el Senyor dels senyors.

Perdura eternament el seu amor.

⁴ L'únic que **fa meravelles**.

Perdura eternament el seu amor.

⁵ L'admirable creador del cel.

Perdura eternament el seu amor.

⁶ Consolidà la terra sobre l'**aigua**.

Perdura eternament el seu amor.

⁷ Creador dels dos **astres** gegants.

Perdura eternament el seu amor.

⁸ El sol, que impera sobre el **dia**.

Perdura eternament el seu amor.

⁹ La lluna i els estels, que governen la
nit.

Perdura eternament el seu amor.

¹¹ **Deslliurà** Israel dels país d'Egipte

Perdura eternament el seu amor.

¹² Amb mà forta i amb **braç poderós**.

Perdura eternament el seu amor.

¹³ Partí en dos el mar Roig.

Perdura eternament el seu amor.

¹⁴ Va fer passar Israel **pel mig del mar**.

Perdura eternament el seu amor.

.....
¹⁶ **Conduí** pel desert el seu poble.

Perdura eternament el seu amor.

.....
¹⁸ **Destronà** reis poderosos.

Perdura eternament el seu amor.

²¹ **Donà possessió** d'aquells territoris.

Perdura eternament el seu amor.

²² Els donà al seu poble d'Israel.

Perdura eternament el seu amor.

²³ Quan vam sofrir humiliacions, **es recordà de nosaltres**.

Perdura eternament el seu amor.

²⁴ **Ens alliberà** dels nostres opressors.

Perdura eternament el seu amor.

²⁵ És ell qui **alimenta tots els vivents**.

Perdura eternament el seu amor.

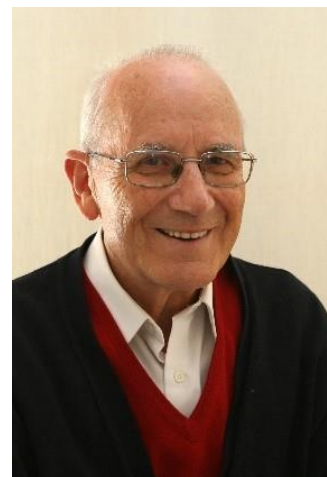
²⁶ **¡ Enaltiu el Déu del cel.**

Perdura eternament el seu amor !. [ki le'olam HESED]

Ens parla el G. Modest Senmartí

No m'agrada parlar de la meua persona , però el Gmà. Jaume Pujol, que es pren amb tant d'interès tot el que fa referència al PAX, que no puc negar-me a la seva petició.

Provinc d'una família tradicionalment cristiana de Santa Cecília de Voltregà, de la comarca d'Osona. El meu pare, Xavier Senmartí Alavern, i la meua mare, Creu Falgueras Feliu, varen formar una família amb 5 fills: Lluís, Roser, Josep, Modest i Montserrat. Jo vaig néixer el 19 de novembre de 1932.

La família – amb els germans

La guerra del 36 va canviar-ho tot. El juliol d'aquell any, la gent armada pel “president Lluís Companys” va venir a casa a buscar el meu pare. Els fills hi érem presents. Se'l van emportar i no el vàrem veure més. El van matar a peu de carretera, de la carretera de Ripoll, abans d'arribar a Sant Quirze de Besora.

En aquells anys, un germà del meu pare encara vivia a casa. Ell es va

Els pares

amagar i va poder passar a França. El buscaven per portar-lo al front i, com que no el van trobar, es varen emportar la meua mare i la meua àvia a la presó de Vic. Sort que només per uns dies.

Després de la guerra, la meua mare es va tornar a casar i ho va fer amb el germà del meu pare. Varen tenir un fill, que és el meu germà Xavier.

La meua mare va morir l'any 1942, quan jo tenia 9 anys.

L'octubre de l'any 1943, vaig anar com a intern al col·legi Sagrat Cor de Manlleu. El meu germà Lluís ja hi era des de l'octubre de 1939. Per dormir em varen posar al dormitori del meu germà i no al dormitori que em correspondria, que era el dels Àngels. I cada vespre, quan anàvem a dormir, em trobava amb el Gmà Eusebio Linares que, de tant en tant, em preguntava si m'agradaria ser com el meu oncle, el Gmà. Fermí. Però jo li feia una mica el desentès; fins que, al final de curs, li vaig dir que ja m'ho pensaria i que ho consultaria amb la meua Padrina. I així ho vaig fer. A casa em van dir que esperés una mica més.

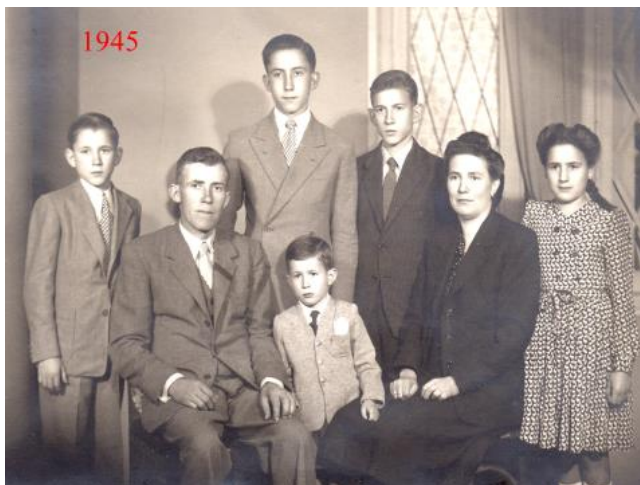
El curs següent, a Manlleu ja no hi era el meu germà. Així que, per dormir ja vaig anar al dormitori dels Àngels. Ara ja no veia el Gmà. Linares. Però, de tant en tant em buscava i m'anava fent les mateixes preguntes. Al final, entre ell i els altres Germans em van animar i vaig dir que sí. Era el curs 1944-45, i vaig tenir de professors el Gmà. Andrés i el Gmà. Cesáreo.

El 6 de setembre de l'any 1945 en companyia de la meva padrina, el meu germà Lluís i l'oncle Fermí vaig anar al Petit Noviciat de Cambrils. El dia següent prenia l'hàbit el Gmà. Jaume Castañé, fill de Santa Cecília de Voltregà.

El petit novici que em va donar la benvinguda va ser Desiderio Pérez, que era el darrer candidat que havia arribat.

Vaig fer 3 anys de Petit Noviciat. Els Germans Clemente i Conrad van ser el Director i Sostdirector.

Com a professors vaig tenir el Gmà. Ricard Masferrer, el Gmà Alejandro i també el Gmà Ramon Grau i el Gmà. Miguel Royuela, que després va ser provincial del Districte Central.

Abans d'anar a Cambrils – 1945

L'octubre de l'any 1948, quan ningú s'ho esperava, es va formar una promoció nova per anar al Noviciat. Ja l'any anterior va haver-hi una promoció molt nombrosa (40) i no es volia que es repetís la mateixa situació. Així que un bon grupet, i jo entre ells, ens va tocar anar a EsPont d'Inca a fer el Postulantat.

El 13 de març de l'any 1949 va ser la Presa d'Hàbit. Va ser el dia 13 de març i no el dia de sant Josep, tal i com estava previst, perquè el director, el Gmà. Arcadi, havia d'anar de recés a Athis-Mons.

La primera professió va ser el dia de Sant Josep de l'any 1950. Vàrem professar els vots 19 Germans.

El dia 21 de març de 1950 ja estàvem a Cambrils per fer l'Escolasticat. El director era el Gmà. Eliseo. L'Escola Normal feia poc que estava aprovada. La inauguració oficial es va fer el maig, amb presència del Cardenal de Tarragona, Arriba y Castro.

Presa d'hàbit a Pont d'Inca - 1949

Entre el 21 de març de 1950 i el 15 d'octubre de 1952 vàrem fer els estudis Magisteri, amb les Revàlides de l'Església i de l'Estat incloses. I com que encara quedaven mesos per complimentar el període d'Escolasticat, ens preparàvem per fer la resta dels cursos de batxillerat i l'examen d'estat. Però les coses no van anar tan bé com jo hagués volgut. El 5 de gener de 1953, el Gmà Visitador, aprofitant que el director, el Gmà Felip Argimiro, es trobava de recés, el Gmà Luis Làzaro i jo, vàrem haver d'anar a comunitat. Sens va acabar l'Escolasticat. El Gmà. Luis a Manlleu i jo a Comtal.

A partir d'aleshores he format part de les Comunitats de:

La Salle Comtal: del gener del 1953 fins setembre de 1957.

La Salle Tarragona: de setembre de 1957 fins setembre 1959.

La Salle Manlleu (primera estada): de setembre de 1959 fins setembre 1969.

La Salle Josepets: comunitat d'estudiants, curs 1969-1970.

Amb alguns nebots

La Salle Manlleu (segona estada): en substitució del Gmà. Antoni Palom, curs 1970-1971.

La Salle Horta: de 1971 a 1975. El dos últims anys com a Director.

Entre 1975 i 1979: estudiant a París i Escolasticat a Catalunya, com a Director.

El curs 1979-1980 vaig formar part de la Comunitat de Bruño i vivia en un pis d'Obinso, a Santa Eulàlia de l'Hospitalet de Llobregat. A la Comunitat només anava a dormir, el divendres i els diumenges que podia, sortia amb la Comunitat de Bruño. També feia classes a Bonanova.

El juliol de 1980 el Gmà. Àngel Cirera, Visitador, em va complicar la vida: El Gmà. Coordinador de la Segona Secció de Bonanova va deixar la Congregació i no va trobar una altra solució que demanar-me que m'encarregués jo mateix. Aquell curs em va tocar combinar Coordinador de la Segona Secció de Bonanova durant el dia i, una vegada acabades les classes, anar al pis de Santa Eulàlia.

L'any 1981, a més, em van nomenar director de La Comunitat de La Salle Bonanova. Aquell any, molt a pesar meu, vaig haver de deixar el pis d'Obinso.

El curs 1984-85, el Gmà. Lluís Diumenge, Visitador, em va proposar per anar a fer el CIL. Així que, de setembre fins a Nadal vaig estar seguint un curs de Bíblia a l'Institut Lumen Vitae a Brussel·les. Allà m'hi vaig trobar amb altres Germans de Mèxic i Colòmbia, que feien el mateix curs. Vaig estar en una comunitat de 4 Germans Grans, la residència era una casa adossada, com una torre, al mig de Brussel·les, no gaire lluny de l'Institut. Vaig està molt bé. Aquesta va ser una experiència molt enriquidora. Acabat el més de gener de 1985 i, fins el mes de juny, vaig anar a Roma a fer el CIL.

Trobades familiars

Des del curs 1985-86 fins el curs 1990-91 vaig ser director de La Salle Bonanova.

Acabat el sisè any de Director, el Gmà. Joaquim Morató, Visitador, em va nomenar director de La Salle Manlleu (tercera estada). Aquí hi vaig estar fins el curs 2000-2001. I, tot i que encara em restaven dos anys d'obediència, que el Gmà Frederic Gay, aleshores Visitador, em va nomenar director de la Residència Provincial, per reemplaçar al Gmà. Valentí Vilana. Aquí "me les prometia molt felices", però hi va haver canvi de Provincial i, el Gmà. Josep Martí, nou Provincial, em va proposar ser l'Ecònom del Districte. I se'm va acabar la tranquil·litat. Van ser vuit cursos com a Ecònom del Districte.

A partir d'aquí, "com no havia estat mai...", per acabar d'adobar-ho, em van nomenar Director de Comunitat de Manlleu. I aquí em teniu encara, als meus 88 anys, però no de director.

Com anècdota:

El Gmà Ricard Serra sempre explica pàgines viscudes d'algun Germà amb molta gràcia i jo li demanava que expliqués una que ens havia passat amb el Gmà Josep Padró. No havia estat possible fins ara; així que intento d'explicar-la aquí:

Amb el Gmà Josep Padró vàrem coincidir a l'Escolasticat a la torre Founier. Era un dia de Corpus, quan es celebrava en dijous. Tots dos estàvem a l'Escolasticat. A la tarda li vaig dir si em volia acompanyar a buscar un tronc d'atzavara, perquè els periquitos que tenia el Gmà. Joan poguessin fer el niu. La Ronda de d'Alt encara no estava feta. Darrere dels Escolapis hi havia un torrent ple de bardisses i havia atzavares i també hi havia unes barraques ocupades per gent que demanava caritat per a la ciutat.

Tots dos vàrem anar seguint el camí fins el fons de la vall, a on hi havia més barraques. No ens vàrem atrevir agafar res. Quan tornàvem al costat de les primeres barraques i al costat d'un gran pi, hi havia una dona amb deu o dotze gossos i alguns ens estaven lladrant. La dona va començar a cridar un dels gossos que lladraven més perquè callés, i li deia "Conde Güell, calla ". I la dona ens va anar explicant que aquells terrenys eren del Comte Güell, i que volia construir pisos i que haurien de marxar de les barraques. Estava enrabiada i cridava contra l'Ajuntament i el Comte. I el que rebia era el gos que li deia *Conde Güell*. Ens va tenir molta estona així, rodejats de gossos i ella cridant i no ens deixava passar.

Al cap de molta estona es va mirar al Gmà. Josep Padró, va riure i fent gestos amb les mans va dir: "*ostia, ostia te he descubierto tú eres un CURANGO*". I això, ho va repetir varies vegades. I quan ho deia reia amb satisfacció. Nosaltres també ríem. No ens atrevíem a marxar. Llavors va començar a caminar amb els gossos; i nosaltres anàvem seguint al seu darrera. Al cap d'una estona de caminar, s'atura em mira i em diu "*ah, ostia, pero tú también eres un CURANGO; però él es un CURANGO malo i tú eres un CURANGO bueno*".

Jo suposo que devia ser perquè ella demanava caritat a les portes de l'església i probablement jo li devia donar alguna almoina i ho recordava.

Vàrem anar caminant fins que ella, amb els seus gossos, va anar a una font que hi havia darrera els Escolapis, perquè els gossos poguessin beure... I, ja ho veieu, nosaltres, sense l'atzavara, cap a casa.

Em demanen que digui, com visc la jubilació. Us ho haig de dir: el millor possible. Els matins coses de Centre: obrir portes, comptabilitat, fotocòpies, ajudar a secretaria. Les tardes: descansar, llegir, entretenir-me amb l'ordinador, veure algun programa de TV a la carta. Això sí, els dijous, vaig a caminar amb gent del poble. M'ho passo molt bé. Els caps de setmana? Els dissabtes, vaig a comprar, ja que no tenim cuinera i preparo el dinar. Els diumenges, acostumo anar a caminar; i encara ho faig amb Germans de la Comunitat. He tingut la sort que sempre hi ha hagut algun Germà que li ha agradat caminar: GG. Josep Ignasi Solsona, David Pérez, Àngel Ruiz, i ara el G. Ramon.

Companys de caminades de Manlleu. Amb les senyores (dinar)

Tot això, sense oblidar els deures comunitaris de pregàries, reunions, trobades de zona i d'altres.

Haig de donar gràcies a Déu, perquè m'ha anat portant per situacions que jo mai no hagués pensat. Però amb el seu ajut, més bé o no tant, sempre me n'he anat sortint.

MEDITACIÓ DAVANT LA ICONA DE “ LA TRINITAT MISERICORDIOSA ”

G. Joan Sala i Coll

NOTA. Em va semblar que aquest text que vaig redactar, en gran part, per la revista de la nostra Regió, podria potser també servir per PAX. Com ho dic en l'inici, aquesta icona em va copsar al rebre-la i la vaig pintar vàries vegades emprant el retroprojector per a fer-ne murals grans. Ara, aquí, l'he pintada també directament a partir de fotos que tenia. Tinc una d'aquestes pintures, a l'aquarel·la, en el meu despatx cosa que em facilita la pregària. Per la comunitat n'he fet una altra a l'oli (és la foto que poso aquí). Segurament que es presta per pregar amb els alumnes.

L'any de la misericòrdia de Déu em va recordar una imatge de la “Trinitat misericordiosa” que havia vist en la portada del full diocesà de Vic, que de primeres em va semblar força estranya, diferent de les imatges habituals de la Santíssima Trinitat. De fet, encara que el misteri de la Trinitat estigui al centre de la fe Cristiana, la seva representació en l'art cristià n'apareix que cap al tard, en manuscrits anglosaxons dels segles IX al XII en forma d'imatges trinitàries (la hospitalitat d'Abraham, el baptisme de Jesús...) Al segle XII hi ha una gran profusió d'imatges de la Trinitat representada fora del temps: el Pare en majestat, amb els atributs de la creació, el Crist assegut a la seva dreta portant la Creu i, sovint amb la bola del món a la mà, l'Esperit Sant, entre ells dos, amb la forma d'un colom envoltat de llum. Les imatges en majestat evocuen la

grandesa de Déu i el seu poder sobirà.

En el segle XX, sobretot després del Vaticà II, els artistes han intentat representar amb molta creativitat, els aspectes dinàmics de l'actuar trinitari, que la literatura religiosa ha posat de relleu, inclús representant qualitats que, en els inicis, xocaven amb la idea que hom es feia de Déu: la seva humilitat, la feblesa, la compassió... Els drames humans que se succeïren en aquest segle alimentaren aquesta sensibilitat. Les imatges religioses, com ho feren en les catedrals, tenen sempre un objectiu catequètic: són “la Bíblia del pobre” doncs tenen la capacitat de fer comprendre als senzills de cor amb poques paraules, els misteris de la fe. Això ens pot servir per motivar al nostre jovent nascut en el món de les imatges.

La icona que presentem – la primera imatge- és aquella que em va arribar en la portada d'un full diocesà de Vic, fa uns 30 anys. Era la primera vegada que la veia.

Imaginada per una minusvàlida de Buenos Aires, va ser posada en forma d'icona per una monja de clausura especialista en icones que ha volgut romandre en l'anonimat.. Més endavant una altra monja de clausura, Sor Caritas Müller dominica a Cazis, en Alemanya, la va representar en ceràmica (2ª imatge).

Descripció contemplativa.

En la pintura, contemplem la Trinitat bolcada vers un home que representa a la humanitat ferida, sense esma i a cada home. Tres cercles daurats escenifiquen les tres Persones de la Trinitat, que sempre van a la una. El Pare, al centre, enllaça la creatura humana, la sosté i la besa com a Pare misericordiós.

El Fill sosté els peus de l'home com per besar-los i s'agenolla davant d'ell. El seu gest ens recorda Jesús rentant els peus dels seus deixebles. El seu vestit és en efecte, el vestit del servent. Les llagues a les mans mostren que és el Ressuscitat. Per la Resurrecció del seu Fill, sabem que Déu està al costat del pobres i dels ferits de i per la vida.

L'Esperit apareix com una fletxa que va dret al cor per donar llum i forces a aquest home sense esma, nu i desvalgut. Ell busca penetrar en el seu cor per realitzar, des de l'interior estant, l'acció del Pare i del Fill que és donar vida a *"aquests ossos descarnats"*. L'Esperit és l'expressió de l'Amor que regenera. La forma de colom i de foc ens recorda el foc ardent que Déu desitja posar en el cor de l'home i així recobre vida i força per ser altra vegada l'amo valent i previsor que farà de la Terra la morada de tota la creació.

LA TRINITAT MISERICORDIOSA

El nostre temps vol que l'HOME sigui el Centre de tot, la mesura de tota cosa. Es defineix a si mateix com autosuficient i l'amo del seu destí. No vol competidors. Empeny el seu Creador cap a un segon pla, un pla secundari i, fins i tot, inútil.

En la icona veiem justament l'home al centre. Però quin home! Res de l'home autònom, conscient i orgullós dels propis èxits. Més bé trobem l'ésser humà en tota la seva feblesa i la seva nuesa. Aquí també Déu està arraconat, en un segon pla. Però el sentit està invertit. L'home que es troba al centre és l'home fràgil, maldat. I és el Déu misericordiós que l'envolta de tots costats el que el cura i mima. La seva relació amb l'home té un caràcter trinitari. Aquest fill pròdig i caigut del seu pedestal és acollit pel Pare amb tendresa que l'abraça amb els ulls tancats com per mostrar tota la tristesa que sent de veure'l en aquest estat i alhora assaborint l'alegria profunda del seu retorn que li permetrà donar-li el seu perdó sense humiliar-lo. *"Jo t'he cridat pel teu nom... Tu ets preciós als meus ulls i t'estimo"* (Is 43,1 ss). *"Encara que una mare pugui oblidar el seu fill, jo no t'oblidaré mai... Mira, he gravat el teu nom sobre les palmes de les meves mans"* (cf Is). Per a Déu, en efecte, l'home és el centre de la seva atenció i la seva glòria. I somia en esdevenir el centre de la seva vida: *"la glòria de Déu és l'home vivent"*. És així com podrà esdevenir el guardià i el cultivador de l'obra de la Creació que Ell li ha confiat (simbolitzat pel globus terrestre).

El Fill assumeix la nostra condició d'ésser humà. La seva actitud de servent ens mostra el seu immens amor: *"No hi ha amor més gran que de donar la seva vida per als qui estima"*. És l'amor que fa lliure a l'home i li dóna vida. *"Jo he vingut perquè tinguin la vida i la tinguin en abundància"* (Jo 10). En Jesús, Déu s'abaixa per esdevenir en tot semblant a l'home. No el mira de dalt, sinó que esdevé el seu germà i li dóna la mà com ho feu amb Pere quan s'enfonsava en el llac.

El ser humà, fet amb l'argila de la terra, és la figura més obscura i té color de la terra. Un ésser creat per Déu no tindria vida sense ell. *"Què és l'home perquè te'n recordis d'ell? L'has fet una mica inferior d'un déu, coronant-lo de glòria i d'esplendor"* (Salm 8). La imatge de dreta ens recorda el bes, l'alè de vida que Déu li donà als orígens. Va voler que fos un ésser viu, un interlocutor, un ésser que irradiï vida, capaç d'estimar-lo, un ésser que li fos semblant. I això continua volent-ho i refent-ho en tot home desvalgut.

El colom de foc ens porta a la Creació: *"Al començament l'Esperit voletejava sobre les aigües"* (Gn 1,1) i també a la Pentecosta. Plens de l'Esperit Sant, els apòstols de porucs que eren esdevingueren testimonis audaços de Jesús, ardents per Déu. L'Esperit de Déu no fa les coses a mitges.

Que n'és de bo de poder trobar-nos en el COR de un Déu així!

Afegitó:

- ✓ Aquest dies de l'inici de la Quaresma m'he trobat amb una meditació del Papa Francesc que ve molt al cas. Heus ací un tros com una perla : *"la pols sobre el cap ens recorda que venim de la terra i que hi retornarem. Això vol dir que som dèbils, mortals... [som pols] però una pols estimada de Déu. El Senyor va voler recollir la nostra pols en les seves mans i li comunicà el seu alè de vida (cf Gn2,7). Així, que som una pols preciosa, destinada a viure per sempre. Som la terra sobre la que Déu ha vessat el seu cel, la pols que conté el seus somnis. Som l'esperança de Déu, el seu tresor, la seva glòria... Som argila però si ens deixem modelar per les mans de Déu esdevenim una meravella. Sovint... nomès no veiem que la nostra pols! Però el Senyor ens anima: el poc que som té un valor infinit als seus ulls. Ànim!... som nascuts per ser fills de Déu"*
- ✓ En aquest enllaç (<https://www.carmeldemetz.fr/media/files/TriniteMisericordieuse.ppsx>) podreu trobar un diaporama fet per la comunitat del Carmel de Metz presentant la icona en ceràmica (en francès)

Comunidad Espurnes d'Emmaús

e-boletín de los Asociados para la Misión Lasaliana del Distrito Arlep

La pandemia ha conndicionado todas nuestras vidas. Hemos tenido que adaptarnos y dar respuesta a las nuevas llamadas, donde de múltiples formas se nos ha revelado el rostro de Jesús a través de las necesidades de n uestros Hermanos. En la Comunidad de “Espurnes de Emmaús” en Barcelona, se han cambiado los hábitos de trabajo. Para empezar, conscientes de que se podía poner en riesgo a las personas que atineden a la limpieza y a la cocina, se les pidió que se quedaran en casa y los Hermanos se repartieron las tareas: preparar la comida, hacer la compra de alimentos, lavado de ropa y limpieza de la casa.

El coche de la Comunidad fue cedido a la ONG Open Arms que, coordinada con la Generalitat, atendían a las residencias de ancianos. Por otro lado, la Comunidad se dio de alta en las redes Whatsaaps del barrio para atender, en la medida de lo posible las necesidades que los vecinos expresaban desde esta plataforma. Así, se aportó un importante granito de arena, llevando comida para los indigentes del barrio que los vecinos se organizaron para atender entre otras actuaciones.

También, de manera espontánea, surgió el envío del comentario diario del evangelio y otros elementos enriquecedores a más de 500 contactos con quienes se compartieron valores y acompañamiento en su confinamiento.

Dado que la Comunidad de Hermanos se recluyó en su vivienda, los 11 seglares que forman la comunidad quedaron separados, pero se siguió manteniendo un encuentro semanal con acompañamiento de la situación de cada uno, plegaria e incluso cena por videoconferencia.

Especialmente significativas fueron los días de Semana Santa. La comunidad pastoral se significó, además de

la implicación en acciones de Pastoral del Sector en la acogida de personas vulnerables (al inicio del confinamiento se marchaban de la comunidad Jalila, una niña con cáncer y su mamá de acogida Maria, y Ndiogou, un joven senegalés que hacia 1 año y medio que estaba en la Comunidad y ahora iba a vivir en casa de Marc y Pepan, dos seglares de la comunidad. De esta forma, solo quedó confinado con los Hermanos Rachid, chico marroquí que también lleva más

de un año con nosotros y Susi, una mujer catalana que ha querido hacer una experiencia comunitaria durante este curso.

Cuando el confinamiento empezó a relajarse, la Comunidad recibió varias peticiones de ONGs para poder acoger a más jóvenes, ya que los albergues que ahora les acogían no podían seguir con su mantenimiento. Esto ha supuesto el feliz aumento de la familia en la Comunidad, llegando a un total de 10 residentes: los tres Hermanos y Ayoub, Ilyas S., Moha, Ilyas H. Y Mourad del Magreb, Madiou de Senegal, Landry de Costa de Marfil y Solomon de Nigeria, ademàs de Rachid y Susi.

Se ha llamado a la puerta de esta Comunidad y se ha intentado dar una respuesta desde la mirada de Jesús, aunque no sea fácil. Con toda la ilusión y dedicación, la Comunidad expresa su alegría por sentirse más hermanos de los que han llegado y tiene la confianza de que el evangelio continúe inspirando y abriendo los corazones para vivir como un don esta nueva composición de la "Comunitat de les Espurnes d'Emmaús".

El col·legi Cardenal Vidal i Barraquer construeix un nou edifici que acollirà el cicle d'Educació Infantil

Les obres, que van iniciar-se a finals de desembre i que ocupen una part del pati de l'edifici La Salle, s'han pogut tirar endavant gràcies a la venda d'un immoble de Barcelona propietat de la Fundació del col·legi Cardenal Vidal i Barraquer

Lluís Rovira i Barenys

El col·legi Cardenal Vidal i Barraquer es troba, actualment, immers en un procés d'obres des de finals d'aquest passat mes de desembre. Aquestes obres consisteixen en la construcció d'un nou edifici, a una part del pati del recinte de la Salle, que acollirà els cursos d'educació infantil. En aquests moments el cicle d'educació infantil del col·legi Cardenal Vidal i Barraquer es troba a l'edifici Vedruna i un cop estigui enllestida aquesta nova construcció, que es calcula que estarà acabada cap a finals d'aquest any, passarà a aquestes noves

instal·lacions.

Edifici per a l'Educació Infantil

Aquest nou edifici ocuparà una part de l'actual pati de l'edifici La Salle i s'està construint a tocar del passeig La Salle. L'edifici disposarà de planta baixa i de primer pis. Segons ha explicat el president del Patronat de la Fundació del Col·legi Cardenal Vidal i Barraquer, Francesc Recasens, a revistacambrils.cat, "aquest edifici està molt pensat pel que considerem que ha de ser avui l'educació infantil. L'escola ha de ser, estructuralment, com a casa pel que fa als nens petits. Hem buscat espais més diàfans, amb materials naturals i fugim dels colors llampants". A la planta baixa del nou edifici hi haurà les aules de P3 i de P4 amb alguns espais complementaris mentre que al primer pis hi haurà les aules de P5. Cal recordar que el col·legi Cardenal Vidal i Barraquer disposa de tres línies per curs.

D'altra banda, segons explica Recasens, "els alumnes d'infantil tindran un pati diferenciat, un pati on hi toqui el sol i per això hem hagut d'encarar l'edifici d'una forma concreta per tal que hi toqui el sol tan a dins com al pati". A més, aquesta nova construcció es fusionarà amb l'edifici antic a través d'un espai que serà l'entrada oficial de l'escola i que disposarà de vestíbul, que en aquests moments el centre no en disposa. Segons Recasens, serà una entrada on hi haurà la secretaria, la part administrativa i el lloc de rebuda. Des d'aquest espai cap a un costat s'anirà cap a les aules de Primària i cap a l'altre, cap a les d'educació Infantil i disposarà d'ascensor per accedir als pisos superiors. A banda, segons explica Recasens, "hem intentat respectar la vista de la façana antiga de l'edifici La Salle i és per això que el primer pis s'ha fet una mica més curt que la planta

baixa. A més, ja que som una escola que treballa en projectes de sostenibilitat, estem construint una escola pensada en aquests paràmetres i que sigui coherent amb els projectes educatius que tenim".

Reestructuració a l'edifici Vedruna

L'edifici Vedruna acull els cursos d'ESO i l'Educació Infantil. Quan l'educació infantil marxi a les noves dependències l'edifici Vedruna disposarà d'aquests espais per a activitats de Secundària. Pili Bas, directora del col·legi Cardenal Vidal i Barraquer explica que "un dels problemes que tenim a l'edifici Vedruna és la manca d'espais. Estem molt limitats i ara ja no ho estarem tant ja que disposarem d'aquests espais on ara hi ha l'Educació Infantil i podrem reorganitzar l'escola d'una altra manera. Ara per ara, encara hem de decidir la manera de com es farà". Pili Bas també apunta un altre avantatge del pas de l'educació infantil a l'edifici la Salle, "en molts casos, aquest canvi facilitarà moltes famílies pel fet que aquests dos nivells que van seguits, estiguin en un mateix recinte".

Obres en marxa gràcies a la venda d'un immoble de Barcelona propietat de la Fundació

Aquestes obres s'han pogut portar endavant gràcies a la venda d'un immoble de Barcelona que era propietat de la Fundació Privada Col·legi Cardenal Vidal i Barraquer. Francesc Recasens explica que en el moment de la

Obres en marxa de l'edifici La Salle

creació de la Fundació, la família Vidal i Barraquer ens va deixar un llegat que era un immoble de Barcelona, prop de la plaça de la Universitat, que ens servís de patrimoni per poder gestionar aquesta Fundació i per tenir recursos per poder fer allò que creguéssim convenient com a Patronat. Fa un parell d'anys vam fer la venda d'aquesta casa i a partir d'aquí vam disposar d'uns recursos que podíem invertir i vam pensar que el que hauríem de renovar era l'espai de l'Educació Infantil". Recasens explica que un cop van tenir clara la idea de fer el nou edifici "vam fer les consultes pertinents al departament d'Ensenyament de la

Generalitat i després, amb l'Ajuntament de Cambrils".

25 anys de la fusió dels col·legis La Salle i Vedruna

El 28 de setembre de 1995, ara ha fet 25 anys, es signava l'estructura de la Fundació Privada Col·legi Cardenal Vidal i Barraquer. Es constituïa el Patronat del col·legi que contemplava la fusió del col·legi La Salle i el col·legi Vedruna. El curs següent, el 1996-1997, la fusió ja es va fer efectiva coincidint amb la implantació de l'ESO. Precisament la fusió dels dos col·legis va venir motivada pel canvi de la Llei d'Educació que implantava els estudis obligatoris fins els 16 anys quan fins llavors ho eren fins els 14. Això suposava que s'havien de cobrir, educativament parlant, dos cursos més i es va trobar aquesta fórmula de la fusió per distribuir els espais dels dos col·legis. Cal dir que aquesta ha estat l'única fusió entre un col·legi La Salle i un col·legi Vedruna a tot Catalunya. D'altra banda, la pandèmia ha impedit fer actes de celebració del 25è aniversari de la fundació del col·legi Cardenal Vidal i Barraquer i segons explica Pili Bas, "mirarem de fer alguna celebració quan puguem".

Religió en una escola lasal·liana

G. Salvador Balart i Altés

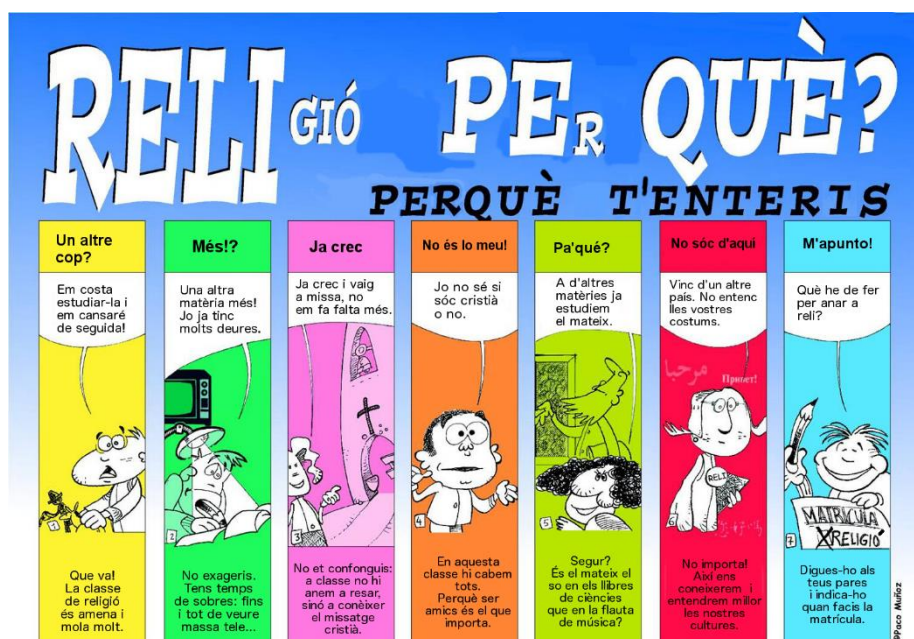
Doncs si, després de tancar la Comunitat de Premià i dos anys com a Secretari General de la UOLS (per obediència rebuda dels meus Superiors) he tornat a l'escola com a professor de Religió a 2on i 4rt d'ESO. En fi, he tornat als orígens i al que m'he dedicat a fer en aquests últims 20 anys meus de docència.

És curiós, quan vaig tornar a La Salle, vaig voler posar-me al dia en els meus estudis teològics. Tenia la diplomatura en Teologia, però vaig creure oportú i convenient fer la diplomatura en Ciències Religioses. Sí, em va servir de molt i vaig aprendre bastant. Val a dir, la meua titulació de l'antiga FP en mecànica i electricitat de l'automòbil (que em va servir molt en el meu treball – entre d'altres - com a conductor d'autocar en Internacional), em limitava a l'hora d'exercir la docència i tan sols fer l'assignatura de taller i poca cosa més. Gràcies a la diplomatura en teologia podia exercir com a professor de religió a totes les etapes educatives. Però això semblava que quedava curt i el Gmà Visitador Josep Martí i el Visitador Auxiliar Josep Guiteras em van animar a complementar els meus estudis amb una carrera universitària per a poder tenir més possibilitats d'exercir com a docent. Vaig escollir fer Humanitats a la Facultat de Filosofia de la URL. Van ser 4 anys “durillos” tant pel nivell d'exigència del professorat com pel temari, i si a això sumem que feia classe a Horta (tenint d'assumir per una urgència durant 2 trimestres ser cap d'estudis d'ESO), la veritat, no va ser fàcil, però tot va acabar en bon port i sense perdre cap curs. Vull agrair des d'aquest article i d'una manera especial al Germans Josep Martí i Josep Guiteras pel seu recolzament i ànims en ajudar-me en la meua formació.

Però bé, les coses han anat d'una manera diferent a l'esperada, ja que mai he exercit la docència com a

professor de la meua especialitat d'Humanitats (ciències socials) i m'he quedat com a etern professor de religió. Cap problema.

A Reus, vaig tenir l'oportunitat de passar per totes les etapes educatives com a professor de religió (jo prefereixo dir-li Religió Cultura i Societat), a 6è d'EP, l'ESO i el Batxillerat. Fer classe a alumnes d'entre els 11 i els 18 anys enriqueix molt i ajuda a entendre i comprendre quina és la percepció que tenen sobre la religió, com la entenen i la

viuen, i si voleu que us sigui sincer..... mala peça té el teler, i em dono compte que a La Seu, Premià i a Manresa va ser i és semblant.

Què hi farem, mala cara quan ens morirem? Això mai. Hem de seguir treballant en la nostra Missió, encara que ens costi i sigui més difícil. Ser Germans de les Escoles Cristianes és la nostra carta de presentació i el que ens identifica com a educadors compromesos i fidels cuidadors de l'herència que ens va deixar el nostre sant Fundador.

S'ha de reconèixer que fer l'assignatura de matemàtiques, català, anglès, socials, etc... és molt més fàcil que donar religió. Un alumne no discuteix les fórmules matemàtiques ni qüestiona les dades dels llibres de text de socials, però... ai, ai quan els hi parles de la Resurrecció de Jesús, el Regne de Déu, la virginitat de la Verge Maria, els miracles, la rica i infal·lible jerarquia de l'Església... i anar sumant. Per tant, no m'estranya que gaire gent vulgui (sobretot a l'ESO i BAT) donar l'assignatura de religió.

I aquí és on vaig – i no m'agradaria ferir sensibilitats –, i els Germans, què? Som bons professionals en les nostres especialitats; es donen bé les classes, s'hi posa dedicació, atenció i passió, però això de la classe de religió!!!!!! Durant anys, molts Germans han donat la seva especialització combinant-la amb l'assignatura de religió, però amb la globalització, sembla que alguns han preferit delegar aquesta assignatura als seglars, potser per la comoditat de no haver de respondre preguntes que no ens agraden sentir i que, potser, no podem o sabem respondre, però també – alguna persona m'ho ha comentat – no vol fer aquesta assignatura, directament. Alguns dels nostres seglars ens han retret del per què alguns Germans no han fet classes de religió i s'han limitat a la seva especialitat. Això no ens fa gaire creïbles i coherents en la nostra condició de Germans de les Escoles Cristianes, però evidentment, no parlo dels moments actuals en els que som molt pocs els Germans en actiu, sinó que això bé d'alguns anys enrere.

Posar-se al dia, això és el que ens fa falta. Prendre consciència, què significa donar-se compte de les coses, com també, voluntat de seguir sent el mateix però amb una mentalitat més oberta, solidària i conscient de les realitats actuals que ens envolten. La Salle està per damunt de tots els esdeveniments; té capacitat de renovar-se, d'innovar, de modernitzar-se, adaptar-se als signes dels temps i no perdent la seva essència, però, això sí, sense deixar d'estar a l'aguait de que la titularitat és nostra i no deixar que La Salle quedi només a com a nom comercial.

Em preocupa que al nostre col·legi els símbols religiosos no hi siguin gaire presents, a moltes classes falten creus (que ara poden ser més modernes) i el nostre Sant Fundador, i això em dóna la sensació de passejar per una escola pública en comptes d'una de La Salle. Ens equivoquem si pensem que anar amb els "signes dels temps" significa deixar velles "reliquies"

arraconades o – si més no – no tant visibles. Malament anem així, perquè sembla que ens anem abandonant i encara que no ho sembli... alguns se n'aprofiten de la situació.

Doncs bé, segueixo donant les meves classes de religió, posant-me al dia, estant amatent de les diferents notícies per a explicar als meus alumnes (que no estan gaire pendents) del què està passant al món, intentant educar en valors, transmetre **el missatge de l'amor que va predicar Jesús** i amb que han de ser soldats valents en aquesta societat tant globalitzada, que l'església està amb ells per ajudar-los, que fa una gran obra social, que no mira a ningú per la seva condició, que han d'aprendre a tenir hàbits humans, ser solidaris, etc... i sobretot, que per guanyar-se un trosset de cel (o el que sigui per a ells) s'ha de ser bona gent. O no és el que volia Jesús per a tots nosaltres?.

Segur que malgrat tot, alguna cosa els queda i els interpel·la i fa pensar. I en això, la meua alegria.... ningú me la prendrà.

El G. Ramon Malagarriga, nom rellevant en el camp de la botànica

Joan Pallarès-Personat Historiador i arqueòleg
Aparegut a Catalunya Cristiana nº 2159 – 7 febrer 2021
Aportació del G. Francisco Fuertes Villalba

Entre els clergues científics catalans, destaca el germà Malagarriga, nom rellevant dins del camp de la botànica. Nascut a Figueres el 20 d'abril del 1904, des de ben petit va tenir un interès viu per la ciència.

Estudià a Figueres, Anglès i Manlleu. Va ingressar el 1917 als Germans de les Escoles Cristianes; el 1920 va fer a Hostalets de Llers els vots temporals. Cap al 1921 va començar la seva carrera com a docent.

En professar en religió, adoptaria el nom de germà Teodoro Luis. El 1925, a La Salle Bonanova, a Barcelona, va conèixer el germà Senén. Entre tots dos començà una llarga amistat i col·laboració en temes científics. I amb el Germà Ramon es va dedicar a la geologia i a l'estudi dels estels.

Va sentir la vocació missionera. Va fer els vots perpetus a la Bonanova el 1929. Després, marxaria al Brasil, on arribaria el 1930. Va desembarcar a Montevideo i va travessar tot l'Uruguai; es va quedar una temporada a Canoas per aprendre portuguès.

Fascinat per l'exuberant flora brasilera, començà una tasca botànica febril, sense descuidar la missió evangelitzadora. El 1937, durant els actes de celebració del segon centenari de la fundació de la ciutat de Rio Grande, va ser convidat com a ponent al Congrés de Geografia i Història. Hi va parlar de *La vegetació de l'actual Rio Grande al segle XVIII*.

Entre el 1937 i el 1938 passaria una temporada a Roma. El 1939, en crear-se la Universitat de Porto Alegre, va ser cridat a participar-hi i durant vint anys va estudiar la flora de la regió, treball que va publicar, com a *Flora analítica*, el 1960.

El 1948 torna a Canoas per donar classes de magisteri a l'Escola dels Germans de La Salle; també exerceix, des del 1949, com a catedràtic a Pelotas, a l'Institut Agronòmic del Sud, on organitza i dirigeix un Jardí botànic i l'Institut Geobiològic. Va estudiar economia i va ser procurador de la Comissió de Patrimoni de la Universitat Catòlica de Rio de Janeiro.

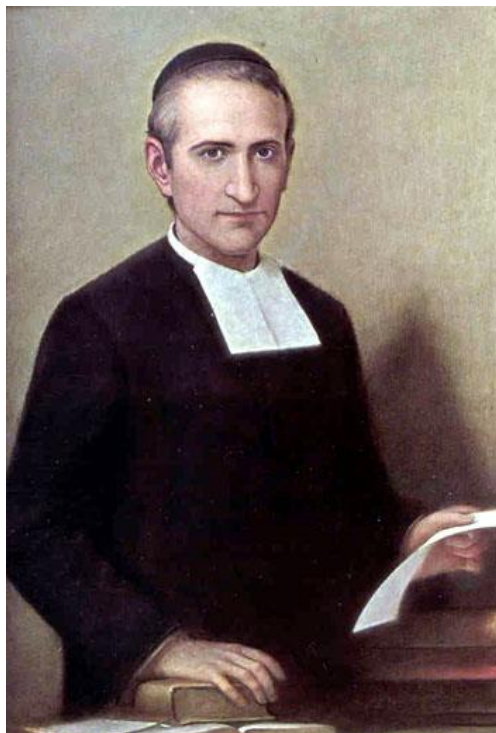
El 1964 retorna a Catalunya i el 1965, a la Bonanova, es dedica a reorganitzar l'herbari que havia començat amb el germà Senén en la seva joventut. Hi aplegà diferents herbaris, com el de Tolosa o el de La Salle Figueres; un total de dotze mil plantes. Va il·lustrar làmines per a la *Flora il·lustrada de Catalunya* i va publicar nombrosos treballs, tant de flora del Brasil com catalana. Durant els vint-i-cinc anys de la seva vellesa, que va viure a Catalunya, pràcticament sumit en la sordesa total, va continuar sortint al camp per dur a terme la seva tasca botànica. Va retirar-se a la residència de la congregació a Cambrils. El Germà Malagarriga moria el 5 d'agost del 1990.

UNA CURACIÓ MIRACOLOSA AL NOSTRE COL·LEGI DE MANLLEU PER INTERCESSIÓ DEL G. MIQUEL FEBRES CORDERO (1932)

Eudald Donada Sitjar, Tret del Boletín Bonanova, març 1933

Aportació del G. Francisco Fuertes Villalba

(Jo Eudald Donada Sitjar) vaig néixer el 6 de juny de 1919 i em van posar el nom d'Eudald. Així és com es deia el meu padrí, *l'Endalic de ca l'Ample de Rupit*, Ca l'Ample es troba l'actual plaça del bisbe Font on, com abans, també hi ha una botiga. Perquè cresqués em van dur a dida. Aquella època era diferent d'ara, ja que hi havia dónes que es dedicaven a alletar les criatures d'aquelles mares que no tenien prou llet per alimentar els seus fills.

De petit recordo especialment les anades a la font del Güell, a Sant Martí, els diumenges d'estiu a la tarda. El pare ens enfilava a tots els germans a dalt de la tartana per anar a berenar i passar així la tarda en un lloc fresc. També recordo el tortell, d'aquells tan grossos, que em regalava el meu padrí de Rupit el dia de la mona fins que va ser viu.

A estudi, com els meus germans, vaig anar a l'escola, al Col·legi dels Germans de les Escoles Cristianes de Malleu. Era mentre estudiava, jo tenia 12 anys, quan vaig patir una meningitis. Recordo que era un dissabte quan vaig sentir un fort maldecap.

El metge va pronosticar que la malaltia no tenia cura i que el millor que podia passar és que em morís. La malaltia evolucionava

de la pitjor manera, ja que no parlava, no hi veia i no hi sentia. Fins i tot, en can dir que ja hi hi havia un ull que ja se m'assecava. Els *hermanos* de Col·legi, dos dels quals em visitaven diàriament, van començar una novena a favor de la meva curació. Soltadament em vaig recuperar del meu estat agònic. Recordo que en despertar-me vaig demanar quin dia era, a la qual cosa em van respondre el dia 14 d'abril. A la qual cosa vaig replicar: *Així avui és santa República!* El metge va voler comprovar per ell mateix la sorprenent recuperació. Aleshores em va demanar mostrant-me els cinc dits de la mà, quant dits hi veia. Jo li vaig respondre: *dos i tres d'amagats*. La resposta el va sorprendre, però va servir per convèncer-lo de la meva recuperació. Llavors a casa em van comprar una de les meves il·lusions, una pilota de reglament, de les grosses.

El cas va ser explicat al Butlletí de la Bonanova, revista dels Germans de les Escoles Cristianes, coneguts com els Germans de La Salle. En la secció *Favores atribuidos al Siervo de Dios, Hermano Miguel*, hi ha una carta escrita pel tiet Miquel en la que s'explica la malaltia i la intervenció del germà Miquel en la seva curació.

Eudald Donada, l'any que va tenir la meningitis

Manlleu 12 de maig de 1932
Molt Rd. Germà Director
Premià de Mar

Vinc a explicar-li la curació veritablement admirable, assolida per intercessió del G. Miquel Febres Cordero, del meu germà Eudald, de dotze anys d'edat i alumne del col·legi dels Gns. de les Escoles Cristianes d'aquesta vila.

Durant el mes d'abril passat, el meu germà es va sentir greument malalt. El metge després d'un atent examen declarà que tenia meningitis, manifestant diverses vegades que no tenia curació.

L'Eudald es trobava en un estat digne de compassió: no hi veia, ni parlava. La meua mare i germans, molt afligits van escoltar amb gran dolor la sentència del metge.

Compadint-se no obstant la Providència de la meua desconsolada família.

El Germà Director del Col·legi, encomanà el malalt al Servent de Déu, Germà Miquel. Posaren una estampa relíquia sota el coixí del pacient, i la família, juntament amb el personal del Col·legi, donà inici a una novena al llavors venerable Germà Miquel.

El cel escoltà tan fervoroses súpliques. El segon dia de la novena l'Eudald recuperava els seus sentits, podent rebre així el Sant Viàtic. El quart dia, amb el permís i gran admiració del metge, va poder menjar i aixecar-se, recuperant després ràpidament el seu primitiu estat de salut.

La meua família agraïda, no para d'admirar les virtuts i el poder del Sant Germà, i prega a l'Altíssim arribi aviat la glorificació del seu Servent.

Miquel Donada Sitjar
(germà de l'afavorit)

L'escrit continuava amb un certificat del metge que va atendre el cas, Joaquim Oliveres. El Dr. Oliveres i el seu fill, establerts a Barcelona des de feia dos anys, foren els qui em van atendre durant la meningitis. I a casa sempre en vam estar molt agraïts. El seu interès queda demostrat només dient que un dia, fins i tot, va fer cinc visites a casa.

Aquest és el certificat que va expedir:

L'infrascrit, Llicenciat en Medicina i Cirurgia, amb exercici en aquesta població,

CERTIFICA: Haver visitat al 'señorito' Eudald Donada Sitjar, de 12 anys d'edat, afectat de meningitis meningococos que arribà a un alt grau de gravetat, reaccionant d'una manera ràpida quan quedaven molt poques esperances. Estant en l'actualitat totalment restablert i lliure de seqüeles de la malaltia esmentada.

I perquè consti i a petició de l'interessat, expedeixo la present a Manlleu, a 10 d'abril de 1932. - Joaquim Oliveres.

DOLOR Y SUFRIMIENTO

G. Miquel Xancó i Roca

NOTA. D'entre els meus apunts de Tres Cantos, on hi ha l'Hospital dels Camils i la Universitat on vaig fer estudis, (Centro Humaniza), he trobat un text que he resumit per a presentar-lo a la vostra reflexió.

1. La propia experiencia como punto de partida.

**El dolor es inevitable,
el sufrimiento es opcional**

El sufrimiento aparece como un ingrediente de la condición humana. Sin embargo, no es posible llegar a conocer *de verdad* lo que es el sufrimiento más que asomándose a su hondura, y entrando en ella por la vía de la experiencia.

2. El sufrimiento filtrado o percibido a distancia.

Estamos siendo cada vez más invadidos por una *visión comercializada* del mismo, puesta al alcance de todos, y que es la que nos ofrecen a diario la prensa, la radio, la

televisión y el cine, a través de noticias, reportajes o películas, en las que aparecen en primer plano personas sufriendo intensamente por accidentes, catástrofes naturales, procesos de enfermedad atípicos (como la Covid 19), conflictos en las relaciones humanas o formas extremadas de violencia.

A pesar del enorme dramatismo, casi siempre son transmitidas y contempladas como *meros sucesos*, es decir, como experiencias *filtradas* -incluso no pocas veces manipuladas por los medios que las convierten en noticia y las transmiten- y percibidas por los lectores o espectadores, *a distancia* de quienes las sufren en su propia carne. Ello nos induce a pensar que el sufrimiento *siempre les toca a los otros*. No sucede lo mismo cuando uno vive el sufrimiento en la propia carne, o cuando toca asistir a enfermos muy sufrientes aunque muchos piensen que *ya están acostumbrados a ver sufrir*.

3. La confusión semántica entre dolor y sufrimiento.

Al término *sufrimiento* le pasa algo parecido a lo ya mencionado respecto a *experiencia*: tampoco está libre de confusiones, sobre todo a causa de que en el lenguaje habitual suele ser intercambiado como sinónimos.

4. Padecimiento, dolor y sufrimiento.

En el ser humano *todo* repercute en él. Llamo *padecimiento* a la percepción genérica de un *daño* por el que se siente afectada una persona en todos los rincones de su ser. *Sufrimiento* es el padecimiento humano de origen predominantemente *espiritual*, y *dolor*

es el padecimiento de orden predominantemente somático o corporal. Pero cabe aún hilar un poco más fino.

El dolor es sobre todo el padecimiento producido por el *impacto e invasión* de una realidad que sobreviene, hiere y daña a quien afecta; una realidad que en principio no viene generada por quien la padece, aunque provenga a veces de su propio interior. Los dolientes se perciben a sí mismos mucho más como *objetos de afectación* pasiva que como *sujetos activos*, dotados de espontaneidad e iniciativa. Sus exclamaciones suelen ser, por ejemplo: *me duele la cabeza, la herida, la indiferencia de los que me rodean, la desatención de mi familia, el abandono de Dios...* Ponen como sujeto del dolor a su propio organismo o a personas, cosas o circunstancias distintas de ellos mismos; sintiéndolo como una realidad extraña hasta su aparición, imprevista y rechazable.

Y, mirando a los dolientes desde esta perspectiva, he llegado a la convicción de que una persona sólo es responsable del dolor que se infiere conscientemente a sí misma o del que provoca en otras personas, cuando actúa sobre ellas como agente nocivo. En resumen, yo veo en el dolor un *desorden padecido y sentido como daño y aflicción*.

Con el sufrimiento ocurre lo contrario. Es una *reacción dolorida* que la mayoría de los afectados por el dolor generan en y desde sí mismos para combatirlo hasta anularlo, o bien para intentar disminuirlo a límites tolerables si ven que no pueden erradicarlo por completo, y aceptar luego la convivencia con esa dosis de dolor que acaban intuyendo o comprobando que va a ser su inevitable, aunque no deseable, compañera en adelante.

La persona sufriente es el sujeto activo, mientras que el dolor y su causa quedan relegados a la condición de complemento circunstancial: *Sufro por mi dolor de cabeza, a causa de la herida que tengo, por la indiferencia de los que me rodean, por el abandono de Dios...* El cambio semántico no puede ser más significativo. El sufrimiento es el *esfuerzo de toda la persona* para hacer frente a la agresión e invasión del dolor.

De lo dicho yo deduzco que en el ámbito del dolor lo sustantivo es la agresión nociva y el padecimiento consiguiente; en el ámbito del sufrimiento el protagonista es la persona que, padeciendo el dolor, no se resigna a quedarse en mero paciente, sino que reacciona para combatirlo como sujeto activo. El dolor es azaroso e imprevisto; el sufrimiento es, por el contrario, reactivo, original, autodeterminado. El dolor suele tener siempre la iniciativa; en el sufrimiento la tiene, de entrada, nuestro organismo y tantas veces detrás de él nuestros resortes psíquicos, sociales y espirituales, es decir, nuestra persona entera.

El dolor, desde su origen, se nos impone; sobre el sufrimiento podemos llegar a mandar. Y en una reflexión sobre éste en clave de *humanizar la salud*, el dolor se me aparece, al menos, como *prehumano*, azaroso, involuntario e irresponsable, mientras que veo al sufrimiento surgir *de la entraña humana*, susceptible de ser querido o rechazado, modulado y orientado mediante el ejercicio de la inteligencia, la voluntad y una libertad limitada pero con suficiente margen de maniobra y, por tanto, de responsabilidad.

5. Dolor y sufrimiento como factores de humanización.

Toda persona tiene la conciencia de que tanto el dolor como el sufrimiento son dos ingredientes inseparables de la condición humana: nacemos, vivimos y morimos agredidos por el dolor y, en consecuencia, generando sufrimiento. *Ser humano* implica, entre otras cosas, dolerse y causar dolor, sufrir y hacer sufrir a otros. Desde este punto de vista, el dolor y el sufrimiento son dos realidades genuina y

obstinadamente *humanas*, por más que resulten indeseables en muchos casos.

La segunda observación tiene que ver con el hecho evidente de que, a la hora de buscar significado y sentido al dolor y al sufrimiento, cabe dividir a los humanos en dos grandes categorías: la de aquellos que no ven en uno y otro ningún significado ni sentido benéfico; y la de aquellos otros que, aun reconociendo que el dolor debe ser siempre y en principio combatido con todos los recursos al alcance de quien lo padece, puede generar, y de hecho genera a menudo, un sufrimiento llamémosle, de entrada, *saludable*. Hay variedad de opiniones respecto del carácter humanizador o deshumanizador, benéfico o maléfico, del dolor y el sufrimiento.

6. “*Entréme donde no supe y quedéme no sabiendo, toda sciencia trascendiendo*”

(San Juan de la Cruz).

Me ha venido a la mente esta estrofa del místico de Ávila mientras pensaba en el tema, porque me recuerdan los dolientes y sufrientes que descorrían ante mí el velo de su intimidad, mostrándome un panorama de *dolor sin luz, de noche oscura del sentido y del espíritu*. Asomarse al mundo del dolor y el sufrimiento humano provocado por enfermedades, desde la ventana de quienes los experimentan en sí mismos, en sus seres queridos o en aquellos a los que asisten, constituye una experiencia que cabalga a lomos alternativamente de lo evidente y lo nebuloso, de lo expresable y lo inefable, del saber y *el no saber*.

Los gestos, ademanes, compostura y expresiones de los dolientes y sufrientes ayudan a quien los observa y comparte con detenimiento, a medir la índole e intensidad de sus padecimientos, y a brindarles los remedios que el cuidador ha ido acumulando en anteriores oportunidades de encuentro. Pero esas mismas manifestaciones de dolientes y sufrientes advierten también a quienes van dirigidas de su carácter simbólico, es decir, de que más allá de los datos mensurables, expresan con mucha menos claridad ideas y sentimientos no reductibles al puro razonamiento.

El símbolo, es el *lenguaje del espíritu* y quien lo ve o escucha percibe que a través de él se le invita a penetrar *donde no sabe* orientarse de modo diáfano. Así me he encontrado y me sigo encontrando ante dolientes y sufrientes de envergadura, cuando ante mí dejan asomar su padecimiento interior: sumido en una ambivalencia cognoscitiva y práctica, fruto de la perplejidad en que me coloca lo que tengo ostensiblemente delante y, desde ello, lo que he de barruntar *a tientas*. El problema, tal como a mí se me plantea, tiene este enunciado: ¿Está el cuidador de dolientes y sufrientes preparado y dispuesto a prestarles ayuda desde *un saber no sabiendo, trascendiendo toda sciencia*? Yo lo veo como un problema *clave* de *humanización en la salud* del dolor y el sufrimiento. Reduciéndolo a los términos del lenguaje sanitario actual y predominante, se trata de un problema de desproporción entre la magnitud de las necesidades y la limitación de los medios humanos al uso destinados a satisfacerlas; el problema es el de la capacidad concreta de ajuste -tanto por los dolientes y sufrientes, como por sus cuidadores- entre la humildad que reclaman la flaqueza,

limitación y desamparo humanos, la osadía también humana, fruto de nuestro irrenunciable impulso a la auto trascendencia, a *ir más allá* en todos los órdenes de nuestro ser y existir.

FENT UN COP D'ULL AL PAX 256, DE GENER 2021

G. Ramon Font i Serra

Començo, com sempre felicitant al Gmà. Jaume Pujol, al Consell de Direcció i a tots els col·laboradors pel bon treball realitzat, per les ganes i la il·lusió que hi posen, tot animant a tots els Germans a col·laborar-hi... Les meves paraules que, com totes, poden agradar o no, són fruit de la meua manera de veure les coses, de les reflexions que em faig, del que veig, de fer volar la imaginació... Puc estar equivocat, però és el que penso i ho dic i escric amb tota llibertat i, si no agrada... doncs, censors té la santa mare església, mai millor dit. Aquí van alguns petits pensaments i reflexions que m'ha suggerit la lectura del PAX 256.

Pàgina 4. “I tu, què tries?” Doncs trio el que ja he dit altres vegades. Voldria un PAX més àgil, amb més coses interessants del que passa a les nostres escoles i a les nostres comunitats, amb més col·laboracions per part de molts Germans, que podrien aportar idees molt interessants, de collita pròpia, de pàgines viscudes, de vivències personals i comunitàries...

Pàgina 10. “Populismo y dictadura de las finanzas”. Aquest títol em porta a escriure el següent. Mai, en la meua vida, havia sentit i llegit tant sobre economia en els diversos escrits que van apareixent a casa nostra. Crec que es dona massa importància a aquest aspecte, que ens hem d'estrènyer massa el cinturó, que els menús – sí, ja ho he dit anteriorment – són pobres, que se'ns vol fer estalviar massa. Ah! i ja tenim una edat eh...

Pàgina 11. “No se escucha la voz de las mujeres”. Potser no, però tampoc s'escolten altres veus, les nostres veus, o no se'n fa gaire cas...

Els que ja som grandets, la majoria, recordem que en altres èpoques imperava allò del “orden y mando”... Em sembla que, en els nostres dies, aquesta apreciació encara segueix vigent. És ben trist, perquè han passat molts anys i les formes de fer i ser haurien d'haver canviat també.

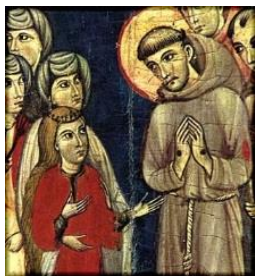

Pàgina 13. “El dinamismo universal del amor”. Molt bonic el tema de l'amor fratern. Molt se'n parla i molt s'escriu, però... ens sentim realment estimats, ajudats? L'amor i estimació fraterne són realment importants en les nostres comunitats? Hi són presents els detalls, els petits detalls?

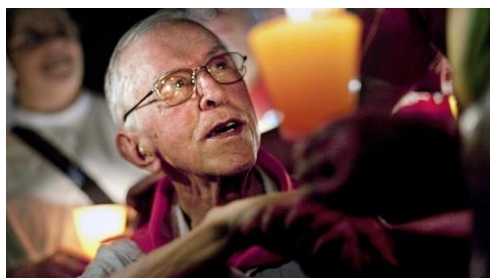

Pàgina 23. “Mundo nuestro”. Em fixo amb aquesta frase: “El mundo es un lugar peligroso, no por causa de los que hacen mal, sino por aquellos que no hacen nada para evitarlo”. (Albert Einstein). Anem fent, solem dir quan ens pregunten com estem. Anem vivint, passen els dies, mesos i anys... i la il·lusió ja no brilla, ens intas·lem en la mediocritat, en la vulgaritat, tancats en les nostres habitacions, passant de tot i també de tots. Una mica trist, oi?

Pàgina 31. “Pobresa evangélica”. Un bonic fragment d’aquest bonic poema diu: “No tener nada. No llevar nada. No poder nada. No pedir nada. Y, de pasada, no matar nada; no callar nada”. Potser sí que tenim coses, però la majoria d’elles són inútils. Poca cosa fem, poca cosa podem fer, se’ns arracona i fem menys del que podríem i voldríem. Sovint no val la pena demanar res, ja que el que es demana t’ho neguen sense donar gaires explicacions i si les donen no s’aguanten per enlloc. La meua mare deia: “val més allò que et calles que allò que dius”. Però també deia: “el molt callar fa ser burro”. En què quedem? li deia... Penso que moltes vegades, encara que ningú et faci cas, encara que et prenguin per ximple, per amargat, poder dir el que es pensa és molt important.

Pàgina 32. Què boniques les vint-i-cinc frases del Bisbe Pere. M’agrada aquesta: “Em sembla que la vellesa és una espècie de sagrament. Tot i que perdis oïda, hi sents més, perquè escoltes la vida, no els sorolls... I compares, saps relativitzar més. A la llum de la mort, la vida adquireix un pes específic, més definitiu”. Som vells, biològicament parlant. Avui (09.01.2021) vivim a Catalunya 91 Germans i fora del Sector 13. Total 104.

Dels que vivim a Catalunya: 21 Germans estan entre els 90 i 100. (Laurentino, ànim!); 28, entre els 80 i 89; 28 també, entre els 70 i 79; 9, entre els 60 i 69, 5, entre els 50 i 59.

Dels 13 que viuen fora de Catalunya: dos tenen 88 anys, 5 estan a la dècada dels 70; 4 a la dels 60; i dos amb més de 50.

Humanament parlant això s’acaba. Però no ens hem d’angoixar i hauríem de viure aquesta etapa amb una bona qualitat de vida, si es pot i anem ben alimentats, amb optimisme i agraït al bon Déu els anys que ens ha donat i dóna, el bé que hem fet, les il·lusions i anhels que s’han acomplert, la família, les bones amistats que tenim...

“Escoltes la vida”... diu la frase. Ben segur que sentim ben vius els sorolls de les classes, dels patis, dels camps dels esports... Sorolls alegres, plens de vida.

Ben segur que sentim les rialles cridaneres de tants nens i nenes, nois i noies que ompliren les nostres vides...

Què trist estar, ara, molts de nosaltres, allunyats del bonic soroll de les escoles... on tot era vida, il·lusió, optimisme, joventut... que alegraven les nostres oïdes i el nostre cor.

Quina pena aquestes concentracions de Germans grans en algunes comunitats quan encara podríem estar a les escoles...

Pàgines 69 a 71. “Salm 27. Enyor de Déu”. M’imagino el Gmà. Ramon Grau llegint el PAX des del cel i dient: “fa més de tres anys que estic aquí, (* 24.11.2017) i aquells xicots encara em recorden”. I com que era molt bo i ens estimava molt, segur que, quan prega, es recorda de nosaltres i li diu al bon Déu: “Senyor, una cosa desitjo amb tota l’ànima, que quan sigui el moment, tots els meus Germans vinguin a viure, aquí, a la teua casa Senyor, per fruir-hi de l’encís que Tu tens”.

**Gràcies
G. Virgili García**

Pàgines 76 a 84. “Entrevista al Germà Virgili García López”. Nou pàgines excel·lents en les que el nostre benvolgut Germà Virgili ens obre el seu gran cor i ens explica la seva vida plena d’estimació, de detalls, d’entrega generosa i altruista envers tothom. Molts anys de dedicació, sempre

cordial, als alumnes, als Germans, a tothom, servint, dirigint, dialogant... Sempre serè, equànime, treballador, amb el somriure permanent...

Moltes gràcies Germà Virgili per aquesta bonica entrevista que ens ofereixes, per la teva vida, per la teva obra, per la teva càlida germanor. Que Déu t'ho pagui!

Pàgines 91 a 119. Vint-i-dues pàgines dedicades als tres darrers Germans que ens han deixat per anar a la pàtria definitiva: Germans Alnoth Alemán, Isidre Aloy, Jordi Fernández.

Coses molt boniques les que es diuen d'ells i que, des del cel, les hauran escoltat ben complaguts. Paraules que expressen l'estimació, la fraternitat, l'afecte... potser millor haver-les dit mentre vivien, però benvingudes siguin.

Em va doldre i decebre molt una frase que vaig sentir dir a algú: "els elogis envers els difunts, trobo que són massa exagerats"...

Tres bons Germans ens han deixat i els recordarem amb estimació.

G. Alnoth: Sempre anaves al teu aire, tenies les teves dèries i costums com tots tenim, però vas estimar La Salle, la teva família i les persones que t'envoltaven... amb generositat.

G. Isidre: Bondadós, sant i savi, senzill, molt humà, entregat i treballador. Segueix tocant, des del cel, amb l'afinament que et caracteritzava, les meravelles del Senyor.

G. Jordi: Potser molts recordaran els teus caliquenyos, la cacera i els gossos... Però, per a tu, el més important de tot i sempre va ser la classe, l'educació dels infants i joves.

Moltes gràcies a tots tres pel vostre testimoni, ben divers, però entregat i generós.

Pàgina 124. "La música de la fe que no deje de sonar". Onze boniques frases que ens ofereix Jesús Ballaz, gràcies al bon Germà i amic meu Antonio Domínguez. Totes són boniques i interessants. Em quedo amb aquestes dues:

. "Se necesitan dos años para aprender a hablar y sesenta para aprender a callar". Jo en tinc 78 i encara no n'he après... a callar, vull dir, amb tot, parlo poc, però el que tinc al "pap" ho haig de dir peti qui peti. I després d'haver-ho dit o escrit, pel cas és el mateix, em quedo ben tranquil... S'han de poder dir les coses, totes les coses, agradin o no... això sí, respectant tothom.

. "Es triste no sentirse amado, pero es mucho más triste no ser capaz de amar". En el tracte diari amb la gent, amb els que convivim, sempre hi ha

hagut i hi han diferències. Per què a uns se'ls tracta d'una manera, a altres d'una altra? Alguns cauen bé, facin el que facin, diguin el que diguin, vagin on vagin. Altres, encara que no facin res, d'entrada ja cauen malament...

Veient les diferències, algunes molt evidents, en el tracte, en les actituds... un es pot desanimar... i preguntar-se: perquè ells sí, i jo no? Llavors penso: no li donis mes voltes, això sempre ha existit, existeix i existirà i allà cadascú amb el que fa.

Ara bé en el tracte amb les diferents persones aquesta frase que ve a continuació és ben real, però com que no és meua l'escric entre cometes: "els superiors sempre han estat i són febles amb els forts i forts amb els febles". D'exemples en tinc... Déu n'hi do!

Pàgina 127. Lorenzo Mate, abat de Silos, diu: "Númericamente seremos menos, pero la grandeza de la vida consagrada contemplativa no está en el número".

Potser és veritat que tot no està en el "número" però tot ajuda. Només dues petites reflexions. Una: A Catalunya, quan es va dividir el Districte, l'any 1955, hi havia uns cinc cents Germans (gairebé els mateixos que ara hi ha a l'Arlep). Ara, som els que som. Més amunt està indicat. Què ha passat? Què s'ha fet malament? Què hem fet malament? Sí, ja sé, algú dirà: aquest sempre toca la mateixa flauta, viu als núvols... És evident que estem davant d'una trista realitat en la que tots, en

major o menor part en som responsables.

Dues: Mirant llistes i fotografies d'antics Germans que ara estarien en la dècada dels 50, d'haver perseverat, només la meitat, en aquests moments dirigien i animaven la majoria de les nostres escoles i comunitats i ho farien molt bé perquè tenien moltes qualitats i segurament tot hagués funcionat d'una altra manera molt millor.

Pàgines 147 a 148. "Uno para todos". Una bonica pel·lícula que m'agradaria veure i que el G. Lluís Diumenge comenta molt bé com sempre.

El comentari m'ha fet recordar, amb molta emoció, un fet que vaig viure a Premià de Mar el dia 2 de juliol de l'any 1991.

Cinc dies abans, el 27 de juny, va morir l'Alfonso Martínez, un noiet de 8è. d'E.G.B. degut a una leucèmia que patia des dels sis anys. Durant tota la seva escolaritat va viure amb aquesta malaltia. Jo el vaig conèixer i tractar quan feia 7è. Faltava sovint a causa dels tractaments, però sempre venia content i il·lusionat a l'escola i tots: professors i alumnes l'ajudàvem en tot el que podíem i ell ho agraïa amb un generós somriure.

Bé, aquest dia 2 de juliol a la tarda ve a l'escola la mare, pregunta per mi i em diu, ho recordo com si fos ara: "Hno. Ramon, vengo de la playa, acabo de tirar en el mar las cenizas de mi Alfonso. Hace pocos días me dijo: mamá, cuando me muera quiero que tires mis cenizas al mar, pero al mar que está frente a mi querido Colegio de La Salle".

Durant molts anys, cada 27 de juny, la mare anava a la platja i després feia una visiteta a l'escola plena d'agraïment. Alfonso, et segueixo recordant. Prega per mi!

S'ha d'estimar sempre! Hem d'estimar sempre! Ho fem? "Qui potest capere, capiat".

I acabo amb les mateixes paraules que vaig acabar el meu escrit del PAX anterior, estan a la pàgina 124 i diuen: "Germans som grans, som vells, però som vius! Demostrem-ho! No ens arruguem abans d'hora!"

BENEFICIOS DE LAS ESPINACAS PARA LA SALUD

Cristina de las Heras

La **espinaca** es una planta hortense anual con tallo rasposo y hojas verdes anchas y jugosas que crece en tupidos racimos hasta 30 cm de altura.

Se conoce como alimento desde 500 años antes del nacimiento de Cristo y al parecer tiene su origen en Persia.

Su consumo en Europa lo difundieron los árabes, pero su gran popularidad como alimento de grandes cualidades nutritivas es más reciente y como tal fue a partir del siglo XIX cuando se extendió por Europa y América.

Se pueden cultivar todo el año excepto durante los meses más calurosos. La siembra se realiza sobre todo en primavera y otoño, y necesitan suelos ricos en nitrógeno.

Variedades

Savoy o rizada. Es la variedad más popular. Por su textura firme, se come cocida. Se vende en atados y hay que lavarla muy bien antes de cocinarla.

De hoja lisa. También se come cocida. Sus hojas son más grandes, lisas y tiernas que las anteriores. Se venden en bolsas y sin los tallos; por eso son más fáciles de lavar.

Espinacas baby. Son las más pequeñas, dulces y tiernas. Se comen en ensaladas, y se venden en bolsas con sus tallos, que se pueden comer porque son muy pequeños.

Compra y consumo

Lo ideal sería que llegasen directamente de la huerta a la cocina, pues la **espinaca se estropea rápidamente**. Es necesario conocer los signos que demuestran su frescura; solo así estaremos seguros de poder obtener las sustancias nutritivas que contienen.

Elige las de hojas tersas y firmes, que deben ser además quebradizas, y rechaza las estropeadas por la influencia del clima o por la acción de los insectos.

Las espinacas toleran muy bien la refrigeración y la congelación; en estos procesos no pierden sus cualidades nutritivas, por lo que el consumo ha aumentado muchísimo, ya que se ha generalizado su comercialización como producto congelado.

Hay que lavarlas muy bien, pero no es conveniente dejarlas en remojo porque se incrementa la pérdida de vitamina C. Tampoco es aconsejable añadir bicarbonato al agua que se vaya a utilizar para hervirla, pues, aunque se mantengan más verdes, el agua alcalina hará que pierdan su contenido en vitaminas. Debes cocerlas en poco agua y ponerlas cuando ésta esté hirviendo, en un recipiente tapado para reducir al mínimo el tiempo de cocción (máximo un minuto) y luego retirarlas del calor y escurrirlas enseguida.

Aunque hay recetas en las que se cocinan más tiempo, **la mayoría de sus nutrientes se pierden si se cuecen demasiado**. No es recomendable el consumo de espinacas en lata. (En esto Popeye se equivocaba).

Valores nutritivos

La espinaca es una de las verduras de hoja verde que más riqueza de vitaminas y minerales tiene. Por cada 100 gramos:

- Calorías: 23	- Azúcar: 0,4 g	- Poliinsaturada: 0,17 g
- Agua: 91%	- Fibra: 2,2 g	- Omega 3: 0,14 g
- Proteínas: 2,9%	- Grasas: 0,4 g de los cuales	- Omega 6: 0,03 g
- Carbohidratos: 3,6 g	- Saturada: 0,06 g	- Grasas trans: 0
(principalmente fibra)	- Monoinsaturada: 0,01 g	

Fortalecen los huesos

Su **alto contenido en vitamina K, calcio y magnesio** hacen que las espinacas sean muy beneficiosas para la salud de nuestros huesos. La vitamina K nos ayuda a retener el calcio para una correcta mineralización ósea.

Previenen la arteriosclerosis

Las espinacas contienen **vitamina A y C**. Éstas junto con la **luteína** (pigmento que se encuentra en algunas plantas) previenen la oxidación del colesterol malo en las arterias y reducen las posibilidades de padecer arteriosclerosis.

Reducen la presión arterial

Un equipo de investigadores del *Instituto Karolinska* de Estocolmo, ha demostrado que los **nitratos** presentes en verduras como las espinacas, producen óxido nítrico que ejerce un efecto vasodilatador en las arterias, ayudando así a controlar la hipertensión.

Nos protegen contra las enfermedades oculares

Las espinacas (y otros vegetales de hoja verde oscura), previenen enfermedades de la vista como las cataratas y la degeneración macular. Son ricas en **antioxidantes, luteína y zeaxantina**, compuestos vegetales que ayudan

contra el daño que provoca la luz solar en nuestros ojos.

Benefician a la función cerebral

Debido a su contenido en potasio, caroteno y flavonoides, las espinacas proporcionan beneficios neurológicos a quien las consume con regularidad.

Según un estudio de la *Universidad Rush* de Chicago, **tomar a diario 3 raciones de espinacas retrasa el deterioro mental hasta en un 40%**.

Contra la gastritis

Las espinacas **protegen la mucosa del estómago** y actúan como calmante para la acidez y el ardor de estómago.

Son fuente de **vitamina A, C, K y ácido fólico**; también son **ricas en hierro y calcio**, todos ellos importantes para curar la gastritis y las úlceras gástricas.

Un remedio casero para aliviar la gastritis: mezcla 200 ml de jugo de espinaca con 300 ml de jugo de zanahoria, y toma un poquito de esta mezcla cada día.

Tonifican los músculos

Los **nitratos**, y no el hierro, son los responsables de que las espinacas tonifiquen nuestros músculos. Éstos mejoran el tono muscular y hacen que tengamos unos músculos más fuertes. Sería muy bueno **comer una ensalada de espinacas diaria** para incorporarlos a nuestra dieta.

Cuidan la piel y el cabello

Por ser fuente de **vitamina A**, nos ayudan a mantener sanos la piel y el cabello, además de proteger la piel de los rayos solares.

Un remedio casero: Prepara un jugo de espinaca y uno de cúrcuma. Mézclalos con agua tibia y aplica sobre la piel, cara y cabello. Hará

de **mascarilla nutritiva y limpiadora**.

Previenen la anemia

Comer espinacas es bueno para mujeres que menstrúan, niños en etapa de crecimiento y adolescentes. Su consumo regular **aumenta los niveles de hemoglobina**.

Tienen propiedades laxantes y diuréticas

Las espinacas combaten el estreñimiento por su alto contenido en fibra. Además, la fibra hace que el colesterol y la glucosa en sangre se reabsorban, ayudando así a controlar la diabetes y el colesterol. También son un **diurético natural**.

Un remedio casero para mejorar la cistitis es mezclar su jugo con agua de coco y tomarlo dos veces al día.

Contienen flavonoides

Los flavonoides son sustancias anticáncer que actúan como antioxidantes y nos protegen de los radicales libres.

Recientes investigaciones han descubierto por lo menos 13 diferentes compuestos flavonoides en las espinacas.

Son ideales para regímenes de adelgazamiento

Por sus pocas calorías y su alto contenido en agua.

Una investigación de la *Universidad de Lund*, en Suecia, confirmó la presencia de **tilacoides** en las espinacas. Los tilacoides son unas membranas en las hojas, que **provocan sensación de saciedad hasta en un 95%, y favorecen la pérdida de peso en un 43%**.

Tienen propiedades antiinflamatorias

Enfermedades como la osteoporosis, la artritis, la cefalea y el asma, pueden prevenirse con el consumo habitual de espinacas.

Además, contienen **quercetina**, antioxidante que ayuda a prevenir infecciones e inflamaciones.

No deben tomarlas...

- **Personas alérgicas.**
- **Personas con problemas de riñón o vesícula;** los oxalatos de las espinacas pueden interferir en la absorción del calcio.
- **Personas con gota;** a las que les afectan las purinas de las espinacas.
- **Personas que están tomando algún anticoagulante;** las espinacas contienen mucha vitamina K1 que ayuda en la coagulación de la sangre.

(Sería conveniente **tomar siempre espinacas orgánicas** para evitar su contenido en pesticidas).

PUNTS DE REFLEXIÓ

OBERTS A L'OPINIÓ DE CADASCÚ

Divers

LAUDATO SI', UNEIX JUSTÍCIA I ECOLOGIA

“Fa anys que no es lligava l'ecologia i la justícia social; el papa insisteix molt amb què no hi haurà un món just si no és ecològic i si no és ecològic tampoc serà just”. Cinc anys després de la seva publicació, continua vigent la denúncia de fons: “Estem construint una societat inviable, amb la ciència i la tècnica al servei d'una societat que cada vegada gasta més”. La presència de plàstics, la contaminació de l'aire, esgotar recursos, l'escalfament del planeta, el desgel o el canvi climàtic són qüestions de primer ordre.

Antoni Matabosch

L'ESPERIT SANT ENS ESTÀ TANCANT PORTES...

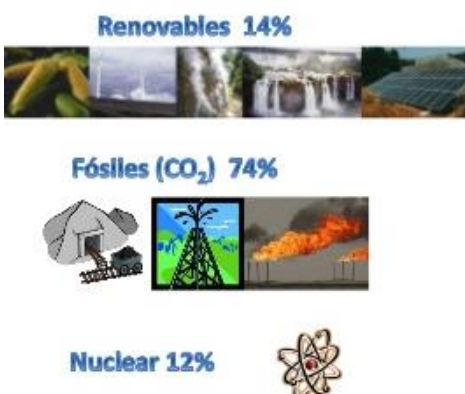

Podem **constatar** que avui l'Esperit Sant ens està tancant portes, no solament de comerços, hotels, fàbriques, escoles, estadis i temples, sinó **a un tipus de societat, d'economia, de política, d'investigació i d'ecologia, que no generen vida**, sinó discriminació i violència. L'antropocentrisme democràtic modern i el sistema econòmic vigent provoquen mort i víctimes. No ens estranyi que l'Esperit tanqui portes i que això ens produeixi la sensació de fracàs, d'incertitud sobre el futur, caos i confusió.

Però l'Esperit, encara que ens costi acceptar-ho, **ens està obrint altres portes a un altre possible món**, amb una economia solidària, amb prioritat dels pobres i descartats de la societat, un món més ecològic, més senzill i participatiu, que no inverteix en armes sinó en salut i educació, amb treball i salaris dignes vitals per a tots, un món més interconnectat i pacífic, més proper al projecte del Regne de Déu.

Víctor Codina, sj

Un modo de vida sostenible

La Carta de la tierra afirma todavía: “Tiene que haber una visión de un modo de vida sostenible. Estamos acostumbrados a la expresión **“desarrollo sostenible”**, que está en todos los documentos oficiales y en la boca de la ecología dominante. Todos los análisis serios han demostrado que nuestra forma de producir y consumir es insostenible. Es necesario decir que no puede mantenerse el equilibrio entre lo que tomamos de la naturaleza y lo que le dejamos para que se reproduzca y co-evolucione siempre. Nuestra voracidad ha hecho insostenible el planeta, porque si los países ricos quieren universalizar su bienestar a toda la humanidad, necesitaríamos al menos tres Tierras como ésta, lo cual es absolutamente imposible”.

Carta de la Tierra

Passat, present cap el futur

“La vida només es pot viure mirant cap darrere, però ha de ser viscuda mirant endavant”.

Sören Kierkegaard

Durant tota la vida estem evolucionant en positiu o en negatiu

“Quan aconseguim tot el que volem és possible que es detingui la possibilitat de creixement. L'ésser humà creix i madura en els conflictes, en la confrontació amb la realitat”. Un exemple el tenim en Mario Capecchi que va guanyar el premi Nobel de Medicina 2007. Era fill d'una jueva antinazi que la Gestapo la va empresonar al camp nazi de Dachau quan Mario tenia 3 anys i mig. La mare preveient el que li podia passar va donar tot el que tenia a una persona perquè cuidés del seu fill cas de ser empresonada. Però aquesta persona va desaparèixer amb els diners i el nen va quedar al carrer vivint del pillatge amb d'altres nens. El 1945, inesperadament, la mare va ser alliberada i va buscar el seu fill que va poder trobar al cap de 18 mesos i van anar a viure a Filadelfia on la mare hi tenia una germana. Va poder estudiar fins a ser genetista molecular i professor d'universitat. L'experiència viscuda, diu ell, li ha aportat la ciència del carrer. Se'l veu sempre somrient i feliç i mai no ha renegat del seu passat. Diu: “Quan més estudio menys sé i més em diverteixo”. I com ell, tants d'altres.

G. Jaume Pujol i Bardolet

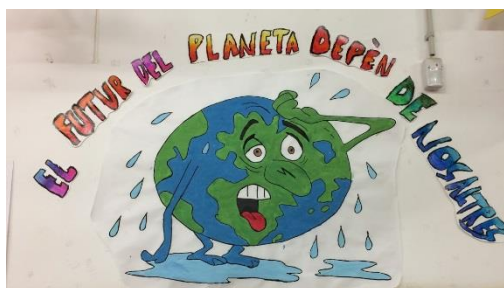
Una carta de ruta, un mapa, un GPS y un reloj

La *carta de ruta* de la vida consagrada es el amor. Nuestra vida es fundamentalmente amor y el amor abarca las dimensiones más importantes de la persona. El *mapa* es el de la identidad carismática, éste nos ubica, nos señala un lugar dentro de la Iglesia, nos da una identidad inconfundible, no genérica, sino precisa; el *GPS* para llegar con acierto a la dirección que nos fija la meta es el discernimiento, él nos conduce para llegar, estar, ser presencia, convertirnos en testimonio de Dios en todas las partes del mundo; y el *reloj* es el momento actual, el del presente que nos reta, nos desafía y nos pide con toda urgencia, como a Jesús: «danos un signo para creer en ti».

Óscar Rodríguez Maradiaga, SDB

La vacuna contra la COVID 19 no és la solució última i definitiva

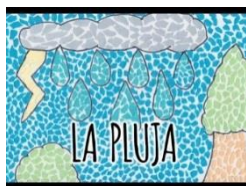

El Papa Francesc ens ha previngut sobre la situació de la nostra Casa Comuna present i la possible de futur. L'Encíclica “Laudato SI’”, l'Exhortació Apostòlica “Estimada Amazònia”, ara l'Encíclica “Fratelli Tutti” ens alerten sobre la situació de fragilitat del nostre planeta i sobre el que pot arribar progressivament si no prenem prou consciència. Cas de trobar-se una vacuna que ens curés d'aquesta pandèmia, només seria una solució transitòria, doncs ens diuen els científics que si no canviem el nostre ritme de vida, si seguim amb l'extracció d'energia de fòssils, en

comptes d'energies renovables, si seguim desforestant els boscos... seguirem atacant el planeta, el qual pot venjar-se amb una pandèmia pitjor. A Fratelli Tutti ens diu el Papa Francesc que prenem consciència de la situació: “ningú se salva sol, que únicament és possible salvar-se junts” (n. 32) i que “ens salvem tots o no se salva ningú” (n. 137). És una incògnita per a tots, però sobretot per a les futures generacions.

G. Jaume Pujol i Bardolet

Efectes anímics de la pluja

A la tradició vèdica, l'aigua és la substància primordial d'on neixen totes les formes. Als Evangelis l'aigua adquireix un significat molt especial com a metàfora de saviesa divina. L'aigua és vida.

La pluja sovint té el poder de relaxar els nostres sentits i les nostres ments.

L'olor de pluja de la terra mullada ens porta on hi ha aigua, és una olor inconfusible.

El so de les gotes de pluja en caure, apaivaga moments de tensió.

La pluja és bella i ens fa una sensació d'alleujament molt necessària.

Si la pluja disposa de la llum, ella ens regalarà un meravellós arc de Sant Martí.

Hem d'aprendre d'aquest famós algoritme: A la vida no es tracta d'esperar que passi la tempesta, sinó d'aprendre a ballar sota la pluja.

L'aigua en fluir ens ensenya que és inútil aferrar-se, si m'aferro al que sigui, em bloquejo.

Manel Tobias

Creadors de felicitat

“Crea tota la felicitat que puguis, suprimeix tota la infelicitat que puguis. Cada dia tindràs l'oportunitat d'afegir quelcom al benestar dels altres o de mitigar alguns dolors. I cada gra de felicitat que sembris germinarà en el teu propi pit, Mentre que cada dolor que arranquis quedarà substituït per la pau i l'alegria més formoses en el santuari de la teva ànima”.

Jeremy Bentham

Quan la vida consagrada perd impuls...

“La vida consagrada, quan no gira entorn de la gràcia de Déu, es replega en el jo, perd impuls, s'acomoda, s'estanca i sabem què passa: es reclamen els propis espais i els propis drets, un es deixa arrossegat per xerrameques i malícies, s'irrita per petita cosa que no funciona o s'entonen les lletanies dels de laments sobre els germans, la comunitat, l'Església, la societat. Ja no es veu el Senyor en cada cosa sinó només el món amb les seves dinàmiques, i el cor s'entumeix. D'aquesta manera la persona es torna en rutinària i pragmàtica, mentre en el

seu interior augmenta la tristesa que acaba en resignació. Això és al que porta la mirada mundana. Per a tenir una mirada justa sobre la vida, sabem veure la gràcia que ens dona com a Simeó. L'Evangelí repeteix tres vegades que ell tenia familiaritat amb l'Esperit Sant, que estava en ell, l'inspirava i el movia (Lc 2,25-27). Tenia familiaritat amb l'Esperit Sant, amb l'amor de Déu. Si la vida consagrada es conserva en l'amor al Senyor, ve la bellesa”.

Papa Francesc, homilia del 2 de febrer 2020

L'Islam a l'escola....

“Qui ensenyarà Islam a les escoles? De quina branca serà? Sunnita? Xiïta? Salafista? Si és Sunnita, de quina escola interpretativa? Als alumnes se'ls transmetrà el primer pilar d'aquesta religió que diu que només hi ha un Déu i la resta de confessions són mentida? Que els musulmans són millors per ser seguidors de l'única religió veritable? A les escoles públiques es podrà explicar que els no musulmans estan condemnats a anar a l'infern? Que l'homosexualitat és *haram* (prohibida)? Que les dones són inferiors als homes? Que el sexe fora del

matrimoni serà castigat amb el foc etern? Qui són les comunitats islàmiques? Hi ha un cens de musulmans? Els representants d'aquestes comunitats, qui els ha triat? Com acaba tot això amb els privilegis de l'Església catòlica?”.

Pilar Rahola

La llum i la foscor... Crear camins d'esperança

No podem obviar les dualitats com llum i foscor; esperit i matèria; riure i plorar; dolor i joia; bo i dolent; inici i final; vida i mort... i molt més que pot afegir.

Ens podríem fer unes preguntes, que segur que cada un de nosaltres tindrà la seva opinió diferent però no llunyana de la realitat cognoscitiva.

És amb la foscor quan podem veure millor? Reflexionem millor dins la foscor?

Són les dificultats de la vida que ens porten a l'autoconeixement, i llavors arribar a la llum?

L'excés de llum, ens pot cegar? Si hem de brillar, no és millor fer-lo dins l'anonimat?

Hauríem de crear camins d'esperança? Les experiències negatives ens porten a una actuació positiva?

Per què es pot plorar de dolor i de joia? L'absència ens pot dur a valorar la presència?

En fi, cada un de nosaltres té la resposta.

Manel Tobias

Normalizar la “nueva normalidad”

Inteligencia artificial. Un desarrollo imparable que lo cambiará todo
ideas

Somos bastantes los que veníamos diciendo que el modo de vida de nuestras sociedades neoliberales y capitalistas, con sus **secuelas consumistas** y materialistas, no era sostenible y estaba dañando, no solo la madre tierra y sus recursos naturales, poniendo en riesgo su propia supervivencia, sino al mismo ser humano en su dignidad y en sus capacidades más específicamente humanas: el pensamiento crítico y los valores espirituales, su capacidad de amar y contemplar, la gratitud del compartir y de la solidaridad, en definitiva, su capacidad

fraterna. Creíamos que el “desarrollo” era imparable y nos iba a permitir vivir cada vez mejor, las prisas eran inevitables y el “bienestar” intocable, el consumo desaforado y el afán por acumular el motor de la economía. Y ahora nos han dicho “Stop”. Primero nos confinaron y **vimos que era posible parar**. Luego, creo que cometiendo un grave error, nos invitaron a vivir en la “nueva normalidad” cuando nada era normal. Y hemos cometido el error de querer “normalizar” todo para, al fin, volver a sufrir nuevas restricciones y limitaciones. No vislumbramos un futuro alentador. La presión psicológica a la que estamos sometidos es enorme. Todo lo apostamos a una vacuna.

Félix Azurmendi

Una realitat... per a reflexionar-hi

L'angoixa s'estén i la crisi és fosca com un túnel del qual no s'albira l'altre cap. La crisi econòmica és crisi de societat, per això ha començat una crisi profunda d'humanitat. Les identitats fortes comencen a manifestar comportaments defensius, els qual resulten, però, ofensius per a les realitats febles, condemnades en nom de la crisi a una precarietat inacceptable en un Estat de Dret. Es comencen a sentir discursos i es prenen decisions que contraposen autòctons i estrangers, estrangers amb papers i estrangers sense papers, joves amb contracte de treball (sovint precari) i joves majors de 26 anys a l'atur, als quals es qüestiona l'assistència sanitària, persones que es poden pagar tots els medicaments que el metge els recepta i persones que han de triar la recepta més necessària perquè no poden pagar totes les receptes, famílies que encara poden pagar el lloguer i famílies desnonades que es queden de sobte sense llar,

ancians que poden viure i ancians que han de malviure, infants que mengen el que cal i infants mal nodrits i desnodrits... La llista es podria allargar.

Armand Puig i Tàrrach en el llibre “Mirar el món és estimar-lo”, pàg. 69

No seure's, ni dormir-se sobre llores

Wittgenstein diu: *"Cal saber abandonar l'escala que ens ha permès pujar fins a un determinat punt per poder seguir avançant"*. Crec que és un consell molt savi. Si ens quedem amb una satisfacció passiva no superarem els obstacles que trobem en ruta. Estem en una *"nova època"* en la que les novetats ens arribem cada dia i constantment. Si l'escala ens ha permès arribar fins un cert punt acceptable, això vol dir que aquesta arribada ens demana ser creatius, tenir iniciatives, reimaginar, discernir... per a poder seguir el camí. Doncs al final del camí no s'hi arriba mai, sobretot en els nostres temps de tanta i tanta evolució constant, que sembla que un any

no se sembla amb l'anterior i fins i tot... no poques vegades, un dia és diferent de l'anterior. Un sociòleg deia fa 30 anys: *"Avui s'evoluciona més amb cinc anys que els nostres avis en un segle"*. Ja ens podem imaginar què diria avui aquest sociòleg. Roland Inglehart diu que Espanya és el país del món que més ràpidament evoluciona.

G. Jaume Pujol i Bardolet

Ecumenisme en acció

POPE FRANCIS
UNITED ARAB EMIRATES
3-5 FEBRUARY 2019

La imatge dels atemptats de Nova Zelanda contrasta amb la imatge d'Abu Dhabi (Emirats Àrabs Units) del 4 de febrer, amb el Papa Francesc i Al-Tayyeb, gran imam d'Al-Zhar, signant el Document *"La fraternitat humana per la pau mundial i la convivència comuna"*. El Document comença així. *"En el nom de Déu que ha creat tots els éssers humans igual en drets, deures i dignitat, i els ha cridat a conviure com a germans entre ells, per tal que poblin la terra i hi difonguin el bé, la caritat i la pau"*. Aquest és l'únic camí, el de la fraternitat universal, que s'expressa en una convivència amiga.

Armand Puig i Tàrrach

Tres altres Relíquies del Fundador

Cada any el 26 de gener, commemorem l'aniversari del trasllat de les Relíquies del Fundador des de Lembecq-lez-Hal fins a Roma del 17 al 23 de gener de 1725. Fou un trasllat que donà lloc a arreu a venerar al Fundador.

Però, considerant que relíquia és tot el queda després de la presència del Fundador, a més de les Relíquies que estan en una urna a la Casa Generalícia, n'hi altres tres Relíquies del Fundador molt importants:

1. Els milers de Germans que hi ha hagut i hi ha encara a l'Institut al llarg de 300 anys, entre ells hi som nosaltres.
2. Els escrits del Fundador són relíquia insigne i vivificant. Per ells el Fundador ens segueix parlant.
3. La Regla que ens assenyala la identitat i el carisma de La Salle. És la mateixa Regla del Fundador posada constantment al dia responent a l'evolució dels temps.

I com també en aquest mateix dia commemorem l'aprovació de l'Institut pel Papa Benet XIII per la Butlla *"In apostolicae dignitatis solio"* faig la reflexió de que la Butlla assegura que no descarrilem en la identitat, doncs no es pot innovar quelcom contrari la lletra de Butlla, sense l'aprovació de la Santa Seu, després d'haver fet la proposta aprovada per dos terços del Capítol General. És a dir que la Butlla és la línia vermella que preserva la identitat fundacional.

G. Jaume Pujol i Bardolet

LECTURES ÚTILS

G. Jaume Pujol i Bardolet

MARTÍNEZ OCAÑA, Emma. Es tarde, pero es nuestra hora. Narcea, 176 páginas

Licenciada en Historia y en Teología espiritual. Ha sido profesora de Psicología de la Religión y de integración y madurez Psico-espiritual en la Universidad Pontificia de Comillas. Psicoterapeuta individual y de grupo, orienta Ejercicios Espirituales y talleres de integración psicoespiritual. Es miembro de la Institución Teresiana, de la Asociación de Teólogas Españolas y de Mujeres y de Teología. Escribe periódicamente en revistas especializadas y es autora de otros cinco libros de la misma colección.

Este libro, aunque fraguado y pensado a lo largo de los últimos años, ha brotado durante el confinamiento provocado por la COVID-19. No es solamente una reflexión sobre el acontecimiento en sí y sobre lo que podríamos aprender de él, sino una mirada a las causas más profundas, con la finalidad de alertar ante la urgencia y la gravedad de la situación actual: *Es tarde*.

Al mismo tiempo, la autora quiere unir su voz y tantas otras que nos están alertando de la urgencia de realizar cambios profundos para salvar la vida en

nuestro planeta y a nuestra especie en él: *Es nuestra hora*.

Es nuestra generación la que tiene que responsabilizarse. Pero será *madrugada*, es decir, aún estamos a tiempo, aún es posible emprender los cambios. En vez de derrotismo, a lo largo de estas páginas encontraremos una llamada a la esperanza activa y comprometida.

La contraportada del libro

YUVAL NOAH HARARI. 21 lecciones para el siglo XXI, Debate 2018, 400 páginas

Del autor de *Sapiens*
Yuval Noah Harari
21 lecciones
para
el siglo XXI

DEBATE

Yuval és un professor d'història a la Universitat de Jerusalem. Es va especialitzar en història medieval i història militar, però després de doctorar-se a la Universitat d'Oxford, va passar al camp més ampli d'història del món i els processos macrohistòrics. Es tracta d'un llibre que "invita a la reflexió" (Marc Zuckerberg). "Aborda les qüestions més importants de la història i del món modern i, a més, està escrit amb un estil viu i inoblidable" (Jared Diamond). L'autor, partint del fenomen de la globalització creixent, fa una anàlisi de la situació actual del nostre món i en treu unes possibles conseqüències. En el desafiament tecnològic hi veu el perill de la dictadura digital que pot substituir a la ment humana tot i podent crear denous amb una certa privació inconscient de llibertat. Els ordinadors poden superar als humans produint substitucions de llocs de treball tot i creant-ne de nous. Cosa que pot demanar dos o tres anys de formació d'aquests nous treballadors a càrrec de la economia de l'Estat.. Fa també una descripció de la influència de les religions en la

nostra societat. El fenomen del terrorisme que és un problema polític global i un mecanisme psicològic intern que influeix d'una manera emotiva en la gent. Altres temes són la guerra, la justícia, la postveritat, el canvi constant en l'educació. És a dir que l'autor com historiador que és se centra en l'aquí i l'ara de la nostra societat amb un pla global. Observa les principals forces que influeixen sobre el nostre món canviant i que segueixen influint en el futur. En fi, el món global exerceix pressió sense precedents en la conducta personal i en els valors de les persones. Cal llegir-lo per saber on estem i cap a on anem.

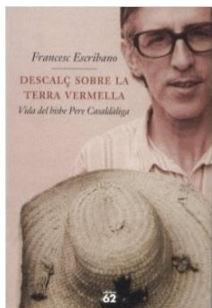
RADCLIFFE, Timothy. Ser cristiano en el siglo XXI. Una espiritualidad para nuestro tiempo. Sal Terrae 2011, 295 pàgines.

Aquest llibre conté una antologia de conferències i escrits de Timothy Radcliffe seleccionats per una admiradora d'ell. En el pròleg del llibre es diu que "infon una experiència serena i entusiasta de frescor, franquesa i valentia de ser cristians a l'Església. El seu llenguatge àgil i espontani, l'actualitat dels temes, la precisió de les reflexions, les concessions a l'*humour* i l'empatia més autèntica, fan d'aquests escrits una barreja encertada de pensaments i emocions que arriben a l'ànima dels creients i dels qui no ho són". Parteix de la realitat que es viu interpretada des de l'Evangeli. Insisteix que per poder predicar als fidels s'ha d'estar en comunió amb ells. Havent estat Mestre General dels Dominics ha recorregut tot el món i té una àmplia experiència que tradueix d'una manera senzilla i entenedora. Tot i referint-se a l'actualitat de crisi que

ens envolta a tots, intenta contagiar amb una esperança de futur. Cal obrir-se als temps actuals doncs si la comunitat es transforma en un gueto no podem ser el rostre de Jesús que acollia a tothom. Diu l'autor: "Crec que l'única manera... és tenir una cultura cristiana vigorosa, segura de sí i plena de vida, però amb interacció dinàmica amb la cultura contemporània". Una vida cristiana fundada en la Trinitat és model de tota relació. Creu que la nostra vocació de religiosos és avui més important que en temps passats, doncs estem cridats a ser signes d'esperança per a la humanitat. Insisteix en el sentit comunitari de l'obediència en que els germans poden demanar-nos unes determinades funcions en la comunitat, com administradors, mestres de novicis o superiors. Creu en la reciprocitat de l'obediència. És una lectura molt amena per les històries gracioses que exposa. També diu que un home conduïa el cotxe per la vora d'un precipici pensant si Déu existia o no... i es va distreure i va caure sobre l'abisme, però tingué l'habilitat de agafar-se a la branca d'un arbre. Estant en aquesta situació va cridar: "Hi ha algú aquí?" i va sentir una veu del cel que li deia, sí, Jo i deixa't anar de la branca i et salvaré. S'ho va pensar una estona i va tornar a dir: "Hi ha algú més?"

ESCRIBANO, Francesc. Descalç sobre la terra vermella. Vida del bisbe Pere Casaldàliga. Edicions 62, 1999, 207 pàgines

Claretia. Ordenat prevere el 1952, exercí el seu zel apostòlic de manera remarcable, durant 16 anys, a Sabadell, Barcelona, Barbastre, Madrid i Guinea Equatorial impulsant entre altres els cursets de cristiandat. L'any 1968, als seus 40 anys, viatjà al Brasil per a fundar una missió claretiana a la regió de l'Araguaia. Des d'aleshores, no va tornar mai més als Països Catalans. En arribar a l'Araguaia va trobar una regió sense cap presència de l'Estat, sense metges, ni escoles. On l'única llei era la imposada pels grans terratinents contra els petits camperols sense terra i els pobles indígenes. En poc temps, Casaldàliga va enterrar 1.000 peons «sovint sense taüt i moltes vegades sense nom». El 1971 fou nomenat bisbe titular de São Félix do Araguaia. El mateix dia de la

seva ordenació episcopal, Casaldàliga va fer públic un extens document «Una església de l'Amazònia en conflicte amb el latifundi i la marginació social», on analitzava detalladament cada un dels casos d'[explotació](#) i maltractament de petits camperols i indígenes apunant responsables i causes. Aquest document com un dels més importants en la història de la lluita per la terra al Brasil. Fruit d'aquella primera denúncia, Casaldàliga va rebre nombroses amenaces de mort i va patir diversos intents d'assassinat. Seguidor de la teologia de l'alliberament. Va ser bisbe d'aquesta prelatura de l'Amazònia durant quaranta anys. En tot aquest temps, va construir una església popular, oberta, compromesa, coherent i que opta decididament i obertament pels més pobres. Les seves posicions favorables a una profunda renovació de l'[Església](#), el van dur a tenir problemes amb el [Vaticà](#) durant el papat de [Joan Pau II](#). En complir els 75 anys, Casaldàliga presentà la seva renúncia com a bisbe, tal com suggereix el Codi de Dret Canònic. Amb tot, va decidir romandre a la diòcesi que havia presidit durant més de 35 anys i va reclamar la participació de la comunitat en l'elecció del seu successor. El 2 de febrer de 2005 va ser rellevat, però continuà treballant amb els indígenes i camperols. Casaldàliga repetia que "les seves causes valen més que la seva vida" i mostrava una actitud radical a favor del poble indígena des de l'Evangeli. Va haver de travessar moltes fronteres: culturals, econòmiques, socials, militars... de vida i de mort, religioses... Era filòsof, poeta... home de molta fe i pregària. Deia: "Hem de deixar que Déu sigui Déu" i es preguntava si el seu Déu el deixava veure Déu.

VIAN, Giovanni Maria. Pablo VI, un cristiano del siglo XX. BAC Popular, 2020, 176 páginas

Passa 30 anys a Roma com Secretari d'Estat (1924-1954). En aquesta última data és "removeatur" com arquebisbe de Milà, sense ser Cardenal com ho eren normalment en aquell arquebisbat i serà el 1958 que el Papa Joan XXIII el farà Cardenal i així podrà fer part del Conclave de 1963 per a l'elecció de Joan XXIII. Tenia ben clar el seu lema: "Vull que la meua vida sigui un testimoni de veritat per imitar a Jesucrist en la mesura de les meves possibilitats". A la mort de Joan XXIII és elegit Papa i pren el nom de Pau reflectint la seva admiració i devoció pel sant. Reprèn el Concili que com digué ell mateix no s'hagués atrevit a convocar-lo per les dificultats que comporta. Ja Joan XXIII pensava que duraria breu temps, però s'allargà. Declara a sant Benet, Patró principal d'Europa i declara Doctores de l'Església a sant Teresa de Jesús i a santa Caterina de Siena. El 1964 deixa la Tiara sobre l'altar renunciant a ella com a gest en favor dels pobres. Era una persona de diàleg i va publicar l'Encíclica *Ecclesiam suam* adreçant-se a creients i a no creients. Tingué obertura i diàleg amb països comunistes, amb altres religions, eliminació de les mútues excomunionis Roma-Constantinoble, reforma del Sant Ofici dient-se ara Sagrada Congregació de la Doctrina de la Fe, crea el Sínode de bisbes, fou obert als sacerdots obrers de França que eren fustigats pels conservadors... en un discurs a la ONU: "Si voleu ser germans deixeu caure les armes de les mans; no és possible estimar amb armes ofensives". En la segona part del llibre es parla de la sensibilitat de Montini sobre els sants, que va expressar en les cartes familiars i nombrosos escrits. És un servent de Déu que parla dels servents de Déu. Volia conciliar la tradició amb la modernitat. Va iniciar el procés de canonització, a la vegada de Pius XII i Joan XXIII per subratllar el elements de continuïtat més que la discontinuïtat. Pau VI va voler situar a la Verge Maria en el seu lloc en l'Església. No s'adherí a un triomfalisme marià a la moda, que no estava exempt d'exageracions i volgué integrar la Verge Maria en Déu i en Crist. Publicà l'Exhortació Apostòlica *Marialis Cultus* l'any 1954. Mostra una gran admiració per Charles de Foucauld que va conèixer personalment el 1937. És de gran sensibilitat espiritual el testament de Pau VI. Val la pena llegir-lo. Benet XVI va declarar Venerable a Pau VI, el Papa Francesc el beatificà el 2014 i canonitzà el 2018.

GONZALO DíEZ, Luis Alberto. Presente, memòria, porvenir. Soñar y discernir la vida consagrada del siglo XXI. Publicaciones Claretianas 2019, 291 páginas

Este libro es fruto de un Simposio celebrado en Madrid con motivo del 75 aniversario de la revista *Vida Religiosa*. Intervienen 12 expertos/as en vida consagrada de diferentes Congregaciones religiosas. En todas las intervenciones se pretende orientar el presente para el futuro de la vida consagrada en el siglo XXI. Se afirma que la vida consagrada es el alma de la Iglesia. Se parte de que tenemos que aprender el idioma de la vida dentro de la complejidad del momento presente, lleno de provocaciones y de sueños. Se impone la innovación y el compromiso a pesar de sus riesgos y posibles errores. La innovación pide sensibilidad para captar cuanto surge de la base y el ejercicio de un servicio de animación y de liderazgo, procurando actuar desde una inteligencia colectiva. La innovación no debe consistir en una adaptación a los tiempos que vivimos, sino en el ejercicio de observación y escucha para una creatividad con discernimiento progresivo. El discernimiento de la experiencia del pasado puede muy bien ser un punto de arranque. "La memoria es la

riqueza del camino recorrido por nuestros antepasados, que se convierte en semilla para el futuro e impulsa para seguir caminando" (Papa Francisco). El hecho de vivir en una sociedad líquida también puede ser positivo, debido a que puede agudizar el ingenio, despertar y suscitar inquietud creativa. La vida consagrada será atractiva no por lo que hace sino por el por qué lo hace; no hay identificación entre el ser y el hacer; el hacer debe ser consecuencia del ser. Así, la misión no consiste en hacer cosas sino en ser signos del Reino de Dios. Se requiere una actitud mística: "Es místico el que no puede dejar de caminar" (Michel de Certeau). Es decir: "Se trata de seguir a Jesús en un cambio de época" (José Cristo Rey García). De ahí debe surgir el atractivo, siempre anclados en una esperanza cristiana activa, perdiendo el miedo al presente ("No tengáis miedo) y sin dejarse contaminar por un sentimiento pasivo y de resignación.

CIVCSVA. El don de la fidelidad. La alegría de la perseverancia. «Permaneced en mi amor». Publ. Claretianas 2020, 171 páginas.

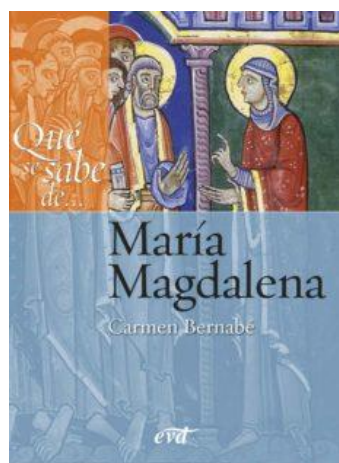
Partint de la situació actual de la vida consagrada, aquest document consta de tres parts: 1. La mirada i l'escolta. 2. Revifar la consciència. 3. La separació de l'Institut.

Desenvolupa alguns punts crítics sobre els abandonaments: La cultura fragmentària i provisional dels nostres temps que ocasionen malestar i opacitat en l'atracció vocacional. Hi ha inadequada valoració de les dificultats, es magnifiquen les poques entrades i es silencien les sortides. S'hi produeixen processos de desconstrucció vocacional per ofuscament de la fe, autoanàlisis auto-absorbents, introspecció egoista en comptes d'adreçar-se vers el misteri de Déu. Cal diàleg, discerniment, formació de la consciència per a no quedar tancats en si mateix. Les opcions irrevocables duren tota la vida si la perseverança es conquerir al llarg de tota la vida. Cal deixar-se acompanyar en temps de prova; la dimensió comunitària és molt important amb un estil acollidor i atenció mútua, centrats tots en Déu i sabent suportar les càrregues els uns els altres. La fidelitat i la perseverança de vegades són afectades per situacions difícils. La Regla és un recurs valuós per a la fidelitat, corroborada pel fet d'estar junts. Les obligacions considerades i viscudes

com deures buiden el sentit de la vocació i debiliten el sentit de la «seqüela Christi»; per això, que és urgent la formació inicial i permanent al llarg de la vida. Aclareix qüestions com: l'absència de la casa religiosa, el trànsit a un altre Institut, l'exclaustració sol·licitada o imposada, l'indult de sortida, la readmissió d'un membre sortit, l'expulsió de l'Institut, causes i procediment. Insisteix en que si minva la força de la vocació repercuteix en la pèrdua del seu sentit. Tots som recíprocament responsables i custodis de la fidelitat i la perseverança dels nostres Germans, romanent tots en l'amor de Déu. Les proves no es poden eludir però cal viure-les amb amor. I acaba posant a la Verge Maria com a dona forta i perseverant. Hi ha moltes citacions del Papa Francesc i s'insisteix amb l'alegria de la perseverança.

UBIETA, Carmen Bernabé. Qué se sabe... de María Magdalena. EVD 2020, 235 páginas

La autora es doctora en teología por la Universidad de Deusto. Su tesis doctoral fue sobre María Magdalena. Miembro fundadora de la Asociación de Teólogas Española (ATE), de la que fue presidenta. Actualmente es presidenta de la Asociación Bíblica Española (ABE). Asimismo es miembro de la Society Biblical Literature. Dejamos a ella misma que nos presente su libro desde las investigaciones de su tesis doctoral:

El objetivo de este libro no se centra en la reconstrucción de la figura histórica de María Magdalena, sino en el estudio de sus tradiciones tal como fueron transmitidas y releídas en el cristianismo primitivo; es decir, en la forma en la que se hizo memoria de María Magdalena en las primeras generaciones del cristianismo y en cómo se la recordó siglos después... pero se podrá entrever la huella y el eco persistente que dejó la persona histórica en el origen.

La perspectiva de este libro es la mirada retrospectiva, el ejercicio de memoria que, en diferentes épocas, se ha hecho de la figura histórica de una mujer que perteneció al grupo que rodeaba a Jesús de Nazaret; es el estudio de sus tradiciones tal como fueron transmitidas y releídas en el cristianismo primitivo; es decir, en la forma que las primeras generaciones hicieron memoria de María Magdalena y en cómo se la recordó siglos después. El objetivo es reconocer no sólo su contenido, sus cambios y razones que pudieron existir para hacerlos,

sino también sus consecuencias, su función social y eclesial. Se busca saber los modos y las razones por las que la memoria de María Magdalena parece haber sido importante y decisiva para la identidad y vida de las primeras comunidades, aquellas que llevaron adelante la conformación del cristianismo en sus primeros momentos, pero también se tendrá en cuenta su persistencia en tiempos posteriores. Proceso de recuerdo y relectura que jamás ha cesado y que llega hasta nuestros días.

Anècdotes Lasal·lianes

G. Ricard Serra i Feu

Anècdota nº 86

Quan Germans Escolàstics espanyols apreníem anglès a l'Escolasticat de Dogmersfield College, barrejats amb altres Escolàstics anglesos i maltesos, els dies de passeig, com vaig explicar en una

altra anècdota, el Germà Director David Leo, molt liberal, un cop resada una dena de rosari, ens permetia fer auto-stop de dos en dos.

Els espanyols solíem aparellar-nos per fer auto-stop. Un dia jo ho vaig fer amb l'Escolàstic del districte de Madrid. Per sortir del convent, anàvem de paisà. Però, a diferència dels Germans anglesos de Comunitat, que vestien de clergyman, els pobres Escolàstics, per economia, vestíem més senzillament

i sovint amb vestits més propis d'un obrer, que no pas d'un professional o aspirant de l'ensenyament.

Per això aquell dia al qual em refereixo, els dos Escolàstics vam quedar molt sorpresos, quan el xofer del primer cotxe que ens va agafar en auto-stop, ens va preguntar en anglès:

“Sou una parella d'obers que repareu els pals de telèfon?”

Anècdota nº 87

Els anys 60 del segle XX, en el col·legi vell de La Salle Tarragona, els dijous a la tarda de vegades anàvem amb alguns dels alumnes de la nostra classe a jugar a futbol a un antic camp d'hoquei. El camp era molt disputat i l'ocupava el primer que arribava.

El Germà Emilio Cantarino, amb els seus alumnes de 4t. Batxillerat, hi volia anar. Però sempre hi arribava tard. La classe d'un carmelita l'havia ocupat abans.

**“SU
CARIDAD...
..**

Per remeiar-ho, un dia els de 4t Batxillerat de La Salle hi van anar molt abans per assegurar-ho. Ja estaven jugant, quan va arribar el carmelita amb els seus. Sorprès i enfadat es va adreçar al Germà Cantarino:

“Yo hace tiempo que vengo a este campo y tengo, por tanto, preeminencia para ocuparlo. Pero su Caridad hoy me lo ha quitado

injustamente. Su Caridad es un egoista, su Caridad es un sinvergüenza...”

Quan al vespre el Germà Cantarino ens ho va explicar als altres Germans, amb el seu característic humor, va dir:

“Por lo visto los carmelitas usan “Su Caridad” como equivalente de nuestro “Carísimo Hermano”. Pero aquel desconcertante carmelita me iba dirigiendo una serie de insultos, pero siempre, cosa contradictoria, precedidos de un respetuoso “su Caridad”

Anècdota nº 88

Un dia que jo amb els joves excursionistes del meu grup excursionàvem i dormíem a Pratdip, el Germà Jesús Sirisi, fill del poble, ens volia acompanyar al santuari de Santa Marina. I per això va

demanar la clau al seu germà, mossèn Sirisi, que era el rector. Però aquest, davant de la seva sorpresa i de la nostra, li va dir:

“Jesús, et conec massa! No et deixaré la clau perquè sé que te la quedaries, en comptes de tornar-me-la. Us acompanyaré jo mateix amb la clau i us obriré i després tancaré.”

I així ho va fer.

Anècdota nº 89

En una altra de les excursions a Pratdip amb el nostre grup “Colldejou” va succeir aquesta altra anècdota:

Jo els havia preparat un emocionant joc de nit basat en la llegenda dels “dips” (els gossos salvatges que, segons la llegenda, donen nom a Pratdip). Per cert que Perucho va recollir la llegenda en la seva famosa novel·la “Històries Naturals”.

El joc de nit, ben preparat, anava seguint, amb l'emoció dels nostres joves, un itinerari que s'anava enfilant fins a un turó on hi ha un dipòsit d'aigua del poble. Arribats dalt del turó, jo vaig cridar, invocant els dips:

“Horribles dips, veniu-nos a veure!

I, oh quina sorpresa ! En aquell mateix moment que jo feia la invocació es va sentir un terrabastall davant de la sorpresa i la por dels nois i noies.

Quina casualitat tan oportuna! Es veu que el dipòsit d'aigua, que es disparava de tant en tant, li tocava de disparar-se en aquell moment. Sense saber-ho, jo vaig encertar casualment i oportuna el moment de fer la invocació.

Anècdota nº 90

Era el curs 67-68. Els Germans estudiants universitaris de la Comunitat de Josepets, a la tarda fèiem classe a La Salle Gràcia. Jo el dijous a la tarda organitzava partits de futbol (a un camp llavors lliure darrera el mercat de la Vall d'Hebron) o bé petites excursions amb els meus alumnes.

Un dia vaig organitzar una excursió i jocs de pistes a Collserola, al vessant que dona a Sant Cugat del Vallès. Tots havíem d'anar fent les proves individuals o col·lectives que deia el paperet que ens tocava per sort. Una de les proves

deia: *“Tireu-vos a terra, perquè l'aviació alemanya està a punt de bombardejar”.*

Ho vam fer tots. I, oh quina casualitat més oportuna! *En aquell precís moment vam sentir el rum-rum d'un avió que passava. Encara riem ara de la casualitat!*

ANTON, SU AMIGO Y LA REVOLUCIÓN RUSA

G. Lluís Diumenge i Pujol

CINE

Direcció: Zaza Urushadze.

Guió: Dale Eisler, Zaza Urushadze, Vadym Yermolenko.

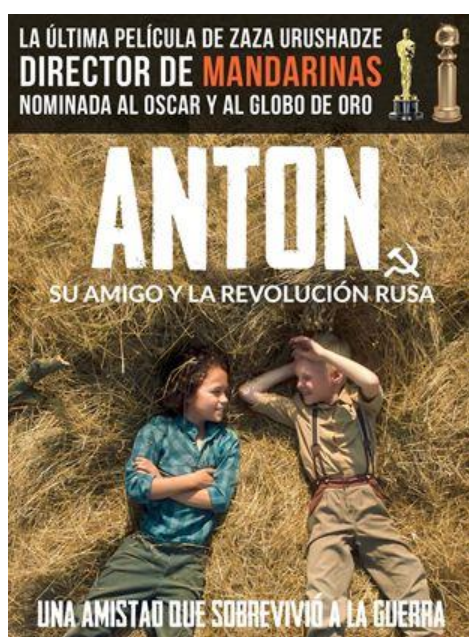
Fotografia: Mikhail Petrenko.

*Intèrprets: Nikita Shlanchak, Mykyta Dziad,
Natalia Ryumina, Simson Bubbel, Sebastyan Anton,
Anastasiia Chudna, Sergey Denga, Vladimir Levitskly.*

Estrena: Barcelona, febrer 2021.

Duració: 100 minuts.

G. Lluís Diumenge i Pujol

Arriba a les pantalles el testament cinematogràfic del malaurat Zaza URUSHADZE, Director georgià. Inspirat en un fet real, narra un dels moments més desconeguts del triomf bolxevic durant la Revolució russa. Descriu els sofriments dels immigrants alemanys (1918-19). Combina la tragèdia amb la venjança i la por amb l'esperança. Tot un contrast amb la innocència dels infants.

La història es desenvolupa en un poblet d'Ucraïna, lloc tranquil i paradisiac, molt proper al Mar Negre. Hi conviuen en pau cristians i jueus, colons alemanys i camperols ucraïnesos. Fins que apareix l'Exèrcit Roig que confisca totes les seves reserves de gra i assassina.

La pel·lícula contraposa dos mons: el dels **adults**, envoltat d'odi, violència i traïció amb el dels **infants**, més autèntic i pur.

En el primer, destaca *Friedrich*, capellà catòlic. Predica l'evangelisme de l'acolliment d'un nen, implora al Pare en el cementiri i convida a confiar en Déu enmig de la tribulació. També són admirables *Christina*, mare vídua que canta els seus fills perquè s'adormin "amb

amor i pau", així com *Josef*, botiguer jueu que educa l'infant per fer front a la injustícia.

El protagonisme gira al voltant de dos nens, *Anton* i *Jacob*, un catòlic i jueu l'altre que viuen enmig de l'ocupació de la colònia alemanya d'*Odessa*. Encara que separats per la religió i la seva ètnia, viuen units per la imaginació que comparteixen i els jocs que ofereixen sentit a llur vida.

L'amistat ve modelada pel seu atractiu irresistible en la

contemplació dels núvols i del cel. La confiança i el món imaginari els protegeixen de la por i de qualsevol mena de divisió. Els llaços universals de l'amistat infantil superen els prejudicis de l'univers adult.

Els nens sempre seran nens i actuaran en conseqüència. Poden viure amb el cap als núvols i somniar en un cel especial, inimaginable sense la presència de l'amic. Es fan tota mena de preguntes: *"a on és la pàtria?; per què els jueus estimen tant el Mar Mort?; per què hi ha tanta gent que odia els jueus?"*. Dins del seu amagatall, en el paller, escolten sense entendre, els plans perversos dels adults. Aspiren a

tenir una

pàtria *"on no hi hagi mala gent"*. Fan un pacte de sang: *"a qualsevol lloc on sigui sempre serem amics"*. Amistat que superarà la prova del temps. El retrobament de tots dos, ja vells, permetrà reviure la fotografia de la infantesa.

L'espectador copsa l'estat d'ànim creat per la riquesa en la diversitat de cadascun dels nois, el dolor dels camperols i l'esperança d'un demà millor. La història és tal com és. No podem canviar-la, però sí conèixer-la. En tot home, hi ha més coses dignes d'admiració que de menyspreu.

ALTRES LECTURES POSSIBLES... LINKS D'INTERÈS...

Carta Apostólica “Patris Corde por el año dedicado a san José por los 150 años de Patrono de la Iglesia

<https://drive.google.com/file/d/1xLg8reAbpKYweldASicpzXKVsrwf2CVE/view?usp=sharing>

José de Nazaret, la historia desde abajo

<https://drive.google.com/file/d/1xySFdjebUHHEjw0fTJdt1CMrM-3gc3DL/view?usp=sharing>

Leonardo Boff. San José tiene todas las características para ser la personificación del Padre de la Trinidad

<https://drive.google.com/file/d/1xLg8reAbpKYweldASicpzXKVsrwf2CVE/view?usp=sharing>

Luis Ángel Heras: “La vida consagrada ha de superar cualquier tentación de lamento, nostalgia o desventura, porque es, y debe seguir siendo, parábola profética de gracia”

<https://drive.google.com/file/d/1ugnUecTB0GvKN-Ylf-ZEYEHuUlv4VZyi/view?usp=sharing>

Bauset: Los consagrados, caudal ininterrumpido de vida y de esperanza en el mundo

https://drive.google.com/file/d/1igEHO0FdKfBISzLI_ux6-HvIbmOFysIT/view?usp=sharing

Montse Medina, de Silicon Valley a monja contemplativa

<https://drive.google.com/file/d/16XVceTTCtOXnWp6CMijAZZtzRubcQWRv/view?usp=sharing>

Montse Medina, con 36 años es una de las mayores figuras españolas de su generación

<https://drive.google.com/file/d/1YtOqUAaqAmHcJdv5SqpBpjrPN9IsR1Xu/view?usp=sharing>

Montse, la ejecutiva de Deloitte lo ha dejado todo para ser ‘Sor Éxito’ en un convento de Castellón

<https://drive.google.com/file/d/1k6XvnDcscptEb4toOMvPaN1KKRedsgg/view?usp=sharing>

Montse Medina, de Silicon Valley a monja de clausura, la valenciana que cambió su vida radicalmente

https://drive.google.com/file/d/1fCo-WWcLujj9YM2-y77Su_CAJVJ9cQEI/view?usp=sharing

Carlos del Valle: “Hay religiosos y religiosas que hablan mucho de los pobres (eso se cotiza hoy) sin estar con ellos y vivir con ellos”

https://drive.google.com/file/d/1onyUu_MtJgibEqDYNunSjBqp5_5ivGQB/view?usp=sharing

Testimonio de oración del H. Emilio Mazariegos

<https://youtu.be/KADDeifN-gc>

Els bisbes catalans demanen “força i convicció” a 25 anys del Concili Tarraconense

<https://drive.google.com/file/d/1bNlbr3TQ9lU63B5S5b2B2FLvnEeagIHA/view?usp=sharing>

El Papa santifica a Hélder Cámara, el obispo a quien llamaban comunista

<https://drive.google.com/file/d/1AsjrLlggoXXZFAec88KdHoZSZuYNNQAw/view?usp=sharing>

Clara Pardo: El coronavirus nos lleva a un mundo con mayores desigualdades. Y eso lo pagarán los pobres

https://drive.google.com/file/d/1lV7RTg989gQTxBnui8Aa_YWJMldXYd8/view?usp=sharing

González Faus. La plegaria es algo así como la respiración del alma

https://drive.google.com/file/d/1yi-Yzkvg38wTEf239N03sKt1p6hnxt_b/view?usp=sharing

José A. Pagola. Aprender a orar

<https://drive.google.com/file/d/1AYwUGdgC1KdEtKtTN0NJMNaOSOMcSYi-/view?usp=sharing>

José A. Pagola: “Si vivimos vacíos por dentro, somos vulnerables a todo”

<https://drive.google.com/file/d/1CcmxrEsxY28RtKPQtb9xFoAJRCztwwE3/view?usp=sharing>

La pregària més antiga dirigida a la Verge Maria

https://drive.google.com/file/d/1j7GDsf2Ot_MmKG90wicoEM2CYOhAnID7/view?usp=sharing

Lucía de Montobbio c/r. Parlem de Budisme

https://drive.google.com/file/d/1jR88ldg4_NE40TSffTimdpeUnktxvVaY/view?usp=sharing

Impactante mensaje del Papa para 2021. “No hay alternativa: o construimos el futuro juntos o no habrá futuro”

https://drive.google.com/file/d/158_erozT6-4e04z1NYKjJWqHkDuljDzl/view?usp=sharing

Francisco dio las gracias a los trabajadores de la administración pública y a sanitarios y docentes

<https://drive.google.com/file/d/1xqvighoXU3N-QOEwN4GLPjQcm78wax6d/view?usp=sharing>

Fernando Vidal: Globalización, familia, espiritualidad, vulnerabilidad: Los ‘Diez Mandamientos’ del futuro de la pandemia

https://drive.google.com/file/d/1YYS-MTB_N0NtIA5GNYH2tkyumuFw2lwB/view?usp=sharing

Víctor Codina: “La pandemia es un signo de los tiempos que nos impulsa a volver al ethos del Reino, a la fraternidad”

<https://drive.google.com/file/d/18PLQ9nxllk8pwgZKqK8aIqN4GwKur0N/view?usp=sharing>

Francisco en la bendición Urbi et orbi “Vacunas para todos, especialment para los más vulnerables”

<https://drive.google.com/file/d/1K2kTuVzf3AvxxRHQOtqTMErxwNxoG3pY/view?usp=sharing>

Francisco, rotundo: “Un mundo sin hermanos es un mundo de enemigos. O somos hermanos o nos destruimos mutuamente”

<https://drive.google.com/file/d/1VAugLpAfzEjIgu372GLVS0EL-XN9L47I/view?usp=sharing>

Francisco: Si realmente queremos una renovación debemos tener la valentía de estar dispuestos a todo

<https://drive.google.com/file/d/1zJjLfuU9nzx9bfa2-HU7NAhDZcydj4hE/view?usp=sharing>

Josep-Miquel Bauset: “El clam de la terra”

https://drive.google.com/file/d/1232iFyHuPxEMS_oePZNDDBgexjU4aa5b/view?usp=sharing

Leonardo Boff: “Los negacionistas amenazan la vida de la tierra

https://drive.google.com/file/d/1rllc_fSsw72fMwj8mPl1BgCgTt1MtTqe/view?usp=sharing

Postpandèmia: Una oportunitat per a la fraternitat

https://drive.google.com/file/d/1bCh1I9I7QQa813qfAKJ0zQFeeDPp_3Wa/view?usp=sharing

Frei Betto: “No és una pandèmia, és una sindèmia”

https://drive.google.com/file/d/1fCG3GlzZAKhtKM_vXM8jZzNt5wxSToyW/view?usp=sharing

El Papa asegura que los recientes atentados “buscan comprometer la fraternidad entre religiones

<https://drive.google.com/file/d/1oJu2omcSYeEboCCQuV3Pi4g0QgZTzAWj/view?usp=sharing>

La teologia valenta del Papa Francesc

https://drive.google.com/file/d/1ZXbWOUqiu-Ck8ko9YT_u59BcUJRGxWYo/view?usp=sharing

Papa Francesc. La cultura com a camí de pau

https://drive.google.com/file/d/1_h0tqjrk3U1ZWNkMTDYvV38S-lz5P27L/view?usp=sharing

Francisco: Si realmente queremos una renovación debemos tener la valentía de estar dispuestos a todo

<https://drive.google.com/file/d/1zJjLfuU9nzx9bfa2-HU7NAhDZcydj4hE/view?usp=sharing>

Discurso completo del Papa a la Curia 2020

<https://drive.google.com/file/d/1ChVQhwnEmJu9fw5qPi-tS6KpBGoPbULI/view?usp=sharing>

El Papa y el Imán de Al-Azhar y el secretario general de la ONU celebran juntos el Día Internacional de la Fraternidad Humana

https://drive.google.com/file/d/12uAc578Cvl61drRSwe5wkRpyTHT_TVx-/view?usp=sharing

Francisco: “Queridos jóvenes, no renunciemos a los sueños grandes, no nos contentemos con lo debido”

https://drive.google.com/file/d/1mI5nFZHf_pOvWD4skSQcGDFQ9mGVtgUn/view?usp=sharing

Papa Francisc: Un cristianisme sense litúrgia és un cristianisme sense Crist

https://drive.google.com/file/d/1YXh3fWjjY6vqPO2-b_1szz27YsifEHxD/view?usp=sharing

Carta al Papa: Los vecinos de La Cañada piden al Papa “su consuelo y su mediación para que vuelva la luz a este rincón olvidado de Madrid

https://drive.google.com/file/d/1B05HughVWXhn0E4b_iWclLbuDIJ69nBF/view?usp=sharing

Padre Monge: “Las verdaderas revoluciones empiezan desde abajo, donde se tejen las nuevas lógicas”

<https://drive.google.com/file/d/1U8kZG3QaMXTEtiDOgbniXWP9pElTzYy/view?usp=sharing>

Un any de “SOM CRISTIANS”

https://drive.google.com/file/d/1_wneYGDoodOR6D2iUlecRXSXCxD8wCj/view?usp=sharing

Argüello, contra la ley Trans: “no al cambio de sexo como derecho de autodeterminación”

https://drive.google.com/file/d/1NZG4Bv9sVcsmHr0HHiOsRbvn_xkUSyf/view?usp=sharing

Míriam Díez: Espiritualidad tiktok

<https://drive.google.com/file/d/1AKrEOoU8gYuA4NUChnKz1Q66NFGgUKnC/view?usp=sharing>

Juan José Tamayo: Matar herejes, un crimen inexplicable

https://drive.google.com/file/d/1VTVhilm_plit2ISsYqgWKnnB5r98BV6K/view?usp=sharing

Miguel Rúa, salesiano, antiguo alumnos de los Hermanos de las Escuelas Cristianas

https://drive.google.com/file/d/1guaaTb_enkXCtW4p4fzgnc0CBZWmxcnk/view?usp=sharing

Lamet. El último secreto de Pedro Arrupe

<https://drive.google.com/file/d/1oAaSNmBskxd3L-y6RxA0zmMkc5hYVSY7/view?usp=sharing>

J. M. Castillo. ¿Dónde està el futuro de la Iglesia?

https://drive.google.com/file/d/15JndIFNuW1oZ-AmcAFV7_qyrnKHNDPIF/view?usp=sharing

Juan Guarro. ¿Cuál es el futuro de la Iglesia Católica?

<https://drive.google.com/file/d/13dYWJGpLalubXi1aQaWMPioeOP8NAR-U/view?usp=sharing>

Faus: “La palabra comunismo, lanzada contra el otro, sirve para proteger el bolsillo pretendiendo proteger la moral

<https://drive.google.com/file/d/1kNNIhsWHVs6TpalvR14F4SYIF9VJYkqn/view?usp=sharing>

Felipe García. El Camino de Santiago de Compostela (3)

https://drive.google.com/file/d/1LEnGSEh5VcZfd-cxYcXHJXQAGz2jo_Om/view?usp=sharing

"S'han fet grans progressos per a les persones amb discapacitat en l'àmbit de la medicina i del benestar, però encara avui constatem la presència de la cultura del descart i molts d'ells se senten sense pertànyer i sense participar".

Missatge del Papa Francesc en el Dia Mundial de les persones amb discapacitat

SUMARI

Pregària a la Mare de Déu de Montserrat arran de la Covid-19	2
Editorial	3
G. Jaume Pujol i Bardolet. Any dedicat a Sant Josep –Carta Apostòlica “Patris Corde”	4
De la Carta Patris Corde amb motiu de sant Josep Patró de l’Església universal	6
El Papa a la vida consagrada: “No podemos quedarnos en la nostalgia del pasado, ni limitarnos a repetir lo mismo de siempre	7
Pere Casaldàliga. Del libro Buena Noticia de cada día personalizado para La Salle (Antonio Domínguez)	10
Jesús Bastante. Ann Nu Tawung, la monja que, de rodillas pudo parar una matanza en Nyanmar	11
Montse Medina vendió su startup, fichó por Deloitte y lo deja todo para ser monja de clausura	13
José Manuel Vidal. Austen Ivereigh, biógrafo del Papa: “El Papa es un piloto de tormentas y un lector de corazones”	16
Francisco: “Queridos jóvenes, no renunciemos a sueños grandes, no nos contentemos con lo debido”	19
Jordi Llisterri. Fe i joves, una cosa rara?	21
Miquel Àngel Mesa. Eternament joves	23
“Oración para sanar la Madre Tierra” (Sabático Medioambiental de la ONU)	24
Félix Azurmendi: Fratelli Tutti ha puesto un dedo en las llagas humanas y el otro en la dirección de un futuro diferente	25
Jesús Bastante. Leonardo Boff: “El ser humano es la gran amenaza de la vida de la Tierra”	28
Jesús Bastante. Clara Pardo: “El hambre no es contagiosa, pero también mata, y mata mucho más que la Covid-19”	31
RD/fides. Bartolomé: El camino hacia la unidad no se ha detenido”	35
Miguel Ángel Mesa. Bienaventuranzas del macroecumenismo	36
Antoni Coll Gilabert. D’adversaris a companys de camí	37
Luis Miguel Modino. Misioneros en la Amazonía como respuesta al pedido del Papa Francisco	38
G. Jaume Pujol i Bardolet. Carta Pastoral del G. Superior General. Crec en l’Esperit Sant, el Senyor, el Donant de vida. “Crida a una nova normalitat”	41
G. Jaume Pujol i Bardolet. Seguint les petjades del Fundador: Frère Anacleto, vuitè Superior General	43
Seminari SIEL. L’Institut al llarg dels 16 primers Capítols Generals (1694-1837)	46
G. Jaume Pujol i Bardolet. Circular 475 del Consell General: “De l’esperança al compromís. Vocacions lasal·lianes”	50
Colette Alix, Delegada de Fraternidades La Salle: La Fraternidad Educativa La Salle en Francia”	54
G. Álvaro Llano Ruiz: ¡Reflexión Lasallista!	57

<u>G. Ramon Font i Serra: “El nostre estimat Districte de Catalunya (IV). Anys de prosperitat i creixement (1955-1968)</u>	59
<u>G. Ramon Font i Serra. El nostre estimat Germà Laurentino Fernández – Guillermo als cent anys</u>	82
<u>Alfons Petit. Diari Girona. Un segle de vida entre la docència i l’esport</u>	85
<u>G. Josep Canal i Alavedra, V. A. Gmà Guillermo... 100 anys</u>	90
<u>Mn. Miquel Àngel Caldas. EL Germà Guillermo i el bé comú</u>	94
<u>El nostre comiat al nostre Germà Jaume Mas i Ràfols</u>	95
<u>G. Eduard Blasco Trasobares. La Comunitat de la Casa Sant Josep prega davant les despulles del G. Jaume Mas</u>	95
<u>G. Josep Canal i Alavedra, V. A. El Germà Jaume sempre ha tingut estima per la vida, descobrint-la com a do de Déu</u>	97
<u>G. Jaume Palom i Izquierdo. Paraules de comiat al cementiri de la Casa Sant Josep</u>	98
<u>G. Ramon Pascual i Reverter. Vaig conèixer el Germà Jaume Mas...</u>	100
<u>José Antonio Pagola. Retirarse a orar</u>	104
<u>Pregària d’agraïment que, de forma anònima ens ofereix un Germà jubilat</u>	104
<u>G. Ramon Grau i Estany. Salm 136: L’amor del Senyor és de sempre i dura sempre”</u>	105
<u>PAX. Entrevista: “Ens parla el G. Modest Senmartí”</u>	107
<u>G. Joan Sala i Coll. Meditació davant la icona de “La Trinitat misericordiosa”</u>	111
<u>Boletín ‘Asociados para la Misión Lasal·liana del Distrito ARLEP’. Comunidad Espurnes d’Emmaús</u>	114
<u>Lluís Rovira. El Col·legi Cardenal Vidal i Barraquer construeix nou edifici per Educació Infantil</u>	115
<u>G. Salvador Balart i Altés: “Religió en una escola lasal·liana”</u>	117
<u>Joan Pallarés-Personat: El G. Ramon Malagarriga, nom rellevant en el camp de la botànica</u>	119
<u>“Una curació miraculosa en el Col·legi de Manlleu per intercessió del G. Miquel Febres Cordero” Boletín Bonanova, 1933. Aportació del G. Francisco Fuertes Villalba.</u>	120
<u>G. Miquel Xancó i Roca. “Dolor y sufrimiento”</u>	122
<u>G. Ramon Font i Serra. “Fent un cop d’ull al PA X 256, de gener 2021”</u>	125
<u>Cristina de las Heras: “Beneficios de las espinacas para la salud”</u>	129
<u>Divers. Punts de reflexió</u>	132
<u>G. Jaume Pujol i Bardolet. Lectures útils</u>	137
<u>G. Ricard Serra i Feu: “Anècdotes Lasal·lianes”</u>	141
<u>G. Lluís Diumenge i Pujol. Cine: “Antón, su amigo y la revolución rusa”</u>	143
<u>Altres lectures possibles. Links d’interès</u>	145
<u>El Papa Francesc amb els discapacitats</u>	149

